TASARIMSAL DÜŞÜNCE TEMELLİ BİR AÇIK VE UZAKTAN ÖĞRENME MODELİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Soner SÖZLER

(Doktora Tezi)

Eskişehir, 2019

TASARIMSAL DÜŞÜNCE TEMELLİ

BİR AÇIK VE UZAKTAN ÖĞRENME MODELİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Soner SÖZLER

DOKTORA TEZİ

Uzaktan Eğitim Anabilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. Gülsün KURUBACAK

Eskişehir

Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Mart, 2019

Bu Tez Çalışması Anadolu Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) Komisyonunca kabul edilen 1805E216 nolu proje kapsamında desteklenmiştir.

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI

Soner SÖZLER'in "Tasarımsal Düşünce Temelli Bir Açık ve Uzaktan Öğrenme Modelinin Geliştirilmesi" başlıklı tezi **22 Mart 2019** tarihinde, aşağıdaki jüri tarafından Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca **Uzaktan Eğitim** Anabilim Dalında, **Doktora** tezi olarak değerlendirilerek kabul edilmiştir.

		İmza
Üye (Tez Danışmanı)	**: Prof.Dr.Gülsün KURUBACAK**	.....
Üye	**: Prof.Dr.T.Volkan YÜZER**	.....
Üye	**: Doç.Dr.Yasin ÖZARSLAN**	.....
Üye	**: Prof.Dr.Mehmet KESİM**	.....
Üye	**: Dr.Öğr.Üyesi Buket KARATOP**	.....

Prof.Dr.Metin ÇOŞKUN
Anadolu Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdür Vekili

Doktora Tez Özü

TASARIMSAL DÜŞÜNCE TEMELLİ BİR AÇIK VE UZAKTAN ÖĞRENME MODELİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Soner SÖZLER

Uzaktan Eğitim Anabilim Dalı
Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mart 2019
Danışman: Prof. Dr. Gülsün KURUBACAK

Bu çalışmanın temel amacı yükseköğretime bağlı bir devlet üniversitesinin yabancı dil hazırlık okulunda sunulan İngilizce eğitimine dair yaşanan sorunların Tasarımsal Düşünce yaklaşımıyla derinlemesine incelenmesi, ortaya çıkarılması ve söz konusu sorunlara AUÖ boyutları çerçevesinde çözüm önerileri sunarak bir AUÖ aracılığıyla yabancı dil olarak İngilizce eğitimi modeli önerisi tasarlamaktır. Araştırmanın kuramsal dayanağını Tasarımsal Düşünce yaklaşımı oluşturmaktadır. Çalışma katılımcıları örneklemi ve yöntem seçimlerinde bu yaklaşım yol gösterici olmuştur.

Çalışma kapsamında Yükseköğretim kurumuna bağlı yabancı dil olarak İngilizce eğitimi sağlayan bir hazırlık okulunun tüm paydaşlarının ve AUÖ alanında alan uzmanları ile yabancı dil olarak İngilizce eğitimi alanında konu uzmanlarının görüşlerine başvurulmuştur. Nitel bir durum çalışması olarak tasarlanan bu çalışma 4 aşamada oluşmaktadır. Birinci aşamada sorun kaynağı olarak seçilen kurumda yer alan tüm paydaşların görüşlerini almak için bireysel görüşmeler gerçekleştirilmiştir. İkinci aşamada ilk aşamada elde edilen veriler konu ve alan uzmanlarına yönlendirilmiştir. Üçüncü aşamada konu ve alan uzmanlarından elde edilen veriler sorun kaynağında yer alan paydaşların onayına çevrimiçi anket aracılığı ile sunularak görüşleri alınmıştır. Dördüncü ve son aşamada ise üçüncü aşama sonucu elde edilen veriler ışığında bir kontrol listesi görevini yerine getirmesi amacıyla bir matris geliştitilerek yabancı dil olarak İngilizce eğitimi sağlayan ya da sağlayacak olan kurumlara model önerisinde bulunulmuştur.

Çalışma sonucunda elde edilen sonuçlar şu şekildedir: Öğrenmenin sadece sınıf içinde değil aynı zamanda sınıf dışında da olabileceği benimsenmelidir. Kurumlar harmanlanmış bir sistem sunabilmek için ilgili yatırımları yapmalı ve bu sistemlerin sürdürülebilirliği için gerekli adımları atmalıdır. Dijital kaynak müfredat içerisinde yer bulmalı ve eğitim öğretim etkinlikleri bu kaynaklar aracılığı ile çeşitlendirilmelidir. Sosyal ağlar, sanal sınıflar gibi araçlarla kurum içi iletişim artırılmalıdır. Oyunlaştırma gibi unsurlar işe koşularak farklı değerlendirme yöntemleri işe koşulmalıdır.

Araştırmada elde edilen sonuçlar yüz yüze yabancı dil olarak İngilizce eğitimi sağlayan yükseköğretime bağlı kurumların dijitalleştirilmesinde yol gösterici ve yardımcı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Açık ve Uzaktan Öğrenme, Tasarımsal Düşünce, Nitel durum çalışması, Harmanlanmış eğitim, Yabancı dil olarak İngilizce eğitimi.

ABSTRACT

DEVELOPING A DESIGN THINKING BASED OPEN AND DISTANCE LEARNING MODEL

Soner SÖZLER
Distance Education Department
Anadolu University Graduate School of Social Sciences, March 2019
Advisor: Prof.Dr. Gülsün KURUBACAK

The main objective of this study is to develop an in-depth examination of the problems of English language education offered in a foreign language preparatory school of tertiary education in a foreign language preparatory school and to develop a model of English education model as a foreign language through an Open and Distance Learning (ODL) by presenting solutions to these problems in the context of the ODL dimensions. The theoretical basis of the research is constituted by Design Thinking. This approach was instrumental in the selection of participants and method selection.

Within the scope of the study, the opinions of all the stakeholders of a preparatory school which provides English language education as a foreign language affiliated to the higher education institution and field experts in the field of ODL and the subject experts in the field of English education as a foreign language were consulted. This study, which is designed as a qualitative case study, consists of 4 stages. In the first phase, individual interviews were conducted to get the opinions of all the stakeholders in the institution chosen as the source of the problem. In the second stage, the data obtained in the first stage were directed to the subject and field experts. In the third stage, the data obtained from the subject and field experts were presented to the approval of the stakeholders involved in the problem source via an online questionnaire and their opinions were received. In the fourth and last stage, a model has been proposed to the institutions which will provide or providing English as a foreign language by developing a matrix in order to perform a checklist in the light of the data obtained from the third stage.

The results of the study are as follows: It should be assumed that learning can be not only within the classroom but also outside the classroom. In order to provide a blended system, institutions should make the relevant investments and take the necessary steps for the sustainability of these systems. Digital resources should be included in the curriculumn and educational activities should be diversified through these resources. In-house communication should be increased through tools such as social networks and virtual classes. Different assessment methods should be employed by recruiting elements such as gamification.

The results of the study will help guide the digitization of higher education institutions providing face to face English as a foreign language.

Key Words: Open and distancel learning, Design thinking, Qualitative case study, Blended learning, English as a foreign language.

22/03/2019

ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ

Bu tezin bana ait, özgün bir çalışma olduğunu; çalışmamın hazırlık, veri toplama, analiz ve bilgilerin sunumu olmak üzere tüm aşamalarında bilimsel etik ilke ve kurallara uygun davrandığımı; bu çalışma kapsamında elde edilen tüm veri ve bilgiler için kaynak gösterdiğimi ve bu kaynaklara kaynakçada yer verdiğimi; bu çalışmanın Anadolu Üniversitesi tarafından kullanılan "bilimsel intihal tespit programı"yla tarandığını ve hiçbir şekilde "intihal içermediğini" beyan ederim. Herhangi bir zamanda, çalışmamla ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçları kabul ettiğimi bildiririm.

Soner SÖZLER

Önsöz

Yabancı dil olarak İngilizce eğitimi sağlayan hazırlık okulları Yükseköğretim kurumlarında öğrenenlerin karşılaştığı ilk eğitim ortamı olma özelliğine sahiptir. Bununla birlikte öğrenenlerin bu kurumlarda daha verimli öğrenme çıktılarına ulaşabilmeleri o kurumda yer alan tüm paydaşlara olumlu etki sağlayacağı gibi uzun dönemde ülke olarak da katkı sağlayabilecektir. Dolayısıyla genellikle geleneksel eğitim öğretim ortamlarına sahip bu kurumları dijitalleştirmek ve Açık ve Uzaktan Öğrenme (AUÖ) aracığıyla öğrenme çıktılarını iyileştirmek çok önemlidir. Bu noktadan yola çıkarak yabancı dil olarak İngilizce eğitimi sağlayan yükseköğretim kurumuna bağlı hazırlık okullarına yönelik bir AUÖ modelinin tasarımının nasıl yapılabileceği ortaya konmaya çalışılmıştır. Bu araştırmanın ilgili kurumların müfredatlarının dijitalleştirilmesinde yardımcı ve yol gösterici olacağı düşünülmüştür.

Araştırma süresince bana sonsuz destek sunarak, tezimin her aşamasında yolumu bulmamı sağlayan tez danışmanım Prof.Dr. Gülsün KURUBACAK'a sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Doktora eğitimimde farklı bakış açıları kazanmama yardım eden, tezimin başından sonuna her an yardımlarını esirgemeyen değerli hocalarım Prof.Dr. T. Volkan YÜZER'e, Doç.Dr. Yasin ÖZARSLAN'a, Dr. Öğretim Üyesi Serpil KOÇDAR'a teşekkür ederim. Araştırma kapsamında değerli vakitlerini bana ayırarak desteklerini eksik etmeyen katılımcılara teşekkür ederim.

Doktora eğitiminin süresince bana desteğini her an hissettiren ve gösterdiği sabır ve anlayışla içimi ısıtan eşim Hande SÖZLER'e, sahip olduğum en güzel varlığım kızım Irmak SÖZLER'e sonsuz teşekkürler. Son olarak beni yukarıdan izlediğini bildiğim ve lisedeyken "bu kadar çalışıp da profesör mü olacaksın" diyerek beni güdüleyen rahmetli babama ve bana desteklerini eksik etmeyen, anneme ve kardeşlerime sonsuz teşekkürler.

SONER SÖZLER
Eskişehir, 2019

Özgeçmiş

Soner SÖZLER

Uzaktan Eğitim Anabilim Dalı

Doktora

Eğitim

Y.Lisans	2011	Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı, İngilizce Öğretmenliği, Tezli
Lisans	2006	Anadolu Üniversitesi, Açık Öğretim Fakültesi, İngilizce Öğretmenliği Lisans Programı

İş

2006-	Öğretim Görevlisi. Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksekokulu
2004-2006	İngilizce Öğretmeni. MAT-FKB Gelişim Koleji
2003-2005	İngilizce Öğretmeni. Amerikan Kültür Derneği Dil Okulları

Kişisel Bilgiler

Doğum yeri/yılı: Tarsus/1982 Cinsiyet: Erkek Yabancı Dil: İngilizce

TABLOLAR LİSTESİ

Sayfa

Tablo 1. Açık Ve Uzaktan Öğrenmenin Kuramsal Temelleri..…….. 31

Tablo 2. Açık Ve Uzaktan Öğrenmenin Boyutları……..… 42

Tablo 3. Açık Ve Uzaktan Yabancı Dil Olarak İngilizce Öğrenme Platformları…… 44

Tablo 4. Tasarımsal Düşünce Aşamaları Ve Aşama Aygıtları…… 51

Tablo 5. Çalışmanın Kuramsal Yapısı…… 55

Tablo 6. 1.Aşama Katılımcı Listesi…… 62

Tablo 7. Odak Grup Görüşme Katılımcı Listesi (Konu Uzmanı)……64

Tablo 8. Odak Grup Görüşme Katılımcı Listesi (Alan Uzmanı)…… 64

Tablo 9. 1.Aşama Ana Tema Tablosu…… 67

Tablo 10. Bireysel Görüşme Kodlama Tablosu…… 67

Tablo 11. Tema Ve Ana Tema Tablosu…… 68

Tablo 12. 2.Aşama Ana Tema Tablosu…… 69

Tablo 13. Araştırma Anket Formu Cevapları…… 111

Tablo 14. Tasarımsal Düşünce Temelli Bir Açık Ve Uzaktan Öğrenme Modeli…….. 131

ŞEKİLLER LİSTESİ

Sayfa

Şekil 1. AUÖ Kuramlarının Sınıflandırılması…… 30

Şekil 2. Tasarımsal Düşünce Modeli…… 48

Şekil 3. Tasarımsal Düşünce Çift Elmas Modeli…… 49

Şekil 4. Tasarımsal Düşünce Aşamaları…….. 50

Şekil 5. Tasarımsal Düşünce Evrim 6^2 modeli…… 51

Şekil 6. Durum Çalışması Desenleri…… 57

Şekil 7. Araştırma Modeli…… 57

Şekil 8. Verilerin Yorumu ve Çözümleme Süreci…… 66

KISALTMALAR LİSTESİ

AUÖ : **Açık ve Uzaktan Öğrenme**

YÖK : **Yükseköğretim Kurumu**

YDYO : **Yabancı Diller Yüksekokulu**

AÖ : **Açık Öğrenme**

UÖ : **Uzaktan Öğrenme**

ODL : **Open and Distance Learning**

İçindekiler

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI ……..iii

Doktora Tez
Özü……..iii
v

ABSTRACT.....vi

ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ……..viii

Önsöz.....ix

Tablolar Listesi.....xi

Şekiller Listesi.....xii

Kısaltmalar Listesi.....xiii

İçindekiler.....xiv

1. GİRİŞ.....1

1.1. Sorun.....1

1.2. Amaç.....5

1.3. Önem.....7

1.4. Sınırlılıklar.....9

1.5. Tanımlar.....9

2. ALANYAZIN.....11

2.1. Açık ve Uzaktan Öğrenme (AUÖ).....11

2.1.1. Açık öğrenme (AÖ).....13

2.1.2. Uzaktan öğrenme (UÖ).....14

2.1.3. AUÖ'nün kuramsal temelleri.....15

2.1.4. AUÖ'nün felsefesi.....19

2.1.5. AUÖ'nün önemi 20
2.2. AUÖ'nün Üstün ve Sınırlı Yönleri 22
2.3. AUÖ Ortamlarının Boyutları 27
2.4. AUÖ Yoluyla Yabancı Dil Olarak İngilizce Eğitimi 28
2.4.1. Türkiye'de yükseköğretim hazırlık programlarında yabancı dil olarak ingilizce eğitiminin durumu 31
2.5. Çalışmanın Kuramsal Yapısı 32
2.5.1. Tasarımsal Düşünce 32
2.5.2. Tasarımsal düşünce modelleri 33
2.5.3. Kuramsal dizey (Matris) 39
3. YÖNTEM 41
3.1. Araştırma Modeli 41
3.2. Araştırma Deseni 43
3.2.1. Araştırma alanı ve katılımcılar 44
3.2.2. Veri toplama süreci ve araçları 45
3.2.3. Verilerin analizi ve çözümlenmesi 51
3.3. Araştırmanın İnanırlığı 55
3.4. Araştırmacının Yeterlilikleri ve Rolü 57
3.5. Araştırmanın Güçlü ve Sınırlı Yönleri 57
4. Bulgular ve Yorum 59
4.1. Bireysel Görüşmelere İlişkin Bulgu ve Yorumlar 59
4.1.1. Yönetim boyutuna ilişkin bulgular ve yorumlar 59
4.1.2. İletişim boyutuna ilişkin bulgular ve yorumlar 65
4.1.3. Öğrenme boyutuna ilişkin bulgular ve yorumlar 67
4.1.4. Teknoloji Boyutuna İlişkin Bulgular ve Yorumlar 71
4.1.5. Değerlendirme boyutuna ilişkin bulgular ve yorumlar 74
4.2. Odak Grup Görüşmeleri ve Çevrimiçi Ankete İlişkin Bulgu ve Yorumlar 78

4.2.1. Yönetim boyutuna ilişkin bulgu ve yorumlar 78
4.2.2. İletişim boyutuna ilişkin bulgu ve yorumlar 82
4.2.3. Öğrenme boyutuna ilişkin bulgu ve yorumlar 85
4.2.4. Teknoloji boyutuna ilişkin bulgu ve yorumlar 88
4.2.5. Değerlendirme boyutuna ilişkin bulgu ve yorumlar 90
4.3. Diğer Bulgular ve Yorumlar 93
5. SONUÇ VE ÖNERİLER 102
5.1. Sonuç 102
5.1.1. Bireysel görüşmeler 104
5.1.2. Odak grup 107
5.1.3. Çevrimiçi anket 109
5.2. Çalışmanın Genel Sonuçları 112
5.3. Öneriler 114
5.3.1. Kurumlara yönelik öneriler 114
5.3.2. Uygulamaya yönelik öneriler 115
5.3.3. Öğrenenlere yönelik öneriler 116
5.3.4. Araştırmacılara yönelik öneriler 117

Ekler Listesi 118

KAYNAKÇA 176

ÖZGEÇMİŞ

1. GİRİŞ

Giriş bölümünde sırasıyla bu çalışmanın sorunu, amacı, bireyler ve kurumlar açısından önemi, sınırlılıkları ele alındıktan sonra alanyazın içerisinde yer alan önemli kavramların tanımlarına yer verilmiştir.

1.1. Sorun

Marshall Mcluhan'ın 1964 yılında "ortam mesajın kendisidir" (The medium is the message) diyerek tüm dünyaya mesaj vermesinin üzerinden yarım yüzyıldan fazla geçmesine rağmen bu mesaj güncelliğini yitirmemiştir. Öyle ki, iletişim bilimlerinde asıl hedefin mesajın gönderici tarafından alıcıya aktarılması ve alıcının gönderilen mesajı çözümlemesi (Fiske, 2015) olarak düşünülürse mesajı taşıyan aracın sahip olduğu özelliklerin mesaja katabileceği nitelikler ve bu sayede alıcının kod açabilmesi son derece önemli hale gelmiştir. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin mektuptan internete geçirmiş olduğu tüm değişimleri ortamlarına yansıtabilen Açık ve Uzaktan Öğrenme (AUÖ) iletişim bilim ve kuramlarıyla son derece yakın ilişkileri sayesinde (Kurubacak, 2013) öğrenme etkinliklerine nüfuz ederek kalıcı ve derinlemesine öğrenme sağlayabilmektedir.

AUÖ'nün yukarıda söz edilen potansiyeli birçok alanda öğrenenlere hizmet vermesiyle birlikte AUÖ sistemine mensup öğrenen sayısı küresel olarak ciddi bir sıçrama göstermiştir (Shah, 2018). Bir AUÖ sistemine kayıtlı öğrenci sayısı 1998-2018 yılları arasında %'de 150'nin üzerinde bir atış göstermiştir (Hero, 2012). Ülkemizde de bu durum benzer bir şekilde gelişmiştir. Örnek vermek gerekir ise, 2014 yılında yükseköğretim AUÖ sistemine kayıtlı toplam öğrenci sayısı 1.184.885 iken bu rakam 2017-2018 eğitim-öğretim yılı itibarı ile 3.448.160 olmuştur (YÖK, 2018). Bir başka deyişle, %300'e yakın bir artış gerçekleşmiştir. Öğrenci sayısındaki artışa paralel olarak AUÖ aracılığıyla sunulan program sayılarında da gözle görülür bir artış olmuştur. Sadece Amerika Birleşik Devletleri'nde 800'den fazla üniversite 9400'den fazla AUÖ programı hizmeti sağlamaktadır. Bununla birlikte bu programlara yılda 20 milyondan fazla yeni kayıt olduğu ifade edilmiştir (Shah, 2018). Türkiye'de ise 2010 yılında bir yükseköğretim kurumu tarafından sağlanan AUÖ programı sayısı 67 iken 2015 yılında bu sayı 115'e çıkmıştır (Cabi & Ersoy, 2017).

Yükseköğretim istatistikleri incelendiğinde her ne kadar öğrenci ve program sayısında artış olsa da bu artışın yabancı dil olarak İngilizce eğitimine yansıtılmadığı

görülmektedir. 2017 yılı itibari ile Yükseköğretim düzeyinde açılmış bir AUÖ aracılığı ile yabancı dil olarak İngilizce eğitimi programı bulunmamaktadır (Cabi & Ersoy, 2017). Yükseköğretim kurumları bu ihtiyaçlarını genellikle geleneksel eğitim ortamları sunan yabancı dil hazırlık okulları ile gidermeye çalışmaktadır. 2018 yılı itibari ile 78 üniversitede ve 350 farklı programda zorunlu İngilizce hazırlık programı bulunmaktadır (ÖSYM, 2017). Bu kadar geniş çapta bir eğitim-öğretim ortamı olmasına karşın bu hazırlık okullarında başarısızlık oranlarının %70'lere yükseldiği ifade edilmiştir (YDYO Yöneticileri, 2017). Yabancı dil hazırlık okullarında yönetici ya da birim sorumlusu olarak görev yapan akademisyenler de yukarıda ifade edilen sorunlara çözüm üretebilmek adına 2007 yılında "Yabancı Diller Yüksekokul Yöneticileri" isimli bir platform kurmuşlardır. Söz konusu kurumlardan katılımcılar her yıl düzenli olarak bir araya gelmekte ve özellikle hazırlık okullarının sorunlarını ele alarak her toplantı sonunda bir sonuç bildirgesi yayımlamaktadırlar (YDYO Yöneticileri, 2017). Bu bildirgeler incelendiğinde başlıca ele alınan sorunlar;

- eğitim öğretim süresinin yetersizliği,
- sağlanan içeriklerin öğrenen ihtiyacına göre şekillendirilemediği,
- sağlanmak istenen içeriğin mevcut süre içerisinde aktarılamaması,
- öğrenenlerin bireysel çalışma olanaklarının bulunmaması,
- ders dışı etkinliklerin eksikliği,
- teknoloji destekli ortamların yaygın olarak kullanılamadığı,
- % 35'lere dayanan okul bırakma oranları,
- Türkçe programa geçme oranlarında artış,
- tekrar sınıflarında yaşanan materyal ve motivasyon problemleri,
- öğrenenlerin yüz yüze öğrenme etkinliklerinde aktif öğrenme süreçlerine dahil edilemediği ve böylece pasif öğrenme durumunda kaldıkları,
- öğretmen merkezli eğitim etkinliklerinin daha yaygın olması

şeklinde özetlenebilir. Bununla birlikte yukarıda kısaca özetlenen sorunlar bir sonraki yılın sonuç bildirgesinde de yer bulmuştur. Bir başka deyişle çözüme kavuşmamışlardır.

Öte yandan Yükseköğretim Kurumu Başkanlığı söz konusu başarısızlığa sebep olan sorunları tespit etmek ve bu sorunlara çözüm üretmek adına 2015 yılında Biritish Council ile iş birliği yaparak Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarına bağlı İngilizce hazırlık okullarında sağlanan İngilizce eğitiminin incelenmesini ve mevcut sorunların çözüm önerileri ile birlikte raporlaştırılmasını sağlamıştır. Bu rapor incelendiğinde

Rusya, Çin, Hindistan ve Güney Kore gibi gelişmekte olan diğer G20 ülkelerinde üniversitelerin kalitesini ve sıralamadaki yerini yükseltmeye yönelik projeler gerçekleştirilirken Türkiye'nin niceliğe odaklanarak üniversite eğitimi alan öğrenci sayısını çok büyük ölçüde artırdığı dile getirilmiştir. Bununla birlikte, raporda niteliksel çalışma, araştırma ya da projelerin aynı ölçüde gerçekleşmediği tespitinde bulunulmuştur. Aynı zamanda Türk hükümetinin üniversitelerin kalitesini artırmaya yönelik benzer bir proje başlatması gerektiği yönünde tavsiyede bulunulmuştur (YÖK, 2015). Yukarıda değinilen bulguların yanı sıra söz konusu rapor Türkiye'nin 2013 İngilizce Yeterlik Endeksi'nde (EPI) 60 ülke arasından 41. olduğunu ve 2012 yılından bu yana herhangi bir ilerleme kaydedemediğini belirtmiştir. Raporun Türk üniversitelerindeki İngilizce eğitimine dair etki analizi kısmında yükseköğretim sistemine yeni dahil olan hazırlık öğrencilerinin önceki eğitim hayatları boyunca 1000 ders saatinden fazla İngilizce dersi almalarına karşın başlangıç seviyesinde (A1) oldukları ve bu öğrencilerin 8 aylık yüz-yüze hazırlık programında öğrenci sayısının fazlalığı, zaman darlığı ve konu kapsamının genişliği sebebiyle B2 düzeyine ulaşmalarının imkânsız olduğu vurgulanmıştır. Ayrıca söz konusu durumun gerek öğrencide gerek ise öğretmende motivasyon düşüklüğüne sebep olduğu da belirtilmiştir.

Bu noktada bir yenilik ya da yeni bir bakış açısı ihtiyacı ortaya çıktığı anlaşılmaktadır. Kısaca kullanıcı odaklı bir yaklaşım olarak tanımlanan Tasarımsal Düşünce (Design Thinking) sorun alanlarını derinlemesine ve çok boyutlu bir şekilde araştıran ve tespit ettiği sorun alanlarına kullanıcının penceresinden bakarak onun arzu edebileceği çözümleri üretmeyi hedefleyen bir yöntem ya da bir yenilik getirme olarak isimlendirilebilir (Designorate, 2017). Yani eğer eğiticiler tedarikçi ve öğrenenler müşteri olarak ele alınırsa Tasarımsal Düşünce müşteri memnuniyeti önceliği çerçevesinde sorunlara yaklaşmaktadır ve böylece müşterinin kullandığı ürünü daha çok beğenmesini sağlayarak o ürünün daha çok kullanılmasını ve tedarikçinin başarısını arttırmayı hedeflemektedir. Dünya çapında tanınan IKEA, Apple, IBM ve Toyota gibi şirketler bünyelerinde tasarım birimleri oluşturarak yıllık kar oranlarını %'de 129'luk oranlarda artışlar yakalamışlardır (Designorate, 2017). Tasarımsal Düşünce yaklaşımını hayata geçiren çok daha küçük çaplı işletmeler de olmakla birlikte bu yaklaşımın eğitim ortamlarında uygulandığı örnekler bulmak mümkündür. Örneğin, bir öğretmenin sınıfındaki öğrencilerin motivasyonlarını ve dolayısıyla başarı performanslarını arttırmak amacıyla bu yaklaşımdan faydalanması sonucunda sınıftaki oturma düzenini

değiştirmesi ayrıca ders saatlerinde güncelleme yapması ve dahası öğrenenlerin ilgisine göre ders içerik ve uygulamalarını geliştirdiği örnekler oldukça fazladır (IDEO, 2017).

Tıpkı AUÖ gibi yapısında esneklik ve merkezinde öğrenen bulunduran Tasarımsal Düşünce süreçlere odaklanan ve döngüsel bir yapıya sahip bir yaklaşımdır. Birden fazla modeli olmasına karşın modellerin barındırdığı 3 önemli ve ortak aşama vardır. Bu aşamaların ilki ve en geniş kapsamlısı duygudaşlık (empathy) kurabilmektir (Coene, 2016). Bu aşamayı hayata geçirebilmek için bir değişikliği hem kolaylaştırabilen hem de değerlendirebilen bir yaklaşım olan (Patton, 2014) etnografik bir yaklaşım sergilemek gerekmektedir. Asıl sorunu yaşayan ve sorun kaynağını oluşturan kişilerle mülakatlar yapılarak, onların bulunduğu ortamları gözlemleyerek ve en önemlisi onların yaşadığı sorunları tecrübe ederek ortaya çıkan sorun alanlarını derinlemesine analiz etmek sorun çözümü için son derce önemlidir (IDEO, 2017). Duygudaşlık kurma aşamasının ardından ilk aşamada tespit edilen sorunların görselleştirilerek konu ve alan uzmanlarına sunulması yer almaktadır. Bu aşama bir başka deyişle fikir üretme aşamasıdır. Bununla birlikte üretilen fikirlerin geçerli, arzu edilebilir (hedef kitle tarafından), uygulanabilir (fiziki imkânlar, teknoloji vb.) ve sürdürülebilir olması gerekmektedir. Bu noktada iş birliği yapmak ve birden çok kişinin fikrine başvurma önerilmektedir. Bütün aşamalarında olduğu gibi bu aşamada da istendiği takdirde bir önceki aşamaya dönülebilir. Baştan sona döngüsel bir yapıya sahip olan Tasarımsal Düşünce'nin son aşaması ise gerçekleştirme aşamasıdır. İlk işi aşamada ortaya çıkarılan bulgulara çeşitli etkinlikler ile hayata geçirilir ve geri bildirim alma hedeflenir. Geri bildirimler sonucunda üretilen modelleme yeniden düzenlenerek hedef kitlenin memnuniyetinin en üst düzeye çıkarılması hedeflenir (Coursera, 2018).

Yukarıda kısaca ele alınan Tasarımsal Düşünce aşamalarında görülebileceği gibi yükseköğretim kurumlarının İngilizce hazırlık okullarında sağlanan eğitimin derinlemesine incelenerek bu okulların tüm aktörlerinin (yönetici, eğitici, öğrenen) daha memnun olmaları sağlanabilir. Böylelikle uzun süredir dile getirilen ancak hali hazırda kalıcı bir çözüm üretilemeyen sorunlara yeni bir bakış açısı ve yaklaşımla çözüm üretilebilir. Bununla birlikte, söz konusu yaklaşım sayesinde her kurum kendisine has çözümler üretebileceğinden o kurumun daha sürdürülebilir başarı yakalanması sağlanabilir.

Ayrıca yukarıda ele alınan sorunlara sebep olan geleneksel eğitim ortamlarının beraberinde getirdiği bir takım sınırlılıklar Tasarımsal Düşünce ve AUÖ iş birliği

sayesinde kolaylıkla aşılabilir. Böylelikle hem AUÖ'nün esnek, modern, değişim ve gelişime açık yapısı (Doğan & Kurubacak, 2013) hem de Tasarımsal Düşünce'nin döngüsel yapısı işe koşularak söz konusu eğitim ortamlarının çağdaş şartlara ve hedeflere ulaşabilmesi sağlanabilir. Böylece Bilgi ve iletişim teknolojilerinin hızlı gelişim ve değişimi eğitim ortamlarına daha kolay bir şekilde yansıtılarak bu ortamların gelişen teknolojiye ayak uydurması sağlanabilir. Böylece, yukarıda ele alınan öğretici-öğrenen motivasyon düşüklüğü, yüksek başarısızlık oranları, ders dışı etkinlik yapılamaması gibi sorunlar aşılarak yükseköğretim kurumlarına bağlı İngilizce hazırlık okullarında başarı oranı arttırılabilir.

1.2. Amaç

Bu çalışmanın temel amacı yükseköğretime bağlı bir devlet üniversitesinin yabancı dil hazırlık okulunda sunulan İngilizce eğitimine dair yaşanan sorunların Tasarımsal Düşünce yaklaşımıyla derinlemesine incelenmesi, ortaya çıkarılması ve söz konusu sorunlara AUÖ boyutları çerçevesinde çözüm önerileri sunarak bir AUÖ aracılığıyla yabancı dil olarak İngilizce eğitimi modeli önerisi tasarlamaktır.

Çalışmanın bir başka amacı ise, temel amaca ulaşabilmek için sorun alanı olarak seçilen yükseköğretime bağlı yabancı dil hazırlık okulunda İngilizce eğitimine dair yaşanan sorunların öğrenen, eğitici ve yönetici açısından derinlemesine incelenmesi ve ortaya çıkarılmasıdır. Bu doğrultuda, sorun alanlarının derinlemesine tespiti için Tasarımsal Düşünce'nin duygudaşlık aşaması kapsamında etnografik bir yaklaşım sergilenmiştir ve böylelikle alanda yaşanan sorunların alanda yer alan tüm aktörlerle duygudaşlık kurarak tüm boyutlarıyla tespit edilmesi hedeflenmiştir.

Çalışmada hedeflenen bir başka amaç ise duygudaşlık kurularak tespit edilen sorun alanlarının konu ve alan uzmanı görüşleri aracılığıyla görselleştirilerek sorunlara öğrenen bakış açısıyla çözümler sağlayabilecek fikirler üretebilmektir.

Çalışmanın ulaşmayı hedeflediği son amaç ise önceki aşamada elde edilen çözüm önerilerinin sorun kaynağında yer alan aktörlerin görüşlerine sunulması ve böylece çalışmada temel amaç olarak hedeflenen model tasarımını önermektir.

Yukarıda belirtilen hedeflere ulaşmak için Tasarımsal Düşünce aşamaları ve AUÖ' nün yönetim, öğrenme, iletişim, teknoloji ve değerlendirme boyutları ve yabancı dil olarak İngilizce eğitimi çerçevesinde aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır;

1) Yükseköğretime bağlı Yabancı Dil olarak İngilizce eğitimi veren hazırlık programında yönetim, öğrenme, teknoloji, iletişim ve değerlendirme boyutlarında yaşanan sorunlar hakkında öğrenenlerin, öğreticilerin ve yöneticilerin görüşleri nelerdir?
    a. Yönetim boyutunda; Yabancı Dil olarak İngilizce Hazırlık okullarında tespit edilen sorun ve katılımcıların kurumumda keşke olsa dediği hayallere alan ve konu uzmanlarının çözüm önerileri nelerdir?
    b. Yönetim boyutunda geliştirilen çözüm önerileri hakkında öğrenen, öğretici ve yöneticilerin görüşleri nelerdir?
2) Yükseköğretime bağlı Yabancı Dil olarak İngilizce eğitimi veren hazırlık programında, öğrenme boyutunda yaşanan sorunlar hakkında öğrenenlerin, öğreticilerin ve yöneticilerin görüşleri nelerdir?
    a. Öğrenme boyutunda; Yabancı Dil olarak İngilizce Hazırlık okullarında tespit edilen sorun ve katılımcıların kurumumda keşke olsa dediği hayallere alan ve konu uzmanlarının çözüm önerileri nelerdir?
    b. Öğrenme boyutunda geliştirilen çözüm önerileri hakkında öğrenen, öğretici ve yöneticilerin görüşleri nelerdir?
3) Yükseköğretime bağlı Yabancı Dil olarak İngilizce eğitimi veren hazırlık programında, iletişim boyutunda yaşanan sorunlar hakkında öğrenenlerin, öğreticilerin ve yöneticilerin görüşleri nelerdir?
    a. İletişim boyutunda; Yabancı Dil olarak İngilizce Hazırlık okullarında tespit edilen sorun ve katılımcıların kurumumda keşke olsa dediği hayallere alan ve konu uzmanlarının çözüm önerileri nelerdir?
    b. İletişim boyutunda geliştirilen çözüm önerileri hakkında öğrenen, öğretici ve yöneticilerin görüşleri nelerdir?
4) Yükseköğretime bağlı Yabancı Dil olarak İngilizce eğitimi veren hazırlık programında, teknoloji boyutunda yaşanan sorunlar hakkında öğrenenlerin, öğreticilerin ve yöneticilerin görüşleri nelerdir?
    a. Teknoloji boyutunda; Yabancı Dil olarak İngilizce Hazırlık okullarında tespit edilen sorun ve katılımcıların kurumumda keşke olsa dediği hayallere alan ve konu uzmanlarının çözüm önerileri nelerdir?
    b. Teknoloji boyutunda geliştirilen çözüm önerileri hakkında öğrenen, öğretici ve yöneticilerin görüşleri nelerdir?

5) Yükseköğretime bağlı Yabancı Dil olarak İngilizce eğitimi veren hazırlık programında, değerlendirme boyutunda yaşanan sorunlar hakkında öğrenenlerin, öğreticilerin ve yöneticilerin görüşleri nelerdir?
    a. Değerlendirme boyutunda; Yabancı Dil olarak İngilizce Hazırlık okullarında tespit edilen sorun ve katılımcıların kurumumda keşke olsa dediği hayallere alan ve konu uzmanlarının çözüm önerileri nelerdir?
    b. Değerlendirme boyutunda geliştirilen çözüm önerileri hakkında öğrenen, öğretici ve yöneticilerin görüşleri nelerdir?

1.3. Önem

Tüm Dünya ile birlikte Türkiye'de Açık ve Uzaktan Öğrenmenin her geçen gün önem kazanması gerek akademik çalışmalara gerek ise Yükseköğretim kurumlarındaki uygulamalara nicelik olarak yansımaktadır. 2015 yılı itibariyle yükseköğretim kurumuna bağlı vakıf ya da devlet üniversitelerinde AUÖ sağlayan kurum sayısı 72 adettir (YÖK, 2018) ve bu sayı her geçen gün artmaktadır (Özbay, 2015). Bu artış açık öğretim sistemine kayıt olan öğrenci sayısında ciddi bir artışı beraberinde getirmiştir. Yükseköğretim kurumu tarafından 2014 yılında sunulan "Türkiye Yükseköğretimi İçin Bir Yol Haritası" (Çetinsaya, 2014) isimli raporda AUÖ sistemine kayıtlı öğrenci sayısının 1982 yılında 26.626 olduğu belirtilmiştir. 2015 yılı itibari ile yükseköğretim öğrenci istatistiklerine göre ise bu sayı 3.152.398 rakamına ulaşmıştır. Bu niceliksel artışa nitelik olarak destek vermek bu büyümeyi doğru yönde ilerletebilmek adına son derece önemlidir ve bu artışın niteliksel destek görmesi yapılan çalışmalarda vurgulanmıştır (İşman, 2008; Aydın, 2011; Zawacki-Rihter O. O., 2015).

Yukarıda ifade edilen gelişmeler ışığında alan yazın incelemesine bakıldığında her geçen gün AUÖ hizmeti sunan kurum ya da birim sayısı artmasına karşın 2018 yılı itibari ile "Tasarımsal Düşünce Temelli Açık ve Uzaktan İngilizce Öğrenme Modeli" için tasarım önerisi sunan bir çalışmaya akademik veri tabanlarında rastlanılmamıştır. Dolayısıyla bu çalışma konusu itibariyle alan yazındaki ilk çalışmadır.

Bu nedenle söz konusu çalışma AUÖ hizmeti sunan kurumlar ve bu sistemlere dahil olan bireyler açısından aşağıda belirtilen noktalar bağlamında önem taşımaktadır:

1. Bireyler Açısından
    a. Uzmanlar (Yönetici, Tasarımcı, Geliştirici, Öğretici, Uygulayıcı ve Değerlendirmeci) Açısından:

- Açık ve Uzaktan Öğrenme ortamlarının yönetim, iletişim, teknoloji ve değerlendirme boyutlarının Tasarımsal Düşünce aşamalarına göre yapılandırılmasında ve böylece AUÖ alanının geliştirilmesinde,
- Yabancı Dil olarak İngilizce Eğitimini AUÖ ortamları aracılığıyla yabancı dil olarak İngilizce eğitimi sunmayı planlayan hazırlık okullarında görev alan uzmanların yapılandırma aşamasına rehberlik etmesinde,
- AUÖ ortamlarında var olan uzman rollerinin Tasarımsal Düşünce yaklaşımını aşamalarına göre şekillendirilmesinde ve nitelikli AUÖ uzmanı yetiştirilmesine katkı sağlanmasında,
- AUÖ alanındaki araştırmacılara yapılandırma ve sistem tasarlama aşamalarında kuramsal temellere dayanan bir model sunarak çalışmalarına katkı sağlamada ve böylece başka modeller geliştirmek için kılavuzluk etmede,
- Sunulan Tasarımsal Düşünce yaklaşımı ile mevcut AUÖ ortamlarının güncelleştirme çalışmalarının yapılabilmesine katkı sağlamada,

b. Öğrenenler Açısından

- Esnek bir öğrenme ortamı sağlayarak kendi öğrenmelerini kendilerinin yönetebileceği bir fırsat yaratmada,
- Öğrenenler açısından zaman ve maliyet etkinliğinin arttırılmasında,
- AUÖ ortamları aracılığıyla öğrenenlere sağlanabilecek fırsat eşitliğine katkı sağlamada,
- Yabancı dil öğrenmede sunulan içeriklerin ihtiyaca yönelik olarak geliştirilmesi sayesinde öğrenenlerin daha verimli ve sürdürülebilir bir içeriğe ulaşmasında,

2. Kurumlar açısından
   a. AUÖ alanında mevcut küresel gelişme ve uygulamaları yerel olanaklar ile harmanlayabilen yeni öğrenme-öğretme ortamları sunabilmede,
   b. AUÖ verimliliğinin arttırılarak etkin kullanılmasının sağlamasında,
   c. Yükseköğretim kurumlarında uygulanmakta olan geleneksel yöntemlerin yanı sıra Tasarımsal Düşünce temelli yeni AUÖ modellerinin işe koşulmasında,

d. Mevcut AUÖ ortamlarına katkı sağlayarak yeni araştırma projelerinin üretilmesinde,
e. Gelecek nesillerin gereksinimlerinin karşılanmasına olanak sağlayabilecek bir AUÖ kültürü oluşturulmasına katkı sağlamada.

1.4. Sınırlılıklar

Bu araştırmanın sorunu ve amaçları çerçevesinde toplanan veriler, verilerin analizi ve değerlendirilmesi aşağıda belirtilen yönlerle sınırlı olacaktır:

- Bu araştırma, nitel bir durum çalışmasıdır.
- Nitel araştırma sonucu elde edilen bulgular, AUÖ alanında ve Yabancı Dil olarak İngilizce eğitimi alanında deneyim sahibi uzmanlarla sınırlıdır.
- Araştırma verileri, yarı-yapılandırılmış bağımsız görüşme soruları, odak grup görüşmeleri ve çevrimiçi anketlerle toplanan verilerle sınırlıdır.
- Bağımsız görüşme soruları, araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme sorusuyla sınırlıdır.
- Bağımsız görüşme soruları, görüşmelere katılan öğrenen, öğretici ve yönetici görüşleriyle sınırlıdır.
- Odak grup görüşmesi, görüşmelere katılan alan ve konu uzmanı görüşleriyle sınırlıdır.
- Bu çalışma verileri, Tasarımsal Düşünce yaklaşımı bağlamında değerlendirilmiştir.

1.5. Tanımlar

Açık ve Uzaktan Öğrenme

Yeni bilgisayar teknolojilerinin, öğrenme ve iletişim etkinliklerini farklı felsefe, yöntem ve düzeylerde bütünleştirilerek; öğrenmenin bireylerin gereksinim, beklenti, ilgi ve istekleri doğrultusunda zaman ve mekân gibi kısıtlama ve sınırlamalar olmadan; çok kültürlü, demokratik, özgür, etkileşimli, esnek, açık ve ulaşılabilir olarak tasarlanması ve yönetilmesidir (Kurubacak, 2013)

Tasarımsal Düşünce

Tasarımsal Düşünce kullanıcıların arzularını, ihtiyaçlarını ve karşılaştıkları güçlükleri daha kapsamlı ve etkili çözümler üretebilmek amacıyla bir problemi

tamamıyla anlamak için derinlemesine duygudaşlık (empati) kurmaya öncelik veren sistematik bir yenilik sürecidir (Tschimmel, *ve diğerleri.*, 2015) .

Yabancı Dil Olarak İngilizce Eğitimi (TEFL)

Resmi dil ya da ana dil olarak İngilizcenin kullanılmadığı ülkelerde İngilizcenin öğretme ve öğrenme uygulamaları (Collins, 2017)

Durum Çalışması

Bir ya da birden fazla olayın, ortamın, programın, sosyal grubun, toplulukların ve(ya) bireylerin derinlemesine çözümlenmesi ve yorumlanmasıdır (Patton, Nitel Araştırma ve Değerlendirme Yöntemleri, 2014).

Yarı-Yapılandırılmış Görüşme Tekniği

Yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinin araştırmacıya sunduğu en önemli kolaylık görüşmenin önceden hazırlanmış görüşme protokolüne bağlı olarak sürdürülmesi nedeniyle daha sistematik ve karşılaştırılabilir bilgi sunmasıdır (Şimşek & Yıldırım, 2011). Bu haliyle eğitimbilim çalışmalarına daha uygun bir araştırma tekniğidir.

2. ALANYAZIN

Tasarımsal Düşünce temelli ve AUÖ aracılığıyla yabancı dil olarak İngilizce eğitimi sağlayan ortamların tasarımına ilişkin uzman görüşlerine ulaşmayı amaçlayan bu araştırmanın ilgili alanyazın bölümü 5 ana başlıktan oluşmaktadır:

1) Açık ve Uzaktan Öğrenme (AUÖ)
   - Açık Öğrenme (AÖ)
   - Uzaktan Öğrenme (UÖ)
   - AUÖ'nün Kuramsal Temelleri
   - AUÖ'nün Felsefesi
   - AUÖ'nün Önemi
2) AUÖ'nün Üstün ve Sınırlı Yönleri
3) AUÖ Ortamlarının Boyutları
4) AUÖ Yoluyla Yabancı Dil Olarak İngilizce Eğitimi
   - Türkiye'de Yükseköğretim Hazırlık Prrogramında Yabancı Dil olarak İngilizce eğitimi
5) Çalışmanın Kuramsal Yapısı
   - Tasarımsal Düşünce
   - Tasarımsal Düşünce Modelleri
   - Kuramsal Dizey (Matris)

2.1. Açık ve Uzaktan Öğrenme (AUÖ)

Açık ve Uzaktan Öğrenme ortaya çıkışından bu yana güncel kalmayı başarmış ve özellikle bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmeler ışığında yeni boyutlar kazanarak tanımını ve kapsamını değiştirmiştir (Kurubacak, 2013). Kurubacak 2013 yılında AUÖ'yü şu şekilde tanımlamıştır:

"Yeni bilgisayar teknolojilerinin, öğrenme ve iletişim etkinliklerini farklı felsefe, yöntem ve düzeylerde bütünleştirilerek; öğrenmenin bireylerin gereksinim, beklenti, ilgi ve istekleri doğrultusunda zaman ve mekân gibi kısıtlama ve sınırlamalar olmadan; çokkültürlü, demokratik, özgür, etkileşimli, esnek, açık ve ulaşılabilir olarak tasarlanması ve yönetilmesidir".

Yukarıda ifade edilen tanımdan da anlaşılabileceği gibi AUÖ alanı bilgi ve iletişim teknolojilerinden etkilenerek ortaya çıkışından bu yana sürekli olarak gelişmiş

ve bununla beraber farklı uygulamaları hayata geçirmiştir. Bu gelişim ve değişimlere paralel olarak AUÖ ortamlarının ulaştığı kitle sayısı gün ve gün artmaktadır (Boz, 2008; Graschew, Roleofs, Rakowsky ve Schlag, 2007). Anadolu Üniversitesi AÖF bünyesinde bulunan öğrenen sayısı 2010 -2011 döneminde 637630 iken bu sayı 01.02.2017 tarihi itibariye 1641154 olmuştur. Bir başka deyişle, son 5 yılda Açık ve Uzaktan Öğrenen sayılarında bir milyondan fazla bir artış yaşanmaktadır (Anadolu, Ü, 2018). Bu niceliksel artış sonucunda, 2016 yılı itibari ile Türkiye'de Yükseköğretime kayıtlı önlisans ve lisans öğrencilerinin toplam sayısının yarısını Açıköğretim öğrencileri oluşturmaktadır (Gür, B.S., Çelik, Z., Kurt, T. ve Yurdakul, S. 2017). Türkiye'de bu gelişmeler yaşanırken Allen ve Seaman 2017 yılında AUÖ ortamlarında ki gelişmeleri şu şekilde ifade etmişlerdir:

1. Yükseköğrenimde öğrenim görenlerin yaklaşık %30'u, derslerinden en az birini AUÖ ortamları aracılığıyla almayı tercih etmektedirler.
2. 2015 yılında
   a. 5,8 milyondan fazla öğrenen, derslerinden birini AUÖ aracılığıyla almıştır;
   b. öğrenen sayısı, 2014 yılına oranla yaklaşık olarak, bir milyon artış göstermiştir; ve
   c. yükseköğrenimden yararlanmak isteyen öğrenenlerin toplam sayısında %3,9'lik büyüme oranı yaşanırken; bu oran, AUÖ alanında %27'lik bir gelişme göstermiştir.

Bununla birlikte, UNESCO 2002 yılında AUÖ'nün potansiyelini şu şekilde ifade etmiştir:

"*AUÖ öğrenenler açısından daha fazla erişim özgürlüğü ve dolayısıyla öğrenme ve nitelik edinme anlamında daha geniş fırsatlar anlamına gelmektedir. AUÖ sayesinde aşılabilecek olan engeller sadece coğrafik olanlar değil aynı zamanda kişisel, sosyal ya da kültürel engeller ve eğitim altyapı eksikliği gibi çevresel engellerdir. Dahası, öğrenen için bir dersi takip etmek daha ucuz maliyetlidir. Çünkü çoğu kişi eğitim almak için eğitim ortamında bulunmayı ya da çalışmakta olduğu işi bırakmayı maddi olarak karşılayamayabilir. AUÖ'nün iş hayatıyla birleştirilebilmesi son derece önemlidir. AUÖ aynı zamanda geniş bir esneklik, konu seçimi ve kendi öğrenmeni yönetme gibi imkânlar sunarak öğreneni daha çok merkeze alan bir yaklaşım anlamına gelebilir.*"

AUÖ alanında görülen bu küresel talep artışı, AUÖ'nün topluma sunduğu faydalardan kaynaklanmaktadır. Söz konusu faydalar UNESCO'nun Açık ve Uzaktan Öğrenme başlıklı raporunda (2002) öğrenen ve bireyler (uzmanlar, eğitimciler, yöneticiler) açısından aşağıda ki gibi listelemiştir:

- öğrenme-öğretmen fırsatlarına erişimi arttırır,
- eğitim ortamlarını güncelleme için imkan sağlar,
- kişisel gelişim imkanı sağlar,
- eğitim kaynaklarına maliyet faydası sağlar,
- mevcut eğitim kaynaklarının kalitesini ve çeşitliliğini destekler,
- kapasiteyi arttırır ve sağlamlaştırır,
- yaş grupları arasında ki eşitsizliği dengeler,
- eğitime coğrafik erişimi genişletir,
- geniş kitlelere eğitim olanakları sunar,
- hedef gruplar için hızlı ve etkili eğitim olanağı sağlar,
- yeni ve çok disiplinli alanlarda eğitim kapasitesini arttırır,
- iş ve aile hayatı arasında eğitimi birleştirir,
- sürekli eğitim aracılığıyla çoklu yeterlilikleri geliştirir,
- eğitim deneyiminin uluslararası boyutunu geliştirir,
- mevcut eğitim hizmetlerinin kalitesini iyileştirir.

Yukarıda ifade edilen bilgilerden yola çıkılacak olursa, AUÖ ortamlarının gerektiği gibi yapılandırılabilmesi güncelliğini her zaman muhafaza edebilen AUÖ ortamları için son derece önemlidir. Bu doğrultuda, proje kapsamında Tasarımsal Düşünce yaklaşımıyla yapılandırılacak olan AUÖ ortamı bu ihtiyaca karşılık verebilecektir. Bununla birlikte, Tasarımsal Düşünce'nin kısaca öğrenen ihtiyaçlarını derinlemesine inceleyen sistematik bir yenilik süreci (Tschimmel, vd., 2015) olarak tanımlanması bu yaklaşımın söz konusu yapılandırma için son derece uyumlu olduğunu ortaya koymaktadır.

2.1.1. Açık öğrenme (AÖ)

Moore ve Kearsley (1996) Açık Öğrenmeyi, öğrenenlerin arzu ettikleri kurs, ders, program ya da herhangi bir içeriğe herhangi bir gereksinim veya ön koşul olmaksızın erişebilmesi olarak tanımlamışlardır. Ayrıca, çoğu açık üniversitenin bu temel dayanağa göre kurulmuş olduğunu ve böylelikle Açık Öğrenmenin herhangi bir akademik

kısıtlama olmadan çalışabilmeye olanak sağladığını ifade etmişlerdir. UNESCO (2016) ise AÖ'yü "*yaş, zaman, yer ya da alana dair öğrenme engellerini sistematik olarak kaldırma uğraşında olan herhangi bir öğrenme-öğretme tasarısı için kullanılan üst başlık"* olarak tanımlamıştır.

Yukarıda verilen tanımlardan da anlaşılabileceği gibi AÖ herhangi bir ön koşul barındırmaması özelliği ve diğer birçok özelliğinden dolayı bir akıma dönüşerek her geçen gün öğrenen sayısını arttırmıştır. Bu akım beraberinde Kitlesel Açık Çevrimiçi Dersler (MOOCs), Açık Eğitim Kaynakları (OER) gibi yaklaşımları doğurmuştur. 2016 yılı itibari ile Dünya çapında sunulan Kitlesel Açık Çevrimiçi Ders sayısı 6850 rakamına ulaşmış ve bu rakama 700'den fazla üniversite, 58 milyondan fazla öğrenen dahil olmuştur (Central, 2016). Açıklık kavramı, Yükseköğrenim tarafından fazlasıyla benimsenmiştir. Birçok yükseköğretim kurumu mevcut eğitim hizmetlerine AÖ olanakları ekleyerek eğitim ortamlarını güncellemeye başlamıştır (UNESCO, 2001). Bunun yanı sıra 2018 yılı itibari ile Açık Üniversite sayısı 67'e ulaşmıştır (Wikipedia, 2018).

2.1.2. Uzaktan öğrenme (UÖ)

Uzaktan öğrenme, öğrenen ve öğretenin coğrafik olarak farklı ortamlarda bulunduğu bir AUÖ çeşididir (UNESCO, 2016). Gerber ve Scott (2007) ise UÖ'yü basitce öğrenmenin farklı yerlerden sağlanması olarak tanımlamıştır. Biraz daha detaylandırmak gerekir ise UÖ ses, video, radyo, televizyon, bilgisayar ve internet biçimlerini coğrafik zaman ve uzaklığı kaldırmak için kullanan öğrenme yöntemi (eLEARNINGNC, 20018) olarak tanımlanmıştır.

Uzaktan Öğrenme, özellikle son yıllarda hızla gelişen yeni iletişim yöntem ve olanakları sayesinde öğrenme sürecine dahil olan tarafların arasındaki mesafeyi kaldırmak için teknik medya kullanan bir öğrenme şekli olmakla birlikte kullanılan medyanın öğrenen ve öğretici arasındaki çift yönlü iletişimi sağlayabilme kapasitesi sürecin hayati derecede önemli bir bölümüdür. Dolayısıyla, Uzaktan Öğrenme öğrenenlerin farklı farklı gruplandığı ve telekomünikasyon sitemlerinin öğrenenleri, kaynakları ve öğreticileri birbirine bağlamak için kullanıldığı kurumsal bir formal eğitimdir (Simonson, Schlosser ve Orellana, 2011).

2.1.3. AUÖ'nün kuramsal temelleri

AUÖ 1840 yılından itibaren uygulama alanlarında görülmeye başlansa da bu alana dair kuram geliştirme çalışmaları 1970'li yıllarda başlamıştır (Simonson, Smaldino, Albright, & Zvacek, 2009). Kavramsal bir dayanağın AUÖ alanında daha güvenilir ve sağlıklı karar alınmasını sağlayacağı ifade edilmiştir (Holmberg, 1985). Dahası, kavramsal temellere olan gereksinimi izah etmek için, kavramsal bir temelin AUÖ adı altında neleri, hangi şartlarda ve durumlarda beklemek gerektiği noktasında katılımcılarına yol gösterebileceği ifade edilmiştir (Holmberg, 1986). Moore (1994) ise, AUÖ alanını tanımlamak ve açıklamak için alanın çeşitli bileşenlerinin ayırt edilmesi gerektiğini ifade etmiştir (Simonson, Smaldino, Albright, & Zvacek, 2009). Keegan (1988) ise, AUÖ kuramlarının politik, ekonomik, eğitimsel ve sosyal kararların güvenilir bir şekilde alınabilmesine olanak sağlayacak bir yapıda olması gerektiğini ifade etmiştir.

Yukarıda ana hatlarıyla ele alına gelişmelerden sonra 1996 yılında Keegan AUÖ kuramlarını Bağımsızlık ve Özerlik Kuramları, Öğretimin Endüstrileşmesi Kuramları, Etkileşim ve İletişim Kuramları olarak 3 ana başlık altında sınıflandırmış (Schosser ve Simonson, 2006) ve daha sonra ki kuram çalışmalarına ışık tutmuştur (Simonson, Smaldino, Abright ve Zaveck, 2009). Şekil 1'de AUÖ alanına ilişkin kuramların sınıflandırılmasına yer verilmiştir.

Şekil 1. *AUÖ Kuramlarının Sınıflandırılması (Keegan, 1986)*

Şekil 1'den anlaşılabileceği gibi AUÖ kuramları AUÖ'nün dinamik yapısı (Kurubacak, 2013) sayesinde ortaya çıkışından bu yana sürekli olarak gelişmiş ve

güncellenmiştir. Gelinen son noktada ise kuramsal temeller etkileşim ve iletişim üzerine yoğunlaşmıştır. Dolayısıyla AUÖ, öğrenme kuramları ile birlikte iletişim kuramlarını da temel alır ve uygular. Kurubacak (2013) AUÖ'nün kuramsal temellerini aşağıda ki gibi ifade etmiştir:

"AUÖ formal ve informal öğrenme ortamlarının yapılandırılmasında hem Öğrenme Kuramları'nı hem de İletişim Kuramları'nı temel alır ve uygular. Öğrenme Kuramları, AUÖ ortamlarının bireysel gereksinim, istek, beklenti ve yetenekleri doğrultusunda kişiselleştirilmesine olanak sağlarken; İletişim Kuramları, AUÖ ortamlarının kitlelerin hizmetine sunulmasında izlenmesi gereken yol haritalarıyla ilke ve politikaları gündeme taşır."

Tablo 1. *Açık ve uzaktan öğrenmenin kuramsal temelleri (Kurubacak, 2013)*

<table>
<tr><td colspan="6">AÇIK VE UZAKTAN ÖĞRENME</td></tr>
<tr><td>İLETİŞİM KURAMLARI</td><td colspan="2">ÖĞRENME KURAMLARI</td><td>KENDİ KENDİNİ YÖNETME</td><td>KENDİ KENDİNİ İZLEME</td><td>KENDİNE YAKINLIK</td></tr>
<tr><td rowspan="4"></td><td rowspan="4">ÖĞRENME STRATEJİLERİ</td><td>Öğrenmeyi Öğrenme</td><td rowspan="4">Öğrenme Anlaşmaları

Küçük Grup Çalışmaları

Ortaklaşa Karar Verme</td><td rowspan="4">Kendi Kendine Öğrenme

Karar Verme

Bilgi Paylaşımı</td><td rowspan="4">Doğrudan Anlatımlar

Durum Çalışmaları

Fikirler, Kuramlar

Bilgi Edinme İlkeleri</td></tr>
<tr><td>Yaşamboyu Öğrenme</td></tr>
<tr><td>Etkin Öğrenme</td></tr>
<tr><td>İşbirlikli Öğrenme</td></tr>
</table>

		Gerçek Araştırma			
	DÜŞÜNME BECERİLERİ	Uslamlama Ayrıntılama Eleştirel Düşünme Sorun Çözme Kanıtlama	Sonuç Çıkarma Güdü Dolaylı Uslamlama Kanıtları Test Etme Karar Verme	Çok Kültürlü Disiplinlerden Bilgi Edinme Bilgili Liderler	Ulusal/Etnik Tutumlar Ön ve Kalıp Yargılar Bilişsel Olgunluk Yanıt-İlişki
	METABİLİŞSEL BECERİLER	Planlama İzleme Düzenleme Özetleme Çerçeveleme	Üst Düzey Sorular Bilişin Düzenlenmesi Yansıtıcı Etkinlikleri Modelleme Etkileşimleri	Kendi Kendini Değerlendirme Kavram Haritaları Yansıtıcı Düşünme Kendine Güven	Özdevinimli Farkındalık Stratejilerinin Farkına Varma Kendi Kendini Düzenleme
	ROL VE SORUMLULUKL	Özel Öğretmen	Stratejik	Öğrenme Tasarımcılar	Sorumlu

	AR	Olarak Öğrenen	Sorgulama Yansıtıcı Liderlik Eleştirel Savunucular Etiksel Karar Verme	ı Ortaklaşa Hareket Öğreneni Destekleme Takım Gücü	Öğrenenler Nitelik Yönetimi Stratejik Planlamacılar Öğrenme Koordinatörleri
		Özel Öğretmen ve Danışman Olarak Öğrenen			
		Öğrenme Toplulukların ın Oluşturulması			
		Aile ve Toplum İşbirliği			
		Sorumluluğu n Paylaşılması			
	YÖNETİM STRATEJİLERİ	Emek Yönetimi	Küresel Takım Çalışması Değişim Yönetimi Planları Koalisyon Liderleri Örgütsel Öğrenme	Politika Oluşturma Örgütsel Yapı ve Kültür	Risk Transferi Üstlenilmiş Roller Yoğun Öğrenme Stratejileri Eleştirel Yetkiler
		Akran Öğrenme			
		Zaman Yönetimi			
		Değişimin Planlanması			

		Yardım İsteme			
	İLETİŞİM STANDARTLAR	Kişiselleştirme Bireyselleştirme Örgütleme Bilgi Kalitesi Ağ Etiği (Netiquette)	Sıradüzensel İlişkiler Etkileşim Arayüzünün Tasarlanması Güç Paylaşımı	Bilgiye Eşit Ulaşım Aydınlatıcı Bilgi Paylaşımı Teknoloji Uyarlaması	Kimlik ve İlişkilerde Doğruluk ve İçtenlik Diğerlerini Tanıma İçten İlişkiler

Yukarıda ifade edilen çerçevede altı çizildiği gibi AUÖ'nün Eğitim Bilimlerinin fiziki sınırlar içerisinde sağladığı eğitim etkinliklerinden daha çok; kitlelerin öğrenme ve iletişimi üzerine odaklanmasından dolayı İletişim Bilimleri disipliniyle sıkı bir iş birliği vardır. Dolayısıyla, iletişim bilimleri, AUÖ'nün kuramsal çerçevesini oluştururken; AUÖ, iletişim bilim'lerinin uygulama alanlarından biri haline gelebilir (Kurubacak, 2013).

AUÖ'nün kuramsal temellerine bakıldığında AUÖ'nün bir başka bilim dalından bağımsız başlı başlına bir bilim dalı olduğu çıkarımını yapmak mümkündür. Bununla birlikte, iletişim bilimleri ve eğitim bilimleri gibi diğer bilim dalları ile ilişkili olduğu da ifade edilmelidir.

2.1.4. AUÖ'nün felsefesi

AUÖ felsefesini kuramlarına dayandırır. AUÖ kuramları incelendiğinde ortak nokta olarak bilginin öğrenene nasıl aktarıldığı, öğrenenin bilgiyi nasıl anlamlandırdığı ve öğrenenin sunulan bilgiden yeni bilgiyi nasıl oluşturduğu sonucuna varılabilir (Sherry, 1995). Dolayısıyla AUÖ felsefe olarak öğrenen ile öğretici arasında yüksek iletişim seviyesi yakalayabilmeyi hedefler. Bu noktadan çıkarak gerek öğretici rollerini

gerek ise öğretim tasarımını sürekli olarak günceller ve değiştirir. Bunun yanı sıra geleneksel eğitimi bir rakip olarak görmenin aksine bir tamamlayıcı olarak geleneksel eğitimin temas edemediği noktalara ulaşmayı da felsefe olarak edinmiştir.

2.1.5. AUÖ'nün önemi

Bilgi ve iletişim teknolojileri kapsamının genişliği gereği insanların yaşamını bütün yönleriyle birbirine bağlamıştır (Green,1999; Gayle, *ve diğerleri*, 1999) Bu bağlantı öyle bir noktaya gelmiştir ki Dünya'nın herhangi bir bölgesinde farklı kültürel ya da sosyal altyapıya sahip insanlar birbirleri ile çevrimiçi şekilde iletişime girmekte ve iş yapmaktadırlar (Ehrmann, 1999). İş böyle olunca iletişim kuran taraflar farklı alt yapıya sahip bu dış talepleri karşılayabilmek adına kendi iş becerilerini ve bilgilerini güncellemek ve dolayısıyla geliştirmek durumunda kalmışlardır (Drucker, 1994).

Söz konusu teknolojiler ve beraberinde getirdiği gelişmeler Açık ve Uzaktan Öğrenmenin (AUÖ) yukarıda bahsedilen süreci geçirmesine olanak kılmıştır. Bu süreç, eğitim imkânı sağlayan kurumlara hem yeni teknolojilere ayak uydurması gerektiğini hem de öğrenme eylemine olan bakış açısını değiştirmesi gerektiğini öğretmiştir (Dillon ve Walsh, 1992; Hassenplug ve Harnish, 1998).

Yaşamın tüm alanlarında yaşanan teknoloji kökenli bu gelişmeler ve değişimler AUÖ alanına birçok üstün yön getirebildiği gibi dikkat edilmesi ve sürekli olarak aşılması gereken sınırlar da koymuştur. Bu yönlerin iyi benimsenmesi AUÖ alanında herhangi bir rol üstlenen (öğretici, uzman, öğrenen vb.) kişiler için AUÖ'nün daha verimli ve sürdürülebilir hale gelmesinde katkı sağlayacaktır.

UNESCO (2002) AUÖ'nün eğitim ve öğretime dair değişen taleplerin karşılanması çabasında tamamlayıcı bir yaklaşım olduğunu ifade etmiştir. Bununla birlikte belirli şartlar altında hali hazırda birçok eğitim sisteminin çoğunluğunu oluşturan geleneksel eğitim yöntemlerinin bir alternatifi olabileceğinden bahsetmiştir. Ayrıca AUÖ'nün yararlarının teknik, sosyal ve ekonomik olmasının yanı sıra kendi pedagojik ekseninin olduğundan da bahsetmiştir. Dolayısıyla AUÖ, kendi sistemi içerisinde yer almak isteyen bir kişiye teknik, ekonomik, sosyal ve de pedagojik faydalar sağlayarak geleneksel yöntemlerin karşılayamayacağı birçok talebi karşılayabilmektedir. Bu açıklamalar bir öğrenenin bakış açısından ele alınır ise eğer öğrenenin karşılaşacağı tablo;

- daha fazla erişim özgürlüğü ve dolayısıyla öğrenme ve nitelik edinme için daha geniş fırsat imkânı,
- bireyselleştirilmiş eğitim alma imkanı,
- coğrafik, kültürel, sosyal ve eğitimsel alt yapı eksiklikleri gibi sınırları aşabilme imkânı,
- geleneksel yöntemlere oranla daha ucuz maliyetli eğitim imkânı
- müfredat, konu ve zaman seçim imkânı sunan öğrenen merkezli bir yaklaşım

şeklinde özetlenebilir. Kısacası AUÖ, öğrenenler için başka herhangi bir eğitim yaklaşımın sunamayacağı imkânlar sunarak küresel çapta katkı sağlayabileceği gibi kişilere ekonomik, sosyal ve kültürel katkılar da sağlayabilen oldukça önemli bir eğitim öğretim faaliyetidir.

AUÖ öğreneni merkeze alan yaklaşımı sayesinde tüm öğretim tasarımlarını ve buna bağlı bileşenlerini öğrenenin daha fazla faydalanabileceği şekilde hayata geçirmeyi hedefler. Bunun yanı sıra, AUÖ sisteminde ki diğer rol sahipleri (işveren, eğitici, uzman, kurum ve kuruluşlar vb.) için de son derece önemli bir alandır. Tüm çalışma ortamlarında iş yükünden ödün vermeksizin mesleki gelişim etkinliklerine olanak sunarak iş verimliliğini arttırabilir. Ayrıca çalışanların eğitimin sağlandığı ortama ulaşması için gerekli yatırımlardan tasarruf sağlayarak işverene maliyet-fayda döngüsünde olumlu katkı sağlayabilir (UNESCO, 2002). AUÖ'nün Yükseköğretim ya da milli eğitim kurumlarında karar verici pozisyonlarda görev alan yöneticiler için de;

- eğitime farklı coğrafyalardan erişim imkânı sunma,
- iş ve çalışma hayatını birlikte sürdürme fırsatı,
- eğitimsel deneyimi uluslararası boyuta taşıyabilme,
- mevcut eğitim-öğretim faaliyetlerinin güncellenmesi ve niteliğinin arttırılması,
- farklı yaş grupları arasında ki eşitsizlikleri dengelemek ve böylelikle yaşam boyu öğrenme faaliyetlerine imkan sağlamak

gibi son derece hayati faydaları bulunmaktadır (UNSECO, 2002).

Yukarıda çerçevesi çizilen açıklamalara bakıldığında AUÖ'nün eğitim-öğretim ortamlarının yanı sıra iş hayatı, eğitim kurum ve kuruluşları ve ulusal ya da uluslararası kalkınmaya katkı sağlayabildiğini söylemek doğru olacaktır. Dolayısıyla, AUÖ'nün sadece bölgesel değil aynı zamanda küresel çapta bir değeri ve de önemi olduğunu belirtmek gerekmektedir.

2.2. AUÖ'nün Üstün ve Sınırlı Yönleri

Moore ve Tait (2002) AUÖ'nün geleneksel eğitim modelinde kesinlikle elde edilemeyecek olan bir bilgi zenginliği sağladığını ifade etmişlerdir. Bu açıklamayı daha da ileriye taşıyarak; öğrenen ve öğretici arasında ki iletişimin öğreticilerin daha yaratıcı olmalarına ve daha çekici ders materyali hazırlamalarına yardımcı olduğunu eklemişlerdir. Jung (2008) ise AUÖ'nün eğitimin niteliğini arttırma, eğitime erişimi arttırma, pedagojik yenilik ve daha yüksek değere sahip bir pazar oluşturma potansiyeli olduğunu belirtmiştir. AUÖ'nün ifade edilen özellikleri ve potansiyeli öğrenmenin belirli sınır ya da kalıplar içerisinden çıkarak kişinin kendi his, zaman ve ihtiyacına göre şekil alabilmesini sağlamaktadır. Ayrıca söz konusu potansiyel AUÖ aracılığıyla sağlanan eğitimin geleneksel eğitim imkanlarının ulaşamadığı geri kalmış ya da daha az gelişmiş ve marjinal topluluklara ulaşmasını sağlar ve böylelikle öğrenmeye erişimi arttırır.

Smith (1998), AUÖ teknolojilerinin Yükseköğretim kurumları için yeni fırsatlar sunabileceğini belirtmiştir. Örneğin, öğreneni merkeze alan yapısı sayesinde AUÖ, Yükseköğretim kurumlarına daha fazla akademik program açma imkânı sunarak öğrenenlerin daha uygun ve daha çeşitli ders seçmesine olanak tanır. Means (1994) ise AUÖ'nün sadece bir eğitim aktarma aracı olmadığını aksine eğitim ve öğretimin çok daha farklı bir temsilcisi olduğunu ifade etmiştir. Holloway ve Ohler, (1995) AUÖ'nün eğitimin sosyal dinamiklerini değiştirerek, eğitim kurumunu öğrenene getirerek geleneksel eğitimden çok önemli bir şekilde ayrıştığını ifade etmişlerdir. Ayrıca, öğreticilerin basit bir şekilde geleneksel eğitimden AUÖ' ye yeterli planlama yapmadan ve program için açık bir misyon belirlemeden geçiş yapamayacakları ifade edilmiştir (Martin ve Bramble, 1996; Gibson ve Gibson, 1995).

Hatırlama teknikleri, kavramları öğrenebilme, analitik becerileri kullanabilme, verileri değerlendirip sonuca ulaşma gibi bilişsel öğrenmenin aktif olarak kullanılabildiği akademik programlar ve eğitim kursları AUÖ için son derece uygun

ortamlardır (Taylor, 2002). Söz konusu süreçleri yönetebilen yaş grupları kendi öğrenmelerini yönlendirip kendi yönlerini çizerek yani keşfederek öğrenmeyi başarabilmektedirler. AUÖ bu gibi süreçleri gerçekleştirebilen yaş gruplarına istedikleri özgürlüğü ve çalışma imkânını sunarak onların kendi öğrenmelerini gerçekleştirmelerini sağlayabilir. Bu da özellikle formal eğitim sonrası dönemde kişisel gelişim ve benzeri amaçlar ile eğitim almak isteyen kitleler için AUÖ'nün son derece önemli bir üstünlüğüdür.

Son yıllarda AUÖ'ye küresel çapta gerçekleşen talep AUÖ'nün birçok arka plana ve değişkenliğe sahip olması ile açıklanabilir (WCET, 2004). Richards ve Ridley (1999) AUÖ'yü tercih eden öğrenenlerin ya kendi sosyal ve çalışma sorumluluklarına uyan kişiler olduğunu ya da zaman, coğrafya, maddi kaygılar, aile zorunlulukları, iş gereksinimleri veya diğer kısıtlamalardan dolayı geleneksel eğitimi tercih edemeyen öğrenenler olduğunu ifade etmişlerdir. Bu ve benzeri açıklamalar, AUÖ'nün sınır tanımayan yapısının aslında onun en büyük ve önemli üstünlüğü olduğunu ortaya koymaktadır. Bu üstünlüğü sayesinde zaman ve mekân esnekliği sunan AUÖ öğrenenlerine eşit erişim imkânı sunar (Thomas, 2000). Bu öyle bir eşitliktir ki kırsal da yaşayan, hasta ya da hastanede yatmakta olan, üstün yetenekli, seyahat eden ailelere sahip veya özel ihtiyaçları olan öğrenenlerin de AUÖ sistemine kayıt olduğu görülmektedir (WCET, 2004). Dolayısıyla AUÖ felsefesi gereği herkese açık ve herkese eşit fırsatlar sunar.

AUÖ farklı öğrenme biçimlerine uyum sağlayarak öğrenenlerin bilgi edinmesini en üst düzeyde gerçekleştirmelerine olanak sağlar. Montgometry (1998) öğrenenleri aktif-pasif öğrenenler, sezgisel-algısal öğrenenler ve görsel-sözsel olmak üzere 3 ana sınıfta gruplandırmıştır. Bu gruplandırmanın çoğunluğunu aktif ve görsel öğrenenler oluşturmaktadır. Montgomery'e göre çoklu ortam (multimedia) kullanımı öğrenenlerin aktif bir rol üstlenmesini sağlayarak öğrenmenin en üst derecede gerçekleşmesini sağlar. Böylelikle aktif öğrenenler için geleneksel eğitimin sağlayamayacağı derecede bir öğrenme gerçekleşir. İfade edilen çeşitlilik AUÖ'ye özgü bir zenginlik olarak düşünülebilir. Farklı öğrenme biçimlerini dikkate alabilmek ve onlara hitap edebilmek AUÖ'nün bir başka üstün yönüdür.

21. yüzyılda ki gelişmeler toplumu çok yakından ilgilendirdiği gibi aslında toplumun kendisini de geliştirmiş ve hatta değiştirerek bir bilgi toplumu haline getirmiştir. Öğrenmenin her yerde ve her yaşta olduğu, yeni ortam aygıtlarını etkin

kullanabilen ve hem bireysel olarak hem de işbirliği içerisinde öğrenebilen bir toplum meydana gelmiştir. Tüm bu gelişmeler beraberinde karşılaması güç bir bilgi talebini de getirmiştir. İşte bu noktada AUÖ gerek bireyselleştirilmiş gerek ise sosyal ve iş birlikçi öğrenme olanakları sağlayarak bu talebi karşılayabilir. Böylelikle hem öğrenenin bireysel ihtiyaçları daha iyi karşılanabilir hem de kişiye daha uygun bir içerik daha uygun bir hızda sunulabilir (Cornu, 2006).

AUÖ öğrenenler arasında ki iletişime geliştirmeyi ve dolayısıyla akran öğrenmesini eğitimin içerisine dahil etmeyi amaçlar. Bugün AUÖ olanağı sunan kurumların neredeyse tamamı öğrenenlere özgür bir şekilde fikir alışverişi yapabildikleri ücretsiz bir platform sunarak öğrenenlerin kendi aralarında iletişim kurmasına olanak sağlamaktadır (Cornu, 2006).

Yaşam Boyu öğrenme kavramı AUÖ sayesinde çok daha bilindik hale gelmiştir demek yanlış olmayacaktır. Öyle ki, geleneksel eğitim sadece formal öğrenmeye odaklanarak hedef kitlesini sadece okul çağında olan öğrenenler olarak belirlemiştir. Ancak AUÖ sayesinde, informal ve non-formal öğrenme de ön plana çıkmaya başlamış ve öğrenmenin sadece belirli bir kitle için değil aksine herkes için olabileceğini vurgulamıştır (Taylor,2000). Bununla birlikte geleneksel eğitimin sağladığı bağımlı öğrenme ortamını bağımsız öğrenme ortamına dönüştürmeyi başarmıştır. OECD (2017) öğrenenlerin yaş ortalamasının arttığını ve gelecek 20 yılda bu ortalamanın daha da artabileceğini ifade etmiştir.

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin hızla gelişmesi birçok zenginlik getirmekle beraber bu zenginliklerden faydalanmak için aşılması gereken sınırları da beraberinde getirmektedir. Dolayısıyla, AUÖ'nün sınırlarını üstünlükleri belirler demek doğru olacaktır. AUÖ olanağı sunan kurumlar sadece bu gelişmelere ayak uydurabilmeyi sürdürmenin yanı sıra öğrenme-öğretme etkinliğine olan bakış açılarını da değiştirebilmek durumundadırlar (Corry ve O'Quinn, 2002). Böylece AUÖ'nün sürekli gelişen ve değişen doğasını ne kadar yakından takip edebilirseniz sınırı o kadar aşabilirsiniz. Buda AUÖ sağlayan kurumların sistemsel bir yaklaşım benimsemesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Ayrıca teknolojinin kendisi hem bir üstünlük hem de başlı başına bir sınır olarak görülmelidir. Yeterli alt yapı ağının olması, mevcut dijital boşluğun (digital gap) ve bölgeler arası dijital farklılıkların giderilmesi (digital divide) gibi birçok teknoloji kökenli sınırlar AUÖ tasarımın ilk aşamasında düşünülmesi ve iyi planlanması gereken

sınırlardır. Belki de bu yüzden birçok gelişmekte olan ülkede hali hazırda basılı materyaller öğretim aşamalarında kullanılmaktadır (Galusha, 1998).

AUÖ'nün eğitime erişim olanağını arttırmakla beraber geleneksel eğitimin ulaşamadığı noktalara ulaştığından yukarıda bahsetmiştik. Bununla beraber farklı yaş grupları ve sosyo-ekonomik alt yapıya sahip öğrenenlere de ulaşması bu erişimin doğal bir sonucudur. Ancak bu farklılık bir açıdan AUÖ'nün bir başka sınırı olarak düşünülebilir. Küresel olarak düşünüldüğünde söz konusu farklılık sayısız bir fark anlamına gelebilir. Bu gibi durumlarda AUÖ geleneksel eğitim sınıflarına bütünleşmiş bir şekilde daha etkili kullanılabilir (Taylor, 2002).

Benzer şekilde fiziksel beceri ya da el becerisi gerektiren kaynak yapma, otomobil tamiri gibi öğrenme etkinlikleri tamamen AUÖ aracılığıyla sağlanamayabilir (Taylor, 2002). Bu gibi alanlarda staj deneyimi gibi öğrenilmesi hedeflenen işle öğrenenin gerçek iş ortamında bir araya gelmesi daha sağlıklı bir öğrenme sonucu meydana getirebilir. Bu ve benzeri alanlarda el deneyimi ve uygulama daha ön plana çıktığından AUÖ' nün tam verim sağlayamayacağı bir sınırlılık olarak düşünülebilir. Ancak kurum-sanayi işbirliği çalışmaları sayesinde bu sınırlılık aşılabilir. Bu gibi durumlarda karma (hibrid) model daha etkin kullanılabilir.

Her ne kadar geleneksel eğitiminden daha ucuz bir maliyete sahip olsa da AUÖ aracılığıyla öğrenme-öğretmen gerçekleştirmek isteyen bir öğrenenin ve kurumun karşılaması gereken ve dolayısı ile hazır bulunması için gereken bir maliyet vardır. Bu noktada öğrenen destek hizmetleri sayesinde öğrenen için bir stres faktörü olabilecek bu sınır aşılabilir. Ancak AUÖ'nün kitlesel olarak eğitim sağladığı göz önüne alınır ise öğrenen destek hizmetlerinin yetersiz olabileceği durumlarda meydana gelebilecektir. Bununla birlikte Açık Eğitim Kaynakları gibi oluşumlardan faydalanarak maliyetin çok daha aza indirgenmesi söz konusu olabilir. Ayrıca AUÖ sistem planlamasında maliyete yukarı yönde etki edebilecek teknolojik yatırımlar, personel tedarik yatırımları, teknoloji güncelleme yatırımları ve sistemin sürdürülebilir olmasını sağlayacak bütün maddi kalemler göz önüne alınmalıdır.

AUÖ' nün kitlelere ulaşabilmesi önemli bir üstünlüktür ancak bununla beraber kitlesel bir eğitim esnasında sağlıklı, yeterli ve zamanında geri bildirim sağlayabilmek ise aşılması gereken önemli sınırlardan biridir. Sheets (1992) yeterli geribildirim alamayan öğrenenlerin bırakma eğiliminde olduğunu ifade etmiştir. Aynı şekilde Keegan (1986), AUÖ esnasında öğrenen ve öğreten arasında hayati derecede önemli

olan iletişim bağının da uzaklaştığını ifade etmiştir. Dahası bu bağın kurumsal çabalar sergilenerek restore edilmesi gerektiğini ve böylelikle öğrenme-öğretme alışverişinin tekrar bütünleşebileceğini ifade etmiştir. Böylelikle AUÖ'nün önemli sınırlarından birisi olan kurs tamamlama (course completion) oranları daha da aşağıya çekilebilir.

Teknoloji de gelinen nokta birçok işlemin aygıtlar ya da programlar tarafından gerçekleştirildiğini gösterse de AUÖ'de en önemli unsur insandır. İnsana yapılan yatırım son derece önemlidir. Dolayısı ile bir AUÖ sistem tasarımı esnasında gerekli rollere gerekli becerilere sahip ve AUÖ' ye inanan ve onun felsefesinin benimsemiş ve mümkünse AUÖ alanında tecrübe sahibi öğreticileri yerleştirmek son derece önemlidir. Bununla birlikte öğreticilerin iş yüklerinin aşırı olması ya da kaldıramayacakları kadar olması sağlıksız bir AUÖ ortamı sunabilir (Galusha, 1998). Ayrıca, AUÖ sistem basamaklarında görevlendirilecek kişilerin yeterli pedagojik becerilere sahip olması oldukça elzemdir. Öğrenme-öğretme etkinliği esnasında teknolojinin doğru kullanımı ya da kullanılamaması önemli bir sınır haline dönüşebilir (Hu, 2005; Guo ve Chai, 2006). Bu nokta kurumlar, doğru insan kaynakları yönetimi sergileyerek bu sınırı aşabilirler.

AUÖ' nün bir başka sınırlı yönü ise geleneksel eğitime karşı olan ön yargıdır. AUÖ hakkında yeterli bilgiye sahip olmayan ya da kötü bir sistem sayesinde AUÖ hakkında kötü bir izlenim sahibi olan öğrenenler AUÖ' nün geleneksel eğitimin yarattığı etkileşimi sağlayamayacağını düşünebilirler (Mupinga, 2005). Fakat yukarıda bahsedilen sınırları aşabilen bir AUÖ sistemi geleneksel eğitime olan aşinalığı ve bu aşinalığın oluşturduğu ön yargıyı kırmayı da başaracaktır. Böylelikle AUÖ' nün bir başka sınırı olarak sayılabilecek olan geleneksel eğitime olan ön yargı aşılarak bir şekilde geleneksel eğitime dâhil olamamış kişiler ya da AUÖ sistemine girmekte tereddüdü olan kimseler bu sorunlarından kurtulabilirler.

AUÖ' nün üstün ve sınırlı yönlerini ayrı ayrı konular olarak görmektense bir bütün olarak ele almak atılabilecek en doğru adımdır. Özellikle son yıllarda teknoloji merkezli olarak yönünü belirleyen AUÖ aynı zaman da karşısına çıkan sınırları da aşmayı bilmelidir. Bununla birlikte iyi yapılandırılmış, öğrenen merkezli, öğrenen destek hizmetleri sağlayan, gerekli alt yapısal yatırımları yapılmış, yeterli kalite ve beceride insan kaynaklarına sahip bir AUÖ sistemi hem sürdürülebilir hem de verimli bir yapıda olacaktır. Ayrıca her yeni güncelleme beraberinde bir de aşılması gerek sınır getirebileceğinden, AUÖ'nün rekabetçi doğasının kaybolmaması öğrenme-öğretme etkinliği için son derece önemlidir. Bu rekabet sayesinde öğrenme etkinliğinin ve

öğrenen-öğretici etkileşiminin kalitesi hep yüksek seviyede kalmayı başarabilir. Böylelikle AUÖ kimi zaman geleneksel eğitime bir alternatif kimi zaman ise bir tamamlayıcı olarak var oluşunu sürdürmeye devam edebilecektir.

Sonuç olarak AUÖ, biginin doğasını, öğrenme-öğretme sürecini ve öğrenme-öğretmenin sosyal oluşumunu etkileyerek küresel çapta eğitimi etkilemekte ve dönüştürmektedir.

2.3. AUÖ Ortamlarının Boyutları

AUÖ ortamlarının boyutları makro ve mikro olarak iki düzeyde ele alınmış ve her bir boyutun Öğrenme ve İletişim Kuramları'na bağlı olarak yapılandırılması gerektiği vurgulanmıştır. Bununla birlikte, AUÖ ortamlarının oluşturulması için yönetim, iletişim, öğrenme, teknoloji ve değerlendirme boyutlarının makro düzeyde ayrı ayrı ele alınması gerektiği ve her bir makro düzeyin mikro düzeyde alt boyutlarının da ele alınması gerektiği ifade edilmiştir (Kurubacak, 2013). Aynı şekilde, 21. yüzyıla kadar var olan kuram ve kuram sentezlerinde AUÖ'nün örgütsel, iletişimsel ve eğitimsel boyutlarından söz edilmiştir. Ancak bilgi ve iletişim teknolojilerinin ışığında gelişen ve değişen AUÖ ortamlarının daha güncel boyutlarıyla (iletişim, eğitim, yönetim ve teknoloji) ele alınması gerektiği de ifade edilmektedir (Doğan & Kurubacak, Uzaktan Bilgisayar Mühendisliği Eğitimi. Sosyo-Teknik Kuram Çerçevesinde Esnek Bir Model Önerisi, 2013). Tablo 2'de AUÖ'nün boyutları verilmiştir.

Tablo 2. *Açık ve uzaktan öğrenmenin boyutları (Kurubacak, 2013)*

AUÖ ORTAMLARININ BOYUTLARI	
MAKRO DÜZEY	**MİKRO DÜZEY**
Yönetim	• İnsan gücü • İnsan gücü dışı kaynaklar • Yasa, yönetmelik ve tüzükler • Ekonomik kaynaklar
İletişim	• Eşzamanlı etkileşimler • Eşzamansız etkileşimler • Karma yapılı (eşzamanlı +eşzamansız) etkileşimler

Öğrenme	• Bireysel öğrenme hızı • Bireysel istek, beklenti ve gereksinimler • Ayrımlı öğrenenler
Teknoloji	• Altyapı • Yazılım • Donanım • Fiziksel binalar
Değerlendirme	• İç ve dış değerlendirmeler • Kısa süreli ve uzun süreli değerlendirmeler • Kurum, program ve ders değerlendirme • İş gören değerlendirme • Öğrenen değerlendirme

2.4. AUÖ Yoluyla Yabancı Dil Olarak İngilizce Eğitimi

AUÖ aracılığıyla sağlanan yabancı dil olarak İngilizce eğitimi'nin küresel eğitim üzerinde kolaylaştırıcı bir etkisi olabilir. Özellikle AUÖ'nün yüz yüze eğitimin sahip olduğu zaman ve mekân gibi bir takım sınırları rahatlıkla aşabilmesi tüm dünyada artık kabul görmüştür (Madyarov,2008). AUÖ'nün bu eşsiz özelliği ise beraberinde bir takım dilbilimsel ve kültürel güçlükler meydana getirmiştir. Bu güçlüklerin aşılabilmesi ve eğitimin tüm dünya vatandaşlarına ulaşabilmesi için ortak bir dil geliştirilmesi çözüm olabilecektir (Badat, 2005; Panda, 2005). Böylelikle, bu ortak dili AUÖ'nün sınırları aşabilme özelliğiyle harmanlamak ise söz konusu güçlüklerin aşılmasında son derece önemli rol oynayacaktır (Madyarov, 2008). Bu potansiyelin değerlendirilebilmesinde rol üstlenen iki önemli aktör ise dünyanın en çok konuşulan ve öğretilen dili olan (Crystal, 1997) İngilizce ve zaman ve mekân sınırlarını aşabilme özelliğine sahip olan AUÖ'dür.

Uygulama noktasına bakıldığında bu 2 yüksek potansiyel sahibi unsuru bir arada kullanan birçok platforma ulaşmak mümkündür. Ancak bu platformlardan tamamen ücretsiz olan bir çevrimiçi ortam, mobil uygulama ya da kitlesel açık çevrimiçi ders bulunmamaktadır. Platformların birçoğu kullanıcılara içeriklerlerin bir kısmını ücretsiz sunmakla birlikte tam kapasite kullanım ya da sertifika hizmetleri için ücret talep etmektedir. Ayrıca söz konusu ortamlar kullanıcılara etkileşimli ortamlar sunarak geri bildirim sağlamaktadır ve dolayısıyla bir öğretici tarafından geri bildirim alabilmesi söz

konusu değildir. Bu sebepten öğrenenin kendi öğrenmesinden sorumlu olması, amaç ve hedeflerini iyi belirlemiş olması oldukça önemlidir. Bununla birlikte, söz konusu ortamların hiç biri Türk yapımı değildir ve dolayısıyla sadece bir kısmı Türkçe arayüz sunmaktadır. Diğer platformları kullanabilmek için başlangıç düzeyinini üstünde İngilizce biliyor olmak gerekmektedir. Aşağıda tablo 3'de sunulan platformların yabancı dil olarak İngilizce eğitimi sunan hazırlık okullarının müfredatlarına dahil etmek öğrenenlere olumlu getiriler sağlayabilir. Ancak müfredata dahil edildikten sonra öğreneni kendi başına bırakmak ya da danışmanlık hizmeti sağlamamak öğrenende güdülenme kaybı yaratabileceği gibi AUÖ'ye karşı olumsuz bir tutum geliştirmesini de tetikleyebilecektir.

Tablo 3. *Açık ve uzaktan yabancı dil olarak İngilizce öğrenme platformları*

Platform Adı	Uygulama Türü	Uygulama Şekli
Duolingo	IOS, Android, WEB	Çevrimiçi, Etkileşimli Oyun
Hello English	IOS, Android, WEB	Çevrimiçi, Etkileşimli Oyun
Lingbe	IOS, Android	Çevrimiçi, Görüntülü İletişim
Memrise	IOS, Android, WEB	Çevrimiçi, Etkileşimli Oyun
Busuu	IOS, Android, WEB	Çevrimiçi, Etkileşimli Oyun
Awabe	Android	Çevrimdışı, Etkileşimli Oyun
Learn English Daily	Android	Çevrimiçi, Etkileşimli Oyun
Beelinguapp	IOS, Android	Çevrimiçi, Sesli Kitap
HelloTalk	IOS, Android	Çevrimiçi, Görüntülü İletişim
English Speaking Practice	Android	Çevrimiçi, Dialog
English for the workplace	MOOC (British Council)	Çevrimiçi, Modüler
Improve Your English Communication Skills	MOOC (Coursera)	Çevrimiçi, Modüler
Learn English: Intermediate Grammar	MOOC (Coursera)	Çevrimiçi, Modüler

Specialization		
Speak English Professionally: In Person, Online & On the Phone	MOOC (Coursera)	Çevrimiçi, Modüler
Learn English: Advanced Grammar and Punctuation Specialization	MOOC (Coursera)	Çevrimiçi, Modüler
Business English for Non-Native Speakers Specialization	MOOC (Coursera)	Çevrimiçi, Modüler
Social English Language Skills	MOOC (Alison)	Çevrimiçi, Modüler
Introduction to English Grammar	MOOC (Alison)	Çevrimiçi, Modüler
Elementary English Course	MOOEC	Çevrimiçi, Modüler
Common Mistakes	MOOEC	Çevrimiçi, Modüler
Coffee Culture	MOOEC	Çevrimiçi, Modüler
English Grammar and Style	MOOC (Coursera)	Çevrimiçi, Modüler
Conversational English Skills	MOOC (Coursera)	Çevrimiçi, Modüler
English as a Foreign Language	MOOC (Udemy)	Çevrimiçi, Modüler
English Grammar for Beginners	MOOC (Udemy)	Çevrimiçi, Modüler

Using Sentence Connectors	MOOC (Open Learn)	Çevrimiçi, Modüler

Yukarıda altı çizilen özelliklerinden dolayı AUÖ aracılığıyla Yabancı Dil olarak İngilizce Eğitimi küresel bir öneme sahiptir. Bu önem sayesinde araştırma kapsamında geliştirilecek olan model sadece Türkiye'ye değil birçok ülkenin sınırlarına ulaşabilecektir.

2.4.1. Türkiye'de yükseköğretim hazırlık programlarında yabancı dil olarak ingilizce eğitiminin durumu

Türkiye'de yükseköğretim kurumlarında yabancı dil olarak İngilizce eğitimi 1961 yılında Ortadoğu Teknik Üniversitesi bünyesinde "English Language Preparatory Division" isimli hazırlık okulunun kurulmasıyla başlamıştır. Daha sonra 1981 yılında YÖK'ün 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim kanunuyla kurulmasıyla birlikte üniversitelerde yabancı dil olarak İngilizce eğitimi sağlayan hazırlık okullarının kurulmasına olanak verilmiştir (Çakır, 2017). İlgili kanunun 5. maddesinde (YÖK, 2016) söz konusu okullarda sağlanacak eğitimin amacı şu şekilde ifade edilmektedir:

"*Yabancı dil öğretiminin amacı, öğrenciye aldığı yabancı dilin temel kurallarını öğretmeyi, yabancı dil kelime haznelerini geliştirmeyi, yabancı dilde okuduğunu ve duyduğunu anlayabilmeyi ve kendisini sözlü veya yazılı olarak ifade edebilmeyi; yabancı dilde öğretimin amacı ise önlisans, lisans ve lisansüstü diploma programı mezunlarının alanlarına ilişkin yabancı dil yeterliliklerini kazanmalarını sağlamaktır*."

İlgili madde incelendiğinde yabancı dil olarak İngilizce eğitimi sağlayacak hazırlık programlarının dilin kullanımı ve dil becerilerini geliştirmek üzerine eğilmesinin amaçlandığını söylemek mümkündür. Ancak kanunda ifade edilenin aksine söz konusu okullarda daha çok İngilizce eğitiminin teoride kaldığı pratik uygulamaların ise ya ikinci plana atıldığı ya da hiç yer verilmediği ifade edilmiştir (Gökdemir, 2005). Bununla birlikte, alanyazında yükseköğretimde İngilizce hazırlık eğitimi farklı bakış açıları ve araştırma desenleri ile birçok çalışma tarafında ele alınmıştır (Öztürk, 2014; Özkanal & Hakan, 2010; Kırkgöz, 2009b; Örs, 2006; Çoşkun, 2013). Ancak bu çalışmaların çoğunluğu öğrenen bakış açısıyla ele alınmış ve hazırlık okullarında yaşanan sorunla pek fazla değinmemiştir (Aydın, vd., 2017, s. 1). Fakat 2016 yılı itibari ile Türkiye'deki üniversitelerin 335'den fazla bölümünde zorunlu olarak İngilizce

hazırlık programı olduğu (ÖSYM, 2017) düşünülürse yabancı dil olarak İngilizce eğitimi sunan hazırlık okullarının sorunlarının ele alınmasının , çözüme kavuşturulmasının vede öğrenme çıktılarının iyileştirilmesinin son derece geniş bir kitleye etki edeceği aşikardır. 2017 yılı itibari ile zorunlu olarak İngilizce eğitim veren üniversiteler ve bölümler ek 13'de verilmiştir.

2.5. Çalışmanın Kuramsal Yapısı

Bu kısımda çalışmanın kuramsal yapısına dair bilgiler ve çalışma kapsamında oluşturulan kuramsal dizeye dair bilgiler yer almaktadır.

2.5.1. Tasarımsal Düşünce

Tasarımsal düşüncenin yeni bir oluşum ya da kavram olduğunu düşünmek yanıltıcı olabilir. Akademik alanyazında tanımlanmadan çok daha önceleri köprüleri, yolları ve hatta metro sistemlerini tasarlamak için faydalanılan bir yaklaşım olduğunu söylemek mümkündür (Gibsons, 2016). Bunun somut bir örneğini paylaşmak gerekirse; 1900'lü yılların başlarında Charles-Ray Eames çifti sandalye tasarlamadan önce "*yaparak öğrenme*" başlığı altında birçok ihtiyacı belirleme yoluna gitmişlerdir. Bugün günümüz de hala bu çiftin tasarladığı sandalyeler üretilmektedir. 1960'lı yıllarda moda tasarımcısı Jean Muir kendi tasarımlarını oluşturmadan önce kendisini tasarladığı elbisenin içinde düşünerek nasıl hissedeceğini anlamaya çalışmasıyla tanınmıştır. Bu tasarımcıların yaklaşımları, tasarım yapmadan önce müşterilerin duygularını derinlemesine anlamaya çalıştıkları için Tasarımsal Düşüncenin ilk örnekleri olarak düşünülebilir (Gibsons, 2016). Ancak daha sonraları bu yaklaşım, daha büyük çaplı firmalar tarafından müşteri memnuniyetinde başarısızlık yaşadıklarında çözüm noktası olarak görülmeye başlanınca onu standart bir hale getirme ihtiyacı duyulmuştur. Bu gelişmelerin ışığında, Tasarımsal Düşünce 1980'li yıllarda Bryan Lawson tarafından ilk olarak problem durumlarını çözmeye odaklı fikir üretmenin maceralı bir yolu olarak tanımlandı (Gibsons, 2016).

Ortaya çıkışından bu yana sürekli değişim ve gelişim gösteren Tasarımsal Düşünce, mimariden şehir planlamasına kadar birçok farklı alanda kullanılmasının yanı sıra eğitim alanında da birçok farklı açıda boy göstermektedir. İngiliz Açık Üniversitesinin 2016 yılının sonlarında yayınladığı "Yenilikçi Pedagoji (Innovating Pedagogy) 2016" isimli raporda Tasarımsal Düşünce olası etkisi yüksek olarak ifade edilmiş ve okullarda, üniversitelerde ve hatta öğretmenlerin ders planlarında da yer

aldığı belirtilmiştir. Aynı raporda Amerika Birleşik Devletleri Stanford Üniversitesi'nde bulunan Tasarım Enstitüsünün (Institute of Design) Tasarım Okulu olarak Stanford Üniversitesi tarafından bir "yenilik merkezi" gibi sanat, tıp, hukuk ve sosyal bilimler alanlarında sınıf ve projelerde faydalanıldığından söz edilmiştir. Tasarımsal Düşünce ortada var olan sorunları inceleme, bilgi edinme ve analiz etme, yenilik adına olası fırsatları belirleme, duygudaşlığı derinleştirme ve yeni bakış açılarını ve kavramları deneyimlemede kullanılan bir süreç ve yöntem olarak tanımlanmıştır (Tschimmel, *ve diğerleri.*, 2015). Bu özelliklerinden dolayı yükseköğretimde veya yetişkin eğitiminde yararlanılması uygun olarak ifade edilmiştir. Ancak Dünya'da Tasarımsal Düşünce ile ilgili bu gelişmeler yaşanırken Türkiye'de eğitim alanında henüz aktif rol alamamıştır.

2.5.2. Tasarımsal düşünce modelleri

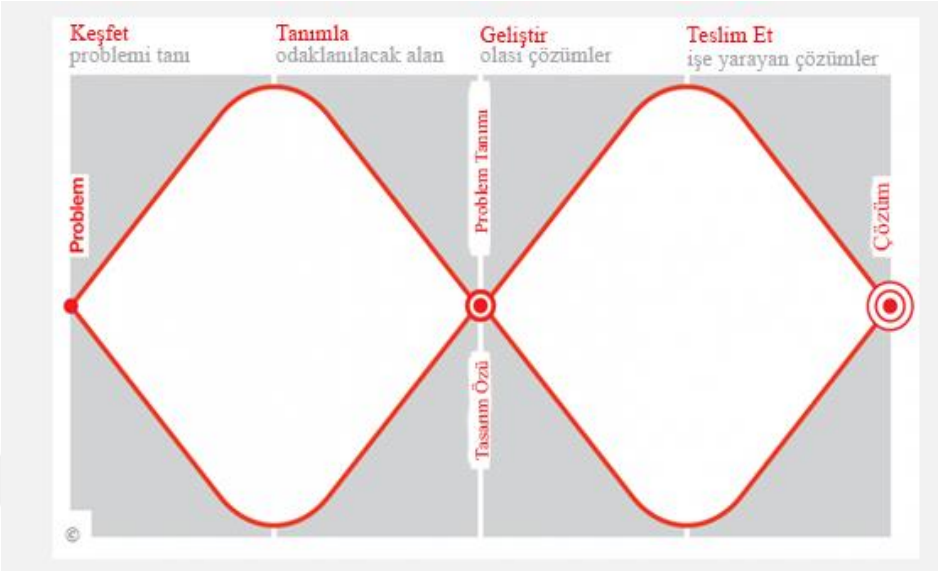
Tasarımsal düşünce yukarıda verilen örneklerin ardından standartlaştırma çalışmaları altında birçok farklı modelle ortaya çıkmıştır. İlk olarak Hasso-Plattner, Standford Üniversitesi Tasarım Okulu ve IDEO şirketinin işbirliğinde üretilen *DT Model* olarak isimlendirilmiştir (Plattner, 2017). Bu model 6 aşamadan oluşmaktadır. Bu aşamalar sırasıyla anla (understand), gözle (observe), bakış açısı (point of view), fikir üret (ideate), örnek üret (prototype) ve denedir (test). Döngüsel bir yapıya sahip olan bu modelde her bir aşama bir diğeri ile iç içe geçerek atılan her adım hedef kitleyi düşünerek atılmaktadır.

Şekil 2. *Tasarımsal Düşünce Modeli (DT MODEL) (Plattner, 2017)*

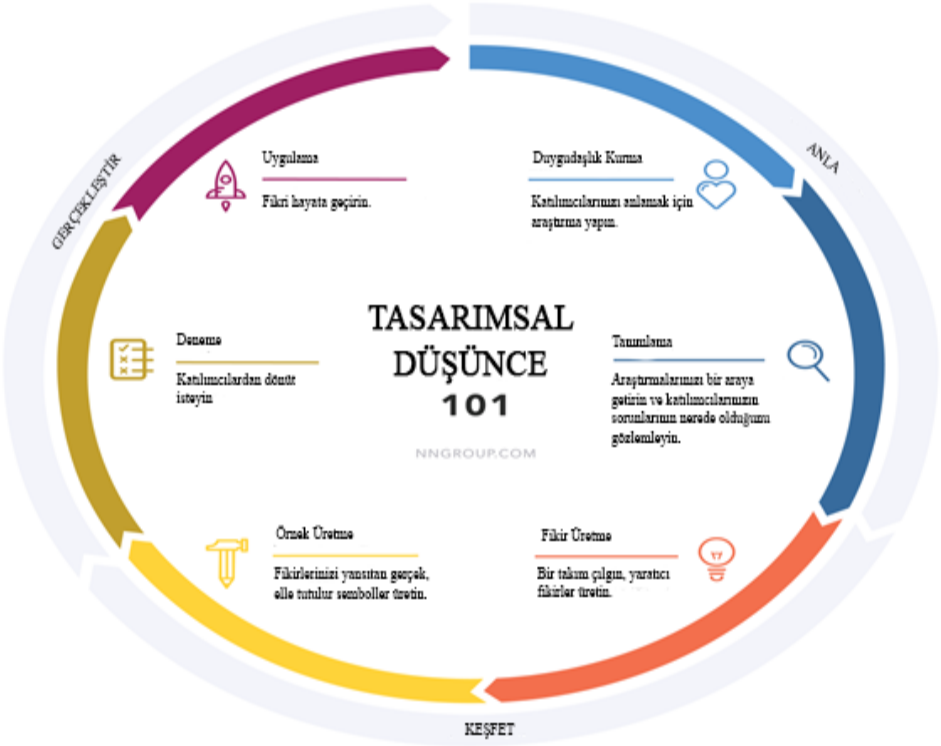
Bir başka model ise İngiliz Tasarım Konseyi (British Design Council) tarafından geliştirilmiş ve Çift Elmas Modeli (Double Diamond) olarak isimlendirilmiştir (British Council, 2017). Bu model geliştirilirken çıkış noktası olarak; *her tasarımın farklı bir bakış açısı olabilir ancak yaratıcılık sürecinde ortak noktalar vardır* söylemi ön plana

çıkarılmıştır. Bu ortak noktalar ise konsey tarafından Keşfet (Discover), Tanımla (Define), Geliştir (Develop) ve Teslim Et (Deliver) olarak tanımlanmıştır.

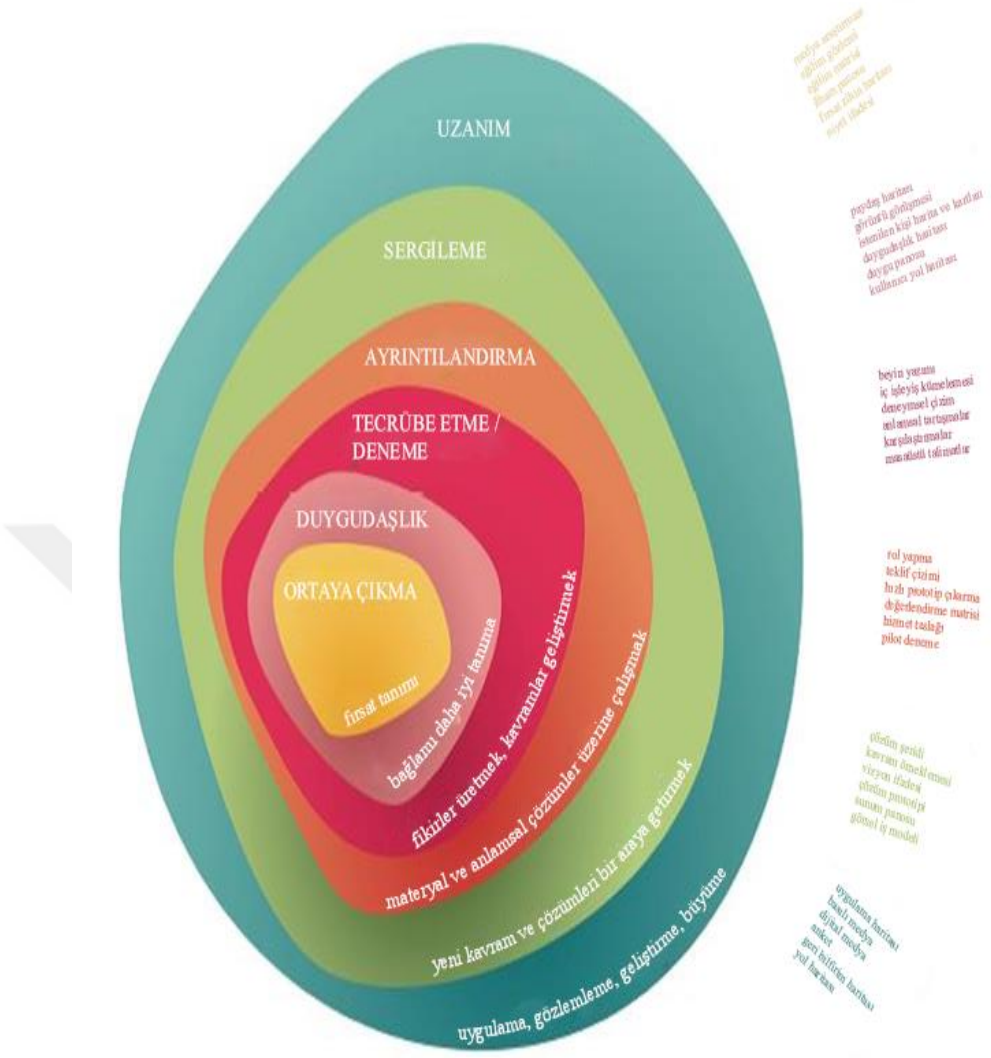
Şekil 3. *Çift Elmas Modeli (British Council, 2017)*

Gibsons (2016) ise Tasarımsal Düşünceyi bir süreç olarak tanımlamış ve bu süreci 6 aşamadan oluşturmuştur. Bu aşamalar sırasıyla duygudaşlık kurma (empathize), tanımlama (define), fikir üretme (ideate), örnek üretme (prototype), deneme (test) ve uygulamadır (implement). Bu yaklaşımda, Tasarımsal Düşünce problem çözmeye kullanıcı odaklı yaklaşım ve bu yaklaşım sayesinde yeniliğe yol açan, yeniliğin ise farklılaşmaya ve rekabet avantajına sebep olduğu bir yöntem olarak görülmektedir.

Şekil 4. *Tasarımsal Düşünce Aşamaları* (Gibsons, 2016)

Katja Tschimmel ve D-Think proje ekibi tarafından 2012 ila 2015 yılları arasında geliştirilen Evrim 6^2 modeli Tasarımsal Düşünce kavramının en güncel uygulama modellerinden biri olmakla beraber 6 aşamadan oluşmaktadır. Bu aşamalar döngüsel ve yinelemeli bir yapıya sahip olmanın yanı sıra sırasıyla; (1) ortaya çıkma (emergence), (2) duygudaşlık (empathy), (3) tecrübe etme/deneme (experimentation), (4) ayrıntılandırma (elaboration), (5) sergileme (exposition) ve (6) uzanım (extension) olarak tanımlanmıştır (Tschimmel, *ve diğerleri*, 2015). Şekil 7 ve Tablo 4'te Tasarımsal Düşünce Evrim 6^2 modeli Aşamaları ve Aşama Aygıtları verilmiştir.

Şekil 5. *Tasarımsal Düşünce Evrim 6[2] modeli (Tschimmel, ve diğerleri., 2015)*

Tablo 4. *Tasarımsal düşünce aşamaları ve aşama aygıtları (Tschimmel, ve diğerleri., 2015)*

Tasarımsal Düşünce Aşamaları ve Aşama Aygıtları	
AŞAMALAR	AŞAMA AYGITLARI
Ortaya Çıkma	• Medya Araştırması • Eğilim Gözlemi • Eğilim Matrisi • İlham Panosu • Fırsat Zihin Haritası • Niyet İfadesi

Duygudaşlık	• Paydaş Haritası • Görüntü Görüşmesi • İstenilen Kişi Harita ve Kartları • Duygudaşlık Haritası • Duygu Panosu • Kullanıcı Yol Haritası
Tecrübe etme/deneme	• Beyin Yazımı • İç İşleyiş Kümelemesi • Deneyimsel Çizim • Anlamsal Tartışmalar • Karşılaştırmalar • Masaüstü Talimatlar
Ayrıntılandırma	• Rol Yapma • Teklif Çizimi • Hızlı Prototip Çıkarma • Değerlendirme Matrisi • Hizmet Taslağı • Pilot Deneme
Sergileme	• Çözüm Şeridi • Kavram Örneklemesi • Vizyon İfadesi • Çözüm Prototipi • Sunum Panosu • Görsel İş Modeli
Uzanım	• Uygulama Haritası • Basılı Medya • Dijital Medya • Anket • Geri Bildirim Haritası • Yol Haritası

Tasarımsal Düşünce çıkışından bu yana başlangıç noktası olarak hizmet sağlayacağı kitlenin ihtiyaçlarına cevap vermek için ve içinde bulunulan problem durumuna çözüm üretmek için çabalayan ve dolayısıyla her duruma göre farklı çözümler sunabilen bununla birlikte mevcut problem durumuna yenilik katan bir yaklaşım olarak özetlenebilir. Bunun yanı sıra, yukarıda birbirinden farklı modeller örneklense de düşünce yapısı olarak ortak noktalar bulmak mümkündür. Bu bağlamda, AUÖ ortamlarının da sosyo-ekonomik, kültürel, hazırbulunuşluk, yaş, cinsiyet ya da akademik geçmiş olarak farklı kitlelere hizmet sunduğu düşünülebilir. AUÖ ortamlarının Tasarımsal Düşünce ile tasarlanması durumunda her bir farklılığı bir problem durumu olarak görerek o duruma özgü çözümler üretebileceği ve böylelikle öğrenmeyi son derece olumlu bir şekilde destekleyeceği sonucuna varılabilir.

AUÖ ortamlarının her bir boyutu Tasarımsal Düşünce yaklaşımı sayesinde kendi içinde değerlendirilip o boyutunun kendi özelliklerine göre çözümler üretilebilir. Böylelikle Kurubacak'nin (2013) ifade ettiği gibi AUÖ uygulamalarının oluşturulması için AUÖ ortamlarının boyutları makro ve mikro düzeyde ayrı ayrı ele alınarak yapılandırılmış olacaktır. Bu sayede gerçek yaşamla ilişkili projeler üretilebilecektir.

Yukarıda Tasarımsal Düşünce yaklaşımına dair çizilen çerçeveye bakıldığında başlangıç noktası olarak katılımcısını yani hedef kitleyi merkeze alan Açık ve Uzaktan Öğrenme ve Tasarımsal Düşünce yaklaşımının gerek dinamik yapıları gerek ise yeniliğe ve değişime açık anlayışları sayesinde son derece uyum içerisinde çalışabileceği söylenilebilir. Dolayısla söz konusu yaklaşım AUÖ ortamlarının tasarlanmasında kullanılarak öğrenenlere, uzmanlara ve de kurumlara birçok kolaylık sağlayacaktır. Ayrıca, eğitim-öğretim ortamlarında gerekli olabilecek ihtiyaçlara derinlemesine cevap verebilecektir. Böylelikle, AUÖ ortamlarının gelişmesinde, fırsat eşitliği sağlamada, katılımcıların kendi öğrenmelerini yönetmelerinde ve gelecek nesillerin gereksinimlerini karşılamada olumlu katkıda bulunacaktır.

Alanyazın incelendiğinde AUÖ alanının Türkiye şartlarında yüz yüze eğitimle yasal açıdan eşit sayıldığı ancak uygulamaya bakıldığında durumun tam olarak böyle olmadığı ifade edilmiştir. Ayrıca gerek özel sektörde gerek ise kamu sektöründe örgün eğitim diplomalarının tercih edildiği vurgulanmıştır (Zawacki-Rihter, ve diğerleri., 2015). Dolayısıyla, AUÖ ortamlarının Tasarımsal Düşünce ile tasarlanması durumunda daha geniş kitlelere ulaşması mümkün olabilecektir. Ayrıca, AUÖ aracılığı ile sağlanan eğitimlerin nitelik ve kalite yönünde gelişmesine de katkı sağlayacaktır. Böylece, yasal

olarak AUÖ diplomasının denk olmasının yanı sıra hem özel sektörde hem de kamusal sektörde AUÖ diplomalarının daha çok tercih edilmesine katkı sağlayacaktır. Sonuç olarak, bu gelişmelerin sağlanabilmesi AUÖ alanının gelişmesine katkı sağlayacaktır.

2.5.3. Kuramsal dizey (Matris)

Söz konusu araştırma kapsamında geliştirilen kuramsal dizey 3 boyuttan oluşmaktadır (Tablo 5). Bu boyutlar Tasarımsal Düşünce Aşamaları, Açık ve Uzaktan Öğrenme ve Yabancı Dil olarak İngilizce Eğitimidir. AUÖ bu dizeyin üst boyutunu oluşturmaktadır. Yatay satırlarında ise Tasarımsal Düşünce Aşamaları ile Yabancı Dil olarak İngilizce Eğitimi vardır. Tablo 5'de çalışmanın kuramsal yapısı verilmiştir.

AUÖ bu matrisin üst boyutunu oluşturmakla birlikte Yönetim, İletişim, Öğrenme, Teknoloji ve Değerlendirme olmak üzere beş boyuttan oluşmaktadır (Kurubacak, 2013). Matrisin yatay satırında yer alan Tasarımsal Düşünce ise Duygudaşlık, Görselleştirme ve Gerçekleştirme olmak üzere 3 ana aşamadan oluşmaktadır (Coene, 2016). Yatay satır ile düşey sütunun kesiştiği gözelerde, Tasarımsal Düşünce Yaklaşımı'yla tasarlanan AUÖ yoluyla Yabancı Dil Olarak İngilizce Eğitimi model önerisinin oluşturulmasına ilişkin bilgilere yer verilmektedir. Yukarıda açıklanan temellere dayandırılarak geliştirilen bu matris çalışma kapsamında kullanılacak olan ölçme aracının geliştirilmesi için çerçeve görevi görmüştür. Dolayısı ile söz konusu kuramsal dizeyin oluşturulmasında izlenen yol aşağıda ki gibidir:

- Kuramsal Yapının oluşturulması
- Amaç ve alt amaçların saptanması
- Ölçme aracının geliştirilmesi

Açık ve Uzaktan Öğrenme yenilikçi ve gelişime açık yapısı sayesinde öğrenenleri merkeze alan ve onların ihtiyaçlarına yönelik bir yapıya bürünebilen bir yaklaşım olmayı başarmıştır. AUÖ'nün bu yapısı hedef kitleyi merkeze alan ve atacağı adımları onların ihtiyaçlarına göre belirleyen Tasarımsal Düşünce yaklaşımı ile son derece uyumludur. Böylelikle, Tasarımsal Düşünce yaklaşımı ile yapılandırılan AUÖ ortamları öğrenen merkezli ve esnek öğrenme sunan ortamlar haline gelebilir.

AUÖ ortamlarının Tasarımsal Düşünce yaklaşımı ile yapılandırılması; AUÖ alanın geliştirilmesinde, AUÖ ortamlarının tasarım aşamasında rehberlik etmede, mevcut AUÖ ortamlarının güncelleştirilmesinde, öğrenenlere kendi öğrenmelerinin yönetme imkânı sunarak fırsat eşitliği sağlamada, yeni araştırma projelerinin

geliştirilmesinde ve gelecek nesillerin gereksinimlerinin karşılanmasına olanak sağlayabilecek bir AUÖ kültürü oluşturulmasına katkı sağlama noktasında önem taşıyabilir.

Tablo 5. *Çalışmanın kuramsal yapısı*

<table>
<tr><td colspan="8">Açık ve Uzaktan Öğrenme Boyutları</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Tasarımsal Düşünce Aşamaları</td><td></td><td>Yönetim</td><td>İletişim</td><td>Öğrenme</td><td>Teknoloji</td><td>Değerlendirme</td><td rowspan="4">Yabancı Dil Olarak İngilizce Eğitimi</td></tr>
<tr><td>Duygudaşlık</td><td>Paydaşların yönetim boyutundaki sorun ve arzularının tespit edilmesi</td><td>Paydaşların iletişim boyutundaki sorun ve arzularının tespit edilmesi</td><td>Paydaşların öğrenme boyutundaki sorun ve arzularının tespit edilmesi</td><td>Paydaşların teknoloji boyutundaki sorun ve arzularının tespit edilmesi</td><td>Paydaşların değerlendirme boyutundaki sorun ve arzularının tespit edilmesi</td></tr>
<tr><td>Görselleştirme</td><td>Yönetim boyutunda tespit edilen noktalara çözüm önerilerinin üretilmesi</td><td>İletişim boyutunda tespit edilen noktalara çözüm önerilerinin üretilmesi</td><td>Öğrenme boyutunda tespit edilen noktalara çözüm önerilerinin üretilmesi</td><td>Teknoloji boyutunda tespit edilen noktalara çözüm önerilerinin üretilmesi</td><td>Değerlendirme boyutunda tespit edilen noktalara çözüm önerilerinin üretilmesi</td></tr>
<tr><td>Gerçekleştirme</td><td>Yönetim boyutuna dair çözüm önerilerinin paydaşlara sunulması</td><td>İletişim boyutuna dair çözüm önerilerinin paydaşlara sunulması</td><td>Öğrenme boyutuna dair çözüm önerilerinin paydaşlara sunulması</td><td>Teknoloji boyutuna dair çözüm önerilerinin paydaşlara sunulması</td><td>Değerlendirme boyutuna dair çözüm önerilerinin paydaşlara sunulması</td></tr>
</table>

3. YÖNTEM

Çalışmanın yöntem bölümünde çalışma süreci ayrıntılı bir şekilde ele alınmıştır.

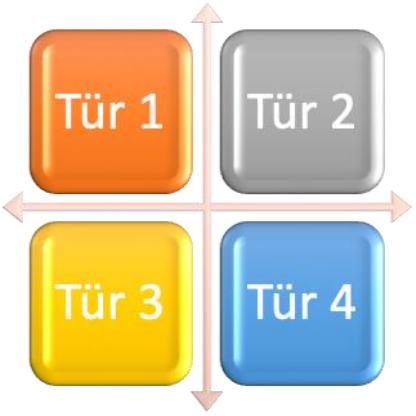
3.1. Araştırma Modeli

Nitel durum çalışması olarak tasarlanan bu araştırma bireysel görüşmeler, odak grup görüşmeleri ve anket aracılığıyla uzman görüşlerine başvuracaktır. Böylelikle AUÖ hizmeti sağlayan yükseköğretim kurumlarının AUÖ'nün yönetim, öğrenme, iletişim, teknolojik ve değerlendirme boyutları (Kurubacak, 2013) kapsamında Tasarımsal Düşünce yaklaşımının, duygudaşlık, görselleştirme ve gerçekleştirme aşamalarının AUÖ'nün boyutlarına sağlayacağı niteliklere yönelik öngörüler oluşturmayı amaçlamaktadır. Nitel araştırma kavramı antropoloji, sosyoloji, dil bilim, siyasi bilimler ve felsefe gibi farklı bakış açılarına sahip oldukça geniş bir kavram olarak tanımlamıştır (Patton, 2002). Bununla birlikte, nitel araştırmalar, sosyal olguları bağlı oldukları ve içinde yer aldıkları doğal görünümleriyle gözlem, görüşme veya belgeleri değerlendirmek yoluyla bilgi edinme ve bu bilgileri çözümleyip yorumlayarak kuram geliştirme süreci olarak tanımlanabilmektedir (İslamoğlu, 2009).

McMillan'a (2004) göre nitel durum çalışması bir ya da birden fazla olayın, programın, sosyal grubun, topluluğun, bireylerin ya da diğer sınırlı sistemlerin derinlemesine analiz edilmesidir. Ayrıca Bloor ve Wood (2006) durum çalışmalarının amacının ayrıntılı bir örnek üzerinden açıklama sağlamak ya da belirli teoriler üretmek veya test etmek olduğunu ifade etmişlerdir. Durum çalışmasının alanyazında verilen tanımlarına ek olarak Yin (1994) nitel durum çalışmalarını 4 temel desen olarak gruplandırmıştır:

1) Bütüncül Tek-Durum Deseni
2) Bütüncül Çoklu-Durum Deseni
3) İç içe geçmiş Tek-Durum Deseni
4) İç içe geçmiş Çoklu-Durum Deseni

Durum Çalışması Desenleri

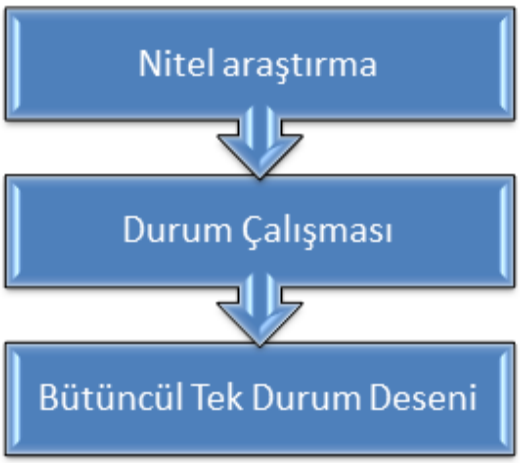

Şekil 6. *Durum Çalışması Desenleri (Yin,1994)*

AUÖ boyutlarının derinlemesine analiz edilmesi ve Tasarımsal Düşünce yaklaşımı ile yapılandırılması için doğal ortamın bütüncül bir bakış açısı ve bütüncül tekli durum çerçevesinde ele alınması gerekmektedir (Yin, 2003). Bütüncül tek durum deseninde tek bir analiz birimi (bir birey, bir kurum, bir program, bir okul, vb.) bulunmaktadır (Okur, 2012). Bütüncül tek durum desenleri;

- iyi formüle edilmiş bir kuramın teyit edilmesi ya da çürütülmesinde
- genel standartlara pek uymayan aşırı, aykırı veya kendine özgü durumlarda
- daha önce hiç kimsenin çalışmadığı veya ulaşamadığı durumlarda

kullanılmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Bu açıklamalar ışığında araştırma modeli aşağıda ki şekilde belirlenmiştir.

Şekil 7. *Araştırma Modeli*

3.2. Araştırma Deseni

Araştırma deseni 4 aşamadan oluşmaktadır. Araştırmanın birinci aşamasında Tasarımsal Düşünce yaklaşımının ilk aşaması olan duygudaşlık (IDEO, 2012) aşamasının aygıtları işe koşulmuştur. Bu noktada Yabancı dil olarak İngilizce eğitimi veren bir devlet üniversitesi hazırlık okulunun tüm paydaşlarının (öğrenci, eğitici ve yönetici) söz konusu okulda var olan rahatsızlıkları ve çalışmaya katılan paydaşların bağlı bulundukları kurumda olmasını hayal ettikleri durumların derinlemesine tespit edilebilmesi için bireysel görüşlerine başvurulmuştur. Bu bağlamda ulaşılabilen en çok öğrenci sayısına ulaşabilmek adına açık uçlu sorulardan oluşan bir çevrimiçi anket hazırlanmıştır. Söz konusu anket bilgisayar laboratuarı ortamında öğrencilerin derinlemesine cevap yazabilmesi adına 4 hafta boyunca öğrencilerin erişimine sunulmuştur. Ayrıca çalışmanın birinci aşaması kapsamında eğitici ve yöneticilerle bireysel görüşmeler yapılarak kendilerinin bağlı bulundukları kurumda var olan rahatsızlıkları ve katılımcıların kurumumda keşke olsa dediği hayalleri AUÖ'nün 5 boyutu bağlamında sorulmuştur.

Çalışmanın ikinci aşamasını ise Tasarımsal Düşünce yaklaşımının ikinci aşaması olan görselleştirme aşaması oluşturmaktadır. Bu aşamada çalışmanın ilk aşamasında elde edilen sorunlar ve hayaller ana temalar olarak görselleştirilmiş ve odak grup görüşmeleri aracılığıyla uzman görüşlerine sunularak tespit edilen sorunların AUÖ yoluyla nasıl gerçekleştirilebileceği sorulmuştur.

Çalışmanın üçüncü aşaması ise Tasarımsal Düşünce aşamasının üçüncü aşaması olan gerçekleştirme aşamasıdır. Bu aşama kapsamında ilk iki aşamada elde edilen veriler ışığında bir anket geliştirilmiştir. Geliştirilen anketin geçerlilik, güvenilirlik çalışmaları yapılarak uygulamaya hazır hale getirilmiştir. Söz konusu anket çalışmanın ilk aşamasında veri kaynağını oluşturan Yükseköğretim Kurumuna bağlı devlet üniversitesinin hazırlık okulundaki tüm paydaşların görüşlerine sunulmuştur.

Çalışmanın dördüncü ve son aşaması ise 3. Aşamada uygulanan anket maddelerinden üzerinde görüş birliğine varılanların ışığında 3 boyutlu bir matris geliştirilerek model önerisinin sunulmasıdır.

Yukarıda ifade edilen aşamalardan elde edilen bulgular Tasarımsal Düşünce Temelli Bir Açık ve Uzaktan Öğrenme Modelinin tasarlanması adına son derece önemli ipuçları sağlamaktadır. Söz konusu 4 aşama, araştırma alanı ve katılımcılar, veri

toplama araçları, veri toplama süreci ve verilen analizi olmak üzere dört (4) alt bölümde ele alınmıştır.

3.2.1. Araştırma alanı ve katılımcılar

Bu araştırmanın süreçlerini Tasarımsal Düşünce yaklaşımı ile yapılandırmak amacıyla sorun alanında bulunan tüm paydaşların görüşlerine başvurulması hedeflenmiştir. Bu hedef doğrultusunda araştırma alanı olarak Bülent Ecevit Üniversitesi Yabancı diller Yüksekokulu ve tespit edilen sorunların AUÖ yoluyla çözülebilmesi için gerekli uzman görüşlerine başvurmak amacıyla AUÖ'nün her bir boyutunda deneyim sahibi olan (Okur, 2012) Anadolu Üniversitesidir.

Nitel araştırmada amaç genelleme yapmak değil aksine merkezi bir görüngü (fenomen) için derinlemesine araştırma geliştirmektir. Bu şekliyle görüngünün en iyi şekilde anlaşılabilmesi için katılımcılar ve araştırma alanı amaçlı ve isteyerek seçilir. Nitel araştırmalarda katılımcılardan amaçlı örneklemin seçilmesi görüngünün en iyi şekilde anlaşılmasına yardımcı olur (Creswell, 2012, Gay vd., 2006). Bununla birlikte, Yıldırım ve Şimşek (2011) amaçlı örneklemenin araştırmacının örneklem olarak seçeceği bireyler konusunda tercihini ortaya koyması ve bu tercihi araştırmanın amacına en uygun bireyleri seçerek yaptığı nitel bir örnekleme yöntemi olarak tanımlamışlardır. Yukarıda ifade edilen özelliklerinden dolayı amaçlı örnekleme, zengin bilgiye sahip olduğu düşünülen durumların derinlemesine çalışılmasına olanak vermesi bakımından, nitel araştırmalarda tercih edilen bir örnekleme türüdür (İslamoğlu, 2009). Bu projenin amacına en uygun bireyleri seçerek görüngüyü derinlemesine inceleme amacı sebebiyle araştırmanın katılımcıları *amaçlı örnekleme* yöntemiyle seçilmiştir.

Çalışmanın ilk aşamasına Bülent Ecevit üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu'nda görev alan eğitici ve yöneticiler ve bu kurumun öğrencileri katılmıştır. Söz konusu aşamada çalışmaya katılacak öğrencileri seçmek için tek ölçüt hazırlık öğrencisi olmak olarak belirlenmiştir. Öte yandan çalışmaya katılacak eğitici ve yöneticilerin seçimi için ise aşağıda ki ölçütler dikkate alınmıştır:

- Yüksekokulda en az 10 yıldır görev yapıyor olmak,
- Alanında lisansüstü eğitim almış olmak,
- Yüksekokulun birim ya da ofislerinde görev almış/alıyor olmak.

Bu doğrultuda, araştırmanın ikinci aşaması olan görselleştirme aşamasına katılacak olan uzmanları belirleyebilmek adına Anadolu üniversitesinde görev

yapmakta olan uzmanlardan bir davet listesi oluşturulmuştur. Bu davet listesi oluşturulurken ise aşağıda ifade edilen ölçütler AUÖ alanı ve Yabancı Dil olarak İngilizce Eğitimi alanları için ayrı ayrı dikkate alınmıştır:

AUÖ	Yabancı Dil Olarak İngilizce Eğitimi
• Anadolu Üniversitesi'nde öğretim elemanı olarak görev yapıyor olmak	• Anadolu Üniversitesi'nde öğretim elemanı olarak görev yapıyor olmak
• AUÖ alanında en az 5 yıl deneyimi olmak,	• Yabancı Dil olarak İngilizce Eğitimi alanında en az 5 yıl deneyimi olmak,
• AUÖ alanında en az 5 yıl kuram veya uygulama deneyimi olmak,	• Yabancı Dil olarak İngilizce Eğitimi ve AUÖ alanında en az 5 yıl kuram ve(ya) uygulama deneyimi olmak,

Söz konusu davet listesinde yer alan uzmanlara projenin amacını ve gönüllü katılım çağrısını duyuran bir mesaj e-posta aracılığıyla gönderilmiştir. Katılım çağrısına olumlu yanıt veren uzmanlara projenin amaç ve süreçlerini ayrıntılı bir biçimde anlatan bir bilgilendirme formu e-posta aracılığıyla gönderilmiştir.

3.2.2. Veri toplama süreci ve araçları

Araştırmanın veri toplama süreci sırasıyla, çevrimiçi anket, bireysel görüşmeler, odak grup görüşmesi aracılığıyla uzman görüşlerinin alınması ve Yükseköğretim kurumuna bağlı bir devlet üniversitesinde Yabancı dil olarak İngilizce eğitimi veren hazırlık okulunda görev yapan eğiticilere, yöneticilere ve ayrıca söz konusu okulda eğitim alan öğrenenlere anket uygulanması süreçlerinden oluşmaktadır.

3.2.2.1. *Çevrimiçi anket (Duygudaşlık Aşaması)*

Gerek AUÖ'de gerek ise Tasarımsal Düşünce yaklaşımında hem hedef kitle hem de yola çıkış noktası olan öğrenen (Kurubacak, 2013) bu çalışmanın ilk veri kaynağını oluşturmaktadır. Bu bağlamda daha çok öğrenenin görüşünü alabilmek adına bir çevrimiçi anket geliştirilmiştir. Söz konusu anketin soruları Tasarımsal Düşünce yaklaşımı kapsamında geliştirilmiş ve bir nitel araştırma uzmanı tarafından kontrol edilmiştir. Toplam 10 açık uçlu sorudan oluşan anket öğrenenlerin eğitim-öğretim faaliyetini sürdürdükleri kurumda yönetim, teknoloji, iletişim, öğrenme ve

değerlendirme boyutlarında mevcut rahatsızlıklarını ve bu boyutlarda olmasını hayal ettikleri noktaları ifade etmelerini belirtmiştir. Öğrenenlerin daha derinlemesine cevap yazabilmeleri adına 4 hafta boyunca erişime açık bırakılan ankete hem mobil cihazlardan hem de yüksekokul bünyesinde mevcut olan bilgisayar laboratuarlarından erişim sağlanmıştır.

3.2.2.2. *Bireysel görüşmeler (Duygudaşlık aşaması)*

Her şeyin gözlemlenemeyeceği gerçeğinden yola çıkılarak yapılan nitel mülakatlar insanlarla, doğrudan gözlemleyemediğimiz şeyleri bulmak için yapılır (Patton, 2014). Bununla birlikte duygu, düşünce ve niyet gibi soyut kavramların da gözlemlenememesi nitel mülakatların amacını ortaya koymaktadır. Bu noktada nitel mülakatların amacı, diğer insanların bakış açılarına ulaşmaktır (Patton, 2014). Böylece insanların zihinlerinden neler geçtiğini açığa çıkarabilir ve bu hikâyeleri bir araya getirebiliriz.

Açık-uçlu mülakatlar ile nitel veri toplamada üç temel yaklaşım bulunmaktadır. Bunlar;

- Gündelik sohbet mülakatı,
- Genel mülakat kılavuzu yaklaşımı,
- Standartlaştırılmış açık-uçlu mülakattır.

Standartlaştırılmış açık-uçlu mülakatlar her bir katılımcıya aynı cümle yapısına sahip soruların aynı sıra ile sorulması amacıyla dikkatlice kurgulanmış ve hazırlanmış bir dizi sorunun yöneltilmesi olarak tanımlanmaktadır (Patton, 2014). Patton (2014) bu mülakat türünü kullanmanın dört temel amacı olduğunu ifade etmiştir. Bu amaçlar;

- Değerlendirmede kullanılan mülakat formu, araştırmanın bulgularını kullanacak diğer paydaşlar tarafından denetlenebilir.
- Mülakatları farklı araştırmacıların yapması gerektiği durumlarda araştırmacılar arası farklılıkları en aza indirir.
- Mülakat yüksek derecede odaklanmış sorulardan oluştuğu için katılımcıların vakitleri verimli kullanılır.
- Cevapları bulmak ve karşılaştırmak kolay olduğundan analizde kolaylaşır.

Dolayısıyla, Tasarımsal Düşünce yaklaşımı gereği araştırma alanı olarak seçilen kurumdaki tüm paydaşların ortak düşüncelerine ulaşmak hedeflendiğinden bu araştırmada standartlaştırılmış açık-uçlu mülakat işe koşulmuştur.

Bu noktada amaçlı örneklem ölçütlerine uyan 15 öğretim görevlisine davet yazısı gönderilmiştir. Davet yazısı gönderilen öğretim görevlilerinden sadece 1 tanesi doğum izninde olması sebebiyle çalışmaya katılamayacağını belirtmiştir. Diğer 14 öğretim görevlisi çalışmaya katılmayı kabul etmişlerdir. Görüşmeler esnasında herhangi bir aksaklık yaşanmasını önlemek adına görüşmelere başlanmadan önce araştırmacı tarafından 3 pilot görüşme yapılmıştır. Pilot görüşme işlemlerinin tamamlanmasının ardından daveti kabul eden öğretim görevlilerinden görüşme yapmak için randevu istenmiş ve kendilerinin uygun gördüğü gün ve saatte görüşmeler öğretim görevlilerinin kendi odalarında yüz yüze gerçekleştirilmiştir. Bu görüşmeler 18 Nisan 2018- 4 Mayıs 2018 tarihleri arasında gerçekleşmiştir. Tablo 6'da öğretim görevlileriyle yapılan bireysel görüşmelere ilişkin bilgiler yer almaktadır.

Tablo 6. *1.Aşama katılımcı listesi*

Katılımcı	Katılımcı Rolü	Görüşme Tarihi	Görüşme Saati	Görüşme Süresi
Barış	Yönetici	18.04.2018	15.00	25 dk
Dila	Yönetici	18.04.2018	14.00	15 dk
Aras	Eğitici	19.04.2018	11.00	23 dk
Ayşe	Yönetici	19.04.2018	16.00	12 dk
Gül	Eğitici	24.04.2018	12.45	12 dk
Zeynep	Eğitici	24.04.2018	13.30	17 dk
Cemile	Eğitici	24.04.2018	16.00	37 dk
Baki	Eğitici	26.04.2018	12.45	24 dk
Türkan	Eğitici	26.04.2018	14.00	20 dk
Atiba	Eğitici	26.04.2018	16.00	12 dk
Esra	Eğitici	30.04.2018	12.00	17 dk
Elif	Eğitici	02.05.2018	12.45	19 dk
Ceyla	Eğitici	02.05.2018	12.45	11 dk
AV	Eğitici	02.05.2018	14.00	18 dk

Görüşme sırasında veri kaybı yaşanmaması adına mobil cihaz aracılığıyla ses kayıt programı kullanılmıştır. Bu noktada herhangi bir veri kaybı yaşanmaması adına bir yedek mobil cihaz da araştırmacı tarafından yedekte tutulmuştur. Ayrıca kullanılan mobil cihaz uçak moduna alınarak ses kaydına engel olabilecek bir durum yaşanmaması

sağlanmıştır. Katılımcılar hem gönüllü katılım formu aracılığıyla hem de görüşme öncesinde ses kaydı konusunda bilgilendirilmiştir. Bununla birlikte katılımcılardan kendilerine birer takma isim bulmaları istenmiş ve ses kayıtları katılımcılar tarafından belirlenen takma isimler kullanılarak kaydedilmiştir. Her görüşme sonunda kaydedilen ses kaydı hemen bulut depolama ortamına ve bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Dolayısıyla veri kaybı riski en aza indirilmiştir.

Araştırmacı katılımcılara görüşme öncesi çalışmaya dair kısaca bilgi vererek bu çalışmanın AUÖ aracılığıyla Yabancı Dil olarak İngilizce eğitimi veren bir model önerisinde bulunmayı hedeflediğini ve bu modelin Tasarımsal Düşünce yaklaşımıyla temellendirileceğini ifade etmiştir. Bu noktada araştırmacı sorularını AUÖ'nün 5 boyutunun (yönetim, iletişim, teknoloji, öğrenme ve değerlendirme) sırasıyla soracağını belirtmiştir.

Standartlaştırılmış açık-uçlu mülakat gereği araştırmacı görüşmeler esnasında herhangi bir yönlendirme ya da yorumda bulunmamıştır. Bununla birlikte katılımcılardan gelen talep doğrultusunda soruların daha iyi anlaşılabilmesi adına örneklemelerde bulunmuştur. Ayrıca katılımcıların konuşma süresine dair herhangi bir kısıtlama uygulanmamıştır.

Görüşmelerin tamamlanmasının ardından araştırmacı odak grup görüşmelerinde kullanacağı veri toplama aracının yapılandırmasına başlamıştır. Çevrimiçi anket ve bireysel görüşmelerden gelen veriler 5 boyutta ayrı ayrı yapılandırılmıştır.

3.2.2.3. *Odak grup görüşmeleri (Görselleştirme Aşaması)*

Araştırma kapsamında veri toplama adına başvurulan bir başka araç ise odak grup görüşmeleridir. Veri toplama sürecinin ilk aşamasında, elde edilen ana temalara AUÖ aracılığıyla nasıl çözüm üretilebileceği konusunda görüş birliği sağlanması, önerilecek olan modelin ana temalarının belirlenmesi odak grup görüşmeleri aracılığıyla tamamlanmıştır. Bu görüşmelerde aynı zamanda Tasarımsal Düşüncenin ikinci aşaması olan görselleştirme aşamasını oluşturmaktadır. Dolayısıyla bu noktada ilk aşamada elde edilen sorunların AUÖ yoluyla nasıl çözülebileceği ve gene ilk aşamada tespit edilen hayallerin AUÖ yoluyla nasıl gerçekleştirilebileceği sorusu katılımcılara yöneltilmiştir. Odak grup görüşme soruları hazırlanırken Tasarımsal Düşünce yaklaşımının görselleştirme aşamasında (IDEO, 2012) yer alan " *Biz nasıl…?* (*How might we?*)" sorularından faydalanılmıştır.

Odak grup görüşme sorularının belirlenmesinin ardından amaçlı örnekleme ölçütlerine uyan ve hem AUÖ alanında hem de Yabancı Dil olarak İngilizce eğitimi alanındaki uzmanlara davet maili atılmıştır. Davet mailine olumlu ya da olumsuz yanıt veren Yabancı dil olarak İngilizce eğitimi alanında görev yapan öğretim elemanları ile odak grup görüşmelerinin gerçekleştirilmesi için her bir öğretim elemanı telefonla aranarak ortak bir tarih belirlenmiştir. Söz konusu öğretim elemanlarına görüşme tarihinden 1 gün önce hatırlatma maili atılarak görüşme saati, tarihi ve yeri hatırlatılmıştır. Hatırlatma mailine cevap veren bir öğretim elemanı bir sağlık sorunundan dolayı görüşmeye katılamayacağını belirtmiştir. Bir başka öğretim elemanı ise görevi gereği toplantısının çıkması sebebiyle odak grup görüşmesine katılamayacağını belirtmiştir ve kendisi ile yeni bir tarih belirlenerek görüşlerine bireysel görüşme şeklinde başvurulmuştur. Yabancı dil olarak İngilizce eğitimi alanında görev alan uzmanlarda gerçekleştirilen odak grup görüşmesine katılım durumu Tablo 7'de belirtilmiştir.

Tablo 7. *Odak grup görüşme katılımcı listesi (Konu uzmanı)*

Katılımcı	Unvan	Fakülte	Katılım Durumu
Ayşe	Dr. Öğretim Görevlisi	Yabancı Diller Yüksekokulu	Katıldı
Zeynep	Öğretim Görevlisi	Yabancı Diller Yüksekokulu	Katılamadı
Fatma	Öğretim Görevlisi	Yabancı Diller Yüksekokulu	Katıldı
Esra	Öğretim Görevlisi	Yabancı Diller Yüksekokulu	Bireysel Görüşme
Gülçin	Öğretim Görevlisi	Yabancı Diller Yüksekokulu	Katıldı
Sevda	Öğretim Görevlisi	Yabancı Diller Yüksekokulu	Katıldı

AUÖ alanında görev alan öğretim elemanları ile odak grup görüşme tarihi belirlenmesinde de aynı süreç izlenerek davet epostasına olumlu yanıt veren her bir öğretim elemanı telefonla aranarak ortak bir tarih belirlenmiştir. Belirlenen tarihten bir gün önce hatırlatma maili atılarak görüşme günü, saati ve yeri hatırlatılmıştır. Hatırlatma mailine cevap olarak bir öğretim elemanı görüşmeye katılamayacağını belirtmiştir. AUÖ alanında görev alan uzmanlarda gerçekleştirilen odak grup görüşmesine katılım durumu Tablo 8'de belirtilmiştir.

Tablo 8. *Odak grup görüşme katılımcı listesi (Alan uzmanı)*

Katılımcı	Unvan	Fakülte	Katılım Durumu
Ali	Profesör Dr.	Açıköğretim	Katıldı
Mert	Profesör Dr.	Açıköğretim	Katıldı
Ulaş	Doçent Dr.	Açıköğretim	Katıldı
Elif	Doçent Dr.	Açıköğretim	Katıldı
Hande	Doçent Dr.	Açıköğretim	Katıldı
Fırat	Doçent Dr.	Açıköğretim	Katılamadı
Hakan	Dr. Öğretim Üyesi	Açıköğretim	Katıldı

3.2.2.4. *Çevrimiçi anket (Görselleştirme Aşaması)*

Çalışmanın bir önceki aşamasında gerçekleştirilen odak grup görüşmeleri aracılığıyla elde edilen temalar ışığında anket sorularının oluşturulma işlemleri gerçekleştirilmiştir. Söz konusu anket sorun kaynağı olarak görüşlerine başvurulan öğrenen, öğretici ve yöneticilere yönlendirileceğinden öğrenenlerin AUÖ ya da Yabancı dil olarak İngilizce eğitimine dair bir takım terminolojik kavramları anlayamama ihtimaline karşın basitleştirilmiş bir dille ikinci bir anket geliştirilmiştir. Dolayısı ile öğrenenler için geliştirilen sorular farklı bir şekilde oluşturulmuştur. Geliştirilen bu çevrimiçi anketin ilk bölümünde katılımcılar için anketin tamamlanması adına gerekli bilgiler sunulduktan sonra katılımcının kurumdaki rolünün (öğrenen, öğretici, yönetici) sorulması planlanarak seçilen cevaba göre farklı bir bölüme yönlendirilecek şekilde söz konusu anket tasarlanmıştır. Anketin öğrenen bölümünde beşli likert tipinde 15 soru, öğretici ve yönetici bölümünde ise beşli likert tipinde 23 soru belirlenmiştir.

Belirlenen sorular kapsam ve yapı geçerliliği bağlamında 2 nitel araştırma uzmanının görüşüne sunulmuştur. Gelen bildirimlerin ardından kullanılan dilin geçerliliğinin kontrolü ve olası yazım ya da imla hatalarının düzeltilmesi adına bir Türk dili uzmanının onayına da sunulmuştur. Bu kontrol aşamalarını başarı ile tamamlayan anket gerekli bildirimlerin ardından son halini almıştır. Oluşturulan bu anket araştırmanın ikinci aşamasında elde edilen çözüm önerilerini kapsadığından anketin herhangi bir maddesi çıkarılmayarak önerilerin tamamının ilk aşama katılımcılarına ulaştırılması hedeflenmiştir. Daha sonra tez danışmanının ve tez izlememe komitesi üyelerinin görüşüne sunulduktan sonra maddelerin geçerlik analizi yapılmıştır. Bu analizin gerçekleştirilmesi için 32 öğrenen 16 öğretici olmak üzere toplam 48

katılımcıya ön uygulama olarak yaptırılmıştır. Geçerlik analizi için SPSS 23 sürümünden faydalanılmıştır. Anketin toplam 38 maddesinin Cronbach's Alpha değeri 0.9 olarak bulunmuştur. Maddelerin güvenilir bir düzeyi göstermesinin ardından anket uygulamaya hazır hale gelmiştir. İlgili anket formu Ek 12'de verilmiştir.

3.2.3. Verilerin analizi ve çözümlenmesi

Bu bölümde çevrimiçi anket, bireysel görüşmeler, odak grup görüşmeleri ve anket aracılığıyla elde edilecek olan verilen analizine yer verilmektedir.

Yıldırım ve Şimşek (2011) nitel araştırmaların kendilerine özgü farklılıklar taşıyabileceğini ve araştırmacıların kendi araştırmasında elde ettiği verilerin özelliklerine göre bir veri çözümü ve planlaması yapması gerektiğini ifade etmişlerdir. Dolayısı ile bu araştırma için geliştirilen veri çözümü ve yorumlama planı Şekil 8'de verilmiştir.

Şekil 8. *Verilerin Yorumu ve Çözümleme Süreci*

3.2.3.1 *Çevrimiçi anket (Duygudaşlık Aşaması)*

Çevrimiçi anket aracılığıyla gelen verilen oluşturulan kodlama tablolarına aktarılarak 3 farklı araştırmacı tarafından analiz edilmiştir. Analizler sonucunda birden fazla katılımcının değindiği konular bir araya getirilerek temalar oluşturulmuştur. Bir başka deyişle temalar kodlar sütunundan süzülmüştür. Daha sonra aynı işlem ana temaları belirlemek için gerçekleştirilmiştir. 3 ayrı araştırmacı tarafından oluşturulan analiz tabloları bir araya getirilerek 3 analiz tablosunda da yer alan ana temalar oluşturulan model matrisinin ilgili sütununa odak grup görüşmelerinde uzmanların görüşlerine sunulmak üzere aktarılmıştır.

Tablo 9. *1.Aşama ana tema tablosu*

Tasarımsal Düşünce Duygudaşlık Aşaması	**Açık ve Uzaktan Öğrenme**					Yabancı Dil Olarak İngilizce Eğitimi
	Yönetim	*Teknoloji*	*İletişim*	*Öğrenme*	*Değerlendirme*	

3.2.3.2. *Bireysel görüşmeler (Duygudaşlık Aşaması)*

Bireysel görüşme kayıtlarının dosyalanması adına bilgisayar ve bulut depolama ortamlarında her bir görüşme için ayrı bir klasör tutulmuştur. Bir görüşmenin ses kaydı önceden oluşturulan ilgili klasörlere aktarılmıştır. Aktarılan bu ses kayıtları metin belgesi haline dönüştürülmüştür. Daha sonra görüşmelerin çözümlemeleri gene aynı dosyanın içerisine metin dosyası olarak belgelenmiştir. Bu süreç her görüşme için tekrarlanmıştır. Çözümlenen bireysel görüşmeler geliştirilen matris temel alınacak şekilde kodlanmıştır. Bireysel görüşme kodlama tablosu Tablo 10'da verilmiştir.

Tablo 10. *Bireysel görüşme kodlama tablosu*

Soru	**KODLAMALAR**	**Tema**
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		

9		
10		

Kodlama işleminin ardından tema ve ana temaların oluşturulması aşamasına geçilmiştir. Bu işlem içinde Tablo 11'den faydalanılmıştır.

Tablo 11. *Tema ve ana tema tablosu*

Soru	Temalar	Ana Temalar
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		

Tema ve ana temaların belirlenmesi işlemi her bir katılımcı ve her bir kod dosyası için ayrı ayrı yapılmıştır. Daha sonra tüm tablolar alt alta gelecek şekilde birleştirilmiştir. Birleştirme işleminden sonra ana temalar tablolardan süzülerek başka bir metin belgesine geçirilmiştir. Araştırmacı ve 2 farklı araştırmacı tarafından gözden geçirilmiş ve bir birini tekrar eden ana temalar çıkarılmıştır. Bu işlemin ardından odak grup görüşmesinde uzmanlara yöneltilecek sorunlar ve dilekler belirlenmiştir. Böylece Tasarımsal Düşünce yaklaşımının ilk aşaması tamamlanmıştır.

3.2.3.3 *Odak grup görüşmeleri (Görselleştirme Aşaması)*

Bireysel görüşmelerin çözümlenmesi işlemlerinin tamamlanmasının ardından odak grup görüşmelerinin kodlanması süreci başlamıştır. Bu süreç bireysel görüşmelerde izlenen süreç ile benzerlik göstermektedir. Bireysel görüşmelerde olduğu

gibi odak grup görüşmeleri için de ayrı klasörler oluşturulmuştur. Daha sonra görüşmelerin ses kayıtları oluşturulmuş ve ilgili bu klasörlere aktarılmıştır. Aktarılan dosyalar çözümlendikten sonra odak grup görüşmelerinden elde edilen temalar bir önceki aşamada elde edilen kontrol listesine göre kodlanmıştır. Kodlama işleminin tamamlanmasıyla birlikte odak grup görüşmelerine ilişkin tema ve ana temalar çıkarılarak araştırmacı ve nitel araştırma uzmanları tarafından kontrol edilmiştir.

Tablo 12. *2.Aşama ana tema tablosu*

Tasarımsal Düşünce Görselleştirme Aşaması	**Açık ve Uzaktan Öğrenme**					Yabancı Dil Olarak İngilizce Eğitimi
	Yönetim	*Teknoloji*	*İletişim*	*Öğrenme*	*Değerlendirme*	

Gerekli düzenlemelerin ardından birinci aşamada elde edilen sorun ve katılımcıların kurumumda keşke olsa dediği hayallere çözüm önerileri sunan bir çevrimiçi anket elde edilmiştir. Söz konusu anket birinci aşamada çalışmaya katılarak sorun kaynağını teşkil eden hazırlık okulunda bulunan öğrenen, öğretici ve yöneticilerin görüşlerine sunulmuştur.

3.2.3.4. Çevrimiçi anket (Görselleştirme Aşaması)

Bireysel görüşmeler ve odak grup görüşmeleri aşamalarının çözümleme süreçlerinin ardından beşli likert tipi bir anket geliştirilmiştir. Geliştirilen anket bireysel görüşmeler aracılığı ile görüşlerine başvurulan 14 öğretici ve yöneticiye uygulanmıştır. Ayrıca 89 öğrenen tarafından da cevaplanan bu ankette en çok görüş birliği sağlanan çözüm önerilerinin belirlenerek ilgili modelin geliştirtmesinde kullanılması hedeflendiğinden anket analizinde betimsel istatistikler ve yüzde hesaplamaları kullanılmıştır.

3.3. Araştırmanın İnanırlığı

Araştırmalarda sonuçların inanılırlığını sağlamak için en yaygın ölçütlerin geçerlik ve güvenirlik olduğu ifade edilmiştir (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Dolayısıyla bu araştırmada söz konusu ölçütler dikkate alınarak hem geçerlik hem de güvenirlik çalışmaları yapılmıştır. Sorgulanan olayın yansız bir şekilde ele alınması adına farklı veri kaynaklarına başvurularak dört sağlama (triangulation) yöntemi kullanılmıştır (Patton, 2002). Bunlar:

1) Yöntem sağlama; farklı veri toplama yöntemleri sonucu ulaşılan bulguların tutarlılığını kontrol eder.
2) Kaynak sağlama; tek bir yöntem içinde farklı veri kaynaklarından gelen verilerin tutarlılığını kontrol eder.
3) Çözümleyici sağlama; bulguların gözden geçirilmesi aşamasında farklı çözümleyicileri kullanır.
4) Kuram sağlama; veriyi yorumlamada birden fazla yaklaşımı kaynak alır.

Yukarıda ele alınan bilgilerden yola çıkılarak bu araştırmada birden fazla veri toplama yönteminden yararlanılmış ve toplanan verilerin birbirini destekler şekilde sunulmuştur (İsmailoğlu, 2009; Koçdar, 2011). Dolayısıyla araştırmanın verileri; Tasarımsal Düşünce Temelli Bir Açık ve Uzaktan Öğrenme Modeli geliştirilmesine ilişkin uzman görüşlerini almak adına yarı-yapılandırılmış görüşmeler, odak grup görüşmeleri ve anket uygulamalarıyla toplanmıştır. Böylelikle araştırmacı çalışmanın geçerliğini aşağıda ifade edilen yollarla sağlamıştır (Aslan, 2009; Ekiz, 2003):

- Betimleyici Geçerlik (Araştırma konusu tüm gerçekliğiyle ve her duruma ilişkin tüm veriler sunulduktan sonra yorumlanmıştır).
- Yorumlayıcı Geçerlik (Araştırmacı alan uzmanlarıyla görüşmeler yaparak uzmanların görüşlerini alma yoluna gitmiştir)
- Kuramsal Geçerlik (Araştırılan olay Tasarımsal Düşünce Temelli Küreyerel Bir Açık ve Uzaktan Öğrenme Modeli yaklaşımı kapsamında uzmanların açıklamaları dikkate alınmıştır)
- Değerlendirici Geçerlilik (Araştırmacının çalışmasında durumlar hakkında değerlendirmelerde bulunmuş ve bu değerlendirmeler çerçevesinde alınan kararlar araştırma sürecinde etkili olmuştur)

Bu çalışmada araştırmanın güvenilirliğini artırmak için aşağıdaki noktalara dikkat edilmiştir (Yıldırım ve Şimşek, 2008):

- İç Güvenirlik (Araştırmacının, çalışma sonuçlarına ulaşırken izlediği sürecin, çalıştığı gerçekliği ortaya çıkarmadaki yeterliği)
  - Elde edilen verilerin analizinde, birden fazla nitel araştırma uzmanından yararlanılarak sonuçlar onaylanmıştır.
  - Araştırma verilerinin çözümünde birden fazla araştırmacı dahil edilmiştir.
  - Araştırma verileri betimsel bir yaklaşımla doğrudan sunulmuştur.
- Dış Güvenirlik (Araştırmacının, çalışmasında elde ettiği sonuçları benzer gruplara veya ortamlara aktarabilmesi)
  - Verileri toplama, işleme, analiz, yorumlama ve sonuçlara ulaşma aşamalarıyla, bu aşamalarda neler yapıldığı net bir şekilde sunulmuştur.
  - Araştırmanın yöntem ve tüm aşamaları açık ve net bir biçimde sunulmuştur.
  - Üzerinde çalışılan olay ve durumlar, ayrıntılı bir biçimde tanımlanmıştır.
  - Veri analizi sonucunda elde edilen verilerle, sonuçlar açık ve net bir biçimde birbirleriyle ilişkilendirilmiştir.
  - Araştırma sonuçları benzer ortamlarda aynı şekilde elde edilip edilemeyeceği sorgulanabilecek biçimde her bir aşaması net ve açık olarak açıklamıştır.

Özetle, bu çalışmada araştırmacı, verilerin çözümlenmesinde sağlama yöntemini (triangulation) kullanarak daha derin yorumlara ulaşabilmek adına aşağıda ifade edilen konularda son derece hassas davranmıştır:

- Veri toplama süreci araştırma amaçlarına ulaşabilmek için bilimsel araştırma yöntemlerinin ayrıntılı incelenmesi sonucu oluşturulmuştur
- Veri toplama süreçleri kuramsal temellere dayandırılarak sistematik bir şekilde gerçekleştirilmiştir.
- Sistematik olarak bir araya getirilen verilerden en az 5 yıldır Açık ve Uzaktan Öğrenme ve Yabancı Dil olarak İngilizce eğitimi alanlarında görev yapan 13 öğretim elemanından görüş alınmıştır.
- Nitel araştırma konusunda uzman 2 kişiden ve Türk dili konusunda uzman 1 kişiden destek alınmıştır.
- Yararlanılan tüm veri ve yöntemler bilimsel araştırma etikleri bağlamında doğrudan çalışmaya aktarılmıştır.

- Araştırmada elde edilen tüm veriler (ses kayıtları, yazışmalar, vb.) birçok ortamda (bellek, ePosta, veri depolama programları, vb.) yedekleri bulunacak şekilde arşivlenmiştir.

Son olarak ise, araştırmacı öznel bir bakış açısı yakalayabilmek adına (İslamoğlu, 2009) çalışma süresi boyunda araştırmanın tüm aşamalarında yer almıştır.

3.4. Araştırmacının Yeterlilikleri ve Rolü

Patton (2002) nitel çalışmalarda araştırmacının güvenilirliğinin; deneyimine, eğitimine, statüsüne, çalışmanın değerine ve kendini ifade etmesine dayalı olan felsefi inanışına bağlı olduğunu ifade etmiştir. Bu noktadan hareketle; araştırmacı Anadolu üniversitesi Açıköğretim Fakültesi İngilizce öğretmenliği lisans programı mezunudur. Dolayısı ile bir dil eğitimini Açık ve Uzaktan öğrenme yoluyla edinmiştir. Bununla birlikte, Yabancı Dil olarak İngilizce eğitimi bölümünde yüksek lisans eğitimini tamamlamıştır. Ayrıca, Uzaktan Eğitim anabilim dalında lisansüstü düzeyde bilimsel hazırlık aşaması ile birlikte toplamda 18 ders alarak alana özgü bilgi dağarcığını genişletmiştir. Bunun yanı sıra, araştırmacı söz konusu araştırmanın kuramsal dayanağını oluşturan Tasarımsal Düşünce'yi içselleştirmek ve daha iyi kavramak için Coursera, EdX ve Open University gibi kitlesel açık çevrimiçi ders sağlayıcılarından 10 ayrı Tasarımsal Düşünce sertifika programına katılmış ve hepsini başarı ile tamamlamıştır. Son olarak araştırmacı 13 yıldır bir devlet üniversitesinde yükseköğretim düzeyinde yabancı dil olarak İngilizce eğitimi sağlamaktadır.

3.5. Araştırmanın Güçlü ve Sınırlı Yönleri

Bu araştırmanın güçlü ve sınırlı yönleri aşağıda ele alınmıştır:

- Araştırmacı ve katılımcılar veri toplama sürecinin her aşamasında aktif rol almıştır.
- Araştırma kapsamında geliştirilen modelde Tasarımsal düşüncenin olmazsa olmaz 3 temel aşaması derinlemesine incelenmiş ve uygulanmıştır.
- Araştırma kapsamında geliştirilen modelde Açık ve Uzaktan Öğrenmenin tüm boyutlarını kapsanmıştır.
- Araştırmanın tüm aşamaları 12 aylık bir sürede tamamlanmıştır. Böylelikle araştırma süresi zamana yayılmıştır.
- Bu çalışmada amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır.

- Söz konusu çalışma daha önce alanyazında çalışılmamıştır. Dolayısıyla bu alanda ki boşluğu kapatarak alanyazında ki ilk çalışma olacaktır.
- Katılımcıların görüşlerinin gelecekte değişebilme ihtimali vardır.
- Çalışmanın örneklemi araştırmaya dahil edilen üniversite ve uzmanların sayısıyla sınırlıdır.

4. Bulgular ve Yorum

Bu çalışmanın temel amacı Yükseköğretime bağlı bir devlet üniversitesinin yabancı dil hazırlık okulunda sunulan İngilizce eğitimine dair yaşanan sorunların Tasarımsal Düşünce yaklaşımıyla derinlemesine incelenmesi, ortaya çıkarılması ve söz konusu sorunlara AUÖ boyutları çerçevesinde çözüm önerileri sunarak bir AUÖ aracılığıyla Yabancı dil olarak İngilizce eğitim model önerisi tasarlamaktır. Sorunlara çözüm üretmek adına ilk olarak sorunları derinlemesine analiz eden Tasarımsal Düşünce yaklaşımı kapsamında birinci adım olarak hazırlık okulunda yer alan tüm paydaşların (yönetici, öğretici, öğrenen) sorun ve hayalleri tespit edilmiştir. Tespit edilen sorun ve hayaller hem yabancı dil olarak İngilizce eğitimi hem de AUÖ alanında uzmanlaşmış katılımcıların görüşlerine sunularak söz konusu noktalara çözüm önerileri sunulmuştur. Önerilen çözümler sahada yer alan tüm paydaşların fikirlerine sunularak bir kontrol listesi elde edilmiştir. Çalışma kapsamında geliştirilen kuramsal dizey çerçevesinde çalışmanın amaçlarına ilişkin sonuçlar sırasıyla ifade edilmiştir.

Çalışma kapsamında bireysel görüşmeler, odak grup görüşmesi ve anketten elde edilen verilerin analizi sonucunda ortaya çıkan bulgular çalışma aşamalarında elde ediliş sırasıyla ve yorumlanmıştır:

1) Bireysel Görüşmelere İlişkin Bulgu ve Yorumlar
2) Odak Grup Görüşmelerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar
3) Anket Sonuçlarına İlişkin Bulgu ve Yorumlar

4.1. Bireysel Görüşmelere İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Bu bölümde çalışanın ilk aşaması kapsamında görüşlerine başvurulan öğrenen, öğretici ve yöneticilere dair bulgulara yer verilmiştir.

4.1.1. Yönetim boyutuna ilişkin bulgular ve yorumlar

Çalışmanın ilk aşaması olan duygudaşlık aşaması kapsamında çalışmaya katılan öğrenen, öğretici ve yöneticiler ile yapılan görüşmeler kapsamında 224 öğrenene bağlı bulundukları okulda yönetim açısından duydukları rahatsızlıklar ve okullarında olmasını hayal ettikleri noktalar sorulmuştur. Öğrenenlerin birçoğu okul yönetiminin ulaşılabilir olmadığını ve ayrıca öğrenen ile yeterince ilgili olmadığını ifade ederek yönetimin daha ulaşılabilir ve öğrenenle daha ilgili olmasını hayal ettiklerinin ifade etmişlerdir. Öğrenenlerin % 5'i aşağıda ki açıklamaları yapmışlardır:

"Keşke Yönetim her zaman ulaşılabilir olsaydı"

"Keşke Yönetim daha ilgili olsaydı"

"Öğrencilerle iletişimlerini daha fazla güçlendirebilirler"

"Öğrencinin ihtiyaçlarına zamanında ve yerinde cevap veren bir yönetim ve öğrenciyle doğrudan iletişim kuran bir yönetici en büyük isteğim"

"Öğrencilerle daha fazla ilgilenmelerini isterdim"

"Öğrencilerle daha alakadar olmaları

Ayrıca, hazırlık okulunda belirlenen ders saatlerinin ve eğitim süresinin yetersiz olduğunu düşündüklerini belirtmişlerdir. Bununla birlikte ders başlama ve bitiş saatlerinin öğrenenlere uygun olmadığını da ifade ederek okul ve ders saatlerinin öğrenciye daha uygun bir şekilde tasarlanmasını dilemişleridir. Bu konuya dair öğrenenlerin % 5'inin görüşleri aşağıdaki gibidir:

"Ders saatlerinin yetersiz olduğunu düşünüyorum. Hazırlık okulu biraz daha kapsamlı olmalı ders açısından. Bunu da bir yıla sığdırmalarını doğru bulmuyorum"

"Keşke okul saatleri daha çok öğrenciye yönelik olsaydı"

"okul saatleri daha uygun ve seçime sunulacak şekilde olsaydı"

"ders saatleri daha geç başlamalıyım, devamsızlık sınırı daha fazla olmalıydı"

"Okul başlama ve bitiş saatleri üstünde bir iyileştirme yapılması"

"Okulumuzun giriş saati biraz daha geç olabilir çok geç olmasa da 1-2 saat geç olması iyi olabilir"

"Devamsızlık daha fazla olabilirdi ve dersler biraz daha geç saatte başlayabilirdi"

Çalışmaya katılan öğrenenlerin yönetim boyutuna dair ifade ettikleri diğer görüşler ise yabancı öğretim elemanlarından eğitim alma isteği ve derslerde kullanılan eğitim materyallerinin çok pahalı olması ve eğitim materyallerinin ücretsiz olması gerektiğidir. Bununla birlikte eğitim materyallerinin ücretsiz ya da daha ucuz olmasını hayal ettiklerini ifade etmişlerdir. Aşağıda bu konuyla ilgili öğrenen görüşlerinin % 5'lik kısmına yer verilmiştir.

"Keşke okulumuzda yabancı hocalar daha fazla dersimize girseydi"

"Yabancı uyruklu hoca sayısı fazla olsaydı"

"Yabancı uyruklu hocaların olması"

"Yabancı öğretmenlerle ders işlemek"

"Eğitim materyallerinin fiyatı daha düşük olabilir"

"Kitap ücreti olmasaydı"

"kitap ücretleri gereksiz bi şekilde çok ve pahalı"

"Kitap ücretlerinin pahalı olması"

""kitapları çok pahalı vermeleri"

"kitapların pahalı olması ve kitapların o kadar para etmemesi gerek"

" bu kadar pahalı kitap satmak suçtur vebali büyüktür üstelik parası olanın var olmayanın var yapmayın her sene bunu öğrencilere lütfen"

Çalışmada alanda yer alan tüm paydaşların görüşlerine başvurmak adına yönetici ya da öğretici pozisyonundaki 14 öğretim elemanına da çalıştıkları kurumda kendilerini rahatsız eden noktalar ve kurumlarında olmasını hayal ettikleri noktalar sorulmuştur. Bireysel görüşmelere katılan öğretim elemanlarından Av, Cemile, Elif ve Zeynep öğrenenler ile aynı yönde düşünerek yönetimin öğrenen ve öğreticiler ile iletişim halinde olamayarak sadece idari konulara odaklanmak zorunda kaldığını ifade etmişlerdir. Bu anlamda öğrenenler ile aynı noktayı hayal ederek yönetimin daha ulaşılabilir olmasını hayal ettiklerini ifade etmişlerdir.

> **Av:** yönetimle tam bir iletişim halinde değiliz.. Yani ortak payda da birleşeceğimiz durumlar pek olamıyor. Hani bir araya gelip de bir motivasyon yapılabilecek. Yani bir yemektir düzenleme çeşitli şeyler pek olmuyor burada. Ancak bunu yapabilmemiz için birinin aramızdan ayrılması gerekiyor maalesef.
>
> **Cemile:** bizim kurumumuzda iletişim yok örgütlenme yok kendini geliştirme yok öğrenciyle ilgilenme zaten söz konusu değilde öğretim elemanlarıyla da samimi sıcak bir ortam yok yani çok formal düzeyde sadece ve sadece ihtiyaç olduğunda iletişim kurmak büyük bir sıkıntı bence. Artı zorlamayla yapıldığı çok belli oluyor hani tamam herkesle çok iyi anlaşamaya bilir insan ama asgari düzeyde bunu götürmenin bir yolu olmalı.
>
> **Elif:** keşke yönetim bizi ciddiye alsa keşke yönetim bizim için çaba sarf etse bizi dinlese belki hani bizimle birlikte hareket etse özellikle hani bizden ayrı değil ama bizimle birlikte hareket edip bizim yanımızda olsa birçok şeyi değiştirebiliriz yani dediğim gibi yine ona kalıyor her şey yani yönetimle.

Zeynep: bence yönetimlede bizim iletişimimizin daha kuvvetli olması gerekiyor. Yani bir eksikle bir şeyle gittiğimizde ya da ben ek bir materyal kullanmak istiyorum dediğimde Ama neden ki belki hoca o sırada sınıfına çok iyi gidecek bir şey hazırlıyor yani hani kitap dışı bir şey. Her şeyin çok böyle prosedür bazında olması beni biraz rahatsız ediyor

Katılımcılardan Gül, Av, Türkan ve Zeynep öğreticilere çok fazla iş yükü verilmesine rağmen ödül ya da takdir mekanizmasının olmayışının ve yönetimsel destek görememenin motivasyonlarını ve verimliliklerinin aşağıya çektiğini ifade etmişlerdir.

Gül: Bizlerin motivasyonu göz ardı ediliyor yani bu beni rahatsız ediyor. Yaptığım işin her zaman takdir gördüğünü düşünmüyorum aksine hatta bazen hani bir şey yapmıyormuşuz gibi düşünülüp üstüne daha fazla iş verilebiliyor bu da hocanın motivasyonunu bozabiliyor çünkü gerçekten herkes çok çabalıyor bu okulda ama bunun farkında olunmuyor bazen buda üzücü durumlara sebep olabiliyor.

Av: hani bir işe yarar bir kişi tam yapıyorsa onun üstüne daha çok iş yükü verilme olayı var maalesef. O her yerde öyle aslında. Eğer yani eşeğe semer vuran çok olur hesabına eğer bir kişi fazla bir iş yapıyorsa yani daha çok ona verelim daha çok yapılsın gibi bir durum oluyor maalesef. Yapmayan için herhangi bir kötün bir durum uygulanmıyor. Herhangi bir yani onu yapmasını sağlayacak bir yaptırım olmadığı için yapmayan yapmadığıyla kalıyor. Yapanda daha çok yapması bekleniyor.

Türkan: şimdi yapmak istediğimiz şeylerde bazen yüzde yüz destek alamıyoruz diyelim öğrenci motivasyonu konusunda anketler yapıyoruz hoca motivasyonu konusunda da anketler yapıyoruz mesela öğrenci motivasyonu konusunda bazı düzeltmeler olabiliyor ama hocaların motivasyonu konusunda
çıkan anketler sonucu çıkan anketler sonucunun etkili olduğunu söyleyemeyeceğim yani hoca motivasyonu öğrenci motivasyonun gerisinde kalıyor diyebilirim.

Zeynep: yönetimsel olarak hocaların üstüne biraz fazla yük bindiğini düşünüyorum. Mesela gereksiz yere okulda tutulan her hocanın veriminden çok şey kaybettiğini düşünüyorum ben. Burada bir çalışma yapıyor olsak o sırada tabi ki yani tabi ki olabilir. O sırada diyelim bir çalışma yapılıyor. Ekip olarak bir şey hazırlanıyor ya da öğrencilere yönelik atıyorum ihtiyaçlarına yönelik bir analizler yapılıyor. Bunlar başka. O zaman okulda kalınır ama mesela işte biri çıkar da gelir bir ihtiyacı olur, işte merkez kampüsten biri gelir falan diye işte yazın tutulan nöbetler ya da şubat tatilinde falan ya da onun dışında ekstra kalınan gereksiz mesailer bana öğretmenden çok böyle verim düşürdüğünü düşünüyorum ben.

Bunun yanı sıra Dila, Ayşe ve Baki ise yöneticilerin eğitim öğretim faaliyetlerine dahil olamamasının işleyiş açısından zafiyete sebep olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca yönetimin eğitim-öğretim süreçlerine dahil olmasını hayal ettiklerini belirtmişlerdir.

Dila: En baştaki kişiler çok fazla derse giriş çıkış yapmadıkları için çok fazla gerçekten sınıfta ne oluyor ne bitiyor bundan haberdar olmadıkları için. Ben yöneticilerin hepsinin aktif olarak gerek sınavlara gerek derslere girmeleri gerektiğini düşünüyorum. Böylelikle daha fazla gerçekten ne olup ne bittiğinin öğrencilerin seviyesinin farkında olabilirler. Keşke onlar da biraz daha eğitim öğretim süreçlerine dahil olsalar.

Ayşe: Hep ideali istemelerinden olan durumdan habersiz olmalarından aslında bahsetmek istedim yani vurgulamak istediğim buydu . Olan durumdan habersiz olmaları ve olmasını istedikleri şeyler var. Keşke bütütn bu işleyişin içinde olsalardı aktif bir şekilde işin içinde olup neyin yürümediğini neyin çok çok iyi yürüdüğünü biz bilselerdi ve ona göre isteklerini diyeyim taleplerini onun doğrultusunda yapsalardı ya da iş birliği içinde olsalardı.

Baki: Yani en tepedeki yönetim katında olan insanların özellikle eğitim öğretim bakımından çok fazla olaya vakıf olduklarını düşünmüyorum. Kendilerini biraz soyutladıklarını düşünüyorum, buradaki eğitim öğretim faaliyetleri konusunda. Konuyu daha çok, bölüm başkanlığına bırakıyorlar ve bölüm başkanlığının da bu konuda çok fazla tecrübesi olmadığı için kendi çaplarında bir şeyler yapmaya çalışıyorlar ve ikisinin arasındaki iletişimsizlikten kaynaklanan uygulamaya yönelik aksaklıklar olabiliyor.

Katılımcılardan Zeynep, Türkan ve Cemile bağlı bulundukları kurumda mesleki eğitim faaliyetlerinin yeterince gerçekleşemediğini dolayısıyla öğreticilerin kişisel gelişim faaliyetleri anlamında yeterince desteklenemediğini ifade etmişlerdir. Bu doğrultuda mesleki eğitim faaliyetlerinin daha çok ön plana çıkarıldığı bir yönetim anlayışını hayal ettiklerini ifade etmişlerdir.

Zeynep: Bence öğretmenin kendisini de çok geliştirmesi gerekiyor. Ama şimdi mesela bir konferans oluyor bir şey oluyor falan. Hani biz bütçemiz yetebiliyorsa gidebiliyoruz ona. Ya da ne bilim o sırada ona zaman bulabiliyorsak gidiyoruz. Ya tabi o işleri çok iyi anlamıyorum. Bunun merkez kampüsle ve rektörlük kademesiyle de ilgisi var ama hani ben böyle düşünüyorum. Öğrenci eğitimi esas alındığında yönetimin öğretmeni daha çok beslemesi gerektiğini düşünüyorum.

Türkan: Valla keşke hocaların kendini geliştirmesi konusunda daha çok destek olunabilse. Hoca kendini ne kadar çok donatırsa, geliştirirse sınıfa etkisi o oranda olacaktır diye düşünüyorum yani bu teknolojik bilgi de olabilir illa şeyde olması gerekmiyor mesela hani ingilizce iyi bilgisayar teknolojiyle sizin alanınızda olduğu gibi meselelerde eğitim mesela verilebilir.

Cemile: eğitim boyutunu yürüten eğitim elemanlarına baktığımızda onlar çok daha kendini geliştirme ya da belirli bir şeyleri güncelleme yeni trendleri takip etmede iyiyken yöneticilerde böyle bir yerinde sayma mantığı söz konusu artı genelde hazırlık okulu yöneticileri belirli bir hiyerarşik düzeni muhafaza etmeye çalışıyorlar bizimde daha çok

> dil boyutunda sınıf içi öğrenmede artık yeni bir çağda yaşıyor olduğumuz için bu hiyerarşik ilişkileri sürdürme gibi bir şeyimiz özellikle biz öğrenci merkezi yaklaşıyoruz yani biz o anlamda sınıfta öğretmen otoritedir şeyini yıktık baya bir ama yöneticiler de öyle bir yıkma gözlemlenmiyor heralde onlar hala belirli bir kopukluk düzeyinde kendi içlerine kapalı duruyorlar ve bu içine kapalılık sadece öğretmen elemanlarında iletişim açısından değil bir çoğu öğrencilerlede iletişim kurmuyor. Dolayısıyla iletişim problemleri var. Bunun dışında hiyerarşik ilişkileri sürdürme zaten aslında oda onunla ilgili bir şey kendini geliştirme belirli bir okullarda duyuyorum hakikaten var böyle yöneticiler.

Katılımcılardan Barış ve Ceyla öğrenenlerin de ifade ettiği gibi eğitim süresinin yetersiz olduğunu ve kısa süre içerisinde çok fazla içeriğin aktarılması gerektiğini ve bu durumunda eğitim öğretim faaliyetleri açısından son derece verimsiz olduğunu ifade etmişlerdir. Bu sorunlara çözüm olarak ise eğitim öğretim süresinin daha uzun olduğu bir okul hayal ettiklerini ifade etmişlerdir.

> **Barış:** Süre engelimiz bence birinci şeylerden çünkü ilk planlama aşamasında önümüze gelen engel bu diyorlar ki işte ilk dönem 14 hafta olmak zorunda ikinci dönem 14 hafta olmak zorunda ve buna biz hem değerlendirmemizi katmak zorundayız hem planlamamızı hem öğretim sürecini ki bunun içine değerlendirme için hem eğitim öğretimi hem değerlendirmeyi yapmak için çok fazla vakti doğru ve etkin bir şekilde kullanamayabiliyoruz bence birinci etken bu. bir dönem bir sene gibi bir süre değil mesela bir üç dönemlik bir zamanda hazırlık eğitimi daha uzun bir sürede daha etkili bir şekilde yapabilsek.

> **Ceyla:** Açıkçası bu hazırlık eğitimini düşününce sürenin gerçekten hani hazırlık eğitim süresinin kısa olduğunu düşünüyorum ben. belki daha fazla belki birkaç ayımız daha olsa belki çocuklarımızın daha fazla yerlere getirebiliriz diye düşünüyorum. O yüzden belki akademik takvimin bir şekilde düzen farklı şekilde düzenlenmesini isteyebilirim. Hani bunda bir rahatsızlık duyuyorum açıkçası. Keşke akademik takvim farklı şekilde düzenlenebilseydi.

Yukarıda tarafından dile getirilen sorunlar ve hayallerin birçoğu alanyazında yer alan çalışmalarda ifade edilen sorunlarla benzerlik göstermektedir. Örneğin, çalışmanın birinci bölümünde ele alındığı gibi 2007 yılından beri yapılan ve her yıl bildirge yayımlayan YDYO yöneticileri toplantılarının sonuç bildirgelerinde; eğitim öğretim süresinin yetersizliği, sağlanmak istenen içeriğin mevcut süre içerisinde aktarılamaması, ders dışı etkinliklerin eksikliği, teknoloji destekli ortamların yaygın olarak kullanılamadığı, öğrenenlerin pasif öğrenme durumunda oldukları ve öğretici merkezli eğitim etkinliklerinin daha yaygın olması gibi noktalar ifade edilmektedir (YDYO

Yöneticileri, 2017). İngilizce hazırlık okullarında ki başarımı durumunu araştıran bir başka çalışmada okul idaresinin yabancı dil öğrenme onusuna önem vermediği, üniversitelerde yabancı dil olarak İngilizce eğitimi vermek için uygun ortam ve şartların sağlanmadığı, izlenceyi yetiştirmek için programın çok hızlı bir şekilde ilerletildiği, öğrenene dersin işleyişiyle ilgili görev verilmediği ve derslerin sürekli olarak öğretim elemanları tarafından işlendiği belirtilmiştir (Gökdemir, 2005). Bu noktada ortaya ilginç bir durum çıkmaktadır. Yabancı dil olarak İngilizce eğitim veren birçok kurumun ortak sorunları olmasına ve bu sorunların paydaşlar tarafından bilinmesine rağmen söz konusu sorunlara kalıcı çözüm üretilememiştir. Bu noktada AUÖ ile bu sorunlara kalıcı ve sürdürülebilir çözümler üretebilmek mümkün olabilecektir.

4.1.2. İletişim boyutuna ilişkin bulgular ve yorumlar

Yabancı dil olarak İngilizce eğitimi aldıkları kurumda iletişim boyutuna dair rahatsızlıkları ve hayal ettikleri noktalar sorulduğunda araştırmaya katılan öğrenenlerin tamamı eğitim öğretim saatleri dışında öğreticilere ve de yöneticilere ulaşılamadığını ifade etmişlerdir. Ayrıca okul dışında herhangi bir sosyal faaliyetin olmadığını dolayısıyla hem yöneticilerin hem de öğreticilerin öğrenenler ile yoğun bir iletişim kurmamasından rahatsız olduklarını ifade etmişlerdir. Bununla birlikte, öğrenenlerin ihtiyaçlarını dinleyecek bir ekip, yönetici ve öğreticiler ile okul saatleri dışında iletişim kurabilmeyi ve dolayısıyla okuldaki iletişim seviyesinin daha arttırabilmeyi hayal ettiklerini ifade etmişlerdir. Araştırmaya katılan öğrenenlerin % 10'unun görüşleri aşağıdaki gibidir:

"Hocalar öğrenciler ile daha çok vakit geçirmeliler"

"Öğrencilerle daha fazla iletişim kurulmalı"

"Öğrencilerle hocalar arasında daha iletişim olması"

"yönetimle öğrenci arasındaki o büyük katmanın yok sayılarak daha sıcak ilişkiler kurulması"

"öğrencilerle daha fazla iletişim içinde olmalılar hem idare hem öğretim görevlileri tarafından"

"öğrencilerle kişisel olarak iletişime geçilmesi"

"daha çok sosyal aktivite olup insanların birbiri ile daha çok iletişime geçmesi"

"Derslerden sonrada öğretmen ve öğrenciler arasında İngilizceyi geliştirmek için bir şeyler yapılsaydı daha yararlı ve iletişimi kolaylaştırmak için fayda sağlardı."

"Hocalarımızla sürekli görüşebilseydik."

"Okuldan sonra iletişim kuramamam beni rahatsız ediyor"

"Öğretmenimle daha fazla iletişim kurabilmek"

"Okulda degil de iletişim daha çok sınıf ici hoca ve öğrencileriyle kuvvetli. Dışında iletişimi kuvvetli bulmuyorum."

"Öğretmenlere istediğimiz zaman soru sorabilsek."

"Öğrencilerin öğretmenlerine istedikleri zaman ulaşamaması"

"Derslerden sonrada öğretmen ve öğrenciler arasında ingilizceyi geliştirmek için bişeyler yapılsaydı daha yararlı ve iletişimi kolaylaştırmak için fayda sağlardı."

"Okul dışında daha fazla sosyal faaliyet olabilirdi."

Öğrenenlerin dile getirdiği iletişim kaynaklı rahatsızlıklardan bazıları öğretici ve yöneticiler tarafından da dile getirilmiştir. Katılımcılardan Zeynep ve Cemile sosyal etkinlik sayısının çok az olduğunu, okul dışında iletişim kurulmadığını ve öğrenenler ile iletişim kurabilmek adına sorunlar yaşandığını ifade etmişlerdir. Bu durumun öğrenende aidiyet duygusunun geliştirilememesine ve dolayısıyla öğrenme çıktılarına ulaşmada engel teşkil etmeye sebep olduğunu vurgulamışlardır.

> **Zeynep:** Tek negatif iletişim öğretmen-yönetim. yani ben böyle düşünüyorum açıkçası. Bir derdim olduğunda ben gidiyorum meslektaşıma danışıyorum. Aslında benim gidip yönetimden bir fikir alabilmem lazım. Böylece bir sorunu çözebilirim ve daha güçlü iletişim kurabilirim. Ancak okul dışında iletişim kurmak mümkün olmuyor. Bu öğrenci içinde geçerli. Okul dışında bir sorun yaşadığında hocasına ulaşamıyor yani iletişim kuramıyor ve bireyler topluluk gibi davranmaktansa tek başlarına bir köşede kalıyorlar.
>
> **Cemile:** Bizde öğrenci örgütlenmesi dediğimiz bir şey yok hal bu ki bu üniversitelerde çok önemli bir şeydir. Sınıf içi iletişim den bahsedebiliriz ancak okul dışı iletişim oldukça kısıtlı. Yani bizim okul olarak yani bakın sizler yabancı diller yüksekokulu öğrencilerisiniz gibi bir şey hissettiklerini düşünmüyorum ben o anlamda bir kimlikleri yok

Teknolojinin baş döndürücü bir hızla gelişmesi her ortamı etkilediği gibi eğitim ortamlarını da etkilemiştir. Öğrenme-öğretmen etkinlikleri çerçevesinde iletişimi sadece okul ya da sınıfla sınırlı tutmak artık mümkün değildir. Hinssen (2010) şu ana kadar geçen sürenin teknoloji ile insanları buluşturmakla geçtiğini ve bundan sonraki sürenin ise teknolojinin günlük hayatın bir parçası haline gelmesi ile geçeceğini belirterek dijital devrimin tam ortasında olduğumuzu ifade etmiştir. Sonuç olarak dijitalin artık yeni normallik olduğunu ve kurumların tüm ilişkilerinin bundan inanılmaz bir şekilde

etkileneceğini belirtmiştir. Dolayısyla eğitim kurumları da artık yeni normalliklere (Hinssen, 2010) uyum sağlamaya çalışmalı ve bu normallikleri kurumlarına adapte edebilmek için ilgili yatırımları yapmalıdır.

4.1.3. Öğrenme boyutuna ilişkin bulgular ve yorumlar

Yabancı dil olarak İngilizce eğitimi aldıkları kurumda öğrenme boyutuna dair rahatsızlıkları ve hayal ettikleri noktalar sorulduğunda araştırmaya katılan öğrenenlerin çoğunluğu temelde yatan zaman yetersizliği sorununun beraberinde öğrenmeye dair başka problemlerde getirdiğini belirtmişlerdir. Örneğin ders saatlerinin yetersiz olmasından dolayı öğrenme etkinliklerinin daha çok dil bilgisi odaklı şekilde ilerlediğini ve diğer dil becerilerine yeterince vakit ayrılamadığını ifade etmişlerdir. Ayrıca söz konusu sorunun konu tekrarını mümkün kılmamakla birlikte birçok konunun hızlı bir şekilde ele alınmasına ve ders materyalleri dışında herhangi bir materyal kullanılamamasına sebep olduğunu ve bunun da kendilerinde ciddi bir uyum sağlama sorununa yol açtığını ifade etmişlerdir. Böylece öğrenmenin son derece tek düze ve eğlenceden uzak bir hale geldiğini eklemişlerdir. Söz konusu sorunlara dair öğrenenlerin % 8'ine ait bazı ifadeler aşağıda paylaşılmıştır.

"Ders saati yetersiz"
"Okulumdaki öğrenme güzel fakat ders saati çok az"
"Ders sayısının daha fazla olması"
"İde öğrencisiyim ve kesinlikle 4 saatin yeterli olduğunu düşünmüyorum."
"Daha çok ders saati istiyorum"
"Öğrenme saatleri yetersiz ve geliştirilmesi gereken eksikler olduğunu düşünüyorum."
"keşke daha fazla ders saatimiz olsaydı"
"ders saatlerimiz çok az daha fazla öğrenmeye ihtiyacımız var"
"Ders saatlerin arttırılması."
"Ders saatlerinin az olması."
"Dersler dil bilgisi ağırlıklı ilerliyor diğer becerilerin üstünde durulmuyor"
"Mevcut dil seviyemizin üzerine bir şey koyamıyoruz."
"Kitap dışı materyal kullanamıyoruz."
"Konular çok hızlı ilerliyor."
"İstenilse bile daha üst seviye dil eğitimi alamamak"

Öğrenenlerin çoğunluğu tüm dil becerilerinin kapsandığı, süre baskısının olmadığı, farklı kaynaklardan faydalanılabilen ve öğrenen-öğretici etkileşimin daha yoğun olduğu bir eğitim hayal ettiklerini dile getirmişlerdir. Bu dileklerinin yanı sıra

öğrenme ortamlarında teknolojinin daha çok kullanılarak öğrenme etkinliklerinin daha eğlenceli hale gelmesini dilemişlerdir. Öğrenenlerin % 5'inin öğrenme boyutuna dair hayal ettikleri noktalar aşağıda verilmiştir:

"Keşke konuları tekrar edebilsek"
"Keşke kitaplara bu kadar bağlı kalmadan ders işleyebilsek"
"Keşke daha çok interaktif eğitim olsa"
"Keşke derslerde teknoloji daha çok kullanılsa"
"Keşke konuşma derslerine daha çok ağırlık verilse"
"Keşke ders saatleri daha fazla olsa"
"Keşke uygulamalı ders etkinlikleri olsa"
"Keşke daha fazla yabancı öğretmenimiz olsa"
"Keşke daha eğlenceli öğrenme olsa"

Araştırma kapsamında öğrenme boyutuna dair görüşlerine başvurulan öğretim elemanlarından Türkan, Gül, Cemile, Barış ve Av öğrenenlerin de dile getirdiği gibi süre sınırının aslında beraberinde müfredat baskısını getirdiğini ifade etmişlerdir. Dolayısıyla ders materyali olarak seçilen kaynakların dışında bir kaynaktan faydalanmanın mümkün olmadığını bu durumun ise bir süre sonra gerek öğrenende gerek ise öğreticide motivasyon düşüşüne sebep olduğunu belirtmişlerdir.

> **Türkan:** birincisi bir dili öğrenebilmek için layikiyla hazirlik bir seneden fazla olabilirdi diye düşünüyorum ben ki bizde demin dediğim gibi toplantilarda olabildiğince öğretmek için birsürü aktiviteler yapiyoruz coursebooklar seçiyoruz ince eleyip sik dokuyoruz ama zamana yaydiğimiz zaman hep bizim bir problemimiz oluyor.o problemide bence yaşamayiz.nasil söliyeyim vicdanen verebildiğimiz kadar olabildiğince aktiviteyle zamana yayip öğretebiliriz diye düşünüyorum bir seneden fazla olabilir diye düşünüyorum.
>
> **Gül:** ders saatlerinin az olması yine burada şikâyet konusu bende bana yeterli gelmiyor yani en azından çocuklarla yapabileceğim yaratıcı değişik aktiviteleri yapamıyorum mesela sürekli ders işleme modundayım sürekli kitabı yetiştirmeye çalışıyoruz diğer seviyelerde de aynı şeyi yaşıyordum yani ders saatti daha fazla olup geçme notunun yükselmesi lazım bence eğer daha fazla verim almak istiyorsak eğer yani neden bi ODTÜ gibi olamıyoruz çünkü işte bu sebeplerden bence.
>
> **Cemile:** akademik takvimin niye sürekli git gide kısalıyor oluşu zamanımız oldukça kısa bu 1 zaman uzunluğu belki eğitimin kalitesini arttırmaz onu da biliyorum bu arada öğrenme boyutunu kime göre ele almalıyım? Öte yandan kitapla yarışan bir sistemimiz var yani ben şeyi farkettim bu sene ne öğrettiğimin farkında değilim aslında kitapta kaçıncı ünitedeyim sürekli ben bununla ilgileniyorum ben dedim ki kendime yani simdi sen o zaman kitap

öğretmenisin İngilizce öğretmeni değilsin böyle bir sıkıntı var bunun temel sebebi de işte bu haftaları ünite bölen dimi adına pacing dediğimiz böyle bir şablon bu şablonun üzerine eğitimin tasarlanıyor olması böyle bir sıkıntımız var en büyük sıkıntılarımızdan biri

Barış: Bizim ayırdığımız eğer seçtiğiniz materyal bir şekilde sizin için sınıfta monotonluğa sebep veriyorsa ya da işte çok fazla vermek istediğiniz şeylerin dışına çıkamıyorsanız ne bileyim müfredattan ya da sınavlardan ötürü bu da bir sorun onun için hani yerine göre o zamanlama yerine göre müfredat yerine göre işte o sınavlar bunların hepsi bizim için öğretmede öğrenme süreçlerinde olumsuz olabilecek davranışlar ya da etmenler diye düşünüyorum.

Av: Her zaman bir program sıkıntımız var zaten. Fazla iş yükü veriyoruz kendilerine ve çocuklarda ne yapacaklarını sapıtıyorlar. Her hafta bir konunun tamamen bitmesi gerekiyor herşeyiyle. Tabi bu da bizi baya bir hızlandırıyor. Öğrenmenin çokta fazla etken olduğunu düşünmüyorum işin aslını söylemek gerekirse. Öğrenciler zaten sınav odaklılar. Hani önemli olan onlar için final notu finalden sonra toplamdaki ortalamaları yani geçmekle kalmak.O yüzden öğrenme ortamların yani öğrenmemin çokta fazla efektif gitmediğini düşünüyorum. Biz vermemiz gerekeni veriyoruz onlarda almaları gerekeni alıyorlar.

Araştırmaya katılan öğretim elemanlarından Aras, Atiba, Av, Ayşe, Barış, Dila, Elif, Baki ve Türkan kurum olarak bir hedefimizin olmayışının kitapları araçtan çok amaç olarak benimsenmesine sebep olduğunu ifade etmiştir. Bunun da gerek öğrenende gerek ise öğreticide sınav odaklı bir bakış açısı oluşturduğunu ve böylece öğrenme ortamının sorgulayan ya da problem çözen bir düşünce yaklaşımından çok verileni sorgusuz bir şekilde ezberlemeye çalışan öğretmen merkezli bir sistem oluşturduğunun altını çizmişlerdir. Bunun yarı sıra böyle bir sistemin kendi öğrenmesinden sorumlu olmayan, ezberci, motivasyonu düşük, sınav ve devamsızlık odaklı bir öğrenci kitlesi meydana getirdiğini ve bu kitlenin öğrenme ortamı için son derece verimsiz bir unsur olduğunu belirtmişlerdir. Öğrenende meydana gelen motivasyon kaybının öğreticiyi de etkilediğinin altını çizmişlerdir. Ayrıca materyallerin amaçtan çok araç olduğu, öğrenenin kendi öğrenmesinden sorumlu olduğu ve dolayısıyla gerek öğrenenin gerekse öğreticinin motivasyonunun yüksek olduğu bir öğrenme ortamı hayal ettiklerini belirtmişlerdir.

Aras: bir pacing sıkıntımız var. önce biz kitabı alıyoruz haftalara bölüyoruz pacing oluşturuyoruz ve tek amacımız o kitabı bitirmek oluyor müfredat geliştirme anlamında ve tek amacımız kitabı bitirmek oluyor ve her öğrencinin hocalardan alabileceği farklı şeyler vardır daha bilinçli daha üniversite modunda olacaklarını düşünüyorum ve hocalara da alan sağlamış olucaz her gün aynı kitabı götür 3 sayfasını yap geri dön bu çok monotonlaştırıyor insanı ve hiçbir şekilde kendini geliştirmeye yeni bir etkinlik bulmaya yönlendirmiyor.

Atiba: öğrenme boyutunda şöyle düşünüyorum şimdi bazen bizim öğretmek istediklerimiz de öğrencinin alabildiği arasında farklar çıkıyor bunun ben kabahatlisini sadece öğrenci olarak göremiyorum sistem onları ezberci bir dayatma yaşattığı için birden biz onların karşısına çıkarttığımız zaman da öğrencilerde bir bocalama yaşanıyor ya da ne bileyim problem çözmenin çok üzerinde duramayabiliyor.hani bu anlamda da biz birden hiçbir şey görmedikleri şeyi karşılarına çıkarabiliyoruz.

Av: Bu kadar hızlı olmak bu kadar fazla şey işlemek önemli mi? Hayır bence önemli değil. Önemli olan az olsun öz olsun. Yeter ki öğrensinler hani. Çok ta fazla öğrendiklerini düşünmüyorum. Ezberci bir yaklaşımla geçmeye bakıyorlar. Başka bir şey yaptıkları yok maalesef.

Ayşe: Öğrenme boyutunda öğrenci merkezli gitme konusunda belki hani öğrenci merkezliliği yanlış yorumlamamız diye düşünüyorum ben. Öğrenci merkezli evet bir konuda öğrenci boyutu var bunun öğrenciler kesinlikle kendi öğrenmelerinden sorumlu değiller. Tamamen öğretmene bağlı. Öğretmen merkezli bir öğrenme talebindeler. Hep bir idealin peşinde olması gerekenin peşinden koştuğumuz için sınıf içi uygulamasında neyin nasıl gittiğini bakmayarak olması gerekeni biz yapıyoruz . Müfredat bir kitaba bağlı bir şekilde vermesi gerekenden öğrenci kazanımlarından çok kitabın öğrencilere kazandırması gerekenler gibi bir hal oluyor. Bir ders kitabı işte bir hoca sınıfta eşittir öğretme ve öğrenme etkinliği gibi bir şey oluyor, durum oluyor.

Barış: yani öğrencilerimiz bir kere hani şuan sadece devamsızlık için yani gelen öğrencinin motivasyonu bence bizim için çok önemli hazırlık liseden sonra direk üniversite öncesinde yani burayı biraz daha rahat bir ortam olarak görüyorlar çoğu şuan için İngilizcenin önemini kavramamış durumdalar yani hele de buraya bu sürece arkadaşlarına alıştıktan sonra da sadece işte devamsızlık olduğu için okula gelip gidip dolayısıyla da ne performans açısından hani ne kendilerine yakışan performans sergiliyorlar nede ders içinde hani öğrenmeyi destekleyici aktivitelere katılıyorlar vs. öğrenciler onun için aslında ilk olarak etkileyen etken bence bu çünkü öğrenci sınıf içerisinde ne kadar başarılıysa ne kadar dikkat ediyorsa motivasyonu iyi ise öğretmeni de çok fazla etkiliyor sınıf içi performansı da etkiliyor yani ilk olarak öğrenci diyebiliriz sorunlarımız için

Dila: Benim en çok rahatsız olduğum şey sanırım zaten başta öğrenci motivasyonu geliyor özellikle şu an dönemin son günlerine geldik ve sınıfa girdiğimde karşımda ders işlemek istemeyen sadece devamsızlığını hesaplayan okula gelmediğinde kaç saat devamsızlığım oldu ne kaçırdım diye değil de devamsızlık peşinde olan bir grup öğrenci gördüğüm zaman gerçekten onlar için yapacağım ekstra şeylerden vazgeçerken buluyorum kendimi. Ve bu benim motivasyonumu etkiliyor. Öncelikle motivasyon konusunda hem öğrenci hem de bunun karşısında öğretmen motivasyonu konusu bence en temel problemlerden birisi.

Elif: Şimdi öğrencilerde dediğim gibi öğrencilere direk baktığım zaman öğrencinin motivasyon eksikliği çok fazla ve bende açıkçası o konuda yani öğrenciler nasıl motive edilebilir kendimi çok zayıf görüyorum yani öğrenciler için ne yapabiliriz o konuda ama hani yine de az çok baktığım zaman kurumda çalışan arkadaşlarım ellerinden geleni

yapıyorlar ama öğrenciler zaten aslında çok bilinçsiz de geliyorlar buraya yani onların temeli aslında çok geriye gidiyor ilkokul ortaokul çağlarına gidiyor onların bu eksikliği belki onlara öncesinde hani böyle bir orantasyon gibi bir şey yapılabilir her yıl yeni gelen hazırlık öğrencilerine hani bu dil onlar için ne kadar önemli nerelerde kullanacaklar hani belki bu tar bir orantasyon yapabilirsek bir bilgilendirme öncesinde belki öğrenciler daha istekli olabilirler bu konuda hani en azından çok sevmese bile yani ben buradayım ve bunu öğrenmem gerekiyor ilerde benim için iş hayatım için akademik hayatım için de etkili olacak şeklinde de hani onları belki kamçılayabiliriz.

Baki: Bir kere öğrenci profilimiz düşük bir profil. Çok fazla öğrenme hevesi ve bilinci ile gelen öğrencilere sahip değiliz. Bizim burada yaptıklarımızla onlara ekstra motivasyon vermeye çalışıyoruz. Bu bakımdan okulda hoca motivasyonunun dışında öğrenci motivasyonunu da artırıcı şeyler yapılabilir. Ama öğrenme boyutu ile ilgili sadece sınıf içi aktivitelerin dışında öğrencileri farklı kanallardan da bilinçli öğrenmelerin dışında bilinçsiz öğrenmelerin olduğu ortamlara da sokabiliriz. Önemli olan öğrencinin motivasyonunu arttırmak diye düşünüyorum. Çünkü yöntem bakımından elimizden geldiğince her şeyi uygulamaya çalışıyoruz. Kitap seçimlerinde özenli davranıyoruz. İmkanlar ve bütçe dahilinde sınıflarda teknolojiye yer vermeye çalışıyoruz.

Türkan: Hoca bir şeyleri vermeye çalişsada her şeyin bir şekilde öğrencide bittiğini düşünüyorum ben son noktanin öğrencide olduğunu düşünüyorum gerçekten çalişmak isteyen gerçekten bir şeyleri öğrenmek isteyen işte öğreniyor diye düşünüyorum bu konuda motivasyon eksikliği olduğunu düşünüyorum

4.1.4. Teknoloji Boyutuna İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Yabancı dil olarak İngilizce eğitimi aldıkları kurumda öğrenme boyutuna dair rahatsızlıkları ve hayal ettikleri noktalar sorulduğunda araştırmaya katılan öğrenenler, öğrenme öğretmen etkinliklerinde teknolojinin sadece laboratuar derslerinde kullanıldığını ancak bu derslerde kullanılan bilgisayarlarda kullanılan internet servisinin çok yavaş olduğunu dolayısıyla teknolojinin kolaylaştırmaktan çok işlerini zorlaştırdığını ifade etmişlerdir. Ayrıca, laboratuar dersleri dışında ki derslerde mobil teknoloji kullanımının yasak olduğunu ve öğrenme etkinliklerinin sadece kitap üzerinden devam ettiğini ifade etmişlerdir. Öğrenenlerin % 3'üne ait bazı ifadeler aşağıda paylaşılmıştır.

Keşke mobil teknolojiler kullanılabilseydi.

Cep telefonu kullanamamam beni rahatsız ediyor.

Teknoloji yeterince kullanılmaması derslerin yoğunluk olarak kitap üzerinden işlenmesi beni rahatsız ediyor.

Teknolojiyi belirli aralıklarla kullanabilmemiz beni rahatsız ediyor.

Teknolojik araçları sadece lab dersinde kullanıyoruz.

Teknolojik olarak fazla destek görmediklerini ifade eden öğrenenler okul saatleri dışında konulara destek olabilen etkileşimli bir ortamın olmasını, okulda ki internet servisinin daha hızlı olmasını ve ayrıca dersliklerde projeksiyon gibi eski bir teknoloji yerine akıllı tahta kullanılmasını hayal ettiklerini ifade etmişlerdir. Öğrenenlerin % 7'sinin hayallerine dair bazı ifadeleri aşağıda paylaşılmıştır.

Keşke Projeksiyon aletleri yerine daha kullanışlı bir tahta olsaydı.
Keşke okul dışında bir uygulama olsaydı ve oradan da ders çalışabilseydik.
Keşke ders saatinden sonrada teknolojik açıdan konularla destek olunsaydı.
Keşke teknolojiyi derste daha fazla kullanabilsek.
Her sınıfın bir sitesi olabilir hoca ödevleri oradan verse herkes girip yapabilir portfolio yerine donem sonu notumuzu oradan alabilirz.
Okuldan sonra da İngilizce adına pratik yapabilmemiz için YDYO'nun bir web sitesi olabilir.
Sınıflarda akıllı tahta olması.
Akıllı tahta olması.
İnternet ve bilgisayar problemine bir çözüm getirilsin daha hızlı olmalılar
Keşke okulumuzda daha kaliteli ve erişilebilir bir internet ağ yapısı olsaydı.

Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının tamamı öğrenenler ile aynı şekilde teknolojik donanımın eski ve yetersiz olduğunu, internet erişiminin yetersiz olduğunu ve teknolojinin sadece bilgisayar ile ölçüldüğünü herhangi başka bir teknolojik aygıtın öğrenme etkinliğine dahil edilemediğini ifade etmişlerdir. Ayrıca müfredat baskısının var olan teknolojiyi bile kullanmayı kısıtladığını dolayısıyla teknolojinin etkin bir şekilde kullanılamadığını ifade etmişlerdir. Öğretim elemanlarının bazılarının görüşleri aşağıda paylaşılmıştır.

> **Aras:** Şeyi hiç sorgulamıyoruz dönem başında bu aldığımız lab programı çocuklara gerçekten ciddi paralar ödeterek alıyoruz bizim öğrenme çıktılarımızla ne derece uygun düşüyor hedeflerimize hizmet ediyor mu bunları göz ardı ederek lab prpogramını seçiyoruz öğrencilerin otonom olarak özerk olarak çalışmalarını desteklemek amacımız ancak çocuklarımızın bu konuda şimdi liseyi bitirip geliyorlar hiçbir tecrübeleri yok çocukları bu konuda yönlendirme yapmıyoruz ilk haftadan oturtuyoruz bilgisayarın başına hadi bu ödevleri yapın diyoruz öğrencilere hani dönütte vermiyoruz bu konuda notta vermiyoruz olumlu olumsuz feedbackte vermiyoruz dolayısıyla öğrenciler

neden yapmaları gerektiğini nasıl yapmaları gerekitğini bilmiyolar ve bir süre sonrada zaten onlar ipleri salıyorlar e lab dersine giren hocalar da aynı şekilde zaten feedback vermiyorum dönütte vermiyorum çocuk otursun kendi kendine çalışsın demekle olmuyor.

Zeynep: Normalde mesela öğrencilerin daha rahat bir fleksıbıl olduğu için o saati tercih etmeleri gerekiyor. Ama işte hepsi şey "hocam işte istemiyoruz gitmek" niye diyorum hani hocam zaten 40 saatte bağlanmıyor. İşte bir etkili değil. Yani öğrenciler onda verim almıyor. Kaynağın yani ders kaynağı ne kadar iyi olursa olsun mesela onun hazırladığı o software ne kadar etkili olursa olsun çocuk zevk almıyor ondan. Bence o teknoloji boyutunu tabi nasıl olacağını çok net bilmiyorum ama daha efektif kullanabiliriz.

Baki: Laboratuarların nasıl ve ne amaçla kullanıldığı tam bir muamma.Bunun dışında sınıf içi uygulamalar ile ilgili ben mesela teknolojiyi çok fazla kullanıyorum sınıf içerisinde. Artık günümüzde de akıllı telefonlarla uygulamalar yapıldığı için bir sürü eğitim- öğretim ile ilgili oyunlar var, kelime kullanım uygulamaları var. Olabildiğince kullanmaya çalışıyorum ama benim kendi çabamla ve ilgimle olan bir şey bu. Ama hocalarımızın bu konuda çok fazla bilgisi ve yeterliliği olmadığı için çok fazla teknolojiyi kendi öğretim sistemlerine dahil ettiklerini düşünmüyorum. Bununla ilgili belki okul çapında bir çalışma yapılabilir

Gül: Teknolojiyi ne kadar etkin kullanıyoruz derseniz aslında yapabileceğimiz çok şey var ama bir çoğunu yapmıyoruz. Aslında bildiğimiz halde yapmadığımız şeyler de var bu da tabi yine bizim sorunumuz ama bunun arkasında yatan sebepler de var her zaman vakit bulamıyoruz böyle şeylere yani ortada teknolojik aletler mevcut ama kullanmaya vakit olmayabiliyor bazen sorunumuz bu bence

Esra: Sınıf içinde anca şöyle bir şey söyleyebilirim herhalde pasing kaygımız yüzünden çoğu zaman istediğimiz şeyleri dahil edemiyoruz yani bunlar teknolojik şeylerde yani mesela ben atıyorum bir podcast takip ettirip öğrencilerime onu değerlendirmesini sınıfta yapamam mesela böyle bir şey mümkün değil o yüzden yani bu pasing kaygımız yüzünden ben daha az teknolojik şeylere işte o oyunlara şeylere daha az zaman ayırdığımızı düşünüyorum

Ayrıca öğretim elemanlarının tamamı teknolojinin daha etkin kullanımına dair öğreticilere ve de öğrenenlere eğitimler verilmesini, teknoloji içerikli etkinliklerin müfredatta yer bulabilmesini ve dolayısıyla teknolojiyi öğrenme ortamlarında daha etkin kullanabilmeyi hayal ettiklerini ifade etmişlerdir.

Aras: teknoloji alanında öğrencilerimize yönlendirici ilk iki haftayı buna ayırabiliriz belki bilgisayar nasıl etkin kullanılır dil öğrenmek için hangi siteler kullanılır eğitimler verebiliriz. Yapabilcekleri bir sürü şey var ama sadece söylemekle olmuyor bizim teknolojik anlamdaki eksiğimiz bu olabilir öğrencilerde yeterince bilinç uyandırmıyor oluşumuz olabilir sınıflarda internetimiz var kullanabiliriz ama hocalarımızın da eksiği çok benim de çok yani teknolojik anlamda ve hani okulumuzun müfredat

gelişimide buna izin vermiyor çok fazla dolayısıyla teknolojiyi her zaman göz ardı ediyoruz software kullanarak lab dersi koyarak teknolojik bir okuluz diyemeyiz yani kesinlikle.

Zeynep: Teknolojiyi içine alarak yapılan bir podcast uygulamaları olabilir. Hani bunun müfredata sokularak daha efektif yapılabilir yani. İlla Daha etkili bir teknoloji kullanımı olabilir bence. Onun dışında hepsinin elinde telefon var. Yani bu telefona tabi belki bu da zor bir şeydir ama telefonun daha çok derse aktarılabildiği bir ders planıda ayarlanabilir belki. Şu anda ütopik konuşuyorum ama belki ne bileyim mesela kahoot oynarken acayip eğleniyorlar. Ve öğreniyorlarda. Mesela ben hemen bakıyorum. Yanlışlarını çat çat analiz ediyorlar. Aa nasıl böyle yaptım diyorlar çünkü orda bir öğrenmeye teşvik var yani. Öbür türlü iki muhabbet ediyor. Hoca görmezse yanına dönüyor. Başka bir şeyle uğraşıyor falan. Böyle düşünüyorum.

Türkan:.diğer taraftan mümkün olsada keşke benim gibi teknolojik özürlü insanlara bir şekilde bu tür bilgilerinde verilebileceği eğitim olsa ideal olurdu güzel olurdu diye düşünüyorum.o konuda kendimi büyük oranda tabiki eksik hissediyorum.ne bileyim şey olabilir beraber bu konuyla ilgilenebilen haşir neşir sizin gibi hocalarimiz var mesela sosyal medyanin teknolojinin yoğun olarak kullanabilen hocalarimizin eğitim sirasinda dönem içerisinde diyeyim ben size mesela hani yönetiminde desteğiyle o hocalarin daha büyük gruplara mesela sosyal medyayi nasil veya teknolojiyi yoğun olarak kullanabileceğimize dair bilgi verebileceklerini yardimci olabileceklerini düşünüyorum özellikle sosyal medyanin son zamanlarda tabi ki çocuklarinizin eğitimi için çok etkisi olduğunu düşünüyorum zevk aldiklarini düşünüyorum yani teknoloji ve işte internet içine ne kadar çok girerse çocuklar o kadar çok hevesli oluyolar diye düşünüyorum.

4.1.5. Değerlendirme boyutuna ilişkin bulgular ve yorumlar

Çalışmaya katılan öğrenenlere okullarında var olan değerlendirme sistemine dair rahatsız oldukları ve hayal ettikleri noktalar sorulmuştur. Öğrenenlerin çoğunluğu sınav sayısının çok fazla olduğunu ve dolayısıyla sınavlar arasında fazla zaman aralığının olmadığını ifade etmişlerdir. Ayrıca sık sık yapılan kısa sınavların genel ortalamaya katkısının çok az olduğunu ve bu durumun aksine final sınavının not sisteminin etkisinin çok ağır olduğunu belirtmişlerdir. Bununla beraber sınıf içi performansın not sistemine dahil olmasını dilediklerini ifade etmişlerdir. Bu konuda öğrenenlerin % 2'sinin ifade ettiği noktalar aşağıda paylaşılmıştır:

finalden çok yıl içinde yapılan ödev ve midtermler ile değerlendirme yapılması.

finalin %50 etkilemesinden rahatsızım.

finalin %50 etkilemesi

ödevlere daha çok puan verilmesi.

lab ödevlerinin puana dahil olmaması.

Çalışmaya katılan öğretim elemanlarından Aras kurumsal olarak hedefimizin olmamasının bizleri daha çok kitaplarda yapılan aktiviteleri ya da kitapların sunduğu konuları değerlendirilmeye yönelttiğini belirtmiştir. Bununla beraber katılımcılardan Dila ve Av daha önce bahsedilen zaman yetersizliği probleminden dolayı öğrenenlerin hataları üzerinde yeterince durulamadığını da belirtmiştir.

> **Aras:**. Sıkıntımız bizim hedeflerimizin olmaması hedeflerimizi değerlendiremiyor olmamız yani hedef belirlenmeli ona uygun değerlendirme şekilleri hazırlanmalı. Dediğim gibi öğrenme çıktılarını bilmiyoruz amacımız öğrenciye konuşmayı öğretmek mi grammer i öğretmek mi yazmayı öğretmek mi eğer konuşmayı öğretmekse niye iki saat dersle sınırlandırıyoruz sadece bunu niye 15 puanlık sorguluyoruz o zaman vs gibi müfredatsal sıkıntılar olduğunu düşünüyorum.
>
> **Dila:** sınavların sonrasında en basitinden vizelere gelene kadar yaptığımız quizler sonrasında aldığımız sonuçlara yönelik çok fazla bir şey yapabilme fırsatımız olmadığını düşünüyorum. Çünkü sürekli bir testing kaygısı içerisindeyiz. Gerçekten bazı noktalarda hani örneğin bir okuma parçasını bildiğimiz yöntemlere uygun bir şekilde layığıyla yapamayabiliyoruz. Çünkü sürekli bir tempo içerisindeyiz. Bunu bitirip hemen şuna geçmem lazım ki hani sınav sistemi açısından da geri kalmak istemiyoruz. Genel işleyiş açısından da geri kalmak istemiyoruz .
>
> **Av:** rahatsız eden şeyler değerlendirme boyutunda. İşin aslı değerlendirme boyutunda değerlendirilecek çok şey var. Öyle bir durum var. Hani portfoliodur, portofolionun içeriğini biliyoruz zaten hani çok kalabalık hani . Baktığımız zaman sınav değerlendirmelerimiz olarak bakarsak şayet onu soruyorsanız. Sınavlarımız standart yapıldığı için bence bir sıkıntı yok. Çünkü çok kişi inceliyor birde hani sınavları. Sınavları inceleyen grubun içindeyim zaten. Hani zaten çoğu zaman bir problem yaşanmıyor. Ama bir problem yaşandığı zamanda zaten hocalarımızdan dönüt alıyoruz. onlara göre de düzenlemeler yapıyoruz. Ama öğrencilere ne kadar yansıtıyoruz bunu hani yanlışların ne kadar odaklanabiliyoruz o kısım yine biraz sıkıntı oluyor. Çünkü yine bir pacing problemi yaşadığımız için hani ben sınıfta oturupta sınıfta böyle saatlerce konuları anlatamadığım için rahat rahat hani çocuklarda tam böyle değerlendirmeyi iyi yapamıyorlar kendi içsel değerlendirmelerini. Hani biz yüzeysel olarak notunu gösterip sadece o derste hani sınavlarını falan gösterip bir değerlendirme yapıyoruz ama genel olarak programın değerlendirilmesinden bahsediyorsak eğer onu da işte yavaş yavaş kendi çabamızla yaptığımız şeyler var ön test son test değerlendirmelerimiz var. Hani buda çalışmalarımız kapsamında.

Katılımcılardan Ceyla ise öğrenenlerin çalışma tempolarının düşük olmasının değerlendirme seviyelerini aşağıya çektiğini ve bu sorunun belki farklı değerlendirme sistemlerinin işe koşulmasıyla aşılabileceğini ifade etmiştir. Cemile ise öğrenenlerinde ifade ettiği gibi sınav sayısın çok fazla olduğunu ve bu yüzden sınavların monotonlaşarak öğrenen tarafından önemsenmemeye başladığını ifade etmiştir.

> **Ceyla:** Farklı bir değerlendirme yöntemleri olsa başka bir şekilde olur mu diye de düşünmedim değil yani. Hani işte yine aynı dediğimiz gibi böyle ne biliyim kağıt üstü değil belki farklı bir şekilde değerlendirilseler motivasyonları daha da artabilir belki ve dolayısıyla buda sonuçlara yansıyabilir. Tabi bu genelliyoruz yani hani belli kesim bunu hedefli olarak geliyorlar ama belli kesimi böyle değil. Diğer kesimle kurtarabiliriz belki.
>
> **Cemile:** Şimdi değerlendirme noktasında 1 beni çok fazla sınav olması rahatsız ediyor. Yani neredeyse her hafta bir quiz yapmak aslında amaç sanırım öğrenciyi aktif tutmak yani yayılmasın tembellik yapmasın sıkça çalışma ihtiyacı hissetsin gibi maksadımız var. Ama bir yandan da şöyle bir dezavantajı var zaman içinde çocuklar artık bu sınavları takmaz oluyorlar yani laçka hale geldi vizeleri belki bir parça taksalar da hele quizlerin o sistemdeki birikimi hocam yani ne olacak ortalamaya 1 puan 2 puan eksiği falan filan dediklerini cok biliyorum ben.

Katılımcılardan Barış ise öğrenenleri kendi öğrenmelerini değerlendirmeye yöneltemediklerini bu durumun ise öğrenenin içi motivasyonu için olumsuz bir durum teşkil ettiğini belirtmiştir. Ayrıca öz-değerlendirme sayesinde öğrenende farkındalık artırabilmeyi dilediğini ifade etmiştir.

> **Barış:** biz elimizden geldiğince öğrettiğimiz bütün becerileri test etmeye çalışıyoruz bence bu bizim için olumlu bir şey yani hani hem speaking sınavlarına vakit ayırıyoruz farklı hani ongoing evaluation içinde bile onu farklı şekilde hani bazen sunumlarımız oluyor bazen farklı ödevler istiyoruz video recording ler mesela bunlar bizim olumlu yanlarımız sadece bur da biz şeyi yapamadık yani o bence bir üzücü şey yani öz değerlendirmenin de önemli olduğunu düşünüyorum bunun için bedaf hani seçtirdik aldırdık öğrencilere ama hani çok fazla onu etkin bir şekilde sınıflarda kullanamadığımız için hep motivasyonu öğrencinin daha iyi öğrenebilme ortamı dedik bunu da işin içine katabilsek aslında biz öğrenciyi test ediyoruz değerlendiriyoruz ama öğrenci de kendini olabildiğince değerlendirse kendi özdeğerlendirmesini yapabilse farkındalığını arttırabilsek öğrencinin o zaman bence çok daha fazla sonuç alırız gibi geliyor bence bunu da eğitimin bir parçası haline biz bu okulda getirmeye çalıştık ama daha iyi bir temelle daha iyi bir şekilde yaparsak bence bizim için daha iyi bir boyuta gitmiş olacak

Katılımcılardan Ayşe ve Türkan ise öğrenme ve değerlendirme aşamalarının birbirinden kopuk olduğunu ve dolayısıyla değerlendirme boyutuna ayak uydurabilmek adına asıl hedeften sapıp sadece kitabı öğretmeye hedeflendiğimizi belirtmiştir. Ayrıca kurumsal olarak idealin peşinden koşarak elimizde var olanı göremediklerini belirtmişlerdir.

Ayşe: Öğrenme ve şöyle ki her grubun ayrı ayrı birbirinden habersiz olması bir iletişim kopukluğu. Aslında bu belirttiğimiz beş özellik kesinlikle birbirleriyle bağlantılı olması gereken beş şey. Ve beş birim diyebilirim testing ve müfredat diyelim ki bu işleyiş, ders işleyişiyle test etme çok farklı gidiyor kurumumuzda. Yani kitapta olanlar evet öğretilenler evet diyelim ki fakat teste bunların hiçbiri yansımıyor. Yoğunluk olarak da yansımıyor. Ders kitabı bizim tek kaynağımız ve öğretmemiz öğrenmemiz tamamen onda ona bağlı. Tabi çok ufacık bir bölümünden bir bakıyoruz sınavlarda sorular çıkmış ki bunda bizim öğrenci seviyemizin ne olduğuna da bakmıyoruz biz. Ya da belli bir çerçeve çizmeden belli bir kurallara prensiplere dayandırmadan test ediyoruz. Belli bir prensibe dayandırmadan aslında biz eğitim öğretim yapıyoruz gibi bir hal oluyor. Sınavlarımızda sorulan soru tipleri ağırlıkları soruların içerikleri öğrenmeyle öğrettiğimiz kaynaklarla öğrettiklerimizle uyuşmuyor. En büyük sorunu bu. ne diyebilirim keşke burada ideali isteyebilirim . Keşke curriculum ve testing olarak ,yani öğretime ve test etme el ele gitse bütün öğretilenler gerçekten öğretildiyse eğer test edilse . hani kesinlikle aralarında bir uyum olması gerekirdi ve keşke böyle olsa diyebilirim. Yani genel olarak toplayacaksam eğer toplamak istiyorum. Özetlemek gerekirse bütün sorunlar sanırım idealin peşinde koşmaktan dolayı oluyor yani biz ideali ararken elimizde var olanı görmüyoruz, fark etmiyoruz onun ihtiyaçları nedir onun üzerinde çalışmalar yapmalıyız gibi düşünceler edinmiyoruz düşüncelere sahip olmuyoruz .

Türkan: değerlendirme noktasında şöyle bir şey var o bizim yaşadığımız başından beri bende geçmişte coursebookta çalışmış bir insan olarak biz kitabı seçtikten sonra coursebook seçtikten sonra şimdi ideal yani curriculumda nasıl söyliyeyim bir sene içerisinde yapılacak sınavlarda dahil içerikleri de dahil müfredat içeriğide dahil beraber çalışıp bir yol haritası çizmesi lazım e şimdi biz bunu mesela sayısal olarak yapıyoruz ama içerik olarak bugüne kadar yani benim var olduğum süre içerisinde işlemedik.karşılıklı beraber çalışarak yapılsa o zaman müfredat içeriği ile sınav soruları birebir örtüşür oturur diye düşünüyorum.ya bunu geçen senelerde bir soru tarzı olarak da maalesef çok büyük sorunlar yaşadık yani öğrettiklerimizle sorduklarımız çoğu zaman birbirleriyle örtüşmüyordu.bu daha iyi hali bence yani bu konuda testin daha iyileştirilebilir diye düşünüyorum yani ama hani biz speakingde daha çocuklarla paylaşabildiğimiz için bazı şeyler daha şeffaf olduğu için mesela speaking sınavlarının detaylar haricinde yani bazı detaylar haricinde veya işte detaylar haricinde daha anlaşılır olduğunu düşünüyorum

4.2. Odak Grup Görüşmeleri ve Çevrimiçi Ankete İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Tasarımsal Düşünce yaklaşımının aşamaları gereği, ilk aşamada paydaşlar tarafından dile getirilen ortak sorun ve hayaller çalışmanın ikinci aşamasının gerçekleşmesi adına bir araya gelen konu ve alan uzmanlarına sırasıyla aktarılmıştır. Söz konusu uzmanlara aktarılan noktaların AUÖ ile nasıl çözülebileceği ya da gerçekleştirilebileceği soruları yöneltilmiştir. Böylece her bir boyutta, tespit edilen sorun ve hayallere uzman görüşleri aracılığı ile çözüm önerileri üretmek hedeflenmiştir.

4.2.1. Yönetim boyutuna ilişkin bulgu ve yorumlar

Odak grup görüşmeleri kapsamında bir araya gelen konu ve alan uzmanlarına yönetim boyutuna dair tespit edilen yüz yüze eğitim olmasına rağmen okul yönetimin yeterince ulaşılabilir olmaması ve daha ulaşılabilir bir yönetim hayal edildiği bilgileri aktarılmış ve tespit edilen bu noktalara AUÖ ile nasıl çözüm üretilebileceği sorulmuştur. Katılımcılara göre okulun altyapısı oturmuş bir e-kampüs sistemi ya da öğretim yönetim sistemi olması gerektiği ve gerek öğreticilerin gerek ise yöneticilerin bu sistemler aracılığıyla belirlenen gün ve saatlerde çevrimiçi danışmanlık saatleri organize ederek öğrenenlerin hem idari olarak hem de akademik olarak sormak isteyebilecekleri konuları ele alabileceklerini ifade etmişlerdir. Ayrıca bu şekilde oluşturulan bir ortamın akran öğrenmesi anlamında da öğrenenin daha fazla bilgiye ulaşmasına yardımcı olabileceğini ifade etmişlerdir. Katılımcılardan bazıların ifadeleri aşağıda paylaşılmıştır:

> **Elif:** Danışmanlık saatleri adı altında uzaktan eğitimde yıllarca yaptık ve hala da yapıyoruz açık öğretimde. Yüz yüze hatta açık öğretim öğrencisine yüz yüze danışmanlıkta yapıyoruz. Eş zamansız danışmanlıkta yapıyoruz. Yönetim anlamında belki danışmanlık saatleri adı altında yüz yüze ya da eş zamansız yapılabilir ve böyleceöğrencide ulaşabilir.
>
> **Mert:** Ha evet, danışmanlık saati olur hocamın dediği gibi online danışmanlık yapabilirsiniz karşı tarafa, ne bileyim yada mesai saatleri içinde belirlediğimiz bir danışma saati olur, birde öğreticiye ulaşmak yerine arkadaşları ile iş birliği yapabilir bu konuda bence. Çünkü akran öğretimle her zaman bir öğreticiden öğrenmekten daha kaliteli bir öğretimde sunar. Biz öyle yapardık anlayamadığımız konuyu gider arkadaşımıza sorardık o bize anlatırdı daha netleşmiş olurdu durum.
>
> **Fatma:** E- kampüs sistemini çok detaylı kullanabilen öğrenciler her zaman sistemden daha fazla yararlanıyor. Eğer uzaktan bunu daha detaylı yapmak istiyorlar mutlaka sistemi oturmuş bir kampüs sisteminin olması gerekiyor.

Görselleştirme aşamasının ikinci veri kaynağı olan çevrimiçi anket aracılığı ile çalışmaya katılan paydaşlara anketin öğretici ve yönetici bölümünün ilk sorusu "Sistemi oturmuş bir e-kampüs sistemimiz olsa öğrenme çıktılarına faydası olacağına inanıyorum" olarak yönlendirilmiştir. Katılımcıların %69,2'si *kısmen katılıyorum* ya da *kesinlikle katılıyorum* cevabı vermiştir. %30,8'i ise *katılıyorum* seçeneğini tercih etmiştir. Bununla birlikte *katılmıyorum* ya da *kesinlikle katılmıyorum* cevabını veren hiçbir katılımcı bulunmamaktadır. Anketin aynı bölümünün 13. sorusu yer alan *"Yöneticilerin çevrimiçi danışmanlık saati belirleyerek öğrenenler ile daha yoğun etkileşim içerisine girmelerinin öğrenenlerin aidiyet duygusu geliştirmeleri ve okul sisteminin daha iyi anlaşılabilmesi açısından fayda sağlayacağını düşünüyorum."* şeklindedir. Katılımcıların %92,4'ü *kısmen katılıyorum* ya da *kesinlikle katılıyorum* cevabını vermiştir. Anketin öğrenen bölümünün 6. Sorusunda ise "Yönetici ve öğreticiler ile çevrimiçi danışmanlık saatlerinde bir araya gelebilsek çok faydalı olurdu." şeklindedir. Katılımcıların %88,8'i *kısmen katılıyorum* ya da *kesinlikle katılıyorum* cevabını vermiştir.

Bu noktada, görselleştirme aşamasında uzmanlar tarafından üretilen çözüm önerilerinin sorun alanı olarak seçilen kurumda yer alan paydaşlarda tam anlamıyla karşılık bulduğunu söylemek mümkündür. Özellikle öğrenenlerin çok yüksek bir oranla çevrimiçi danışmanlık saatlerine olumlu yanıt vermesi yabancı dil olarak İngilizce eğitimi veren hazırlık okullarında anlamlı bir çözüm önerisi olarak düşünülmelidir.

Odak grup görüşmelerinde uzman görüşünü sunulan bir başka nokta ise eğitim-öğretim süresinin yetersiz olduğu ve ayrıca ders başlama ve bitiş saatlerinin öğrenenlere uygun olmadığıdır. Bu noktada katılımcılar çözüm önerisi olarak söz konusu hazırlık okulunda harmanlanmış ya da ters yüz edilmiş bir sistemin çok daha faydalı olabileceğini ve böylece isteyen öğrenen ve öğreticilere tamamen yüz yüze ya da harmanlanmış bir program sunulabileceğini ve böylece etkin WEB 2.0 araçlarının da işe koşulabileceğini ifade etmişlerdir. Bununla birlikte yönetimlerin artık derslerin sadece sınıf içerisinde olmadığını kabul etmesi ve yönetsel planlarını mutlaka buna göre tasarlaması gerektiği vurgulanmıştır. Ayrıca katılımcılar harmanlanmış bir sistem önerilecek ise kurumda yer alan tüm paydaşların dijital araç ve gereçlerin eğitime dahil edilmesi konusunda eğitimler almasının son derece faydalı olacağını ifade etmişlerdir. Son olarak, yöneticilerin gerek öğrenenleri gerek ise öğreticileri ders dışı kaynaklar

konusunda bilgilendirmesinin son derece yerinde ve faydalı olacağını da dile getirmişlerdir.

> **Fatma:** etkin web 2.0 araçları işe koşulabilir. Örneğin biz e-kampüste Kahoot gerçekten dil öğrenimi için çok faydası olan bir web 2.0 aracı ya da öğrencilerimiz daha sonrasında kelime öğrenmelerini quizlet kullanıyorlar. Yani Kahootlarda çok güzel bir etkileşim sağlıyoruz. Tamamiyle uzaktan yapmak aslında zor. Bir nevi aslında harmanlanmış ya da ters yüz edilmiş bir öğrenme sistemi çok daha iyi olabilir.
>
> **Zeynep:** Ancak bu noktada hocaların eğitim alması gerekiyor yeri geliyor onu yapacak öğrencilerin de aynı şekilde eğitim alması gerekebilir. Diğer türlü olduğunda öğrencilerle bir araya gelindiğinde yaşanabilecek bir takım teknik aksaklıklar katılımı olumsuz etkileyebilir.
>
> **Elif:** Ders dışı kaynaklar konusunda bilgilendirmeyi yönetim yapmalı, yoksa hocamızda haklı yani dersine giriyor çıkıyor sürekli grammer anlatıyor birilerinin de ona destek olması lazım. Orada haklılık payı var. Yönetiminde o anlamda o tür bilgilendirici faaliyetlere girmesinde rolü var. Yani herkesin kendine göre sorumlulukları var. Sadece yönetime sadece hocaya sadece öğrenciye değil aslında, herkese dokunuyor bu.

Paydaşlara yöneltilen anketin öğrenen bölümünün 2. Sorusu *"Hazırlık okulunda hem yüz yüze hem de çevrimçi (internetten) dersler olsa daha faydalı olurdu."* şeklindedir. Soruya cevap veren öğrenenlerin %88,8'i *kısmen katılıyorum* ya da *kesinlikle katılıyorum* şeklinde cevap vermişlerdir. Söz konusu çözüm önerisi anketin öğretici ve yönetici bölümünün 2. sorusunda *"Harmanlanmış bir sistem (yüz yüze ve uzaktan eğitim birlikte) hazırlık eğitimi için çok daha faydalı olabilir."* şeklinde aktarılmıştır. Katılımcıların %92,4'ü *kısmen katılıyorum* ya da *kesinlikle katılıyorum* seçeneğini seçmiştir. Sunulan çözüm önerisinin tüm paydaşlar tarafından önemli derecede kabul görmesi kurum paydaşlarının AUÖ aracılığı ile sunulacak bir dil eğitimine karşı olumlu tutum sergiledikleri anlamına gelmektedir. Hazır bulunuşluk düzeyi son derece yüksek olan paydaşların harmanlanmış bir sistemden etkili ve de verimli bir şekilde faydalanabileceği ve böylece kurumun öğrenme çıktılarında oldukça iyi bir iyileşme olabileceği yorumunda bulunulabilir.

Görüşmeler sırasında uzmanlara yönetim boyutuna dair aktarılan bir başka nokta ise özellikle öğrenenlerin ana dili İngilizce olan öğreticilerden ders alma isteği ve hazırlık okulunda kullanılan eğitim materyallerinin fiyatlarının pahalı olması konusudur. Bu noktalar öğreticiler tarafından belirtilen öğrenenleri daha fazla anadile maruz bırakmak istiyoruz dileği ile birleştirilerek AUÖ ile nasıl çözülebileceği sorulmuştur. Katılımcılar harmanlanmış bir sistemin Web 2.0 araçları gibi teknolojik

unsurları işe koşarak öğrenenleri hem daha fazla dile maruz bırakabileceğini hem de fayda-maliyet açısından daha iyi sonuçlar elde edilebileceğini ifade etmişlerdir. Ayrıca bu şekilde geliştirilecek olan bir sistemin materyal ücretlerine olumlu bir şekilde yansıyacağını ve dolayısıyla eğitim materyallerinin maliyetinin düşürülebileceği ifade edilmiştir. Bunun yanı sıra ücretsiz Kitlesel Açık Çevrimiçi Ders'lerden faydalanılabileceği de belirtilmiştir.

> **Esra:** Mesela şu anda bazı üniversitelerini online courseları var açık ve ücretsiz. Cambridge'inde var bildiğim kadarıyla, dersler alabiliyor öğrenciler. Yani ondan ücretsiz veya çok makul fiyatlara veya üniversitenin karşılayabileceği dersler alabilirler. Bu ders saati olayını da bir şekilde çözmüş olur. Onlara katıldıkları zaman gerçekten native, gerçekten doğal bir ortamda orda ders yani İngilizce öğrenmek amaçlı değil ama başka bir konu istediği seçmeli ders yerine online seçmeli ders alması olarak düşünülebilir. Öğrenciye seçmeli ders yerine online seçmeli ders alması desteklenebilir. Böylelikle hem yabancı öğretmenlerle interaction halinde olacaklar, hem materyallerin pahalı olması sorunu çözülecek, hem de ders saatleri sorununa faydalı olacaktır.
>
> **Sevda:** Evet hocam bende ondan söz ediyorum böylece gerçekçi bir sebepleri olmuş olacak. Orada o dersleri dinleyebilmek için bazı şeyleri anlamak zorunda çünkü oradaki hoca onun İngilizce seviyesiyle ilgilenmiyor o konuyu anlayıp anlamadığını dersin sonunda da yaptığı sınavla ilgileniyor

Anketin öğrenen bölümünün ilk öğretici ve yönetici bölümünün 5. sorusu "Teknolojik araçlar aracılığı ile anadili İngilizce olan kişilerle iletişime geçmek dil gelişimime olumlu katkı yapardı." Şeklindedir. Katılımcılardan hem öğrenen rolünde olanların hem de öğretici ya da yönetici rolünde olanların tamamı bu soruyu *kısmen katılıyorum* ya da *kesinlikle katılıyorum* şeklinde cevaplamıştır. Bir başka deyişle kurumdaki tüm paydaşlar bu çözüm önerisini olumlu karşılamıştır. Anketin öğrenen bölümünün 4. Sorusu ise "Çevrimiçi (online) ve ücretsiz içerikler kullanılırsa ders kitaplarının maliyetleri düşürülebilir." şeklindedir. Katılımcılar bu soruya %97,8 oranında *kısmen katılıyorum ya da kesinlikle katılıyorum* cevabı vermiştir. Anketin öğretici ve yönetici bölümünün 3. Sorusu "Web 2.0 araçları ile öğrenenler dile daha fazla maruz bırakılabilir." şeklindedir. İlgiyi soruyu katılımcılar %84,7 oranında kısmen katılıyorum ya da kesinlikle katılıyorum şeklinde cevaplamıştır. Bu sonuçlar, katılımcıların tamamının AUÖ ile geleneksel eğitimin fiziksel sınırlarının aşılabileceği fikrini benimsemiş olduğunu ortaya koymaktadır.

Yukarıda ele alınan sorunlar, hayaller ve çözüm önerilerine bakıldığında yönetimsel boyutta atılabilecek birçok adımın olması son derece sevindirici olmakla beraber bu adımların AUÖ' yü yönetimsel boyutta benimseyerek atılmaya başlanması artık bir gereksinim olarak düşünülebilir. Ancak bununla birlikte, sistemde yer alacak tüm paydaşların özellikle teknoloji kullanımına dair belirli bir yetkinlik düzeyine erişmeleri kurgulanacak olan bir harmanlanmış sistemin daha etkili, verimli ve de çekici olmasını sağlayabilecektir. Bu tarz eğitimlerin mesleki gelişim faaliyetleri aracılığı ile giderilmesi öğrenen, öğretici ve de yöneticilere iç ve dış motivasyon unsurları sağlayabilecektir.

4.2.2. İletişim boyutuna ilişkin bulgu ve yorumlar

Uzmanların yönetim boyutuna dair görüşleri alındıktan sonra AUÖ'nün bir başka boyutu olan iletişim boyutuna dair ilk aşamada elde edilen sorun ve hayaller sırasıyla uzmanların görüşüne sunulmuştur. Bu bağlamda, öğrenen ve öğreticilerin okul saatleri dışında iletişim kuramadıkları, okulda gerçekleştirilen sosyal etkinlik sayısının çok az olduğu ve dolayısıyla öğrenende bir aidiyet duygusunun gelişmediği bilgisi aktarılmıştır. Bu iletişimsel eksikliklerden dolayı okul ortamının paydaşlar tarafından çok fazla benimsenemediği ve bununda öğrenme çıktılarını son derece olumsuz etkilediği ifade edilmiştir. Uzmanlara söz konusu sorunların AUÖ ile nasıl çözülebileceği sorulduğunda ise katılımcılar öncelikle öğrenenlerin yer aldığı tüm platformlarda okul adına hesaplar oluşturularak kurum paydaşlarının bu platformlara kayıt olmasının sağlanması gerektiğini ifade etmişlerdir. Bu sayede, kurumun tüm paydaşlarının bu platformlarda gerek akademik açıdan gerek ise sosyal açıdan paylaşımlar yapabileceğini ve böylece paydaşlarda aidiyet duygusunun gelişmesinde çok önemli bir rol oynayabileceğini aktarmışlardır. Ayrıca, bu platformlar aracılığı ile organize edilecek tüm etkinliklerin duyurulabileceği gibi bu tarz etkinliklerin yapılıp yapılmaması da anketler aracılığı ile sorgulanıp daha çok paydaşın etkinliklere dahil edilebileceği de eklenmiştir. Son olarak, kurum tarafından hazırlanacak olan çevrimiçi bir kullanıcı kılavuzunun öğrenenin kurumda ki ilk zamanlarında son derece yardımcı olabileceği de eklenmiştir.

> **Esra:** Aidiyet duygusu bence çok önemli. Bahar'ın anlatmaya çalıştığı da o. Bizde mesela çok fazla etkinlik oluyor ve sosyal medyayı kullanarak bunun reklamını çok güzel yapıyoruz. Ben ona inanıyorum, ve bunu gören öğrencide bir hazırlık okulu okuduğunu, onunda onun bir parçası olduğunu çok fark ediyor. Dönen ekran,

akan video olarak sürekli ilanlar dönüyor. Mesela, ya da her yerde. Biz hazırlık okuluyuz, hazırlık okulu bu öğleden sonra bunu yapıyor.

Fatma: Yani çocuk sosyal medyadaki reklamlara sürekli maruz kaldığı için, sonuçta oranın bir üyesi olduğunu farkına varıyor ve aidiyet duygusu gelişiyor, bu bence çok önemli. Sosyal medya kullanımı aidiyet duygusunu geliştirmek açısından çok önemli.

Gülçin: Yada ilanlar orada sürekli dönüyor falan, yani blog oluşuyor. Yani tavsiye ederiz.Sosyal medyayı çok etkin kullanabilirsiniz.

Zeynep: Bizim dağıttığımız öğrenciler için hazırladığımız bir öğrenci kılavuzumuz var, öğretim elemanlarımız içinde öğretim elamanı kılavuzumuz var. Mesela bunlar online olabilir. Özellikle dönem başlangıçlarında son derece fayda sağlayabilir.

Anketin öğrenen bölümünün 8. Sorusu *"Okul adına oluşturulan sosyal ağ platformları (twitter, facebook, instagram vb.) aracılığı ile diğer öğrenciler ile akademik konularda iletişime geçmek daha iyi öğrenmemizi sağlayabilir"* şeklindedir. Öğrenenlerin %90,9'u kısmen katılıyorum ya da kesinlikle katılıyorum şeklinde cevaplamıştır. Anketin öğretici ve yönetici bölümünün 9. *sorusu "Sosyal ağlar aracılığı ile edinilen bilginin kullanımına yönelik etkinlikler teşvik edilirse öğrenme çıktılarına olumlu katkı sağlayabilir."* şeklindedir. Katılımcıların tamamı bu soruyu *katılıyorum, kısmen katılıyorum* ya da *kesinlikle katılıyorum* şeklinde cevaplamıştır. Aynı bölümün 14. Sorusu *"Okul adına oluşturulan sosyal ağ platformları aracılığı ile öğrenenlerin birbirleri ile akademik konularda iletişime geçmesi akran öğrenmesi (peer learning) sağlayabilir"* şeklindedir. Katılımcıların %92,3'ü katılıyorum, kısmen katılıyorum ya da kesinlikle katılıyorum şeklinde cevaplamıştır. Bu noktadan yola çıkıldığında gerek öğrenenlerin gerek ise öğretici ve yöneticilerin sosyal ağlar aracılığı ile iletişim kurmanın son derece etkili olabileceğini düşündüğü sonucuna varılabilir. Bu bağlamda kurumun tüm paydaşlarının okul dışı bir ortamda ve paydaşlara herhangi bir ekstra maliyet getirmeden iletişim kurabilmesi ilgili iletişim eksikliklerini giderebileceği gibi aidiyet duygusunun gelişmesinde önemli rol oynayabilecektir. Dolayısıyla daha motive bir paydaş kitlesinin oluşması sağlanacağından, kurumun öğrenme çıktılarına da olumlu bir katkı sağlayabilecektir.

Daha sonra katılımcılar tarafından okulun çeşitli yerlerine büyük ekranlar asılarak (T.V vb) görsel araç olarak kullanılabileceği ve bu araçlar sayesinde hem sosyal etkinliklerin duyurulabileceği hem de kurum tarafından hazırlanan görsel ve işitsel malzemelerin kullanılabileceği ve böylece öğrenende periferik öğrenme (peripheral learning) oluşabileceği ifade edilmiştir. Bununla birlikte kurulacak olan sosyal hesapları

yöneten bir öğretici grubunun olmasının öğrenenlere daha kısa sürede geri dönüt verme adına son derece faydalı olabileceği vurgulanmıştır. Ayrıca bu tarz ortamların akran öğrenmesi adına oldukça faydalı olduğu ve aidiyet duygusunu olumlu bir şekilde beslediği de belirtilmiştir.

> **Ayşe:** Görsel araç söylediği hocalarımın çok önemli. Ortada bizim ekranımız var ve Rusça Bölümümüz var, işte Almanca başka İngilizce. Biz bu kelimelere hazırladık. Bu kelimeler sürekli olarak ekranda dönüyor. Öğrenci kantinden bir şey alırken, kahvesini içerken kelimeyi görüyor orada, İngilizce olarakta açıklıyoruz.
>
> **Ulaş:** Görsel işitsel metinsel elindeki bütün teknolojiyi öğrencinin daha iyi öğrenebilmesi ve daha çok bilgi edinebilmesi açısından hizmete sunması gerekiyor.

Anketin öğrenen bölümünün 9. sorusu "Okulun sosyal hesaplarından sorduğumuz sorulara hocalarımız kısa sürede geri bildirim verse öğrenmeyi sınıf dışında etkili bir şekilde kullanabilirdik." şeklindedir. 9. soru ankete katılan öğrenenler tarafından %88,8 oranında *kısmen katılıyorum* ya da *kesinlikle katılıyorum* şeklinde cevaplanmıştır. Aynı bölümün 10. sorusu "Okulun çeşitli yerlerine yerleştirilen büyük ekranlar (T.V vb.) sayesinde sosyal etkinlikler duyurulabilir." şeklindedir. Katılımcıların sadece %3,3'ü *katılmıyorum* ya da *kesinlikle katılmıyorum* şeklinde cevaplamıştır. %96,7'si ise *katılıyorum, kısmen katılıyorum* ya da *kesinlikle katılıyorum* şeklinde cevaplamıştır. Anketin öğretici ve yönetici bölümünün 15. Sorusu "Okulun sosyal hesaplarını takip eden ve öğrenenlere kısa sürede geri bildirim sağlayabilen bir öğretici grubu olsa öğrenmeyi sınıf dışında etkili bir şekilde sağlayabileceğimize inanıyorum." şeklindedir. Katılımcıların %92,3'ü *katılıyorum, kısmen katılıyorum* ya da *kesinlikle katılıyorum* şeklinde cevaplamıştır. Aynı bölümün 16. Sorusu "Sosyal medya aracılığı ile görsel ve işitsel olarak hazırlanmış reklamlar ile sosyal etkinliklerin duyurulmasını sağlayabilir." şeklindedir. Katılımcılardan sadece 1 tanesi *katılmıyorum* olarak cevaplamıştır. Geri kalan katılımcıların tamamı (%92,3) *katılıyorum, kısmen katılıyorum* ya da *kesinlikle katılıyorum* şeklinde cevaplamıştır. Öğretici ve yönetici bölümünün 17. sorusu "Okulun çeşitli yerlerine büyük ekranlar (T.V) asılarak hazırlanan ders içeriklerinin görsel ve işitsel olarak aktarılması sayesinde periferik öğrenme (Peripheral Learning) sağlanabilir." şeklindedir. Katılımcılardan 2 kişinin (% 15,4) katılmıyorum şeklinde cevaplamasına karşın 11 kişi ise (%84,6) katılıyorum, kısmen katılıyorum ya da kesinlikle katılıyorum şeklinde cevaplamıştır. Bu bölümün 18. Sorusu ise "Okulun çeşitli yerlerine büyük ekranlar (T.V vb.) asılarak sosyal etkinliklerin görsel ve işitsel

olarak duyurulması sağlanabilir." şeklindedir. Katılımcıların tamamı *katılıyorum, kısmen katılıyorum* ya da *kesinlikle katılıyorum* şeklinde cevaplamıştır.

21. yüzyılı bilgi ve iletişim (İşman, 2008) çağı olarak düşünürsek eğer özellikle öğrenenlerin sosyal ağ platformlarına son derece aşina olmaları iletişim sorunlarını aşmak adına çok önemli bir etken olabilir. Ancak bu tarz ortamların son derece iyi bir şekilde yönetilmesi ve bu işin belirli bir grup tarafından iş bölümü yapılarak takip edilmesi son derece olumlu sonuçlar meydana getirebilir. Ayrıca sosyal medyanın etkin kullanımı öğrenmenin sınıf dışına çıkarılması gibi avantajların yanı sıra özellikle öğrenenlere sınıflarının fiziki duvarlarını aşarak bağlı bulundukları okulu ve hatta üniversiteyi tanıma imkânı sunabilir. Artık öğrenmenin sadece sınıflarda gerçekleşmediği ve her yerde her zaman gerçekleşebileceği (ubiquitous) düşünülürse (Cope ve Kalantzis, 2009) bunu sağlayabilen en güçlü araçlardan birinin sosyal medya olduğu tartışılmaz bir gerçektir. Dolayısıyla eğitim kurumlarının sosyal ağları benimsemesi ve aktif olarak kullanabilmesi bir gereksinim olarak düşünülebilir. Bunun yanı sıra, bu tarz ortamların sürdürülebilir olması ve sadece sosyal ağların sunduğu imkânlarla sınırlı kalmaması adına bir öğrenme yönetim sistemi edinilmesi ya da kurumun kendi öğrenme yönetim sistemini geliştirmesi son derece sağlıklı bir iyileştirme olarak düşünülebilir.

4.2.3. Öğrenme boyutuna ilişkin bulgu ve yorumlar

Odak grup görüşmelerinde araştırmacı tarafından öğrenme boyutuna dair temelde yatan sorunun zaman sınırı olduğu ve bu sorunun farklı dil becerilerine eşit şekilde vakit ayırabilme, konu tekrarı yapabilme, kullanılan ders materyalleri dışında kaynak kullanılması gibi birçok öğrenme etkinliğinin verimli bir şekilde gerçekleştirilememesine sebep olduğu uzmanlara aktarılmıştır. Ayrıca söz konusu bu problemlerden dolayı öğrenme etkinliklerinin tek düze bir yapıya dönüştüğü ve bunun sonucunda paydaşlarda motivasyon kaybı oluştuğu belirtilmiştir. İfade edilen bu noktaların AUÖ ile nasıl çözülebileceği sorulduğunda uzmanlar daha önce ifade edilen harmanlanmış ya da ters yüz edilmiş bir sistemin süre baskısının aşılmasında önemli olabileceğini belirtmekle beraber böyle bir sistemin etkileşimli uygulamalar, oyunlaştırma unsurları gibi içerikler aracılığı ile öğrenenin ilgisini arttırabileceğini ve ders etkinliklerinin çeşitlendirilebileceğini belirtmişlerdir. Bunun yanı sıra, katılımcılara göre iletişim boyutunda önerilen kuruma ait olarak oluşturulan sosyal ağ hesapları

aracılığı ile öğrenenlerin hazırlayacağı video ve benzeri içeriklerin paylaşılmasının da iç motivasyon açısından tetikleyici bir etken olabilir. Ayrıca katılımcılar harmanlanmış ya da ters yüz edilmiş bir şekilde geliştirilen bir sistemin sadece hazırlık eğitimi süresi ile sınırlı olmayacağını aynı zamanda üniversite eğitimleri boyunca kullanılabileceğini de eklemişlerdir. Son olarak, mobil öğrenme etkinliklerinin hazırlık müfredatında yer alabilmesinin özellikle ders işleyişine renk katabileceğini ve etkin bir motivasyon unsuru olarak düşünülmesi gerektiğini ifade etmişlerdir.

> **Esra :** Yani bu öğrencilerden mesela instagram olayları var, insanlar videolarını indirmeyi seviyorlar öyle de ortak platform yapılabilir yani öğrencilerin kendi videolarını paylaşıp, yani sosyal medya değil, okulun bütün öğrenciler yani eskiden facebook böyle şeymiş ya üniversite öğrencilerinin birbirleriyle tanıştığı bir platform gibi öyle platform açılarak, atıyorum sadece o okulun öğrencileri o hazırlık öğrencilerinin olduğu herkesin birbirini işte instagram gibi bir şey artık nasıl oluşturulduğunu bilmiyorum ama, yani mezun olduktan sonra da devam edebilir.Hazırlıktan gitse bile orada kalabilecek ama kalacaksada iyi bir sebebi olacak
>
> **Gülçin :** Öyle bir şeyde şu anda düşününce mantıklı. Neden? Çünkü onlar okurken bazı şeylerin farkında değil ya bitirdikten sonra hazırlığın önemini aslında onlar için vurgulayacak bir sistem olması gerekiyor.
>
> **Esra :** Belkide orada kalmasıda iyi olur, bölümdeki arkadaşlarıyla iletişim İngilizce iletişim kurulacak sadece,videolar olacak insanlar videolarını paylaşabilecek yani öyle bir sosyal yani instagram gibi bir hazırlık grammer platformu olacak.
>
> **Fatma:** Kesinlikle katılıyorum. Ayrıca bahsedilen bu platformları mobil olarakta kullanabilmeleri derslere mobil öğrenme unsurlarını da katmayı mümkün kılabilir. Böylece çok daha renkli ve öğrenenlerin daha aktif olarak ders katılımı sağlanabilir.

Anketin öğrenen bölümünün 12. sorusu "Okul adına oluşturulan bir çevrimiçi (online) platformda kendimizin hazırladığı video ve benzeri içerikleri paylaşarak okul sonrası öğrenme etkinlikleri yapabiliriz." şeklindedir. Katılımcıların % 80,9'u *katılıyorum, kısmen katılıyorum* ya da *kesinlikle katılıyorum* şeklinde cevaplamıştır. Öğrenen bölümünün 13. sorusu ise "Mobil öğrenme uygulamaları (cep telefonu uygulamaları) derslere dahil edilirse derse olan ilgimizi arttırılabilir." şeklindedir. Katılımcıların %83,2'si *katılıyorum, kısmen katılıyorum* ya da *kesinlikle katılıyorum* şeklinde cevaplamıştır. Anketin öğretici ve yönetici bölümünün 19. Sorusu "Okul adına oluşturulan bir çevrimiçi platformda öğrenenlerin kendi hazırladıkları video ve benzeri içerikler paylaşılarak öğrenenlerin okul sonrası öğrenme etkinlikleri yapması sağlanabilir." şeklindedir. Katılımcıların tamamı *katılıyorum, kısmen katılıyorum* ya da

kesinlikle katılıyorum şeklinde cevaplamıştır. Aynı bölümün 20. sorusu "Mobil öğrenme uygulamaları öğrenme etkinliklerine dahil edilerek öğrenenlerin derse olan ilgisi arttırılabilir." şeklindedir. Katılımcılar *kısmen katılıyorum* ya da *kesinlikle katılıyorum* şeklinde cevaplamıştır.

Gülbahar, Kalelioğlu ve Madran 2010 yılında sosyal ağların birçok özelliği ve olanaklarının olmasının öğretmenlerin eğitim öğretim süreçlerini aktif, yaratıcı, işbirlikli öğrenme ile desteklemelerine, öğrenci-öğrenci, öğrenci içerik ve öğretmen-öğrenci etkileşimi arttırmada, öğrencilerin araştırma, sorgulama ve problem çözme becerilerini kullanmaları ve geliştirmeleri konusunda destek olduğunu ifade etmiştir. Dolayısıyla sosyal ağların eğitim-öğretim etkinliklerinin bir parçası olarak düşünülmesi, planlama aşamalarında yer alması ve hatta ders tasarımlarına dahil edilmesi son derece yerinde bir davranış olacaktır. Bunun yanı sıra, öğrenenlerin dikkatini çekmek anlamında çok güçlü bir silah olabilecektir.

Öte yandan AUÖ öğrenmenin sadece kapalı kapılar ardında olmadığının en büyük ispatı olarak düşünülebilir. Bununla birlikte, akıllı telefon gibi bir bilgi ve iletişim teknolojisinin son derece yaygın olarak kullanılması özellikle öğrenenleri sınıf dışı etkinliklere hazır hale getiriyor. Thornton ve Houser 2005 yılında yaptıkları çalışmada, mobil telefonlar için eğitsel içerikler tasarlandığında, öğrenenlerin bu içerikleri olumlu bir şekilde değerlendirdiğini ve akıllı telefon ya da kişisel asistanlar (PDAs) gibi aygıtların yabancı dil eğitim materyalleri sunmak için etkili olabileceği sonucuna varmışlardır. Bu fırsatın doğru şekilde değerlendirilmesi bir eğitim kurumunda ki tüm paydaşlara olumlu sonuçlar getirebileceği gibi özellikle öğrenenlerin öğrenme süreçlerine daha aktif katılımını sağlamakla birlikte öğrenme çıktılarının daha kalıcı olmasını sağlayabilir hem de öğrenme çıktıları anlamında ulaşılan seviyeyi daha yukarı taşıyabilir. Özmen ve arkadaşları 2012 yılında, bulunduğu çevreden etkilenen ve aynı oranda çevresini etkileyen ve şekillendiren okullarda sosyal ağlarla sağlanan etkileşimin, okul mensuplarını dolayısıyla toplumu daha aktif bir katılımcılığa sevk ettiğini belirtmiştir. Bunun yanında eğitimsel amaçları gerçekleştirmek için sosyal ağların kullanımının, okul yönetimi, öğretmen ve öğrenciler arasında sağladığı eş güdümün ve bilgi paylaşımının, varılmak istenen amaçları gerçekleştirme noktasında olumlu katkısının olduğu bir gerçektir. Bozkurt (2013) , yenilikçi ve yaratıcı yaklaşımlarla hazırlanan içeriklerin, sosyal ağlar üzerinden kullanıldığında işbirliği ve bilgi paylaşım oranlarının çok yüksek olduğu sayfaların uzaktan eğitim araçları olarak

kullanılmasına veya bu sistemler üzerinden kullanabilen öğretim programları olarak tasarlanmasına olanak sağlayabildiğini ifade etmiştir. Sonuç olarak sosyal ağların smevcut potansiyeli eğitim ortamlarının hedefleri ile doğru bir şekilde kullanıldığında mobil öğrenme gibi unsurları da işin içerisine katarak yabancı dil olarak İngilizce eğitimine dair son derece olumlu sonuçlar ortaya çıkaracaktır.

4.2.4. Teknoloji boyutuna ilişkin bulgu ve yorumlar

Sorun alanı olarak araştırmaya veri sağlayan kurumda teknoloji boyutuna dair sorun ve hayaller sırasıyla; öğrenme etkinliklerinde süre baskısından dolayı teknolojinin yeterince etkin kullanılamaması, mobil teknoloji kullanımının ders içerisine dahil edilememesi, kurumda mevcut internet servisinin yeterince iyi olmaması olarak aktarılmıştır. Katılımcılar ise çözüm önerisi olarak, yönetim boyutuna atıfta bulunarak teknoloji kullanımını daha verimli hale getirebilecek yatırımların yapılması gerektiğini ve yönetimlerin ellerinde mevcut olan görsel, işitsel ya da metinsel bütün teknolojiyi öğrenenlerin daha iyi öğrenebilmesi açısından hizmete sunması gerektiğini ifade etmişlerdir. Bununla birlikte, etkileşimli ortamların sağladığı eğitsel etkinliklerin ders müfredatında yer almasının öğrenme ortamlarına teknoloji entegrasyonu açısından faydalı olabileceği ifade edilmiştir. Örneğin, her sınıf için ortak bir çevrimiçi doküman hazırlanabileceğini ve böylece sınıf içi etkinliklerin sınıf dışına da taşınabileceğini belirtmişlerdir. Ayrıca söz konusu teknolojik unsurların kullanımına dair paydaşlara mesleki eğitimlerin sağlanmasının yüz yüze eğitim ortamlarına teknoloji faktörünün dahil edilmesine olumlu katkı sağlayabileceği belirtilmiştir. Eğitim süresinin yeterli olmaması ile ilgili noktada ise önceki boyutlarda ele alınan harmanlanmış ya da ters yüz edilmiş bir sistemin söz konusu sorunu çözmeye yardımcı olmakla birlikte teknolojinin entegrasyonu konusunda da katkı sağlayacağı ifade edilmiştir. Örneğin, farklı yabancı dil içeriklerinin kullanımına dair videoların okul tarafından hazırlanıp öğrenenlerin kullanımına kurulan ortak platform aracılığıyla açılabileceğini ve böylece teknoloji unsurlarının yüz yüze ders işleyişine daha çok dahil edilmiş olabileceğini belirtmişlerdir.

> **Ulaş:** bu işi de yaparken yönetim şunu da bilmesi gerekiyor, görsel işitsel metinsel elindeki bütün teknolojiyi öğrencinin daha iyi öğrenebilmesi açısından hizmete sunması gerekiyor. Teknoloji bağlamına girdiğimizde de belki yine kendileri iş yapacaklarsa biraz yatırım yapmaları gerekebilir.

Ayşe: Arkadaşlar konuşurken aklıma geldi google dokümanda kullanılabilir. Ortak google dokümanlar. Mesela biz şimdi e-seminer derslerinde Power-point hazırlıyoruz. Power pointimiz genel bir sisteme düşüyordu genel sistemden de teknik ekip bize anında müdahale ediyor. Eskiden ne yapıyorduk? Power point hazırlıyorduk, mail ile gönderiyorduk, mailleri terkrar bize geri gönderiyorlardı, biz onları download ediyorduk, ondan sonra sisteme yüklüyorduk.Şimdi artık öyle bir şey kalmadı. Direk ortak bir alanda sanal bir platformda bunları yüklüyoruz. Hemen anında dönüt alıyoruz ve ne kadar kullanılacaksa da arşivliyoruz. Google doküman bu anlamda çok faydalı olabilir.

Gülçin: Video da çok mantıklı. Mesela bizim açık öğretim soruları değiştiği zaman bize direk video yüklerlerdi ve bu videoya göre yapın derlerdi.hiç birimiz soru hazırlama uzmanı değiliz ama onu izledik ondan sonra birkaç tane instructionlara link atıldı. Bunu her hoca her derste bunun yerine çok daha güzel şeyler yapılabilir. Hocanın iş yükü de azalmış olacak. Öğrencilere istediğiniz soruları şuradan ulaşabilirsiniz diye link atılır. Eğer bir sıkıntınız olursa danışmanınıza sorabilirsiniz diye yönlendirilebilir.

Anketin öğretici ve yönetici bölümünün 7. sorusu "Öğretim Yönetim Sistem kullanımı ve web 2.0 araçlarının kullanımına dair hizmetiçi eğitimler verilerek daha etkin kullanımları sağlanabilir." şeklindedir. Katılımcılar katılıyorum (% 15,4), kısmen katılıyorum (% 23,1) ya da kesinlikle katılıyorum (% 61,5) şeklinde cevaplamıştır. Özellikle yabancı dil olarak İngilizce eğitiminde teknoloji kullanımı önemli olmasının yanı sıra artık bir gereksinim olarak düşünülmelidir. Bu alanda yapılmış birçok çalışma (Warschauer, M., & Meskill, C. 2000, Butler-Pascoe, M. E., & Wiburg, K. M. 2003, Bates ,2003, Young, C., & Bush, J. 2004, Nomass, 2013) eğitim kurumlarının teknik alt yapısını sürekli olarak modernize etmesi gerektiğini, etkili öğrenme ve öğretme için modern teknolojik yolların izlenmesinin artık bir gereksinim olduğunu, teknolojik aygıtların dil becerilerinin öğrenene aktarımı anlamında öğrenmenin vazgeçilmez bir parçası olarak kabul edilmesi gerektiğini ve teknolojinin gelişmeye devam ettikçe öğretim süreçlerine dahil edilmesinin gerekli hale geleceğini ortaya koymuştur. Dolayısıyla ile mevcut kurum personelinin teknolojik okuryazarlıklarını daha yüksek seviyelere çıkarmak, etkileşimli içeriklerin eğitim ortamlarına etkin bir şekilde dahil edilebilmesi için fiziki ortamları hazır hal getirmek eğitim öğretim ortamlarının geleceği adına yapılabilecek en önemli yatırımlar olacaktır.

4.2.5. Değerlendirme boyutuna ilişkin bulgu ve yorumlar

Değerlendirme boyutuna dair sınav sayısının fazla olmasında dolayı sınavlar arasındaki sürenin çok az olduğu ve dolayısıyla motivasyon kaybına ve sınav sonuçlarında göre tekrar edilmesi gereken konuların süre yetersizliğinden dolayı üzerinde durulamamasına sebep olduğu, farklı değerlendirme sistemlerinden faydalanılamadığı noktaları sorun ve hayal olarak katılımcılara aktarılmıştır. Aktarılan bu noktaların AUÖ ile nasıl çözülebileceği ya da gerçekleştirilebileceği sorulduğunda; katılımcılar oyunla sınav sistemlerinden faydalanılabileceğini yani öğrenenin oyun kapsamında bir aşamayı tamamlaması için gerekli dil becerilerini kullanması gerektiğini ve bu sayede öğrenenin belirli dil becerilerinin kullanması gerekeceğini ifade edilmiştir. Bunun yanı sıra, okul ya da sınıf adına kurulan ortak platformlardan dersin öğretim elemanı tarafından hazırlanan video kayıtların paylaşılarak konu tekrarı açısından kullanılabileceğini ve böylece süre baskısının aşılabileceğini ifade etmişlerdir. Ayrıca, farklı değerlendirme sistemlerinin kullanılabilmesi adına dilin kullanımına yönelik proje ödevlerinin verilebileceğini eklemişlerdir. Bu sayede, öğrenen tarafından yapılan bu projelerin okulun ya da sınıfın çevrimiçi ortamlarına paylaşılarak öğrenenin hem akranlarından hem de öğretim elemanlarından dönüt almasının mümkün olabileceğini ve sonuç olarak akranların belirli konuları sorgulaması ya da daha iyi kavranmasının mümkün hale gelebileceğini ifade etmişlerdir.

> **Fatma:** hocam arkadaşlarımdan bir tanesi bana online bilgisayar oyunlarıyla muhteşem İngilizce öğrendiğini söyledi ama gerçekten de iyi İngilizce konuşurdu. Biz aslında gerçekten şu skili yapabiliyor mu diye ölçmek yerine oyunla sınav sistemleri yapılabilir. Yani zaten o tasklar var onları geçebilmek için konuşması yada yazması gerekiyor. Yani orda aşama aşama zaten mesela simple present tenseyi öğrenmiş olacak veya o kelimeyi doğru yerinde kullanabilmiş olacak. Yani öğrencilerde değerlendirmeyi bende yapıyorum boşlukları doldur falan asıl bizim ölçmeyi istediğimiz şey iletişim kurabiliyor mu hayatta kalabiliyor mu? Yani iletişim kurmasında hayatta kalmasında ölçeceğimiz aslında şuanda bir platform geliştirilmiş ve ona göre belki uzman kişilere oyun vasıtasıyla sınav. Yani öğretmenlerde kullanabilir.

> **Gülçin:** Bizim kullandığımız ortak platformlarımız var. Orda hocalar anlatamıyorsa verilerin eksik olduğunu hissediyorsa o konu anlatımlarıyla ilgili bir power point bir video gönderebilir. Çocuklarda eksiğini orada giderebilir. Ekstra yine online linkler paylaşabilir eksik olduğunu gördüğü yerleri. O linklerden çocuklar girip alıştırmaları yapabilirler.

Anketin öğrenen bölümünün 14. Sorusu "Okulumuzda uygulanan sınavlara oyun ile sınav formatı dahil edilirse daha başarılı olabileceğime inanıyorum." şeklindedir. Katılımcıların %87,6'sı *katılıyorum* (%13,5), *kısmen katılıyorum* (%20,2) ya da *kesinlikle katılıyorum* (%53,9) şeklinde cevaplamıştır. Öğrenen bölümünün 15. sorusu "Sınav sonuçlarına göre tekrar edilmesi gereken noktalar internetteki kaynaklar ya da video dersler (okul tarafından hazırlanan) aracılığı ile sınıfın ortak platformundan paylaşılırsa başarımıza olumlu katkı sağlayabilir." şeklindedir. Öğrenenlerin sadece %3,4'ü (n=3) *kesinlikle katılmıyorum* şeklinde cevaplamıştır. % 96,6'sı *katılıyorum* (% 11,2), *kısmen katılıyorum* (% 23,6) ya da *kesinlikle katılıyorum* (% 61,8) şeklinde cevaplamıştır. Öğretici ve yönetici bölümünün 21. sorusu "Okulumuzda uygulanan bazı sınavlar oyunlaştırmalaştırılırsa (gamify) öğrenen başarısını olumlu yönde etkileyebilir." şeklindedir. Öğretici ve yöneticilerin tamamı *katılıyorum* (% 23,1), *kısmen katılıyorum* (% 30,8) ya da *kesinlikle katılıyorum* (% 46,2) şeklinde cevaplamıştır. Aynı bölümünün 22. sorusu "Sınav sonuçlarına göre tekrar edilmesi gereken noktalar açık eğitim kaynakları ya da video dersler (okul tarafından hazırlanan) aracılığı ile sınıfın ortak platformundan paylaşılırsa öğrenen başarısına olumlu katkı sağlayabilir." şeklindedir. Öğretici ve yöneticilerin % 15,4'ü *katılıyorum*, % 46,2'si kısmen *katılıyorum* ve % 38,5'i *kesinlikle katılıyorum* şeklinde cevaplamıştır. Tüm paydaşlara yöneltilen anket soruları arasında *kesinlikle katılıyorum* seçeneğine katılma oranı en yüksek olmayan soru öğretici ve yönetici bölümünde yer alan 22. sorudur. Bu soruda en çok işaretlenen seçenek *kısmen katılıyorum* şeklindedir. Bu noktada, öğretici ve yöneticilerin teknik bir konu olarak yorumlanabilecek olan oyunlaştırma kavramına fikir olarak benimsemelerine rağmen uygulanması aşamalarına çok hakim olmamaları katılımcıları bu seçime yönlendirmiş olabilir.

Farklı değerlendirme sistemlerinin müfredata dahil edilebilmesi için çok iyi kurgulanması ve çok doğru bir şekilde kullanılması gerekebilir. Bununla birlikte öğrenenlerle bir takım farkındalık çalışmalarının yapılması söz konusu değerlendirme sistemlerinin daha etkin kullanımı adına yararlı olabilecektir. Anketin öğretici ve yönetici kısmının 23. Sorusu "Eklemek istediğiniz başka bir nokta var ise lütfen belirtiniz." şeklindedir. Sorun alanı olarak seçilen kurumda yönetici olarak rol alan bir katılımcı bu soruya *"Teknolojinin eğitimimize dahil edilmesi harika bir fikir çünkü artık yadsınamaz derecede hayatımıza dahil olmuş durumda. Ancak teknoloji kullanımı konusunda öğrencilerimizin amaca yönelik kullanımına dair kaygılarımızın da önüne*

geçebilmek, onları teknolojinin eğitimsel alanda kullanımı hakkında eğitmek-bilinçlendirmek daha fazla 'kesinlikle katılıyorum' cevabını da beraberinde getirebilir. Bu konuda da çözüm önerileri geliştirilebilir." şeklinde cevaplamıştır. Bir başka deyişle, bir kurumun eğitim-öğretim politikaları belirlenirken sadece öğretici ve yöneticilerin kendilerini geliştirmeleri üzerine planlamalar yaparak değil aynı zamanda öğrenenlerin kendi öğrenmelerine katkı sağlamaları adına farkındalıklarının arttırılmasına dair planlamalar yapılarak öğrenme çıktılarını en üst seviyeye taşımak hedeflenmelidir.

Özellikle oyunlaştırma, öğrenenlerin hem son derece hazır olduğu hem de eğitim ortamını çok daha eğlenceli bir hale getirebilen bir alan olarak düşünülmelidir. Liu ve Chu tarafından 2010 yılında yapılan bir çalışmanın sonuçları, oyunlaştırma unsurları ile eğitim gören ve değerlendirilen öğrenenlerin geleneksel yöntemle eğitim gören ve değerlendirilen öğrenenlerden çok daha iyi sonuçlar elde ettiğini ortaya koymuştur. Bununla birlikte, bu öğrenenlerin daha iyi öğrenme motivasyonuna, daha çok derse katılma isteğine, daha çok özgüvene ve tatmin duygusuna sahip olduğunu sonucuna da varmıştır. Oyunlaştırmanın öğrenen için genellikle geleneksel eğitim ortamlarında karşılaştıkları olumsuz duyguları minimize etme amacına hizmet ettiği ve bu özelliği sayesinde bilgi ve becerilerin psikolojik olarak daha hazır bulunan öğrenene kolaylıkla yaklaşmasına müsaade ettiği belirtilmiştir. Ayrıca, hata yaparak öğrenme oyunlaştırma da son derece popüler bir yöntem olduğundan öğrenende utanma hissi uyandırmayan bir eğitim bileşeni haline gelebilmektedir (Huang ve Soman, 2013). Yukarıda ele alınan çalışmaların ışığında oyunlaştırmanın yabancı dil olarak İngilizce eğitiminin değerlendirilmesinde kullanımı son derece mümkün görünmekle beraber öğrenenin derse karşı olumlu tutum geliştirmesine katkı sağladığı sonucuna varmak yanlış olmayacaktır.

Teknolojinin değerlendirme alanında kullanımına dair yapılan bir başka çalışmada ise Russell ve Haney (2000) teknolojinin öğrenme ortamlarında yer alma oranının artmasının öğrenme yolu ile değerlendirme yolu arasında bir boşluk oluşturduğunu ortaya koymuştur. Çözüm olarak ise, teknolojiye artık sırt dönülemeyeceğinden gerekli alt yapıları oluşturarak öğrenme yolu ile değerlendirme yolunun da teknolojik olarak eşit şartlara taşınması gerektiğini ifade etmişlerdir. Dolayısı ile etkileşimli içerikler, mobil öğrenme ve benzeri teknolojik unsurların sadece öğrenme etkinliklerinde kullanımı yerine hem öğrenme hem de değerlendirme etkinliklerinde kullanımı

hedeflendiğinde öğrenenin motivasyon, katılım ve başarı düzeyinde önemli artışlar elde edilebilir.

4.3. Diğer Bulgular ve Yorumlar

Bireysel görüşmeler sırasında AUÖ'nün boyutları kapsamında sorular yöneltilen öğretici ve yöneticiler söz konusu tüm boyutların bir birisi ile döngüsel bir yapıya sahip olduğunu ve ayrıca bu boyutların bir birisi ile yoğun etkileşim içerisinde olduğunu fark ettiklerini ifade etmişlerdir. Aynı şekilde odak grup görüşmeleri esnasında konu ve alan uzmanları da söz konusu boyutların bir birinden ayırt edilemeyeceğini ya da bir diğer olmadan düşünülemeyeceğini belirtmiş ve bir AUÖ ortamı tasarlarken tüm boyutların birlikte ele alınmasının son derece önemli katkılar sağlayacağını eklemişlerdir.

Odak grup görüşmeleri aracılığıyla elde edilen çözüm önerilerinin tamamının hem öğrenenler tarafından hem de öğretici ve yöneticiler tarafından kabul gördüğü anlaşılmıştır. Bununla birlikte katılımcılara yöneltilen çevrimiçi anketin hiç bir maddesinde katılmıyorum cevabı daha yüksek orana sahip değildir. Bir başka deyişle, bu durum sunulan çözüm önerilerinin tamamının katılımcılar tarafından uygulanabilir ve belirtilen sorun noktalarına çözüm sunabilir olarak algılandığı ifade edilebilir. Katılımcıların anket maddelerine dair verdiklerin cevapların sonuçları katılmcı sayısı ve oran olarak Tablo 13'de verilmiştir.

Tablo 13. *Araştırma anket formu cevapları*

Öğrenen Bölümü										
	Kesinlikle Katılmıyorum		Kısmen Katılmıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Kesinlikle Katılıyorum	
	S	**%**	**S**	**%**	**S**	**%**	**S**	**%**	**S**	**%**
1) Teknolojik araçlar aracılığı ile anadili İngilizce olan kişilerle iletişime geçmek dil gelişimime olumlu katkı yapardı	0	% 0	0	% 0	11	% 12,4	19	% 21,3	59	% 66,3

2) Hazırlık okulunda hem yüz yüze hem de çevrimçi (internetten) dersler olsa daha faydalı olurdu.	3	% 3,4	7	% 7,9	20	% 22,5	24	% 27	35	% 39,3
3)Okulda ders gördüğüm sınıfa ait bir sanal sınıf olsa okul sonrası ders çalışmama katkısı olurdu	3	% 3,4	9	% 10,1	32	% 36	23	% 25,8	22	% 24,7
4) Çevrimiçi (online) ve ücretsiz içerikler kullanılırsa ders kitaplarının maliyetleri düşürülebilir.	0	% 10	2	% 2,2	15	% 16,9	15	% 16,9	57	% 64
5) Dersin sadece sınıf içinde olmadığının kabul edilmesi ve ders planlarının bu bağlamda yapılması gerektiğine inanıyorum.	4	% 4,5	2	% 2,2	18	% 20,2	26	% 29,2	39	% 43,8
6)Yönetici ve öğreticiler ile çevrimiçi danışmanlık saatlerinde bir araya gelebilsek çok faydalı olurdu.	5	% 5,6	5	% 5,6	21	% 23,6	18	% 20,2	40	% 44,9
7) Derste kullanılan kaynaklar dışında kullanabileceğimiz çevrimiçi (online) kaynaklar konusunda bilgilendirilmemizin faydalı olacağını	1	% 1,1	5	% 5,6	11	% 12,4	20	% 22,5	52	% 58,4

düşünüyorum									
8) Okul adına oluşturulan sosyal ağ platformları (twitter, facebook, instagram vb.) aracılığı ile diğer öğrenciler ile akademik konularda iletişime geçmek daha iyi öğrenmemizi sağlayabilir.	3	% 3,4	5	% 5,6	18	% 20,2	27	% 30,3	36	% 40,4
9) Okulun sosyal hesaplarından sorduğumuz sorulara hocalarımız kısa sürede geri bildirim verse öğrenmeyi sınıf dışında etkili bir şekilde kullanabilirdik.	5	% 5,6	5	% 5,6	18	% 20,2	24	% 27	37	% 41,6
10) Okulun çeşitli yerlerine yerleştirilen büyük ekranlar (T.V vb.) sayesinde sosyal etkinlikler duyurulabilir.	1	% 1,1	2	% 2,2	9	% 10,1	13	% 14,6	64	% 71,9
11) Okulun çeşitli yerlerine yerleştirilen büyük ekranlar (T.V vb.) sayesinde İngilizce ile ilgili ders dışı şeyler öğrenebiliriz.	3	% 3,4	1	% 1,1	13	% 14,6	14	% 15,7	58	% 65,2
12) Okul adına oluşturulan bir çevrimiçi (online) platformda kendimizin	8	% 9	9	% 10,1	26	% 29,2	22	% 24,7	24	% 27

hazırladığı video ve benzeri içerikleri paylaşarak okul sonrası öğrenme etkinlikleri yapabiliriz.										
13) Mobil öğrenme uygulamaları (cep telefonu uygulamaları) derslere dahil edilirse derse olan ilgimizi arttırılabilir.	9	% 10,1	6	% 6,7	20	% 22,5	13	% 14,6	41	% 46,1
14) Okulumuzda uygulanan sınavlara oyun ile sınav formatı dahil edilirse daha başarılı olabileceğime inanıyorum.	8	% 9	3	% 3,4	12	% 13,5	18	% 20,2	48	% 53,9
15)Sınav sonuçlarına göre tekrar edilmesi gereken noktalar internetteki kaynaklar ya da video dersler (okul tarafından hazırlanan) aracılığı ile sınıfın ortak platformundan paylaşılırsa başarımıza olumlu katkı sağlayabilir.	3	% 3,4	0	% 0	10	% 11,2	21	% 23,6	55	% 61,8
Öğretici ve Yönetici Bölümü										
1) Sistemi oturmuş bir e-kampüs sistemimiz olsa öğrenme çıktılarına faydası olacağına inanıyorum.	0	% 0	0	% 0	4	% 30,8	2	% 15,4	7	% 53,8

2) Harmanlanmış bir sistem (yüz yüze ve uzaktan eğitim birlikte) hazırlık eğitimi için çok daha faydalı olabilir.	0	% 0	1	% 7,7	5	% 38,5	3	% 23,1	4	% 30,8
3) Web 2.0 araçları ile öğrenenler dile daha fazla maruz bırakılabilir.	0	% 0	2	% 15,4	2	% 15,4	4	% 30,8	5	% 38,5
4) Hazırlık okulunda hem yüz yüze hemde çevrimçi (internetten) dersler olsa daha faydalı olabilir.	1	% 7,7	0	% 0	5	% 38,5	3	% 23,1	4	% 30,8
5) Teknolojik araçlar aracılığı ile anadili İngilizce olan kişilerle iletişime geçmek öğrenenlerin dil gelişimine olumlu katkı yapabilir.	0	% 0	0	% 0	1	% 7,7	3	% 23,1	9	% 69,2
6) Çevrimiçi ve ücretsiz içerikler kullanılarak materyal maliyetleri düşürülebilir.	0	% 0	0	% 0	2	% 15,4	3	% 23,1	8	% 61,5
7) Öğretim Yönetim Sistem kullanımı ve web 2.0 araçlarının kullanımına dair hizmetiçi eğitimler verilerek daha etkin kullanımları sağlanabilir.	0	% 0	0	% 0	1	% 7,7	3	% 23,1	9	% 69,2

8) Açık Eğitim Kaynakları müfredat içerisine dahil edilerek öğrenmeyi sınıf dışına çıkarmak hedeflenebilir.	0	% 0	1	% 7,7	3	% 23,1	4	% 30,8	5	% 38,5
9) Sosyal ağlar aracılığı ile edinilen bilginin kullanımına yönelik etkinlikler teşvik edilirse öğrenme çıktılarına olumlu katkı sağlayabilir.	0	% 0	0	% 0	2	% 15,4	7	% 53,8	4	% 30,8
10) Dersin sadece sınıf içinde olmadığının kabul edilmesi ve ders planlarının bu bağlamda yapılması gerektiğine inanıyorum.	0	% 0	0	% 0	2	% 15,4	4	% 30,8	7	% 53,8
11) En az 1 adet Uzaktan Eğitim uzmanının kurumda görevlendirilmesi gerektiğine inanıyorum.	0	% 0	0	% 0	7	% 53,8	2	% 15,4	4	% 30,8
12) Ders dışı kaynaklar konusunda öğrenen ve öğreticilerin bilgilendirilmesinin faydalı olacağını düşünüyorum.	0	% 0	0	% 0	2	% 15,4	2	% 15,4	9	% 69,2
13) Yöneticilerin çevrimiçi danışmanlık	0	% 0	1	% 7,7	6	% 46,2	3	% 23,1	3	% 23,1

saati belirleyerek öğrenenler ile daha yoğun etkileşim içerisine girmelerinin öğrenenlerin aidiyet duygusu geliştirmeleri ve okul sisteminin daha iyi anlaşılabilmesi açısından fayda sağlayacağını düşünüyorum.										
14) Okul adına oluşturulan sosyal ağ platformları aracılığı ile öğrenenlerin birbirleri ile akademik konularda iletişime geçmesi akran öğrenmesi (peer learning) sağlayabilir.	0	% 0	1	% 7,7	2	% 15,4	8	% 61,5	2	% 15,4
15) Okulun sosyal hesaplarını takip eden ve öğrenenlere kısa sürede geri bildirim sağlayabilen bir öğretici grubu olsa öğrenmeyi sınıf dışında etkili bir şekilde sağlayabileceğimize inanıyorum.	0	% 0	1	% 7,7	2	% 15,4	9	% 69,2	1	% 7,7
16) Sosyal medya aracılığı ile görsel ve işitsel olarak hazırlanmış reklamlar ile sosyal etkinliklerin	0	% 0	1	% 7,7	0	% 0	8	% 61,5	4	% 30,8

duyurulmasını sağlayabilir.										
17) Okulun çeşitli yerlerine büyük ekranlar (T.V) asılarak hazırlanan ders içeriklerinin görsel ve işitsel olarak aktarılması sayesinde periferik öğrenme (Peripheral Learning) sağlanabilir.	0	% 0	2	% 15,4	4	% 30,8	3	% 23,1	4	% 30,8
18) Okulun çeşitli yerlerine büyük ekranlar (T.V vb.) asılarak sosyal etkinliklerin görsel ve işitsel olarak duyurulması sağlanabilir.	0	% 0	0	% 0	2	% 15,4	4	% 30,8	7	% 53,8
19) Okul adına oluşturulan bir çevrimiçi platformda öğrenenlerin kendi hazırladıkları video ve benzeri içerikler paylaşılarak öğrenenlerin okul sonrası öğrenme etkinlikleri yapması sağlanabilir.	0	% 0	0	% 0	1	% 7,7	7	% 53,8	5	% 38,5
20) Mobil öğrenme uygulamaları öğrenme etkinliklerine dahil edilerek öğrenenlerin derse olan ilgisi	0	% 0	0	% 0	0	% 0	5	% 38,5	8	% 61,5

arttırılabilir.					
21) Okulumuzda uygulanan bazı sınavlar oyunlaştırmalaştırılırsa (gamified) öğrenen başarısını olumlu yönde etkileyebilir.	0 % 0	0 % 0	3 % 23,1	4 % 30,8	6 % 46,2
22) Sınav sonuçlarına göre tekrar edilmesi gereken noktalar açık eğitim kaynakları ya da video dersler (okul tarafından hazırlanan) aracılığı ile sınıfın ortak platformundan paylaşılırsa öğrenen başarısına olumlu katkı sağlayabilir.	0 % 0	0 % 0	2 % 15,4	6 % 46,2	5 % 38,5

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırmanın sonucu ve elde edilen bilgiler ışığında kurumlara, uygulayıcılara, öğrenenlere ve araştırmacılara yönelik öneriler yer almaktadır.

5.1. Sonuç

Bu çalışmanın temel amacı Yükseköğretime bağlı bir devlet üniversitesinin Yabancı Dil hazırlık okulunda sunulan İngilizce eğitimine dair yaşanan sorunların Tasarımsal Düşünce yaklaşımıyla derinlemesine incelenmesi, ortaya çıkarılması ve söz konusu sorunlara AUÖ boyutları çerçevesinde çözüm önerileri sunarak bir AUÖ aracılığıyla Yabancı dil olarak İngilizce eğitim modeli önerisi tasarlamaktır. Bu amaç bağlamında Tasarımsal Düşünce yaklaşımından faydalanılmıştır. Ayrıca AUÖ'nün yönetim, iletişim, teknoloji, öğrenme ve değerlendirme boyutları ile Yabancı Dil olarak İngilizce eğitimi ele alınarak bir matris oluşturulmuştur. Bu çerçevede aşağıdaki araştırma sorularına yanıt aranmıştır:

1) Yükseköğretime bağlı Yabancı Dil olarak İngilizce eğitimi veren hazırlık programında yönetim, öğrenme, teknoloji, iletişim ve değerlendirme boyutlarında yaşanan sorunlar hakkında öğrenenlerin, öğreticilerin ve yöneticilerin görüşleri nelerdir?
    a. Yönetim boyutunda; Yabancı Dil olarak İngilizce Hazırlık okullarında tespit edilen sorun ve katılımcıların kurumumda keşke olsa dediği hayallere alan ve konu uzmanlarının çözüm önerileri nelerdir?
    b. Yönetim boyutunda geliştirilen çözüm önerileri hakkında öğrenen, öğretici ve yöneticilerin görüşleri nelerdir?
2) Yükseköğretime bağlı Yabancı Dil olarak İngilizce eğitimi veren hazırlık programında, öğrenme boyutunda yaşanan sorunlar hakkında öğrenenlerin, öğreticilerin ve yöneticilerin görüşleri nelerdir?
    a. Öğrenme boyutunda; Yabancı Dil olarak İngilizce Hazırlık okullarında tespit edilen sorun ve katılımcıların kurumumda keşke olsa dediği hayallere alan ve konu uzmanlarının çözüm önerileri nelerdir?
    b. Öğrenme boyutunda geliştirilen çözüm önerileri hakkında öğrenen, öğretici ve yöneticilerin görüşleri nelerdir?

3) Yükseköğretime bağlı Yabancı Dil olarak İngilizce eğitimi veren hazırlık programında, iletişim boyutunda yaşanan sorunlar hakkında öğrenenlerin, öğreticilerin ve yöneticilerin görüşleri nelerdir?
    a. İletişim boyutunda; Yabancı Dil olarak İngilizce Hazırlık okullarında tespit edilen sorun ve katılımcıların kurumumda keşke olsa dediği hayallere alan ve konu uzmanlarının çözüm önerileri nelerdir?
    b. İletişim boyutunda geliştirilen çözüm önerileri hakkında öğrenen, öğretici ve yöneticilerin görüşleri nelerdir?
4) Yükseköğretime bağlı Yabancı Dil olarak İngilizce eğitimi veren hazırlık programında, teknoloji boyutunda yaşanan sorunlar hakkında öğrenenlerin, öğreticilerin ve yöneticilerin görüşleri nelerdir?
    a. Teknoloji boyutunda; Yabancı Dil olarak İngilizce Hazırlık okullarında tespit edilen sorun ve katılımcıların kurumumda keşke olsa dediği hayallere alan ve konu uzmanlarının çözüm önerileri nelerdir?
    b. Teknoloji boyutunda geliştirilen çözüm önerileri hakkında öğrenen, öğretici ve yöneticilerin görüşleri nelerdir?
5) Yükseköğretime bağlı Yabancı Dil olarak İngilizce eğitimi veren hazırlık programında, değerlendirme boyutunda yaşanan sorunlar hakkında öğrenenlerin, öğreticilerin ve yöneticilerin görüşleri nelerdir?
    a. Değerlendirme boyutunda; Yabancı Dil olarak İngilizce Hazırlık okullarında tespit edilen sorun ve katılımcıların kurumumda keşke olsa dediği hayallere alan ve konu uzmanlarının çözüm önerileri nelerdir?
    b. Değerlendirme boyutunda geliştirilen çözüm önerileri hakkında öğrenen, öğretici ve yöneticilerin görüşleri nelerdir?

Tasarımsal Düşünce yaklaşımının ilk aşaması olan duygudaşlık aşaması kapsamında bireysel görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşme soruları yarı-yapılandırılmış açık uçlu sorulardan oluşturulmuştur. Söz konusu sorular duygudaşlık aşaması çerçevesinde oluşturulmuştur. Bu aşamada elde edilen ana temalar bir sonraki aşama olan görselleştirme aşaması kapsamında odak grup görüşmelerinde konu ve alan uzmanlarına yönlendirilmiştir. Uzman görüşlerinden oluşan çözüm önerileri ile bir çevrimiçi anket geliştirilmiş ve sorun alanında yer alan paydaşlara uygulanmıştır. Araştırma sürecince bireysel görüşmeler, odak grup görüşmeleri ve çevrimiçi anketten elde edilen bulgular bu bölümde detaylı olarak açıklanmıştır.

Bir Tasarımsal Düşünce temelli AUÖ aracılığıyla Yabancı Dil olarak İngilizce eğitimi modeli doğrultusunda, bu araştırmanın sonuçları 3 temel başlık altında ele alınmıştır:

1. Bireysel görüşmelere dair sonuçlar
2. Odak grup görüşmelerine dair sonuçlar
3. Çevrimiçi ankete dair sonuçlar

5.1.1. Bireysel görüşmeler

Bu kısımda öğrenenler, öğreticiler ve de yöneticilerle yapılan bireysel görüşmeler aracılığı ile elde edilen sonuçlar verilmiştir.

5.1.1.1. *Öğrenen görüşleri*

Sorun alanı olarak seçilen kurumda tamamen yüz yüze eğitim verilmesine rağmen öğrenenlerin yönetime ulaşma anlamında sorunlar yaşadığı ve daha ulaşılabilir ve özellikle öğrenenle daha ilgili bir yönetim olmasını hayal ettikleri ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte belirlenen ders saatlerinin ve eğitim süresinin yetersiz olduğu ve ayrıca ders başlama-bitiş saatlerinin uygun olmadığı ortaya çıkmıştır. Eğitim süresinin, ders saatlerinin ve dersin başlama bitiş saatlerinin öğrenene daha uygun bir şekilde yeniden tasarlanmasını hayal ettikleri ortaya çıkmıştır.

Öğrenenlerin ana dili İngilizce olan yabancı öğretim elemanlarından da ders alma isteği ortaya çıkmıştır. Bunun yanı sıra eğitim öğretim materyal ücretlerini pahalı buldukları ve dolayısıyla yabancı öğretim elemanlarından ders almayı ve daha uygun maliyetli eğitim öğretim materyali satın alabilmeyi hayal ettikleri belirtilmiştir.

Öğrenenlerin eğitim öğretim saatleri dışında öğretici ya da yöneticilere ulaşamadığı ortaya çıkmıştır. Okul dışında herhangi bir sosyal faaliyetlerinin olmadığını ifade eden öğrenenler öğretici ve yöneticilerle iletişim eksikliği yaşadıklarını ifade ederek öğrenenlerin ihtiyaçlarını dinleyecek bir ekip olmasını, yönetici ve öğreticiler ile okul saatleri dışında iletişim kurabilmeyi ve dolayısıyla okuldaki iletişim seviyesini daha arttırabilmeyi hayal ettiklerini ifade etmişlerdir.

Temelde yatan zaman yetersizliği sorununun beraberinde öğrenmeye dair başka problemlerde getirdiği ve ders saatlerinin yetersiz olmasından dolayı öğrenme etkinliklerinin daha çok dil bilgisi odaklı şekilde ilerlediği ve diğer dil becerilerine yeterince vakit ayrılamadığı ortaya çıkmıştır. Ayrıca zaman yetersizliği sorununun konu

tekrarını mümkün kılmamakla birlikte birçok konunun hızlı bir şekilde ele alınmasına ve ders materyalleri dışında herhangi bir materyal kullanılamamasına sebep olduğu ve bunun da kendilerinde ciddi bir uyum sağlama sorununa yol açtığı vurgulanmıştır. Dolayısıyla öğrenmenin son derece tek düze ve eğlenceden uzak bir hale geldiği ifade edilmiştir. Tüm dil becerilerinin kapsandığı, süre baskısının olmadığı, farklı kaynaklardan faydalanılabilen ve öğrenen-öğretici etkileşimin daha yoğun olduğu bir eğitim ile birlikte öğrenme ortamlarında teknolojinin daha çok kullanılarak öğrenme etkinliklerinin daha eğlenceli hale gelmesinin hayal edildiği belirtilmiştir.

Eğitim öğretim etkinliklerinde teknolojinin sadece laboratuar derslerinde kullanıldığı ancak bu derslerde kullanılan bilgisayarlarda kullanılan internet servisinin de çok yavaş olduğu dolayısıyla teknolojinin kolaylaştırmaktan çok işleri zorlaştırdığı ifade edilmiştir. Ayrıca, laboratuar dersleri dışındaki derslerde mobil teknoloji kullanımının yasak olduğunu ve öğrenme etkinliklerinin sadece kitap üzerinden devam ettiği ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte, teknolojik olarak fazla destek görülmediği ve okul saatleri dışında konulara destek olabilen etkileşimli bir ortamın olmasının, okuldaki internet servisinin daha hızlı olmasını ve ayrıca dersliklerde projeksiyon gibi eski bir teknoloji yerine akıllı tahta kullanılmasının hayal edildiği belirtilmiştir.

Öğrenenler tarafından sınav sayısının çok fazla olduğu ve dolayısıyla sınavlar arasında fazla zaman aralığının olmadığı ifade edilmiştir. Ayrıca sık sık yapılan kısa sınavların genel ortalamaya katkısının çok az olduğun ve bu durumun aksine final sınavının not sistemine etkisinin çok ağır olduğu belirtilmiştir. Bununla beraber sınıf içi performansın not sistemine dahil olmasının hayal edildiği belirtilmiştir.

5.1.1.2. Öğretici ve yönetici görüşleri

Yönetimin öğrenen ve öğreticiler ile iletişim halinde olamayarak sadece idari konulara odaklanmak zorun kaldığı ortaya çıkmıştır. Aynı zorunluluğun yöneticileri eğitim öğretim faaliyetlerinden uzaklaştırdığı ve dolayısıyla işleyiş açısından bir eksiklik meydana getirdiği ortaya çıkmıştır. Mesleki eğitim faaliyetlerinin yeterince gerçekleştirilmediği ve eğitim öğretim süresinin yetersiz olmasının birçok probleme sebep olduğu ortaya çıkmıştır. Bu anlamda yönetimin daha ulaşılabilir ve eğitim-öğretim süreçlerinde daha çok yer aldığı, mesleki eğitim faaliyetlerinin daha çok gerçekleştiği bir kurum hayal edildiği belirtilmiştir.

Sosyal etkinlik sayısının çok az olduğu, okul dışında iletişim kurulamadığı ve öğrenenler ile iletişim kurabilmek adına sorunlar yaşandığı ifade edilmiştir. Bu durumun öğrenende aidiyet duygusunun gelişmemesine ve dolayısıyla öğrenme çıktılarına ulaşmada engel teşkil etmeye sebep olduğu ortaya çıkmıştır.

Süre sınırının aslında beraberinde müfredat baskısını getirdiği dolayısıyla ders materyali olarak seçilen kaynakların dışında bir kaynaktan faydalanmanın mümkün olmadığı ve bu durumun ise bir süre sonra gerek öğrenende gerek ise öğreticide motivasyon düşüşüne sebep olduğu ortaya çıkmıştır. Kurumsal hedefin olmayışının kitapların araçtan çok amaç olarak benimsenmesine sebep olduğu belirtilmiştir. Bu durumun gerek öğrenende gerek ise öğreticide sınav odaklı bir bakış açısı oluşturduğu ve böylece öğrenme ortamının sorgulayan ya da problem çözen bir düşünce yaklaşımından çok verileni sorgusuz bir şekilde ezberlemeye çalışan öğretmen merkezli bir sistem oluşturduğunun altı çizilmiştir. Bunun yarı sıra, böyle bir sistemin kendi öğrenmesinden sorumlu olmayan, ezberci, motivasyonu düşük, sınav ve devamsızlık odaklı bir öğrenci kitlesi meydana getirdiği ve bu kitlenin öğrenme ortamı için son derece verimsiz bir unsur olduğu vurgulanmıştır. Öğrenende meydana gelen motivasyon kaybının öğreticiyi de olumsuz bir şekilde etkilediği ifade edilmiştir. Ayrıca materyallerin amaçtan çok araç olduğu, öğrenenin kendi öğrenmesinden sorumlu olduğu ve dolayısıyla gerek öğrenenin gerekse öğreticinin motivasyonunun yüksek olduğu bir öğrenme ortamının hayal edildiği söylenmiştir.

Teknolojik donanımın eski ve internet erişiminin yetersiz olduğu, teknolojinin sadece bilgisayar ile ölçüldüğü herhangi başka bir teknolojik aygıtın öğrenme etkinliğine dahil edilemediği ifade edilmiştir. Ayrıca müfredat baskısının var olan teknolojiyi bile kullanmayı kısıtladığı dolayısıyla teknolojinin etkin bir şekilde kullanılamadığı ortaya çıkmıştır. Teknolojinin daha etkin kullanımına dair öğreticilere ve de öğrenenlere eğitimler verilmesinin, teknoloji içerikli etkinliklerin müfredatta yer bulabilmesinin ve dolayısıyla teknolojinin öğrenme ortamlarında daha etkin kullanılabilinmesinin hayal edildiği belirtilmiştir.

Daha çok kitaplarda yapılan aktivitelerin ya da kitapların sunduğu konuların değerlendirildiği, bahsedilen zaman yetersizliği probleminden dolayı öğrenenlerin hataları üzerinde yeterince durulamadığı belirtilmiştir. Öğrenenlerin çalışma tempolarının düşük olmasının değerlendirme seviyelerini aşağıya çektiği ve bu sorunun farklı değerlendirme sistemleri ile aşılabileceği ifade edilmiştir. Ayrıca sınav sayısın

çok fazla olduğu ve bu yüzden sınavların monotonlaşarak öğrenen tarafından önemsenmemeye başlandığı ortaya çıkmıştır.

5.1.2. Odak grup

Kurumun altyapısı oturmuş bir e-kampüs sistemi ya da öğretim yönetim sistemi olması gerektiği belirtilmiştir. Gerek öğreticilerin gerek ise yöneticilerin bu sistemler aracılığıyla belirlenen gün ve saatlerde çevrimiçi danışmanlık saatleri organize ederek hem idari olarak hem de akademik olarak konuların ele alınabileceği hem de böyle bir ortamın akran öğrenmesi anlamında da öğrenenin daha fazla bilgiye ulaşmasına yardımcı olabileceği belirtilmiştir. Harmanlanmış ya da ters yüz edilmiş bir sistemin çok daha faydalı olabileceği ve böylece isteyen öğrenen ve öğreticilere tamamen yüz yüze ya da harmanlanmış bir program sunulabileceği gibi WEB 2.0 araçlarının da işe koşulabileceği ifade edilmiştir. Kitlesel Açık Çevrimiçi Ders'lerden faydalanılabileceği de belirtilmiştir. Söz konusu sistemin fayda-maliyet açısından da kuruma olumlu katkılarının olacağı ifade edilmiştir. Bununla birlikte yönetimlerin artık derslerin sadece sınıf içerisinde olmadığını kabul etmesi ve yönetsel planlarını mutlaka buna göre tasarlaması gerektiği vurgulanmıştır. Ayrıca harmanlanmış bir sistem önerilecek ise kurumda yer alan tüm paydaşların dijital araç ve gereçlerin eğitime dahil edilmesi konusunda eğitimler almasının son derece faydalı olacağı vurgulanmıştır. Yöneticilerin gerek öğrenenleri gerek ise öğreticileri ders dışı kaynaklar konusunda bilgilendirmesinin son derece yerinde ve faydalı olacağı da dile getirilmiştir.

Öğrenenlerin yer aldığı tüm platformlarda okul adına hesaplar oluşturularak kurum paydaşlarının bu platformlara kayıt olmasının sağlanması gerektiği ifade edilmiştir. Bu sayede, kurumun tüm paydaşlarının bu platformlarda gerek akademik açıdan gerek ise sosyal açıdan paylaşımlar yapabileceği ve böylece paydaşlarda aidiyet duygusunun gelişmesinde çok önemli bir rol oynayabileceği belirtilmiştir. Ayrıca, bu platformlar aracılığı ile organize edilecek tüm etkinliklerin duyurulabileceği gibi bu tarz etkinliklerin yapılıp yapılmaması da anketler aracılığı ile sorgulanıp daha çok paydaşın etkinliklere dahil edilebileceği de eklenmiştir. Son olarak, kurum tarafından hazırlanacak olan çevrimiçi bir kullanıcı kılavuzunun öğrenenin kurumda ki ilk zamanlarında son derece yardımcı olabileceği ortaya çıkmıştır. Okulun çeşitli yerlerine büyük ekranlar asılarak (T.V vb) görsel araç olarak kullanılabileceği ve bu araçlar sayesinde hem sosyal etkinliklerin duyurulabileceği hem de kurum tarafından

hazırlanan görsel ve işitsel malzemelerin kullanılabileceği ve böylece öğrenende periferik öğrenme (peripheral learning) oluşabileceği ifade edilmiştir. Bununla birlikte oluşturulacak sosyal hesapları yöneten bir öğretici grubunun olmasının öğrenenlere daha kısa sürede geri dönüt verme adına son derece faydalı olabileceği vurgulanmıştır. Ayrıca bu tarz ortamların akran öğrenmesi adına oldukça faydalı olduğu ve aidiyet duygusunu olumlu bir şekilde beslediği de belirtilmiştir.

Harmanlanmış ya da ters yüz edilmiş bir sistemin süre baskısının aşılmasında önemli olabileceği ve böyle bir sistemin etkileşimli uygulamalar, oyunlaştırma unsurları gibi içerikler aracılığı ile öğrenenin ilgisini arttırabileceği dolayısıyla ders etkinliklerin çeşitlendirilebileceği belirtilmiştir. Kuruma ait olarak oluşturulan sosyal ağ hesapları aracılığı ile öğrenenlerin hazırlayacağı video ve benzeri içeriklerin paylaşılmasının iç motivasyon açısından tetikleyici bir etken olabileceği eklenmiştir. Ayrıca harmanlanmış ya da ters yüz edilmiş bir şekilde geliştirilen bir sistemin sadece hazırlık eğitimi süresi ile sınırlı olmayacağı aynı zamanda üniversite eğitimleri boyunca kullanılabileceği belirtilmiştir. Son olarak, mobil öğrenme etkinliklerinin hazırlık müfredatında yer alabilmesinin özellikle ders işleyişine renk katabileceği ve etkin bir motivasyon unsuru olarak düşünülmesi gerektiği önerilmiştir.

Teknoloji kullanımını daha verimli hale getirebilecek yatırımların yapılması gerektiği ve yönetimlerin ellerinde mevcut olan görsel, işitsel ya da metinsel bütün teknolojinin öğrenenlerin daha iyi öğrenebilmesi açısından hizmete sunulması gerektiği ifade edilmiştir. Bununla birlikte, etkileşimli ortamların sağladığı eğitsel etkinliklerin ders müfredatında yer almasının öğrenme ortamlarına teknoloji entegrasyonu açısından faydalı olabileceği ifade edilmiştir. Örneğin, her sınıf için ortak bir çevrimiçi doküman hazırlanabileceği ve böylece sınıf içi etkinliklerin sınıf dışına da taşınabileceği belirtilmiştir. Ayrıca söz konusu teknolojik unsurların kullanımına dair paydaşlara mesleki eğitimlerin sağlanmasının yüz yüze eğitim ortamlarına teknoloji faktörünün dahil edilmesine olumlu katkı sağlayabileceği belirtilmiştir. Eğitim süresinin yeterli olmaması ile ilgili noktada ise önceki boyutlarda ele alınan harmanlanmış ya da ters yüz edilmiş bir sistemin söz konusu sorunu çözmeye yardımcı olmakla birlikte teknolojinin entegrasyonu konusunda da katkı sağlayacağı ifade edilmiştir. Örneğin, farklı yabancı dil içeriklerinin kullanımına dair videoların okul tarafından hazırlanıp öğrenenlerin kullanımına kurulan ortak platform aracılığıyla açılabileceğini ve böylece teknoloji unsurlarının yüz yüze ders işleyişine daha çok dahil edilmiş olabileceği belirtilmiştir.

Değerlendirme noktasında ki sorunların aşılması adına oyunla sınav sistemlerinden faydalanılabileceği yani öğrenenin oyun kapsamında bir aşamayı tamamlaması için gerekli dil becerilerini kullanması gerektiği ve bu sayede öğrenenin belirli dil becerilerinin kullanması gerekeceği ifade edilmiştir. Bunun yanı sıra, okul ya da sınıf adına kurulan ortak platformlardan dersin öğretim elemanı tarafından hazırlanan video kayıtların paylaşılarak konu tekrarı açısından kullanılabileceği ve böylece süre baskısının aşılabileceği ortaya çıkmıştır. Ayrıca, farklı değerlendirme sistemlerinin kullanılabilmesi adına dilin kullanımına yönelik proje ödevlerinin verilebileceği eklenmiştir. Bu sayede, öğrenen tarafından yapılan bu projelerin okulun ya da sınıfın çevrimiçi ortamlarından paylaşılarak öğrenenin hem akranlarından hem de öğretim elemanlarından dönüt almasının mümkün olabileceği ve sonuç olarak akranların belirli konuları sorgulaması ya da daha iyi kavramasının mümkün hale gelebileceği dile getirilmiştir.

5.1.3. Çevrimiçi anket

"Sistemi oturmuş bir e-kampüs sistemimiz olsa öğrenme çıktılarına faydası olacağına inanıyorum" diye sorulduğunda katılımcıların tamamının öneriye olumlu baktığı ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte katılmıyorum ya da kesinlikle katılmıyorum cevabını veren hiçbir katılımcı bulunmadığı tespit edilmiştir. "Yöneticilerin çevrimiçi danışmanlık saati belirleyerek öğrenenler ile daha yoğun etkileşim içerisine girmelerinin öğrenenlerin aidiyet duygusu geliştirmeleri ve okul sisteminin daha iyi anlaşılabilmesi açısından fayda sağlayacağını düşünüyorum." sorusuna katılımcıların büyük çoğunluğunun katılıyorum ya da kesinlikle katılıyorum cevabı verdiği görülmüştür.

"Hazırlık okulunda hem yüz yüze hem de çevrimçi (internetten) dersler olsa daha faydalı olurdu." sorusuna öğrenenlerin ya kısmen katılıyorum ya da kesinlikle katılıyorum şeklinde cevap verdiği ortaya çıkmıştır. "Harmanlanmış bir sistem (yüz yüze ve uzaktan eğitim birlikte) hazırlık eğitimi için çok daha faydalı olabilir." sorusuna öğretici ve yöneticilerin büyük çoğunluğunun kısmen katılıyorum ya da kesinlikle katılıyorum seçeneğini işaretlediği ortaya çıkmıştır.

"Teknolojik araçlar aracılığı ile anadili İngilizce olan kişilerle iletişime geçmek dil gelişimime olumlu katkı yapardı." şeklindeki soruya öğretici ve yöneticilerin tamamının kısmen katılıyorum ya da kesinlikle katılıyorum şeklinde cevapladığı ortaya çıkmıştır. "Çevrimiçi (online) ve ücretsiz içerikler kullanılırsa ders kitaplarının

maliyetleri düşürülebilir.” sorusuna öğrenenler büyük oranda kısmen katılıyorum ya da kesinlikle katılıyorum cevabı verdiği ortaya çıkmıştır. “Web 2.0 araçları ile öğrenenler dile daha fazla maruz bırakılabilir.” diye sorulduğunda öğretici ve yöneticilerin dörtte üç den fazlasının kısmen katılıyorum ya da kesinlikle katılıyorum şeklinde cevapladığı görülmüştür. Bu sonuçların, katılımcıların tamamının AUÖ ile geleneksel eğitimin fiziksel sınırlarının aşılabileceği fikrini benimsemiş olduğunu ortaya koyduğu görülmüştür.

“Okul adına oluşturulan sosyal ağ platformları (twitter, facebook, instagram vb.) aracılığı ile diğer öğrenciler ile akademik konularda iletişime geçmek daha iyi öğrenmemizi sağlayabilir” şeklindeki soruya öğrenenlerin %90,9’unun kısmen katılıyorum ya da kesinlikle katılıyorum şeklinde cevapladığı görülmüştür. “Sosyal ağlar aracılığı ile edinilen bilginin kullanımına yönelik etkinlikler teşvik edilirse öğrenme çıktılarına olumlu katkı sağlayabilir.” Şeklindeki soruya öğretici ve yöneticilerin tamamının katılıyorum, kısmen katılıyorum ya da kesinlikle katılıyorum şeklinde cevapladığı ortaya çıkmıştır. “Okul adına oluşturulan sosyal ağ platformları aracılığı ile öğrenenlerin birbirleri ile akademik konularda iletişime geçmesi akran öğrenmesi (peer learning) sağlayabilir” sorusuna öğretici ve yöneticilerin %92,3’ünün katılıyorum, kısmen katılıyorum ya da kesinlikle katılıyorum şeklinde cevapladığı görülmüştür. “Okulun sosyal hesaplarından sorduğumuz sorulara hocalarımız kısa sürede geri bildirim verse öğrenmeyi sınıf dışında etkili bir şekilde kullanabilirdik.” şeklindeki soru öğrenenler tarafından %88,8 oranında kısmen katılıyorum ya da kesinlikle katılıyorum şeklinde cevaplandığı görülmüştür. “Okulun çeşitli yerlerine yerleştirilen büyük ekranlar (T.V vb.) sayesinde sosyal etkinlikler duyurulabilir.” sorusuna öğrenenlerin sadece %3,3’ünün katılmıyorum ya da kesinlikle katılmıyorum şeklinde cevapladığı anlaşılmıştır. %96,7’sinin ise katılıyorum, kısmen katılıyorum ya da kesinlikle katılıyorum şeklinde cevapladığı ortaya çıkmıştır. Bu soruyu öğretici ve yöneticilerin tamamının katılıyorum, kısmen katılıyorum ya da kesinlikle katılıyorum şeklinde cevapladığı ortaya çıkmıştır. “Okulun sosyal hesaplarını takip eden ve öğrenenlere kısa sürede geri bildirim sağlayabilen bir öğretici grubu olsa öğrenmeyi sınıf dışında etkili bir şekilde sağlayabileceğimize inanıyorum.” Şeklindeki soruya öğretici ve yöneticilerin %92,3’ünün katılıyorum, kısmen katılıyorum ya da kesinlikle katılıyorum şeklinde cevapladığı görülmüştür. “Sosyal medya aracılığı ile görsel ve işitsel olarak hazırlanmış reklamlar ile sosyal etkinliklerin duyurulmasını sağlayabilir”

sorusuna öğretici ve yöneticilerin sadece birinin katılmıyorum olarak cevapladığı g eri kalan katılımcıların tamamının katılıyorum, kısmen katılıyorum ya da kesinlikle katılıyorum şeklinde cevapladığı ortaya çıkmıştır. "Okulun çeşitli yerlerine büyük ekranlar (T.V) asılarak hazırlanan ders içeriklerinin görsel ve işitsel olarak aktarılması sayesinde periferik öğrenme (Peripheral Learning) sağlanabilir." Sorusuna öğretici ve yöneticilerin 2'sinin katılmıyorum şeklinde cevapladığı 11 kişinin ise katılıyorum, kısmen katılıyorum ya da kesinlikle katılıyorum şeklinde cevapladığı ortaya çıkmıştır.

"Okul adına oluşturulan bir çevrimiçi (online) platformda kendimizin hazırladığı video ve benzeri içerikleri paylaşarak okul sonrası öğrenme etkinlikleri yapabiliriz." sorusuna öğrenenlerin dörtte üçden fazlasının katılıyorum, kısmen katılıyorum ya da kesinlikle katılıyorum şeklinde cevapladığı ortaya çıkmıştır. "Mobil öğrenme uygulamaları (cep telefonu uygulamaları) derslere dahil edilirse derse olan ilgimizi arttırılabilir." sorusunu öğrenenlerin çoğunlukla katılıyorum, kısmen katılıyorum ya da kesinlikle katılıyorum şeklinde cevapladığı görülmüştür. "Okul adına oluşturulan bir çevrimiçi platformda öğrenenlerin kendi hazırladıkları video ve benzeri içerikler paylaşılarak öğrenenlerin okul sonrası öğrenme etkinlikleri yapması sağlanabilir." Sorusuna öğretici ve yöneticilerin tamamının katılıyorum, kısmen katılıyorum ya da kesinlikle katılıyorum şeklinde cevapladığı ortaya çıkmıştır. "Mobil öğrenme uygulamaları öğrenme etkinliklerine dahil edilerek öğrenenlerin derse olan ilgisi arttırılabilir." sorusuna öğretici ya da yöneticilerin tamamının kısmen katılıyorum ya da kesinlikle katılıyorum şeklinde cevapladığı ortaya çıkmıştır.

"Öğretim Yönetim Sistem kullanımı ve web 2.0 araçlarının kullanımına dair hizmetiçi eğitimler verilerek daha etkin kullanımları sağlanabilir." sorusuna öğretici ve yöneticilerin tamamının katılıyorum (%15,4), kısmen katılıyorum (%23,1) ya da kesinlikle katılıyorum (% 61,5) şeklinde cevapladığı ortaya çıkmıştır.

"Okulumuzda uygulanan sınavlara oyun ile sınav formatı dahil edilirse daha başarılı olabileceğime inanıyorum" şeklindeki soruyu öğrenenlerin büyük çoğunlukla katılıyorum (% 13,5), kısmen katılıyorum (%20,2) ya da kesinlikle katılıyorum (% 53,9) şeklinde cevapladığı ortaya çıkmıştır. "Sınav sonuçlarına göre tekrar edilmesi gereken noktalar internetteki kaynaklar ya da video dersler (okul tarafından hazırlanan) aracılığı ile sınıfın ortak platformundan paylaşılırsa başarımıza olumlu katkı sağlayabilir." şeklindeki soruya öğrenenlerin sadece üçünün kesinlikle katılmıyorum şeklinde cevapladığı görülmüştür. Bununla birlikte öğrenenlerin neredeyse tamamının

(%96,6) katılıyorum, kısmen katılıyorum ya da kesinlikle katılıyorum şeklinde cevapladığı ortaya çıkmıştır. “Okulumuzda uygulanan bazı sınavlar oyunlaştırmalaştırılırsa (gamified) öğrenen başarısını olumlu yönde etkileyebilir.” sorusuna öğretici ve yöneticilerin tamamının katılıyorum, kısmen katılıyorum ya da kesinlikle katılıyorum (%46,2) şeklinde cevapladığı ortaya çıkmıştır. ”Sınav sonuçlarına göre tekrar edilmesi gereken noktalar açık eğitim kaynakları ya da video dersler (okul tarafından hazırlanan) aracılığı ile sınıfın ortak platformundan paylaşılırsa öğrenen başarısına olumlu katkı sağlayabilir” sorusuna öğretici ve yöneticilerin % 15,4’ünün katılıyorum, % 46,2’sinin kısmen katılıyorum ve % 38,5’inin kesinlikle katılıyorum şeklinde cevapladığı görülmüştür.

5.2. Çalışmanın Genel Sonuçları

Çalışma sonuçlarına ulaşmak için faydalanılan AUÖ boyutlarının döngüsel bir yapıya sahip olduğu ve bu boyutların herhangi birinde uygulanacak bir güncelleme, yenileme ya da iyileştirmenin diğer boyutlarıda direk etkileyeceği belirtilmiştir. Dolayısıyla sürdürülebilir bir model elde edebilmek adına söz konusu boyutlar bir bütün olarak ele alınmalı ve hedeflenen değişiklik ya da güncellemelerin bütün boyutlar göz önünde bulundurularak yapılmalıdır.

Odak grup görüşmeleri aracılığı ile uzmanlar tarafından çözüm önerileri çevrimiçi anket aracılı ile söz katılımcılara yöneltilmiştir. Anktte yöneltilen hiçbir öneriye katılmama oranı daha yüksek değildir. Dolayısıyla önerilen tüm çözümlerin katılımcılar tarafından ifade edilen sorunların iyileştirilmesi katkı sağlayabileceği sonucuna varılınabilir.

Tablo 14. *Tasarımsal düşünce temelli bir açık ve uzaktan öğrenme modeli*

TASARIMSAL DÜŞÜNCE	AÇIK VE UZAKTAN ÖĞRENME					YABANCI DİL OLARAK İNGİLİZCE EĞİTİMİ
	YÖNETİM	TEKNOLOJİ	İLETİŞİM	ÖĞRENME	DEĞERLENDİRME	
	Eğitim-öğretim faaliyetlerinin etkili ve verimli olabilmesi için gerekli ortamı sağlama Öğrenmenin sınıf dışında gerçekleşebileceği fikrini benimseme ve kurum politikalarını bu çerçevede geliştirme Bir e-kampüs sistemi geliştirerek ya da temin ederek harmanlanmış bir müfredat oluşturma Görsel, işitsel ya da metinsel mevcut tüm teknolojiyi kurum paydaşlarının hizmetine açma	Mevcut teknolojiyi güncelleme, sürdürülebilir ve kendi kendini yenileyebilen teknolojik unsurları temin etme Paydaşlara mesleki eğitim faaliyetleri sağlayarak teknolojinin daha etkin kullanımını sağlama Mobil öğrenme, Açık Eğitim Kaynakları, Kitlesel Açık Çevrimiçi Dersler ve benzeri öğrenme platformlarının kullanımına müfredatta yer verme	Sosyal ağlar aracılığı ile kurum içi iletişimi artırmayı sağlama Sosyal ağları yönetecek bir öğretici grubu sayesinde daha hızlı geri bildirim sağlayarak iletişimi güçlendirme Sosyal etkinlik sayısını arttırma Dilin kullanımına yönelik projeleri öğrenenler arası paylaşıma açarak akran öğrenmesini arttırma	Etkileşimli uygulamalar, oyunlaştırma unsurları ve mobil öğrenme etkinlikleri gibi içerikleri öğrenme-öğretme etkinliklerine dahil ederek ders etkinliklerinin çeşitlendirmeyi sağlama Sınıf bazında Web araçları aracılığıyla sanal sınıflar oluşturma ve öğrenenleri daha fazla İngilizceye maruz bırakma Konu aktarımını harmanlanmış sistem aracılığı ile yaparak sınıf içi etkinliklerde dilin kullanımına önem verme	Oyunlaştırma unsurları ile değerlendirme etkinliklerini çeşitlendirme Geri bildirim videoları oluşturarak sınav sonrası tekrarı mümkün kılma Geri bildirim sağlarken Açık Eğitim Kaynakları ve Kitlesel Açık Çevrimiçi Dersler'den faydalanma Etkileşimli mobil öğrenme etkinliklerine yer vererek anlık geri bildirim sağlama	

5.3. Öneriler

Araştırma kapsamında elde edilen veriler doğrultusunda geliştirilen öneriler, bu bölümde "kurumlara", "uygulamaya", "öğrenenlere" ve "araştırmacılara" yönelik öneriler şeklinde sunulmuştur.

5.3.1. Kurumlara yönelik öneriler

AUÖ aracılığı ile yabancı dil olarak İngilizce eğitimi sağlamak isteyen kurumlara yönelik öneriler şu şekilde sıralanmaktadır:

1. Eğitim öğretim etkinliklerinin sadece sınıf içerisinde olmadığı benimsenmeli ve kurumsal planlamalar bu şekilde yapılmalıdır.
2. Öğrenme çıktılarının seviyesini yukarı çekebilecek teknolojik donanım ve alt yapı oluşturulmalı, mevcut alt yapı, donanım gibi unsurlar güncellenmeli ya da yenilenmelidir. Bununla birlikte, teknolojik unsurların sürdürülebilir olması için gerekli adımlar atılmalıdır.
3. En az 1 adet AUÖ uzmanı kurumda devamlı kılınmalıdır.
4. Kuruma ait sistemi oturmuş bir e-kampüs sistemi edinilmeli ya da kurum dinamiklerini karşılayabilecek şekilde geliştirilmelidir.
5. Yüz yüze müfredatların yanı sıra harmanlanmış müfredatlar geliştrerek esnek öğrenme programları oluşturulmalıdır.
6. E-kampüs gibi sistemler aracılığı ile harmanlanmış bir sistem oluşturarak süre sınırı gibi etkenler devre dışı bırakılmalıdır. Böylece öğrenmeyi sınıf dışına çıkararak öğrenme çıktılarına olumlu katkı sağlamak hedeflenmelidir.
7. Görsel, işitsel ya da metinsel mevcut tüm teknoloji kurum paydaşlarının hizmetine sunulmalıdır.
8. Dijital araç ve gereçlerin eğitime dahil edilmesi konusunda kurumda yer alan tüm paydaşlar (öğrenen, öğretici, yönetici) mesleki eğitim faaliyetleri kapsamında eğitilmelidir. Ayrıca paydaşlara sistem kullanımı ve Web 2.0 araçlarının kullanımına dair eğitimler verilerek daha etkin kullanımları sağlanmalı ve böylece

teknolojinin öğrenme öğretme etkinliklerine etkili, verimli ve çekici bir şekilde dahil edilmesi sağlanmalıdır.

9. Kurum paydaşları AUÖ aracılığı ile yabancı dil olarak İngilizce eğitimi için kullanılabilecek müfredat dışı kaynaklar konusunda bilgilendirilmeli ve yönlendirilmelidir.

10. Sosyal ağ platformlarında kurum olarak yer almalı ve kurum paydaşlarının bu platformlar aracılığı ile iletişimi sağlanmalıdır.

11. Sosyal ağ hesaplarını yönetecek bir öğretici ekibi kurarak öğrenenlerin daha kısa sürede geri bildirim almaları sağlanmalıdır.

12. Belirli aralıklarla eş-zamanlı danışmanlık saatleri belirleyerek paydaşlarla iletişime geçmeli ve aidiyet duygusunun gelişimine katkıda bulunulmalıdır.

13. Açık Eğitim Kaynakları ve mobil öğrenme etkinlikleri müfredat içerisine dahil edilerek öğrenmeyi sınıf dışına çıkarmak ve fayda-maliyet açısından daha olumlu sonuçlar elde etmek hedeflenmelidir.

14. Kitlesel Açık Çevrimiçi Dersler aracılığı ile sağlanan içeriklerden kurum hedeflerine uyanlar tanınmalı ve müfredata dahil edilmelidir.

5.3.2. Uygulamaya yönelik öneriler

AUÖ aracılığı ile yabancı dil olarak İngilizce eğitimi sağlamak isteyen uygulayıcılara yönelik öneriler şu şekilde sıralanmaktadır:

1. Harmanlanmış bir sistem aracılığı ile Web 2.0 araçları işe koşularak öğrenenler daha fazla dile maruz bırakılmalıdır.

2. Kurum tarafından çevrimiçi bir kullanıcı kılavuzu geliştirilerek öğrenenlerin kuruma uyum süreçlerini daha verimli geçirmeleri hedeflenmelidir.

3. Kuruma ait sosyal ağ hesaplarından organize edilen sosyal etkinlikler duyurularak daha çok paydaşın etkinliklere katılması sağlanmalıdır.

4. Kurumun uygun yerlerine büyük ekranlar asılarak (T.V. vb.) görsel ve işitsel araç olarak kullanılmalı ve bu araçlar sayesinde kurum tarafından hazırlanan içerikler paylaşılarak periferik öğrenme sağlamak hedeflenmelidir.

5. Etkileşimli uygulamalar, oyunlaştırma unsurları ve mobil öğrenme etkinlikleri gibi içerikler öğrenme-öğretme etkinliklerine dahil edilerek öğrenenin ilgisini canlı tutmak hedeflenmeli ve ders etkinliklerinin çeşitlendirilmesi sağlanmalıdır.

6. Kuruma ait sosyal ağ hesapları ya da e-kampüs sistemi aracılığı ile öğrenenlerin ya da kurumun hazırladığı içeriklerin paylaşılması sağlanarak öğrenenlerin iç motivasyonunu arttırmak hedeflenmelidir.

7. Sosyal ağlar aracılığı ile edinilen bilginin kullanımına yönelik etkinliler teşvik edilmeli ve akran öğrenmesi gibi unsurların daha etkili kullanılabilmesine olanak sağlanarak paydaşlar arası sınıf dışı etkileşimler sağlanmalıdır. Böylece öğrenende kendi öğrenmesinin sorumluluğunu oluşturmak için farkındalık seviyesini arttırmaya yardımcı olunmalıdır.

8. Kurumda bulunan her bir sınıf için ayrıca G-suite gibi çevrimiçi bir platform oluşturulmalı ve o sınıfa ait sınıf dışı etkinlikler gerçekleştirilmelidir.

9. Her sınıfın öğretim elemanı tarafından hazırlanacak videolar sayesinde konu tekrarı yapılarak ele alınan konuların pekiştirilmesi ve konu aktarımına dair süre kazanılması hedeflenmelidir.

10. Farklı değerlendirme sistemlerinin kullanılmasını mümkün kılan ve dilin kullanılmasına yönelik proje ödevleri verilerek öğrenenlerin çevrimiçi ortamlarda paylaşması ve hem akranlarından hem de öğretim elemanlarından geri bildirim almasının sağlanması hedeflenmelidir.

5.3.3. Öğrenenlere yönelik öneriler

AUÖ aracılığı ile yabancı dil olarak İngilizce eğitimi almak isteyen öğrenelere yönelik öneriler şu şekilde sıralanmaktadır:

1. Teknolojinin etkin kullanımı konusunda eğitim almaya istekli olmalıdır.

2. Öğrenme amacını bilmeli ve kendi gereksinimlerini belirlemelidir.

3. Kurum tarafından sağlanan ders dışı etkinliklerde kontrolün kendisinde olduğunu bilmelidir.

4. Kurumdaki paydaşlarla etkileşim içerisinde olmalıdır.

5. Öz değerlendirme yapabilmeli ve gelişmeye açık olan yönlerini belirleyebilmelidir.

5.3.4. Araştırmacılara yönelik öneriler

AUÖ aracılığı ile yabancı dil olarak İngilizce eğitimi sağlamak isteyen araştırmacılara yönelik öneriler şu şekilde sıralanmaktadır:

1. AUÖ aracılığı ile yabancı dil olarak İngilizce eğitim modeli farklı araştırmacılar tarafından geliştirilebilir ya da güncellenebilir.
2. Araştırma süreçlerine birden fazla kurum katılarak çalışmanın kapsamı genişletilebilir.
3. Farklı kuramlardan faydalanılarak bir model geliştirilebilir.
4. AUÖ aracılığı ile yabancı dil olarak İngilizce eğitimi sağlamaya yönelik nicel araştırma yöntemine göre farklı araştırma desenleri kullanılabilir.

Sonuç olarak bu çalışmada; AUÖ aracılığı ile yabancı dil olarak İngilizce eğitimi sağlanmasında yönetim, iletişim, teknoloji, öğrenme ve değerlendirme boyutları ele alındığı bir yöntem geliştirilmiştir.

Yukarıda adı geçen tüm boyutlarda Tasarımsal Düşünce yaklaşımından yararlanılarak bir model önerisinin geliştirildiği bu çalışmanın paylaşılması ile birlikte kişilerin bilgi birikimlerinin artması sağlanacaktır. Böylece tezde ele alınan konunun daha detaylı bir şekilde ele alınması sağlanacaktır. Sonuç olarak, bu çalışma uygulamaya yansıtılması amacıyla modele dönüştürülerek sonlandırılmıştır.

Ekler Listesi

Sayfa

Ek – 1 Araştırma Katılım Çağrısı……122

Ek – 2 1. Aşama Bireysel Görüşme Gönüllü Katılım Formu……123

Ek – 3 Bireysel Görüşme Soruları……125

Ek – 4 Bireysel Görüşme Kodlama Tablosu……...126

Ek – 5 Bireysel Görüşme Tema ve Ana Tema Tablosu……127

Ek – 6 2. Aşama Odak Grup Görüşme Gönüllü Katılım Formu……128

Ek – 7 Odak Grup Görüşme Çağrısı……..129

Ek – 8 Odak Grup Görüşme Hatırlatma ePostası……131

Ek – 9 Odak Grup Görüşme Soruları……132

Ek – 10 Odak Grup Görüşme Matrisi……134

Ek – 11 3. Aşama Araştırma Gönüllü Katılım Formu……136

Ek – 12 Araştırma Anket Formu……138

Ek – 13 Zorunlu Hazırlık Programı Olan Üniversiteler……..149

EK- 1 ARAŞTIRMA KATILIM ÇAĞRISI

Araştırma Katılım Çağrısı

26 Ekim 2018

Değerli katılımcı,

Bülent Ecevit Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu'nda öğretim görevlisi ve Anadolu Üniversitesi Uzaktan Eğitim Anabilim Dalı doktora öğrencisiyim. Doktora tezim kapsamında, tasarımsal düşünce temelli bir AUÖ ortamının tasarımı ile ilgili bir çalışma yapmaktayım.

Bu çalışma Prof. Dr. Gülsün KURUBACAK tarafından yürütülmekte ve Anadolu Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonunca kabul edilen 1805E216 nolu proje kapsamında desteklenmektedir.

Yabancı dil olarak İngilizce eğitimi aldığınız kurumun bir paydaşı (öğrenen, öğretici, yönetici) olarak görüş ve deneyimleriniz, bu çalışma için önem taşımaktadır. Araştırmanın bu adımında araştırmanın ilk aşaması kapsamında bireysel görüşmeler yapılacaktır. Bu bağlamda, çalışmaya destek olmanızı istiyorum. Katkılarınız için teşekkürler.

Saygılarımla.

Öğr.Gör.Soner SÖZLER

Tel: 0-372-2665885 / 141

e-Posta: soner.sozler@beun.edu.tr

Prof.Dr.Gülsün KURUBACAK

Tel: 0-222-3350580 / 2466

e-Posta: gkurubac@amadolu.edu.tr

EK – 2. AŞAMA BİREYSEL GÖRÜŞME

GÖNÜLLÜ KATILIM FORMU

Bu çalışma, Tasarımsal Düşünce Temelli Bir Açık ve Uzaktan Öğrenme Modelinin Geliştirilmesi başlıklı bir araştırma çalışması olup Açık ve Uzaktan Öğrenme (AUÖ) aracılığıyla Yabancı Dil olarak İngilizce eğitim-öğretim olanağı sunan ya da sunmak isteyen yükseköğretim kurumları için AUÖ sistem tasarımının nasıl olabileceğini ortaya çıkaran bir model sunma amacını taşımaktadır. Çalışma, Prof.Dr. Gülsün KURUBACAK ve Öğretim Görevlisi Soner SÖZLER tarafından yürütülmekte olup ve sonuçları ile Açık ve Uzaktan Öğrenme alanının gelişimine ışık tutulacaktır.

- Bu çalışmaya katılımınız gönüllülük esasına dayanmaktadır.

- Çalışmanın amacı doğrultusunda, bireysel görüşmeler, odak grup görüşmeleri yapılarak ve anket uygulanarak sizden veriler toplanacaktır.

- İsminizi yazmak ya da kimliğinizi açığa çıkaracak bir bilgi vermek zorunda değilsiniz/araştırmada katılımcıların isimleri gizli tutulacaktır.

- Bireysel görüşmeler esnasında veri kaybı yaşanmaması adına ses kaydı alınacaktır.

- Araştırma kapsamında toplanan veriler, sadece bilimsel amaçlar doğrultusunda kullanılacak, araştırmanın amacı dışında ya da bir başka araştırmada kullanılmayacak ve gerekmesi halinde, sizin (yazılı) izniniz olmadan başkalarıyla paylaşılmayacaktır.

- İstemeniz halinde sizden toplanan verileri inceleme hakkınız bulunmaktadır.

- Sizden toplanan veriler bulut depolama yöntemi ile korunacak ve araştırma bitiminde arşivlenecek veya imha edilecektir.

- Veri toplama süreçlerinde size rahatsızlık verebilecek herhangi bir soru/talep olmayacaktır. Yine de katılımınız sırasında herhangi bir sebepten rahatsızlık hissederseniz çalışmadan istediğiniz zamanda ayrılabileceksiniz. Çalışmadan ayrılmanız durumunda sizden toplanan veriler çalışmadan çıkarılacak ve imha edilecektir.

Gönüllü katılım formunu okumak ve değerlendirmek üzere ayırdığınız zaman için teşekkür ederim. Çalışma hakkındaki sorularınızı Bülent Ecevit Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu bölümünden Soner SÖZLER'e ve Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesinden Gülsün KURUBACAK'a yöneltebilirsiniz.

Araştırmacı Adı : Soner SÖZLER

Adres: Bülent Ecevit Üniversitesi İncirharmanı Kampüsü Yabancı Diller Yüksekokulu C blok Oda No :110 Kozlu/Zonguldak

İş Tel :0372 266 58 85
Cep Tel :0507 232 89 94

Bu çalışmaya tamamen kendi rızamla, istediğim takdirde çalışmadan ayrılabileceğimi bilerek verdiğim bilgilerin bilimsel amaçlarla kullanılmasını kabul ediyorum.

(Lütfen bu formu doldurup imzaladıktan sonra veri toplayan kişiye veriniz.)

Katılımcı Ad ve Soyadı:
İmza:
Tarih:

EK – 3 Bireysel Görüşme Soruları

Değerli Katılımcımız;

Bu bir doktora tez çalışmasıdır. Üniversite hazırlık okullarında, İngilizce eğitimi alanların aldıkları eğitime dair görüşlerini belirlemek amacıyla yapılmaktadır. Cevaplayacağınız sorular *yönetim, teknoloji, iletişim, öğrenme ve değerlendirme* olmak üzere 5 ana bölümden oluşmaktadır. Her bir soruda vereceğiniz cevaplar, bizim için çok değerlidir. Bu çalışmada, kimlikleriniz kesinlikle gizli tutulacak ve bir başka kimseyle de paylaşılmayacaktır. Çalışmanın her sürecinde, konuya ilişkin bizimle iletişim kurabilirsiniz.

Zaman ayırdığınız için çok teşekkür ederiz.

Saygılarımızla,

Danışman Prof.Dr.Gülsün KURUBACAK gkurubacak@anadolu.edu.tr

Danışan Öğr.Gör. Soner SÖZLER sonersozler@hotmail.com

GÖRÜŞME SORULARI

1) Yabancı Dil olarak İngilizce eğitimi verilen hazırlık okullarında *yönetim* boyutunda sizi rahatsız eden şeyler nelerdir?
    a. Sizce bu boyutta keşke …. olsa dediğiniz neler vardır?
2) Yabancı Dil olarak İngilizce eğitimi verilen hazırlık okullarında *teknoloji* boyutunda sizi rahatsız eden şeyler nelerdir?
    a. Sizce bu boyutta keşke …. olsa dediğiniz neler vardır?
3) Yabancı Dil olarak İngilizce eğitimi verilen hazırlık okullarında *iletişim* boyutunda sizi rahatsız eden şeyler nelerdir?
    a. Sizce bu boyutta keşke …. olsa dediğiniz neler vardır?
4) Yabancı Dil olarak İngilizce eğitimi verilen hazırlık okullarında *öğrenme* boyutunda sizi rahatsız eden şeyler nelerdir?
    a. Sizce bu boyutta keşke …. olsa dediğiniz neler vardır?
5) Yabancı Dil olarak İngilizce eğitimi verilen hazırlık okullarında *değerlendirme* boyutunda sizi rahatsız eden şeyler nelerdir?
    a. Sizce bu boyutta keşke …. olsa dediğiniz neler vardır?

EK – 4 Bireysel Görüşme Kodlama Tablosu

Soru	KODLAR	Tema
Soru 1: Yabancı Dil olarak İngilizce eğitimi verilen hazırlık okullarında *yönetim* boyutunda sizi rahatsız eden şeyler nelerdir?	Yönetim boyutunda şöyle bu okula 10 yıl önce başladım ben 10 yıldır hemen hemen aynı yönetimde çalışıyoruz kordinatör ve müdür olarak yardımcılar değişti ancak müdiriyette herhangi bir değişiklik olmadı bu da hani sürekli aynı şekilde yönetimi doğuruyo tabiki sonuç olarak insanların kişisel gelişimleri önemlidir insanlar kendilerini geliştiriyo olabilirler ancak ne kadar gelişirlerse gelişsinler bazı vizyonlar değişmiyo bazı bakış açıları değişmiyo yöneticilerde yapılan değişiklikler okula yeni boyut kazandırabilir. Eğitim öğretim ortamına yeni bakış açıları getirebilir yeni atılımlar yapılmasına sebep olabilir yani hani okul geldiğimden beri aynı yerde sayıyor hani ben geldiğimde teknoloji bu kadar yüksek değildi ne bileyim ELT alanında bu kadar çok çalışma yoktu vs. Yani değişen gelişen bir dünya var ama biz okul olarak gerek fiziksel yapı da gerek yönetimsel olarak herhangi bir değişikliğimiz yok açıkçası ve bunun yanı sıra seçilen yöneticilerin hani bazı kişisel ilişkilere göre değil ama eğitim geçmişteki tecrübeleri dikkate alınarak seçilmesi gerektiğini düşünüyorum bunu hem müdürler için aynı şekilde hem müdür yardımcıları için aynı şekilde olması gerektiğini düşünüyorum insanların aldıkları lisans üstü eğitimi tamam yani hepimiz eşit okutman eğitim görevlisi düzeyinde çalışıyoruz ama lisansüstü eğitim almış olmak bir diploma daha sahibi olmak insanların bir konuda uzmanlaşması anlamına geliyor yüksek lisans eğitimi insanı uzmanlık belgesi veriyo doktora eğitimi bilim adamı belgesi veriyo eğer etrafımızda böyle insanlar varsa o insanların yönetim de daha aktif olması gerektiğini düşünüyorum daha etkili kullanılmaları gerektiğini düşünüyorum ama maalesef bizim kurumumuzda böyle bir durum yok kişisel iletişimlerimizden dolayı değişen rektörlere rağmen bir sürü ne bileyim ülkede değişen olaylara rağmen okul içinde yaşanan bir sürü sıkıntılara rağmen bizim bu konuda bir girişimimiz yok bu yüzden yönetim olarak sıkıntı yaşadığımızı düşünüyorum	• Yöneticilerin uzun süre görev yapması yönetim şeklinde sabitliğe sebep oluyor • Dünya, teknoloji her şey gelişiyor ancak yönetim modeli değişmiyor • Yönetici seçimleri kişisel ilişkilerle belirleniyor • Yöneticilerden her konuya hâkim olmaları bekleniyor • Yöneticiler sadece ofislerinde oturuyorlar

EK – 5 Bireysel Görüşme Tema ve Ana Tema Tablosu

Bireysel Görüşme Tema ve Ana Tema Tablosu

Yönetim	Tema	Ana Tema
	• Yöneticilerin uzun süre görev yapması yönetim şeklinde sabitliğe sebep oluyor • Dünya, teknoloji her şey gelişiyor ancak yönetim modeli değişmiyor • Yönetici seçimleri kişisel ilişkilerle belirleniyor • Yöneticilerden her konuya hâkim olmaları bekleniyor, • Yöneticiler sadece ofislerinde oturuyorlar • yönetim kademesindeki insanlar genel olarak eğitim programının nasıl yürütüleceği konusunda detaylı bilgiye sahip değiller • anlık kararlar alınması işlerin ilerlemesine ket vurabiliyor • kişisel gelişime çok önem verilmemesi • herşey teoride kalıyor uygulamada pek bir şey geçmiyor maalesef • yönetimle tam bir iletişim halinde değiliz • ortak payda da birleşeceğimiz durumlar pek olamıyor • bir işe yarar bir kişi tam yapıyorsa onun üstüne daha çok iş yükü verilme olayı var maalesef • zorunlu tutulduğumuz haller oluyor bazen • insanların sürekli hani yaptığım şeyin karşılığını alamıyorum şeklinde düşünüyor • sürekli ideali istemeleri • sistemin ihtiyaçlarını göz ardı ederek daha fazla işler ortaya koymamızı istemeleri • sürekli talepkar sürekli yeni şeyler talep ediyorlar • istekleriyle olan ortamın ihtiyaçları ya da durumu birbirine denk düşmüyor • Akademik takvim bize süre kısıtlaması getiriyor dolayısıyla bize engel oluyor • her şey o 14 haftanın içinde sınırla kalmak zorunda olduğu için hem eğitim öğretimi hem değerlendirmeyi yapmak için çok fazla vakti doğru ve etkin bir şekilde kullanamayabiliyoruz • en iyi materyali seçmek için yeterli vaktimiz yok • ders saatlerini bazı etkenlerden dolayı biz kendimiz karar veremeyebiliyoruz • müfredat kaygımız var • yöneticilerde böyle bir yerinde sayma mantığı söz konusu • heralde onlar hala belirli bir kopukluk düzeyinde kendi içlerine kapalı duruyorlar ve bu içine kapalılık sadece öğretmen elemanlarında iletişim açısından değil bir çoğu öğrencilerlede iletişim kurmuyor • bütün yabancı diller yüksek okullarının bir araya geldiği dönem dönem birbirlerinden örnek aldığı düzgün ilerlediği bir ağ yok • öğretim elemanlarıylada samimi sıcak bir ortam yok • tüm eğitimi komple öğretmenin üstüne baskılayan ve ona böyle öğretmen iyi olursa hiç önemli değil diyen zihniyetede ben karşıyım	• Yöneticiler kendilerini geliştirmiyorlar • Öğreticiye aşırı yük bindiriyorlar • Öğretici ve öğrencilerle iletişim halinde değiller • Hazırlık eğitim süresi yeterli değil • Yeni fikirlere açık değiller • Eğitim-öğretim faaliyetlerinden uzaklar sadece idari işlere bakıyorlar • Öğreticileri güdüleyecek destek sağlamıyorlar • Ödüllendirme sistemi yok • Kurum hedefleri belirli değil • Seçilen materyaller bir hedef doğrultusunda seçilmiyor • Mesleki gelişim faaliyetlerine önem verilmiyor • Yöneticilerin her konuya hakim olması bekleniyor • Çok uzun süre görev yapıyorlar

EK – 6 Odak Grup Görüşme Çağrısı

Tarih 26.10.2018

Sayın Katılımcı,

Tasarımsal Düşünce temelli bir Açık ve Uzaktan Öğrenme modeli geliştirmeyi amaçladığımız doktora tez çalışmasına katılımcı olmayı kabul ettiğiniz için teşekkür ederiz. Bu çalışma Prof. Dr. Gülsün KURUBACAK tarafından yürütülmekte ve Anadolu Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonunca kabul edilen 1805E216 nolu proje kapsamında desteklenmektedir. İlk aşaması tamamlanan çalışmanın ikinci aşamasında odak grup görüşmeleri gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir. Odak grup görüşmeleri kapsamında kimliğiniz ve vereceğiniz tüm yanıtlar gizli tutulacaktır.

Çalışmanın ikinci aşamasında, ilk aşamada devlet üniversitesine bağlı bir yabancı dil hazırlık okulunda yer alan tüm aktörlerin (öğrenen, öğretici ve yönetici) bağlı bulundukları okulda yönetim, iletişim, teknoloji, öğrenme ve değerlendirme boyutlarına dair ifade ettikleri sorun ve hayallere çözüm önerileri üreterek bir kontrol listesi taslağı oluşturmak amaçlanmaktadır.

Anadolu Üniversitesi uzaktan eğitim sisteminde ve yabancı dil olarak İngilizce eğitimi biriminde farklı rollerde görev almış öğretim elemanlarının görüş ve deneyimleri, bu çalışma için önem taşımaktadır. Görüşmeler Açık Öğretim Fakültesi 9. Kat Çok amaçlı salonda 05.11.2018 tarihinde saat 13.30-15.30 arasında gerçekleşecektir. Katkılarınız için teşekkürler.

Saygılarımla.

Öğr.Gör.Soner SÖZLER

Tel: 0-372-2665885 / 141

e-Posta: soner.sozler@beun.edu.tr

Prof.Dr.Gülsün KURUBACAK

Tel: 0-222-3350580 / 2466

e-Posta: gkurubac@amadolu.edu.tr

EK – 7 2. AŞAMA ODAK GRUP GÖRÜŞME

GÖNÜLLÜ KATILIM FORMU

Bu çalışma, Tasarımsal Düşünce Temelli Bir Açık ve Uzaktan Öğrenme Modelinin Geliştirilmesi başlıklı bir araştırma çalışması olup Açık ve Uzaktan Öğrenme (AUÖ) aracılığıyla Yabancı Dil olarak İngilizce eğitim-öğretim olanağı sunan ya da sunmak isteyen yükseköğretim kurumları için AUÖ sistem tasarımının nasıl olabileceğini ortaya çıkaran bir model sunma amacını taşımaktadır. Çalışma, Öğretim Görevlisi Soner SÖZLER tarafından yürütülmekte ve sonuçları ile Açık ve Uzaktan Öğrenme alanının gelişimine ışık tutulacaktır.

- Bu çalışmaya katılımınız gönüllülük esasına dayanmaktadır.

- Çalışmanın amacı doğrultusunda, bireysel görüşmeler, odak grup görüşmeleri yapılarak ve anket uygulanarak sizden veriler toplanacaktır.

- İsminizi yazmak ya da kimliğinizi açığa çıkaracak bir bilgi vermek zorunda değilsiniz/araştırmada katılımcıların isimleri gizli tutulacaktır.

- Odak grup görüşmeleri esnasında veri kaybı yaşanmaması adına ses kaydı alınacaktır.

- Araştırma kapsamında toplanan veriler, sadece bilimsel amaçlar doğrultusunda kullanılacak, araştırmanın amacı dışında ya da bir başka araştırmada kullanılmayacak ve gerekmesi halinde, sizin (yazılı) izniniz olmadan başkalarıyla paylaşılmayacaktır.

- İstemeniz halinde sizden toplanan verileri inceleme hakkınız bulunmaktadır.

- Sizden toplanan veriler bulut depolama yöntemi ile korunacak ve araştırma bitiminde arşivlenecek veya imha edilecektir.

- Veri toplama süreçlerinde size rahatsızlık verebilecek herhangi bir soru/talep olmayacaktır. Yine de katılımınız sırasında herhangi bir sebepten rahatsızlık hissederseniz çalışmadan istediğiniz zamanda ayrılabileceksiniz. Çalışmadan ayrılmanız durumunda sizden toplanan veriler çalışmadan çıkarılacak ve imha edilecektir.

Gönüllü katılım formunu okumak ve değerlendirmek üzere ayırdığınız zaman için teşekkür ederim. Çalışma hakkındaki sorularınızı Bülent Ecevit Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu bölümünden Soner SÖZLER'e yöneltebilirsiniz.

Araştırmacı Adı:Soner SÖZLER
Adres: Bülent Ecevit Üniversitesi İncirharmanı Kampüsü Yabancı Diller Yüksekokulu C blok Oda No :110 Kozlu/Zonguldak

İş Tel :0372 266 58 85
Cep Tel :0507 232 89 94

Bu çalışmaya tamamen kendi rızamla, istediğim takdirde çalışmadan ayrılabileceğimi bilerek verdiğim bilgilerin bilimsel amaçlarla kullanılmasını kabul ediyorum.

(Lütfen bu formu doldurup imzaladıktan sonra veri toplayan kişiye veriniz.)

Katılımcı Ad ve Soyadı:
İmza:
Tarih:

EK – 8 ODAK GRUP GÖRÜŞME HATIRLATMA ePOSTASI

Sayın …….. hocam;

Size bu maili daha önce detaylı bilgi gönderdiğim odak grup görüşmesinin 07.11.2018 Çarşamba günü saat 13.30- 15.30 arasında AÖF 9. Kat Çok Amaçlı salonda gerçekleşeceğini hatırlatmak adına atmaktayız.

Katılımlarınız için bir kere daha teşekkür ederiz.

Öğr. Gör. Soner SÖZLER

Prof. Dr. Gülsün KURUBACAK

EK – 9 ODAK GRUP GÖRÜŞME SORULARI

Değerli Katılımcımız;

Bu bir doktora tez çalışmasıdır. Üniversite hazırlık okullarında, İngilizce eğitimi alanların aldıkları eğitime dair görüşlerini belirlemek amacıyla yapılmaktadır. Cevaplayacağınız sorular *yönetim, teknoloji, iletişim, öğrenme ve değerlendirme* olmak üzere 5 ana bölümden oluşmaktadır. Her bir soruda vereceğiniz cevaplar, bizim için çok değerlidir. Bu çalışmada, kimlikleriniz kesinlikle gizli tutulacak ve bir başka kimseyle de paylaşılmayacaktır. Çalışmanın her sürecinde, konuya ilişkin bizimle iletişim kurabilirsiniz.

Zaman ayırdığınız için çok teşekkür ederiz.

Saygılarımızla,

Danışman Prof.Dr.Gülsün KURUBACAK gkurubacak@anadolu.edu.tr

Danışan Öğr.Gör. Soner SÖZLER sonersozler@hotmail.com

Soru 1: Devlete bağlı Yabancı dil hazırlık okulunda yönetim boyutunda yaşanan bu sorunlar AUÖ ile nasıl çözülebilir?

> **Soru1a**: Devlete bağlı Yabancı dil hazırlık okulunda yönetim boyutuna dair hayal edilen bu noktalar AUÖ ile nasıl gerçekleştirilebilir?

Soru 2: Devlete bağlı Yabancı dil hazırlık okulunda iletişim boyutunda yaşanan bu sorunlar AUÖ ile nasıl çözülebilir?

> **Soru2a:** Devlete bağlı Yabancı dil hazırlık okulunda iletişim boyutuna dair hayal edilen bu noktalar AUÖ ile nasıl gerçekleştirilebilir?

Soru 3: Devlete bağlı Yabancı dil hazırlık okulunda öğrenme boyutunda yaşanan bu sorunlar AUÖ ile nasıl çözülebilir?

> **Soru3a**: Devlete bağlı Yabancı dil hazırlık okulunda öğrenme boyutuna dair hayal edilen bu noktalar AUÖ ile nasıl gerçekleştirilebilir?

Soru 4: Devlete bağlı Yabancı dil hazırlık okulunda teknoloji boyutunda yaşanan bu sorunlar AUÖ ile nasıl çözülebilir?

Soru4a: Devlete bağlı Yabancı dil hazırlık okulunda teknoloji boyutuna dair hayal edilen bu noktalar AUÖ ile nasıl gerçekleştirilebilir?

Soru 5: Devlete bağlı Yabancı dil hazırlık okulunda öğrenme boyutunda yaşanan bu sorunlar AUÖ ile nasıl çözülebilir?

Soru5a: Devlete bağlı Yabancı dil hazırlık okulunda öğrenme boyutuna dair hayal edilen bu noktalar AUÖ ile nasıl gerçekleştirilebilir?

EK – 10 ODAK GRUP GÖRÜŞME MATRİSİ

Odak Grup Görüşme Matrisi				
Boyut	**Aktör**	**Sorun**	**Hayal**	**Çözüm Önerisi**
Yönetim	Öğrenen	• Yönetim ulaşılabilir değil • Öğrenenler ile ilgili değiller • Ders saatlerinin ve eğitim süresi yetersiz • Ders başlama ve bitiş saatlerinin öğrenenlere uygun değil • Eğitim materyallerinin çok pahalı	• Yabancı öğretim elemanlarından eğitim alma imkânımız olmasını hayal ediyoruz • Keşke eğitim materyallerinin ücretsiz olsa	• Eş zamanlı danışmanlık saatleri • Açık Eğitim Kaynakları • MOOCs • Harmanlanmış Bir sistem
	Öğretici	• Öğreticilerle ilgili değil ve sadece idari konulara odaklanıyorlar. • Öğreticilere çok fazla iş yükü verilmesine rağmen herhangi bir ödül ya da takdir mekanizması yok • Eğitim- öğretim faaliyetlerine dahil değiller • Mesleki eğitim faaliyetlerine yer verilmiyor • Yöneticiler kişisel gelişime kapalı • Görev süreleri çok uzun • Eğitim süresinin yetersiz • kısa süre içerisinde çok fazla içeriğin aktarılması gerekiyor	• Keşke eğitim-öğretim faaliyetlerine dahil olsalar • Keşke mesleki eğitim faaliyetlerinin daha çok ön plana çıkarıldığı bir yönetim anlayışı olsa • Keşke eğitim süresi daha uzun olabilse	

	Yönetici	• Eğitim süremiz yetersiz • Kendi eğitim süremizi kendimiz belirleyemiyoruz • Akademik takvim bizi kısıtlıyor	• Keşke süremizi kendimiz belirleyebilsek	

EK – 11 3. AŞAMA ARAŞTIRMA GÖNÜLLÜ KATILIM FORMU

Bu çalışma, Tasarımsal Düşünce Temelli Bir Açık ve Uzaktan Öğrenme Modelinin Geliştirilmesi başlıklı bir araştırma çalışması olup Açık ve Uzaktan Öğrenme (AUÖ) aracılığıyla Yabancı Dil olarak İngilizce eğitim-öğretim olanağı sunan ya da sunmak isteyen yükseköğretim kurumları için AUÖ sistem tasarımının nasıl olabileceğini ortaya çıkaran bir model sunma amacını taşımaktadır. Çalışma, Öğretim Görevlisi Soner SÖZLER tarafından yürütülmekte ve sonuçları ile Açık ve Uzaktan Öğrenme alanının gelişimine ışık tutulacaktır.

- Bu çalışmaya katılımınız gönüllülük esasına dayanmaktadır.

- Çalışmanın amacı doğrultusunda, bireysel görüşmeler, odak grup görüşmeleri yapılarak ve anket uygulanarak sizden veriler toplanacaktır.

- İsminizi yazmak ya da kimliğinizi açığa çıkaracak bir bilgi vermek zorunda değilsiniz/araştırmada katılımcıların isimleri gizli tutulacaktır.

- Araştırma kapsamında toplanan veriler, sadece bilimsel amaçlar doğrultusunda kullanılacak, araştırmanın amacı dışında ya da bir başka araştırmada kullanılmayacak ve gerekmesi halinde, sizin (yazılı) izniniz olmadan başkalarıyla paylaşılmayacaktır.

- İstemeniz halinde sizden toplanan verileri inceleme hakkınız bulunmaktadır.

- Sizden toplanan veriler bulut depolama yöntemi ile korunacak ve araştırma bitiminde arşivlenecek veya imha edilecektir.

- Veri toplama süreçlerinde size rahatsızlık verebilecek herhangi bir soru/talep olmayacaktır. Yine de katılımınız sırasında herhangi bir sebepten rahatsızlık hissederseniz çalışmadan istediğiniz zamanda ayrılabileceksiniz. Çalışmadan ayrılmanız durumunda sizden toplanan veriler çalışmadan çıkarılacak ve imha edilecektir.

Gönüllü katılım formunu okumak ve değerlendirmek üzere ayırdığınız zaman için teşekkür ederim. Çalışma hakkındaki sorularınızı Bülent Ecevit Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu bölümünden Soner SÖZLER'e yöneltebilirsiniz.

Araştırmacı Adı : Soner SÖZLER

Adres: Bülent Ecevit Üniversitesi İncirharmanı

Kampüsü Yabancı Diller Yüksekokulu C blok Oda No :110
Kozlu/Zonguldak

İş Tel :0372 266 58 85
Cep Tel :0507 232 89 94

Bu çalışmaya tamamen kendi rızamla, istediğim takdirde çalışmadan ayrılabileceğimi bilerek verdiğim bilgilerin bilimsel amaçlarla kullanılmasını kabul ediyorum.

(Lütfen bu formu doldurup imzaladıktan sonra veri toplayan kişiye veriniz.)

Katılımcı Ad ve Soyadı:
İmza:
Tarih:

EK – 12 ARAŞTIRMA ANKET FORMU

YABANCI DİL OLARAK İNGİLİZCE EĞİTİMİ VEREN HAZIRLIK OKULLARI İÇİN ÇÖZÜM ÖNERİLERİNİN BELİRLENMESİ.

Değerli Katılımcımız;

Bu bir doktora tez çalışmasıdır. Bu çalışma üniversite düzeyinde yabancı dil olarak İngilizce eğitimi veren hazırlık okulu paydaşlarının (öğrenen, öğretici, yönetici) ifade ettikleri sorun ve hayallere çözüm önerileri bulmak amacıyla yapılmaktadır. Her bir soruda vereceğiniz cevaplar, bizim için çok değerlidir. Bu çalışmada, kimlikleriniz kesinlikle istenmeyecektir. Konuya ilişkin anketin herhangi bir aşamasında bizimle iletişim kurabilirsiniz.

Lütfen anket sorularını cevaplandırırken aşağıda belirtilen ölçütlerden size en uygun olanını seçerek işaretleme yapınız.

1. Kesinlikle Katılmıyorum

2. Kısmen Katılmıyorum

3. Katılıyorum

4. Kısmen Katılıyorum

5.Kesinlikle Katılıyorum

Zaman ayırdığınız için çok teşekkür ederiz.

Saygılarımızla,

Danışman Prof.Dr.Gülsün KURUBACAK gkurubacak@anadolu.edu.tr

Danışan Öğr.Gör. Soner SÖZLER sonersozler@hotmail.com

Lütfen kurumunuzdaki rolünüzü belirtiniz	Öğrenen	Öğretici	Yönetici

Öğrenen Bölümü

Değerli öğrencimiz,

Lütfen soruları cevaplarken aşağıda belirtilen ölçütlerden size en uygun olanını seçiniz.

1. Kesinlikle Katılmıyorum

2. Kısmen Katılmıyorum

3. Katılıyorum

4. Kısmen Katılıyorum

5.Kesinlikle Katılıyorum

Sorulara vereceğiniz cevaplar son derece önemlidir. Katılımınız için teşekkür ederiz

	Kesinlikle Katılmıyorum	Kısmen Katılmıyorum	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1) Teknolojik araçlar aracılığı ile anadili İngilizce olan kişilerle iletişime geçmek dil gelişimime olumlu katkı yapardı					
2) Hazırlık okulunda hem yüz yüze hem de çevrimçi (internetten) dersler olsa daha faydalı olurdu.					
3)Okulda ders gördüğüm sınıfa ait bir sanal sınıf olsa					

okul sonrası ders çalışmama katkısı olurdu					
4) Çevrimiçi (online) ve ücretsiz içerikler kullanılırsa ders kitaplarının maliyetleri düşürülebilir.					
5) Dersin sadece sınıf içinde olmadığının kabul edilmesi ve ders planlarının bu bağlamda yapılması gerektiğine inanıyorum.					
6)Yönetici ve öğreticiler ile çevrimiçi danışmanlık saatlerinde bir araya gelebilsek çok faydalı olurdu.					
7) Derste kullanılan kaynaklar dışında kullanabileceğimiz çevrimiçi (online) kaynaklar konusunda bilgilendirilmemizin faydalı olacağını düşünüyorum					
8) Okul adına oluşturulan sosyal ağ platformları (twitter, facebook, instagram					

vb.) aracılığı ile diğer öğrenciler ile akademik konularda iletişime geçmek daha iyi öğrenmemizi sağlayabilir.					
9) Okulun sosyal hesaplarından sorduğumuz sorulara hocalarımız kısa sürede geri bildirim verse öğrenmeyi sınıf dışında etkili bir şekilde kullanabilirdik**.**					
10) Okulun çeşitli yerlerine yerleştirilen büyük ekranlar (T.V vb.) sayesinde sosyal etkinlikler duyurulabilir.					
11) Okulun çeşitli yerlerine yerleştirilen büyük ekranlar (T.V vb.) sayesinde İngilizce ile ilgili ders dışı şeyler öğrenebiliriz .					
12) Okul adına oluşturulan bir çevrimiçi (online) platformda kendimizin hazırladığı video ve benzeri içerikleri paylaşarak okul					

sonrası öğrenme etkinlikleri yapabiliriz.					
13) Mobil öğrenme uygulamaları (cep telefonu uygulamaları) derslere dahil edilirse derse olan ilgimizi arttırılabilir.					
14) Okulumuzda uygulanan sınavlara oyun ile sınav formatı dahil edilirse daha başarılı olabileceğime inanıyorum.					
15)Sınav sonuçlarına göre tekrar edilmesi gereken noktalar internetteki kaynaklar ya da video dersler (okul tarafından hazırlanan) aracılığı ile sınıfın ortak platformundan paylaşılırsa başarımıza olumlu katkı sağlayabilir.					

Öğretici ve Yönetici Bölümü

Değerli katılımcı,

Lütfen soruları cevaplarken aşağıda belirtilen ölçütlerden size en uygun olanını seçiniz.

1. Kesinlikle Katılmıyorum

2. Kısmen Katılmıyorum

3. Katılıyorum

4. Kısmen Katılıyorum

5.Kesinlikle Katılıyorum

Sorulara vereceğiniz cevaplar son derece önemlidir. Katılımınız için teşekkür ederiz

	Kesinlikle Katılmıyorum	Kısmen Katılmıyorum	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1) Sistemi oturmuş bir e-kampüs sistemimiz olsa öğrenme çıktılarına faydası olacağına inanıyorum.					
2) Harmanlanmış bir sistem (yüz yüze ve uzaktan eğitim birlikte) hazırlık eğitimi için çok daha faydalı olabilir.					
3) Web 2.0 araçları ile öğrenenler dile daha fazla maruz bırakılabilir.					
4) Hazırlık okulunda hem yüz yüze hemde çevrimçi (internetten) dersler olsa daha faydalı olabilir.					
5) Teknolojik araçlar aracılığı ile anadili İngilizce olan					

kişilerle iletişime geçmek öğrenenlerin dil gelişimine olumlu katkı yapabilir.					
6) Çevrimiçi ve ücretsiz içerikler kullanılarak materyal maliyetleri düşürülebilir.					
7) Öğretim Yönetim Sistem kullanımı ve web 2.0 araçlarının kullanımına dair hizmetiçi eğitimler verilerek daha etkin kullanımları sağlanabilir.					
8) Açık Eğitim Kaynakları müfredat içerisine dahil edilerek öğrenmeyi sınıf dışına çıkarmak hedeflenebilir.					
9) Sosyal ağlar aracılığı ile edinilen bilginin kullanımına yönelik etkinlikler teşvik edilirse öğrenme çıktılarına olumlu katkı sağlayabilir.					
10) Dersin sadece sınıf içinde olmadığının kabul edilmesi ve ders planlarının bu					

bağlamda yapılması gerektiğine inanıyorum.					
11) En az 1 adet Uzaktan Eğitim uzmanının kurumda görevlendirilmesi gerektiğine inanıyorum.					
12) Ders dışı kaynaklar konusunda öğrenen ve öğreticilerin bilgilendirilmesinin faydalı olacağını düşünüyorum.					
13) Yöneticilerin çevrimiçi danışmanlık saati belirleyerek öğrenenler ile daha yoğun etkileşim içerisine girmelerinin öğrenenlerin aidiyet duygusu geliştirmeleri ve okul sisteminin daha iyi anlaşılabilmesi açısından fayda sağlayacağını düşünüyorum.					
14) Okul adına oluşturulan sosyal ağ platformları aracılığı ile öğrenenlerin birbirleri ile akademik konularda					

iletişime geçmesi akran öğrenmesi (peer learning) sağlayabilir.					
15) Okulun sosyal hesaplarını takip eden ve öğrenenlere kısa sürede geri bildirim sağlayabilen bir öğretici grubu olsa öğrenmeyi sınıf dışında etkili bir şekilde sağlayabileceğimize inanıyorum.					
16) Sosyal medya aracılığı ile görsel ve işitsel olarak hazırlanmış reklamlar ile sosyal etkinliklerin duyurulmasını sağlayabilir.					
17) Okulun çeşitli yerlerine büyük ekranlar (T.V) asılarak hazırlanan ders içeriklerinin görsel ve işitsel olarak aktarılması sayesinde periferik öğrenme (Peripheral Learning) sağlanabilir.					
18) Okulun çeşitli yerlerine büyük ekranlar (T.V vb.)					

asılarak sosyal etkinliklerin görsel ve işitsel olarak duyurulması sağlanabilir.					
19) Okul adına oluşturulan bir çevrimiçi platformda öğrenenlerin kendi hazırladıkları video ve benzeri içerikler paylaşılarak öğrenenlerin okul sonrası öğrenme etkinlikleri yapması sağlanabilir.					
20) Mobil öğrenme uygulamaları öğrenme etkinliklerine dahil edilerek öğrenenlerin derse olan ilgisi arttırılabilir.					
21) Okulumuzda uygulanan bazı sınavlar oyunlaştırılırsa (gamified) öğrenen başarısını olumlu yönde etkileyebilir.					
22) Sınav sonuçlarına göre tekrar edilmesi gereken noktalar açık eğitim kaynakları ya da video dersler (okul tarafından					

hazırlanan) aracılığı ile sınıfın ortak platformundan paylaşılırsa öğrenen başarısına olumlu katkı sağlayabilir.					
23) Eklemek istediğiniz başka bir nokta var ise lütfen belirtiniz.					

EK – 13 2016 YILI İTİBARİ İLE ZORUNLU HAZIRLIK (% 30) PROGRAMI OLAN BÖLÜMLER

ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ (BOLU)	FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ	PSİKOLOJİ
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ (BOLU)	FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ	SOSYOLOJİ
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ (BOLU)	FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ	SOSYOLOJİ (İÖ)
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ (BOLU)	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	ULUSLARARASI İLİŞKİLER
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ (BOLU)	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	ULUSLARARASI İLİŞKİLER (İÖ)
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ (ANTALYA)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ (ANTALYA)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ÇEVRE MÜHENDİSLİĞİ
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ (ANTALYA)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ELEKTRİK-ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ELEKTRİK-ELEKTRONİK

(ANTALYA)		MÜHENDİSLİĞİ (İÖ)
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ (ANTALYA)	EĞİTİM FAKÜLTESİ	İNGİLİZCE ÖĞRETMENLİĞİ
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ (ESKİŞEHİR)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ÇEVRE MÜHENDİSLİĞİ
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ (ESKİŞEHİR)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ (ESKİŞEHİR)	İLETİŞİM BİLİMLERİ FAKÜLTESİ	HALKLA İLİŞKİLER VE REKLAMCILIK
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ (ESKİŞEHİR)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ (ESKİŞEHİR)	FEN FAKÜLTESİ	KİMYA
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ (ESKİŞEHİR)	İLETİŞİM BİLİMLERİ FAKÜLTESİ	SİNEMA VE TELEVİZYON
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ	İKTİSAT
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ	İŞLETME
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	İLETİŞİM FAKÜLTESİ	RADYO, TELEVİZYON VE SİNEMA
ANKARA	SİYASAL BİLGİLER	SİYASET BİLİMİ VE KAMU

ÜNİVERSİTESİ	FAKÜLTESİ	YÖNETİMİ
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ	ULUSLARARASI İLİŞKİLER
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ (ERZURUM)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ELEKTRİK-ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ (ERZURUM)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ELEKTRİK-ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ (İÖ)
BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	HUKUK FAKÜLTESİ	HUKUK FAKÜLTESİ
BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ
BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	BİYOMEDİKAL MÜHENDİSLİĞİ
BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)	DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ	DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ
BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ELEKTRİK-ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ
BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ
BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)	SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ	FİZYOTERAPİ VE REHABİLİTASYON
BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ	İLETİŞİM FAKÜLTESİ	HALKLA İLİŞKİLER VE TANITIM

(ANKARA)		
BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)	HUKUK FAKÜLTESİ	HUKUK FAKÜLTESİ
BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	İŞLETME
BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ
BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)	FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ	PSİKOLOJİ
BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)	İLETİŞİM FAKÜLTESİ	RADYO, TELEVİZYON VE SİNEMA
BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)	EĞİTİM FAKÜLTESİ	REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK
BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	SİYASET BİLİMİ VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER
BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)	TIP FAKÜLTESİ	TIP FAKÜLTESİ
BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)	TİCARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	ULUSLARARASI TİCARET
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	MÜHENDİSLİK-MİMARLIK FAKÜLTESİ	BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ
BEYKENT	MÜHENDİSLİK-MİMARLIK	MİMARLIK

ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	FAKÜLTESİ	
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	ULUSLARARASI TİCARET
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	MÜHENDİSLİK-MİMARLIK FAKÜLTESİ	YAZILIM MÜHENDİSLİĞİ
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	YÖNETİM BİLİŞİM SİSTEMLERİ
BEZM-İ ÂLEM VAKIF ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ	DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ
BEZM-İ ÂLEM VAKIF ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	TIP FAKÜLTESİ	TIP FAKÜLTESİ
BOZOK ÜNİVERSİTESİ (YOZGAT)	TIP FAKÜLTESİ	TIP FAKÜLTESİ
BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	DOĞA BİLİMLERİ, MİMARLIK VE MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ
BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	DOĞA BİLİMLERİ, MİMARLIK VE MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	MEKATRONİK MÜHENDİSLİĞİ
BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ (ZONGULDAK)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ÇEVRE MÜHENDİSLİĞİ
BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ (ZONGULDAK)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ELEKTRİK-ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ

BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ (ZONGULDAK)	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	İKTİSAT
BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ (ZONGULDAK)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ
BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ (ZONGULDAK)	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	İŞLETME
BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ (ZONGULDAK)	ÇAYCUMA MESLEK YÜKSEKOKULU	TURİZM VE OTEL İŞLETMECİLİĞİ
CELÂL BAYAR ÜNİVERSİTESİ (MANİSA)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ELEKTRİK-ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ
CELÂL BAYAR ÜNİVERSİTESİ (MANİSA)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ELEKTRİK-ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ (İÖ)
CELÂL BAYAR ÜNİVERSİTESİ (MANİSA)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ
CELÂL BAYAR ÜNİVERSİTESİ (MANİSA)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ (İÖ)
CELÂL BAYAR ÜNİVERSİTESİ (MANİSA)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ
CELÂL BAYAR ÜNİVERSİTESİ (MANİSA)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ (İÖ)
CELÂL BAYAR ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ

(MANİSA)		
CELÂL BAYAR ÜNİVERSİTESİ (MANİSA)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ (İÖ)
CELÂL BAYAR ÜNİVERSİTESİ (MANİSA)	UYGULAMALI BİLİMLER YÜKSEKOKULU	ULUSLARARASI TİCARET
ÇAĞ ÜNİVERSİTESİ (MERSİN)	HUKUK FAKÜLTESİ	HUKUK FAKÜLTESİ
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ	FEN VE EDEBİYAT FAKÜLTESİ	BİYOLOJİ
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ (İZMİR)	FEN FAKÜLTESİ	FİZİK
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ (İZMİR)	FEN FAKÜLTESİ	KİMYA
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ (İZMİR)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ (İZMİR)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ (İÖ)
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ (İZMİR)	EDEBİYAT FAKÜLTESİ	PSİKOLOJİ
DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ (KÜTAHYA)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ELEKTRİK-ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ
DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ELEKTRİK-ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ (İÖ)

(KÜTAHYA)		
DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ (KÜTAHYA)	EĞİTİM FAKÜLTESİ	İLKÖĞRETİM MATEMATİK ÖĞRETMENLİĞİ
EGE ÜNİVERSİTESİ (İZMİR)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ
EGE ÜNİVERSİTESİ (İZMİR)	FEN FAKÜLTESİ	BİYOLOJİ
EGE ÜNİVERSİTESİ (İZMİR)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ELEKTRİK-ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ
EGE ÜNİVERSİTESİ (İZMİR)	FEN FAKÜLTESİ	FİZİK
EGE ÜNİVERSİTESİ (İZMİR)	HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ	HEMŞİRELİK
EGE ÜNİVERSİTESİ (İZMİR)	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	İKTİSAT
EGE ÜNİVERSİTESİ (İZMİR)	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	İKTİSAT (İÖ)
EGE ÜNİVERSİTESİ (İZMİR)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ
EGE ÜNİVERSİTESİ (İZMİR)	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	İŞLETME
EGE ÜNİVERSİTESİ (İZMİR)	FEN FAKÜLTESİ	KİMYA
EGE ÜNİVERSİTESİ (İZMİR)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ
EGE ÜNİVERSİTESİ (İZMİR)	FEN FAKÜLTESİ	MATEMATİK
EGE ÜNİVERSİTESİ (İZMİR)	FEN FAKÜLTESİ	MATEMATİK (İÖ)

EGE ÜNİVERSİTESİ (İZMİR)	EDEBİYAT FAKÜLTESİ	PSİKOLOJİ
EGE ÜNİVERSİTESİ (İZMİR)	EĞİTİM FAKÜLTESİ	REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK
EGE ÜNİVERSİTESİ (İZMİR)	EDEBİYAT FAKÜLTESİ	SOSYOLOJİ
EGE ÜNİVERSİTESİ (İZMİR)	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	ULUSLARARASI İLİŞKİLER
EGE ÜNİVERSİTESİ (İZMİR)	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	ULUSLARARASI İLİŞKİLER (İÖ)
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ (KAYSERİ)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ (KAYSERİ)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ (İÖ)
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ (KAYSERİ)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ÇEVRE MÜHENDİSLİĞİ
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ (KAYSERİ)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ÇEVRE MÜHENDİSLİĞİ (İÖ)
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ (KAYSERİ)	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	İKTİSAT
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ (KAYSERİ)	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	İKTİSAT (İÖ)
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ (KAYSERİ)	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	İŞLETME

ERCİYES ÜNİVERSİTESİ (KAYSERİ)	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	İŞLETME (İÖ)
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ (KAYSERİ)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ (KAYSERİ)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ (İÖ)
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK-MİMARLIK FAKÜLTESİ	BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK-MİMARLIK FAKÜLTESİ	MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK-MİMARLIK FAKÜLTESİ	MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ (İÖ)
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK-MİMARLIK FAKÜLTESİ	MİMARLIK
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	ULUSLARARASI İLİŞKİLER
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	ULUSLARARASI İLİŞKİLER (İÖ)
FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ (İS	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ
FATİH SULTAN MEHMET VAKIF	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	BİYOMEDİKAL MÜHENDİSLİĞİ

ÜNİVERSİTESİ (İS		
FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ (İS	MİMARLIK VE TASARIM FAKÜLTESİ	İÇ MİMARLIK
FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ (İS	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ
FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ (İS	MİMARLIK VE TASARIM FAKÜLTESİ	MİMARLIK
FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ (İS	EDEBİYAT FAKÜLTESİ	PSİKOLOJİ
FIRAT ÜNİVERSİTESİ (ELAZIĞ)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ
FIRAT ÜNİVERSİTESİ (ELAZIĞ)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ (İÖ)
GAZİ ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ
GAZİ ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ELEKTRİK-ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ
GAZİ ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ
GAZİ ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)	MİMARLIK FAKÜLTESİ	ENDÜSTRİ ÜRÜNLERİ TASARIMI
GAZİ ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ
GAZİ ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ

GAZİ ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)	MİMARLIK FAKÜLTESİ	MİMARLIK
GAZİ ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	SİYASET BİLİMİ VE KAMU YÖNETİMİ
GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ
GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	TEMEL BİLİMLER FAKÜLTESİ	FİZİK
GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	İŞLETME FAKÜLTESİ	İŞLETME
GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	TEMEL BİLİMLER FAKÜLTESİ	MATEMATİK
GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	MİMARLIK FAKÜLTESİ	MİMARLIK
GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	TEMEL BİLİMLER FAKÜLTESİ	MOLEKÜLER BİYOLOJİ VE GENETİK
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)	HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ	HEMŞİRELİK
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)	KASTAMONU TIP FAKÜLTESİ	KASTAMONU TIP FAKÜLTESİ
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)	TIP FAKÜLTESİ	TIP
HASAN KALYONCU ÜNİVERSİTESİ (GAZİANTEP)	İKTİSADİ, İDARİ VE SOSYAL BİLİMLER FAKÜLTESİ	ULUSLARARASI TİCARET VE LOJİSTİK
İHSAN DOĞRAMACI BİLKENT ÜNİVERSİTESİ (ANK	HUKUK FAKÜLTESİ	HUKUK FAKÜLTESİ

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ (MALATYA)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ELEKTRİK-ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ (MALATYA)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ELEKTRİK-ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ (İÖ)
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ (MALATYA)	FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ	FELSEFE
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ (MALATYA)	FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ	FELSEFE (İÖ)
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ (MALATYA)	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	ULUSLARARASI İLİŞKİLER
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ (MALATYA)	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	ULUSLARARASI İLİŞKİLER (İÖ)
İSTANBUL 29 MAYIS ÜNİVERSİTESİ	EDEBİYAT FAKÜLTESİ	FELSEFE
İSTANBUL 29 MAYIS ÜNİVERSİTESİ	EDEBİYAT FAKÜLTESİ	PSİKOLOJİ
İSTANBUL 29 MAYIS ÜNİVERSİTESİ	EDEBİYAT FAKÜLTESİ	TARİH
İSTANBUL 29 MAYIS ÜNİVERSİTESİ	EDEBİYAT FAKÜLTESİ	TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
İSTANBUL ESENYURT ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK VE MİMARLIK FAKÜLTESİ	ELEKTRİK-ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ
İSTANBUL KEMERBURGAZ ÜNİVERSİTESİ	HUKUK FAKÜLTESİ	HUKUK FAKÜLTESİ

İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK VE MİMARLIK FAKÜLTESİ	ELEKTRİK-ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ
İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ	SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ	İKTİSAT
İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ	SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ	SİYASET BİLİMİ VE KAMU YÖNETİMİ
İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ	EDEBİYAT FAKÜLTESİ	TARİH
İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ	TIP FAKÜLTESİ	TIP FAKÜLTESİ
İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ	SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ	ULUSLARARASI İLİŞKİLER
İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ	DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ	DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ
İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ	HUKUK FAKÜLTESİ	HUKUK FAKÜLTESİ
İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ	TIP FAKÜLTESİ	TIP FAKÜLTESİ
İSTANBUL SABAHATTİN ZAİM ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK VE DOĞA BİLİMLERİ FAKÜLTESİ	ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ
İSTANBUL SABAHATTİN ZAİM ÜNİVERSİTESİ	İŞLETME VE YÖNETİM BİLİMLERİ FAKÜLTESİ	İKTİSAT (İÖ)
İSTANBUL SABAHATTİN ZAİM	İŞLETME VE YÖNETİM BİLİMLERİ FAKÜLTESİ	İŞLETME

ÜNİVERSİTESİ		
İSTANBUL SABAHATTİN ZAİM ÜNİVERSİTESİ	İNSAN VE TOPLUM BİLİMLERİ FAKÜLTESİ	SOSYOLOJİ
İSTANBUL SABAHATTİN ZAİM ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK VE DOĞA BİLİMLERİ FAKÜLTESİ	YAZILIM MÜHENDİSLİĞİ
İSTANBUL ŞEHİR ÜNİVERSİTESİ	HUKUK FAKÜLTESİ	HUKUK FAKÜLTESİ
İSTANBUL ŞEHİR ÜNİVERSİTESİ	İNSAN VE TOPLUM BİLİMLERİ FAKÜLTESİ	TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	BİLGİSAYAR VE BİLİŞİM FAKÜLTESİ	BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	İNŞAAT FAKÜLTESİ	ÇEVRE MÜHENDİSLİĞİ
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	DENİZCİLİK FAKÜLTESİ	DENİZ ULAŞTIRMA İŞLETME MÜHENDİSLİĞİ
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	ELEKTRİK-ELEKTRONİK FAKÜLTESİ	ELEKTRONİK VE HABERLEŞME MÜHENDİSLİĞİ
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	İŞLETME FAKÜLTESİ	ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	DENİZCİLİK FAKÜLTESİ	GEMİ MAKİNELERİ İŞLETME MÜHENDİSLİĞİ
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	MİMARLIK FAKÜLTESİ	İÇ MİMARLIK
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	İNŞAAT FAKÜLTESİ	İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ	KİMYA

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	MAKİNE FAKÜLTESİ	MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	MİMARLIK FAKÜLTESİ	MİMARLIK
İSTANBUL TİCARET ÜNİVERSİTESİ	TİCARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	BANKACILIK VE FİNANS
İSTANBUL TİCARET ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK VE TASARIM FAKÜLTESİ	BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ
İSTANBUL TİCARET ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK VE TASARIM FAKÜLTESİ	ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ
İSTANBUL TİCARET ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK VE TASARIM FAKÜLTESİ	İÇ MİMARLIK VE ÇEVRE TASARIMI
İSTANBUL TİCARET ÜNİVERSİTESİ	FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ	PSİKOLOJİ
İSTANBUL TİCARET ÜNİVERSİTESİ	TİCARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	SİYASET BİLİMİ VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER
İSTANBUL TİCARET ÜNİVERSİTESİ	TİCARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	ULUSLARARASI TİCARET
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	FEN FAKÜLTESİ	BİYOLOJİ
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ELEKTRİK-ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	FEN FAKÜLTESİ	FİZİK
İSTANBUL	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ

ÜNİVERSİTESİ		
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	KİMYA
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	FEN FAKÜLTESİ	MATEMATİK
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	FEN FAKÜLTESİ	MOLEKÜLER BİYOLOJİ VE GENETİK
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ	SİYASET BİLİMİ VE KAMU YÖNETİMİ
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	İKTİSAT FAKÜLTESİ	SİYASET BİLİMİ VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ	SİYASET BİLİMİ VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER
İZMİR EKONOMİ ÜNİVERSİTESİ	HUKUK FAKÜLTESİ	HUKUK FAKÜLTESİ
İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ	SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	FELSEFE
İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	İKTİSAT
İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	İŞLETME
İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ	SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	TARİH
İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	ULUSLARARASI İLİŞKİLER
KADİR HAS	İLETİŞİM FAKÜLTESİ	HALKLA İLİŞKİLER VE

ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)		TANITIM
KADİR HAS ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	HUKUK FAKÜLTESİ	HUKUK FAKÜLTESİ
KADİR HAS ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	İLETİŞİM FAKÜLTESİ	RADYO, TELEVİZYON VE SİNEMA
KAPADOKYA MESLEK YÜKSEKOKULU (NEVŞEHİR	KAPADOKYA MESLEK YÜKSEKOKULU	DİYALİZ
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ (İÖ)
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	BİYOMEDİKAL MÜHENDİSLİĞİ
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ELEKTRİK-ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ELEKTRİK-ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ (İÖ)
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ (İÖ)
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ (TRABZON)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	SÜRMENE DENİZ BİLİMLERİ FAKÜLTESİ	DENİZ ULAŞTIRMA İŞLETME MÜHENDİSLİĞİ

(TRABZON)		
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ (TRABZON)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ELEKTRİK-ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ (TRABZON)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ (TRABZON)	TIP FAKÜLTESİ	TIP FAKÜLTESİ
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ (TRABZON)	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	ULUSLARARASI İLİŞKİLER
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ÇEVRE MÜHENDİSLİĞİ
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ÇEVRE MÜHENDİSLİĞİ (İÖ)
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ELEKTRONİK VE HABERLEŞME MÜHENDİSLİĞİ
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ELEKTRONİK VE HABERLEŞME MÜHENDİSLİĞİ (İÖ)
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	İKTİSAT
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	İKTİSAT (İÖ)
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ (İÖ)

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	İŞLETME
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	İŞLETME (İÖ)
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ	KİMYA
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ (İÖ)
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ	MATEMATİK
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	MEKATRONİK MÜHENDİSLİĞİ
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	MEKATRONİK MÜHENDİSLİĞİ (İÖ)
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	SİYASET BİLİMİ VE KAMU YÖNETİMİ
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	SİYASET BİLİMİ VE KAMU YÖNETİMİ (İÖ)
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	ULUSLARARASI İLİŞKİLER
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	ULUSLARARASI İLİŞKİLER (İÖ)
KOÇ ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	HUKUK FAKÜLTESİ	HUKUK FAKÜLTESİ
KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ (KONYA)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ
KTO KARATAY	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ELEKTRİK-ELEKTRONİK

ÜNİVERSİTESİ (KONYA)		MÜHENDİSLİĞİ
KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ (KONYA)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ
KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ (KONYA)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ
KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ (KONYA)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	MEKATRONİK MÜHENDİSLİĞİ
MALTEPE ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	HUKUK FAKÜLTESİ	HUKUK FAKÜLTESİ
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	EDEBİYAT FAKÜLTESİ	FELSEFE
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	İKTİSAT
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	SİYASET BİLİMİ VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER
MARMARA ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ	DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ
MARMARA ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ	FİZİK
MARMARA ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	İLETİŞİM FAKÜLTESİ	HALKLA İLİŞKİLER VE TANITIM
MARMARA ÜNİVERSİTESİ	SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ	KAMU YÖNETİMİ

(İSTANBUL)		
MARMARA ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ	KİMYA
MARMARA ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	İLETİŞİM FAKÜLTESİ	RADYO, TELEVİZYON VE SİNEMA
MARMARA ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ	SİYASET BİLİMİ VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER
MARMARA ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	SOSYAL BİLİMLER MESLEK YÜKSEKOKULU	TURİZM VE OTEL İŞLETMECİLİĞİ
MEF ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	HUKUK FAKÜLTESİ	HUKUK FAKÜLTESİ
MERSİN ÜNİVERSİTESİ	EĞİTİM FAKÜLTESİ	BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ ÖĞRETMENLİĞİ
MERSİN ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ELEKTRİK-ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ
MERSİN ÜNİVERSİTESİ	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	İKTİSAT
MERSİN ÜNİVERSİTESİ	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	İŞLETME
MERSİN ÜNİVERSİTESİ	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	KAMU YÖNETİMİ
MERSİN ÜNİVERSİTESİ	MİMARLIK FAKÜLTESİ	MİMARLIK
MERSİN ÜNİVERSİTESİ	FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ	PSİKOLOJİ
MUĞLA SITKI	İKTİSADİ VE İDARİ	SİYASET BİLİMİ VE

KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ	BİLİMLER FAKÜLTESİ	ULUSLARARASI İLİŞKİLER
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ (KONYA)	SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	ULUSLARARASI İLİŞKİLER
NİĞDE ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ELEKTRİK-ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ
NİĞDE ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ELEKTRİK-ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ (İÖ)
NİĞDE ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ
NİĞDE ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ (İÖ)
OKAN ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	EĞİTİM FAKÜLTESİ	İNGİLİZCE ÖĞRETMENLİĞİ
OKAN ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	İNSAN VE TOPLUM BİLİMLERİ FAKÜLTESİ	PSİKOLOJİ
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ (DENİZLİ)	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	ULUSLARARASI TİCARET VE FİNANSMAN
PİRİ REİS ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	DENİZCİLİK MESLEK YÜKSEKOKULU	MEKATRONİK
RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ (RİZE)	TURGUT KIRAN DENİZCİLİK YÜKSEKOKULU	DENİZ ULAŞTIRMA İŞLETME MÜHENDİSLİĞİ
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ

(KONYA)		
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ (KONYA)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ (İÖ)
TOBB EKONOMİ VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ (A	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ
TOBB EKONOMİ VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ (A	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	BİYOMEDİKAL MÜHENDİSLİĞİ
TOBB EKONOMİ VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ (A	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ELEKTRİK-ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ
TOBB EKONOMİ VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ (A	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ
TOBB EKONOMİ VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ (A	GÜZEL SANATLAR, TASARIM VE MİMARLIK FAKÜLTESİ	ENDÜSTRİ ÜRÜNLERİ TASARIMI
TOBB EKONOMİ VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ (A	GÜZEL SANATLAR, TASARIM VE MİMARLIK FAKÜLTESİ	İÇ MİMARLIK VE ÇEVRE TASARIMI
TOBB EKONOMİ VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ (A	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	İKTİSAT
TOBB EKONOMİ VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ (A	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	İŞLETME
TOBB EKONOMİ VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ (A	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ
TOBB EKONOMİ VE	GÜZEL SANATLAR,	MİMARLIK

TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ (A	TASARIM VE MİMARLIK FAKÜLTESİ	
TOBB EKONOMİ VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ (A	FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ	PSİKOLOJİ
TOBB EKONOMİ VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ (A	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	SİYASET BİLİMİ
TOBB EKONOMİ VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ (A	TIP FAKÜLTESİ	TIP FAKÜLTESİ
TOBB EKONOMİ VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ (A	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	ULUSLARARASI İLİŞKİLER
TOROS ÜNİVERSİTESİ (MERSİN)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ
TOROS ÜNİVERSİTESİ (MERSİN)	İKTİSADİ, İDARİ VE SOSYAL BİLİMLER FAKÜLTESİ	PSİKOLOJİ
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ (EDİRNE)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ELEKTRİK-ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ (EDİRNE)	EĞİTİM FAKÜLTESİ	İNGİLİZCE ÖĞRETMENLİĞİ
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ (EDİRNE)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ (EDİRNE)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ (İÖ)

UFUK ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)	HUKUK FAKÜLTESİ	HUKUK FAKÜLTESİ
UFUK ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)	EĞİTİM FAKÜLTESİ	İNGİLİZCE ÖĞRETMENLİĞİ
UFUK ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)	FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ	PSİKOLOJİ
UFUK ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)	EĞİTİM FAKÜLTESİ	REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK
UFUK ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)	TIP FAKÜLTESİ	TIP FAKÜLTESİ
UFUK ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	YÖNETİM BİLİŞİM SİSTEMLERİ
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ (BURSA)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ÇEVRE MÜHENDİSLİĞİ
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ (BURSA)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ (BURSA)	FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ	KİMYA
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ (BURSA)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ (BURSA)	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ (İÖ)
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ (BURSA)	FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ	PSİKOLOJİ

ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ (BURSA)	TIP FAKÜLTESİ	TIP FAKÜLTESİ
ULUSLARARASI ANTALYA ÜNİVERSİTESİ	HUKUK FAKÜLTESİ	HUKUK FAKÜLTESİ
ÜSKÜDAR ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	MÜHENDİSLİK VE DOĞA BİLİMLERİ FAKÜLTESİ	BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ
ÜSKÜDAR ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	İNSAN VE TOPLUM BİLİMLERİ FAKÜLTESİ	SİYASET BİLİMİ VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER
YALOVA ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ
YALOVA ÜNİVERSİTESİ	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ
YALOVA ÜNİVERSİTESİ	YALOVA İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	İKTİSAT
YALOVA ÜNİVERSİTESİ	YALOVA İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	ULUSLARARASI İLİŞKİLER (İÖ)
YAŞAR ÜNİVERSİTESİ (İZMİR)	ADALET MESLEK YÜKSEKOKULU	ADALET
YAŞAR ÜNİVERSİTESİ (İZMİR)	MESLEK YÜKSEKOKULU	BANKACILIK VE SİGORTACILIK
YAŞAR ÜNİVERSİTESİ (İZMİR)	MESLEK YÜKSEKOKULU	BİLGİSAYAR PROGRAMCILIĞI
YAŞAR	MESLEK YÜKSEKOKULU	DIŞ TİCARET

ÜNİVERSİTESİ (İZMİR)		
YAŞAR ÜNİVERSİTESİ (İZMİR)	SANAT VE TASARIM FAKÜLTESİ	FİLM TASARIMI
YAŞAR ÜNİVERSİTESİ (İZMİR)	MESLEK YÜKSEKOKULU	GRAFİK TASARIMI
YAŞAR ÜNİVERSİTESİ (İZMİR)	MESLEK YÜKSEKOKULU	GRAFİK TASARIMI
YAŞAR ÜNİVERSİTESİ (İZMİR)	MESLEK YÜKSEKOKULU	HALKLA İLİŞKİLER VE TANITIM
YAŞAR ÜNİVERSİTESİ (İZMİR)	HUKUK FAKÜLTESİ	HUKUK FAKÜLTESİ
YAŞAR ÜNİVERSİTESİ (İZMİR)	MESLEK YÜKSEKOKULU	LOJİSTİK
YAŞAR ÜNİVERSİTESİ (İZMİR)	MESLEK YÜKSEKOKULU	TURİZM VE OTEL İŞLETMECİLİĞİ
YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	HUKUK FAKÜLTESİ	HUKUK FAKÜLTESİ
YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)	HUKUK FAKÜLTESİ	HUKUK FAKÜLTESİ
YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)	İNSAN VE TOPLUM BİLİMLERİ FAKÜLTESİ	TARİH

YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	ELEKTRİK-ELEKTRONİK FAKÜLTESİ	BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	EĞİTİM FAKÜLTESİ	BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ ÖĞRETMENLİĞİ
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	İNŞAAT FAKÜLTESİ	ÇEVRE MÜHENDİSLİĞİ
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	ELEKTRİK-ELEKTRONİK FAKÜLTESİ	ELEKTRONİK VE HABERLEŞME MÜHENDİSLİĞİ
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	MAKİNE FAKÜLTESİ	ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ	FİZİK
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	GEMİ İNŞAATI VE DENİZCİLİK FAKÜLTESİ	GEMİ MAKİNELERİ İŞLETME MÜHENDİSLİĞİ
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	İKTİSAT
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	İNŞAAT FAKÜLTESİ	İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	İŞLETME
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ	KİMYA

(İSTANBUL)		
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	MAKİNE FAKÜLTESİ	MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ	MATEMATİK
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	MAKİNE FAKÜLTESİ	MEKATRONİK MÜHENDİSLİĞİ
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	MİMARLIK FAKÜLTESİ	MİMARLIK
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	SİYASET BİLİMİ VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER
YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ (VAN)	DENİZCİLİK FAKÜLTESİ	DENİZ ULAŞTIRMA İŞLETME MÜHENDİSLİĞİ

KAYNAKÇA

Abdullah, S. S., & Chaudhary, M. L. (2012). English as a Global Lingua Franca. *nternational Conference on Education, Applied Sciences and Management (ICEASM'2012)* (s. 128-133). Dubai: (ICEASM'2012.

Allen, E. I., & Seaman, J. (2017). Digital learning compass: Digital education enrollment report 2017.

Anadolu, Ü. (2018). *Anadolu Üniversitesi Öğrenci Sayıları*. Öğrenci Sayıları: https://www.anadolu.edu.tr/universitemiz/sayilarla-universitemiz/ogrenci-sayilari adresinden alınmıştır

Aydın, B., Kızıltan, N., Öztürk, G., İpek, Ö. F., Yükselir, C., & Beceren, S. (2017). YÖK 2016 Yönetmeliği Sonrası İsteğe Bağlı İngilizce Hazırlık Programları: Mevcut Durum ve Sorunlar Üzerine Yönetici Görüşleri. *Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1-14.

Aydın, C. H. (2011). *AÇIK VE UZAKTAN ÖĞRENME: Öğrenci Adaylarının Bakış Açısı.* Ankara: Pegem Akademi.

Bates, A. W., & Poole, G. (2003). *Effective Teaching with Technology in Higher Education: Foundations for Success.* Indianapolis: Jossey-Bass.

Boz, B. (2008). Çevrimiçi öğrenmede eğitim gereksinimlerinin belirlenmesi ve öğrenen görüşleri: Sağlık çalışanlarına ilişkin bir uygulama. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir*.

Bozkurt, A. (2013). Açık ve uzaktan öğretim: Web 2.0 ve sosyal ağların etkileri. *Akademik Bilişim* (s. 23-25). Antalya: Akademik Bilişim.

Butler-Pascoe, M. E., & Wiburg, K. M. (2003). *Technology and teaching English language learners.* Boston: Allyn and Bacon.

Cabi, E., & Ersoy, H. (2017, Aralık 3). Yükseköğretimde Uzaktan Eğitim Uygulamalarının İncelenmesi: Türkiye Örneği. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, s. 419-429.

Central, C. (2016). *MOOCREPORT*. Class Central: https://www.class-central.com/report/mooc-stats-2016/ adresinden alınmıştır

Clark, L. (2012). *News*. Daily Mail Online: http://www.dailymail.co.uk/news/article-2162968/English-second-language-million-pupils-record-children-dont-speak-home.html adresinden alınmıştır

Coene, S. (2016, Ekim 21). *Urgently Wanted: The Design Driven Manager*. medium: https://medium.com/@saracoene/urgently-wanted-the-design-driven-manager-1595bd6da023 adresinden alınmıştır

Collins, D. (2017). *Collins Free Online Dictionary*. Collins: https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/tefl adresinden alınmıştır

Coursera. (2018, 01 01). *Design Thinking for Innovation*. Coursera: https://www.coursera.org/learn/uva-darden-design-thinking-innovation adresinden alınmıştır

Cope, B., & Kalantzis, M. (2009). Ubiquitous learning: An agenda for educational transformation. *Ubiquitous learning*, 3-14.

Çakır, A. (2017). Türkiye'de YÖK Öncesi ve Sonrası Yabancı Dil Eğitimi. *Journal of Language Research*, 1-18.

Çetinsaya, G. (2014). *BÜYÜME, KALİTE, ULUSLARARASILAŞMA:TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİMİ İÇİN BİR YOL HARİTASI.* Ankara: YÖK.

Çoşkun, A. (2013). An investigation of the effectiveness of the modular general English language teaching preparatory program at a Turkish university. *South African Journal of Education*, 1-18.

Designorate. (2017, 01 02). *Design Thinking Guide:What, Why and How*. Designorate: http://www.designorate.com/category/design-thinking/ adresinden alınmıştır

Doğan, G. G., & Kurubacak, G. (2013). *Uzaktan Bilgisayar Mühendisliği Eğitimi. Sosyo-Teknik Kuram Çerçevesinde Esnek Bir Model Önerisi.* Ankara: Kültür Ajans Yayınları.

eLLEARNINGNC. (2018). *What is eLearning?* eLLEARNINGNC: http://www.elearningnc.gov/about_elearning/what_is_elearning/ adresinden alınmıştır

Fiske, J. (1996). *İletişim Bilimlerine Giriş (Çev. Süleyman İrvan).* Ankara: Ark.

Galusha, J. M. (1998). Barriers to Learning in Distance Education.

Gerber, S., & Scott, L. (2007). Designing a learning curriculum and technology's role in it. *Educational Technology Research and Development*, *55*(5), 461-478.

Gibsons, S. (2016). *Nielsen Norman Group*. https://www.nngroup.com/articles/design-thinking/ adresinden alınmıştır

Gökdemir, C. V. (2005). ÜNİVERSİTELERİMİZDE VERİLEN YABANCI DİLÖĞRETİMİNDEKİ BAŞARI DURUMUMUZ. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 251-264. Dergipark. adresinden alınmıştır

Graschew, G., Roelofs, T. A., Rakowsky, S., & Schlag, P. M. (2007, October). From e-learning towards u-learning: ICT-enabled ubiquitous learning & training. In *Proceedings of the 10th IASTED International Conference on Computers and Advanced Technology in Education* (pp. 141-146). ACTA Press.

Guo, W., & Chai, Y. (2006). Responses of Chinese Higher Education to the Information Society. *E-Learning*, 353-360.

Gülbahar, Y., Kalelioğlu, F., & Madran, O. (2010). Sosyal ağların eğitim amaçlı kullanımı. *XV.Türkiye'de İnternet Konferansı* (s. 2-4). İstanbul: Türkiye'de İnternet Konferansı.

Gür, B. S., Çelik, Z., Kurt, T., & Yurdakul, S. (2017). Yükseköğretime bakış 2017: İzleme ve değerlendirme raporu. *Ankara: Eğitim-Bir-Sen Stratejik Araştırmalar Merkezi*.

Hero, C. (2012, Mart 5). *The Growth of Distance Learning*. Course Hero: https://www.coursehero.com/blog/infographic-the-growth-of-distance-learning/ adresinden alınmıştır

Hinssen, P. (2010). *THE NEW NORMAL EXPLORE THE LIMITS OF THE DIGITAL WORLD*. Brüksel: MachMedia.

Holmberg, B. (1985). *Distance education: situation and perspectives* . IICA Biblioteca Venezuela.

Holmberg, B. (1986). Growth and structure of distance education.

Hu, J. (2005). Information and communication technology in education in China: Policies and practices. Hong Kong.

Huang, W. H.-Y., & Soman, D. A. (2013). *A practitioner's guide to gamification of education.* Toronto: Rotman school of management.

IDEO. (2012). *Design Thinking for Educators.* New York: IDEO.

IDEO. (2017). *Design Thinking for Educators.* IDEO.

İşman, A. (2008). *Uzaktan Eğitim.* Ankara: Pegem Akademi.

Kırkgöz, Y. (2009). Students' and lecturers' perceptions of the effectiveness of foreign language instruction in an English-medium university in Turkey. *Teaching in Higher Education*, 81-93.

Kurubacak, G. (2013). *Uzaktan Eğitim Ortamlarının Tasarımı.* Ankara: Kültür Ajans Yayınları.

Liu, T. Y., & Chu, Y. L. (2010). Using ubiquitous games in an English listening and speaking course: Impact on learning outcomes and motivation. *Computers & Education*, 630-643.

Moore, M. Kearsley. G.(1996). *Distance education: A systems view*.

Nomass, B. B. (2013). The impact of using technology in teaching English as a second language. *English language and literature studies*, 111.

Okur, M. R. (2012, Ekim). Açık ve uzaktan öğrenmede öğretim elemanlarına yönelik çevrimiçi destek sistemi tasarımı. Doktora Tezi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

ÖSYM. (2017). *Zorunlu İngilizce Hazırlık Bulunan Bölümler.* ÖSYM: https://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2016/KHK/ZORUNLUINGILIZCEHAZIRLIK24082016.pdf adresinden alınmıştır

Özbay, M. (2015). *Yeni Eğitim Yaklaşımlarının Türkçe Öğretiminde Uygulanması.* Ankara: Öncü .

Özkanal, U., & Hakan, A. (2010). Effectiveness of university English preparatory programs: Eskisehir Osmangazi University foreign languages department English preparatory program. *Journal of Language Teaching and Research*, 295-305.

Özmen, F., Aküzüm, C., & Sünkür, M. (2012). Sosyal ağ sitelerinin eğitsel ortamlardaki işlevselliği. *Education Sciences*, 496-506.

Patton, M. Q. (2014). *Nitel Araştırma ve Değerlendirme Yöntemleri.* Ankara: Pegem Akademi.

Patton, M. Q. (2014). *Nitel Araştırma ve Değerlendirme Yöntemleri.* Ankara: Pegem Akademi.

Plattner, H. (2017). *Hasso Plattner Institut*. https://hpi-academy.de/en/design-thinking/what-is-design-thinking.html adresinden alınmıştır

Robertson, R. (1995). Glocalization: Time-Space and Homogeneity-Heterogeneity. S. L. Mike Featherstone içinde, *Global Modernities* (s. 25-44). London: Sage Publications.

Robertson, R. (1999). *Küreselleşme, Toplum Kuramı ve Küresel Kültür* . İstanbul: Bilim ve Sanat Yayınları.

Rubin, E., Bernath, U., & Parker, M. (2004). The Mater of distance education program: A collaboration between the University of Maryland University College and Oldenburg University. *Journal of Asynchronous Learning Networks*, s. 52-70.

Russel, M., & Haney, W. (2000). Bridging the gap between testing and technology in schools. *education policy analysis archives*, 8-19.

Shah, D. (2018, Ocak 18). *By The Numbers: MOOCS in 2017*. Class Central: https://www.class-central.com/report/mooc-stats-2017/ adresinden alınmıştır

Simonson, M., Smaldino, S., Albright, M., & Zvacek, S. (2009). *Teaching and Learning at a Distance.* Boston: Pearson.

Simonson, M., Schlosser, C., & Orellana, A. (2011). Distance education research: A review of the literature. *Journal of Computing in Higher Education*, *23*(2-3), 124.

Şimşek, H., & Yıldırım, A. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri.* Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Thornton, P., & Houser, C. (2005). Using mobile phones in English education in Japan. *Journal of computer assisted learning*, 217-228.

Tschimmel, K., Santos, J., Loyens, D., Jacinto, A., Monterio, R., & Valença, M. (2015). *D-Think: Design Thinking applied to education and training*. Portugal: ED. ESAD Matosinhos & Erasmus +.

UNESCO. (2001, Kasım). *Annual report 2000-2001: UNESCO Institute for Education.* UNESCO Institute for Lifelong Learning: http://uil.unesco.org/annual-report-2000-2001-unesco-institute-education adresinden alınmıştır

UNESCO. (2002). *Open and distance learning: trends, policy and strategy considerations.* Unesco.

UNESCO. (2016). *Global education monitoring report, 2016: Place: inclusive and sustainable cities.* UNESCO Digital Library: https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000246230 adresinden alınmıştır

Warschauer, M., & Meskill, C. (2000). Technology and second language teaching. *Handbook of undergraduate second language education*, 303-318.

Wikipedia. (2018). *List of Open Universities*. Wikipedia: https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_open_universities adresinden alınmıştır

YDYO Yöneticileri, T. (2017, Ekim 27). *11. Yabancı Diller Yüksekokulu Yöneticileri Toplantısı.* Yabancı Diller Yüksekokulu Yöneticileri Toplantısı: https://ydyotr.wordpress.com/ adresinden alınmıştır

YÖK. (2016, Mart 23). *Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Dil Öğretimi Ve Yabancı Dille Öğretim Yapılmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik*. YÖK: http://www.yok.gov.tr/web/guest/anasayfa;jsessionid=6602E9A0326AED7D06232630E75B183F?p_p_auth=NkF9jKoN&p_p_id=101&p_p_lifecycle=0&p_p_state=maximized&p_p_mode=view&_101_struts_action=%2Fasset_publisher%2

Fview_content&_101_assetEntryId=23980308&_101_type=c adresinden alınmıştır

Yök. (2018). *Yükseköğretim Bilgi Yönetim Sistemi*. 2017-2018 Öğretim Yılı İstatistikleri: https://istatistik.yok.gov.tr/ 5 Mart 2018 tarihinde adresinden alınmıştır

Young, C., & Bush, J. (2004). Teaching the English language arts with technology. A critical approach and pedagogical framework. *In Society for Information Technology & Teacher Education International Conference* (s. 3978-3980). Association for the Advancement of Computing in Education.

Yükseköğretim Kurumu. (2015, Kasım 25). *British Council Raporu Türkiye'de Yükseköğretimde İngilizceyi Mercek Altına Alıyor*. Türkiye Yükseköğretim kurulu: http://www.yok.gov.tr/web/guest/anasayfa;jsessionid=121C9A903D6C2094E605D176B3037D6E?p_p_auth=1MMjCE8C&p_p_id=101&p_p_lifecycle=0&p_p_state=maximized&p_p_mode=view&_101_struts_action=%2Fasset_publisher%2Fview_content&_101_assetEntryId=20071352&_101_type=c adresinden alınmıştır

Zawacki-Rihter, O. O. (2015). The Development of Distance Education Systems in Turkey, The Russian Federation and Saudi Arabia. *European Journal of Open, Distance and E-learning*, s. 113-119.

Zawacki-Rihter, O., Ossietzky, C. v., Kondakçı, Y., Bedenlier, S., Alturki, U., Aldraiweesh, A., & Püplichhuysen, D. (2015). The Development of Distance Education Systems in Turkey, The Russian Federation and Saudi Arabia. *European Journal of Open, Distance and e-Learning*, s. 113-129.